

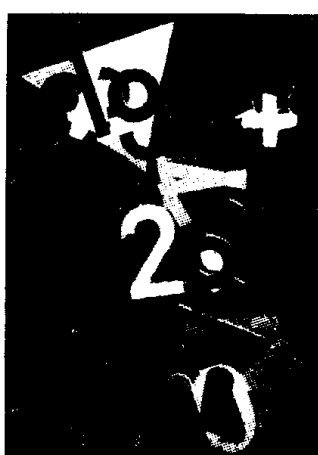

**VANDAAG
IN
DEZE
KRANT**

**Verkiezingsstrijd
in rakettensfeer**

**Behang...terug
van even
weggeweest**

Pagina 17

**VANDAAG:
ONDERWIJS
LIMBURG NU!**

OPEC overlegt met Engeland, Noorwegen en Mexico

Mogelijk akkoord over olieprijsen

PARIJS - De kans dat het koortsachtige overleg in diverse hoofdsteden over de vraag hoe een volledige instorting van de prijzen op de wereldmarkt voor ruwe olie moet worden voorkomen succes heeft, wordt in Parijs wat hoger aangeslagen dan de afgelopen dagen. Gisteren beraadslaagden in de Franse hoofdstad opnieuw ministers uit Venezuela, Mexico, Koeweit en Algerije.

De kans dat er een of andere vorm van samenwerking tussen de Organisatie van Olie Exporterende Landen (OPEC) en olie-exportlanden buiten de OPEC wordt gevonden, is wat groter geworden nu Mexico en Engeland hebben besloten al aangekondigde prijsverlagingen uit te stellen tot de marktsituatie wat overzichtelijker wordt, aldus waarnemers in Parijs.

Een Venezolaanse woordvoerder zei gisteren dat er een goede kans op een akkoord is. De olie-exportlanden buiten de OPEC kunnen

formeel niet bij een OPEC-besluit worden betrokken, maar er is toch wel een mogelijkheid om hun medewerking te verkrijgen, zo voegde hij eraan toe.

Het is voor het eerst dat de OPEC contact met Engeland, Noorwegen en Mexico opneemt over oliemarktkwesties. Gisteren werd in Arabische kringen in Londen vernomen dat de drie landen van plan zijn waarnemers te sturen naar de spoedvergadering van de ministers van olie van de OPEC die volgende week wordt gehouden. Over plaats en datum van de vergadering bestaat nog geen zekerheid.

Vooraf de Indonesische minister van olie, Soebroto, heeft samenwerking tussen de OPEC en andere olie-exporterende landen bepleit. Hij vindt dat er regelmatig overleg tussen zijn organisatie en de drie buitenstaanders moet komen en ging onlangs zelfs zo ver te suggereren dat ze wel lid van de OPEC zouden kunnen worden, al voegde hij daar meteen aan toe dat erg onwaarschijnlijk te achten.

De OPEC, die het enige jaren geleden op de wereldmarkt voor olie nog volledig voor het zeggen had, staat op wankelen sinds in de extra vergadering van de ministers van olie van 24 januari in Genève geen overeenstemming kon worden bereikt over een nieuwe verdeling van de maximumproductie van 17,5 miljoen vaten per dag over de dertien aangesloten landen. Ook over het verschil in prijs tussen „Golf-olie” en „Afrikaanse” olie kon men het niet eens worden.

Ben van de kenmerken van tijden van depressie en malaise is, dat mensen als wilden om zich heen gaan slaan in vaak vertwijfelde pogingen anderen de schuld te geven van alles wat mis gaat. Gisteren met name drevinden de klappen als mokerslagen neer op de hoofden van de belastinginspecteurs alsmede op die van hen die geroepen zijn tot het geven van leiding in het bedrijfsleven. Om te beginnen met de belastinginspecteurs: zij kregen in Almelo de oren gewassen door prof. D. Brull van de Rijksuniversiteit in Amsterdam. Uitspraken als: „Iedereen maakt zich druk over belastingontduiking, maar de moraliteit van de belastingheffer kennen we niet. De gevallen waarin de fiscus over de schreef gaat nemen in hollend tempo toe”, gevolgd door een aantal voorbeelden waaruit moet blijken dat de belastingdienst in de personen van derzelve inspecteurs zich schuldig maakt aan willekeur, knevelarij en gechicanerie, zijn nu niet bepaald vleidend voor de mannen wier taak het is anderen mans inkomen af te romen om het vaderland en de medemens in leven te houden. De tweede categorie die gisteren in het verdomhoekje zat, die van de managers, kreeg ze in Rotterdam uitgeleverd door voorzitter Van der Schalie van de Vakcentrale MHP. Hij vindt de kwaliteit van het management momenteel maar bedroevend. Uit den boze vindt hij het dat politici een goed heenkomen vinden in het bedrijfsleven, terwijl zij per definitie geen flauw idee hebben van het hoe en waarom in dit bedrijfsleven. Van der Schalie vindt dat democratisering van het benoemingsbeleid een stap in de goede richting zou zijn en dat bovendien het bedrijfsleven door middel van scholing in de eigen behoefte aan managers moet kunnen voorzien. Goede Morgen, wanneer nemen de beste stuurliu nu eindelijk het roer eens over?

Het weer

Een weekeinde met veel bewolking en periodes met regen. Middagtemperatuur rond 10 graden. Matige zuidwestenwind.

Kippen

Wie komend seizoen dagelijks een vers eitje uit eigen ren bij het ontbijt wil, maar zelf geen hok wil bouwen en geen kippen wil kopen, kan terecht bij de Stichting Kinderboerderij Nuenen. Deze verhuurt namelijk kippen. Voor twee hoenders compleet met ren en nachthok, moet 30 gulden worden neergegeld. Eind maart kunnen de beestjes worden opgehaald. De stichting is bezig een kinderboerderij te bouwen en de kippenactie is één van de middelen om aan geld te komen. In oktober, na afloop van het legseizoen, moet het pluimvee weer worden ingeleverd, maar wel onbeschadigd, want het onderbrengen van de hennen in diepvrieskisten of kipsoep wordt als onacceptabel gebruik beschouwd.

Stroom wordt goedkoper voor kleinverbruiker

„Inmenging in verkiezingscampagne” BRD beschuldigt Sovjetunie van ernstige inbreuk

BONN - De Westduitse regering heeft minister van buitenlandse zaken Andrei Gromyko van de Sovjetunie gisteren beschuldigd van „ernstige inbreuk op de verkiezingscampagne” in de Bondsrepubliek. Woordvoerder Jürgen Sudhoff zei op een persconferentie dat deze „massieve en weergaloze inmenging deel uitmaakt van een waar vuurwerk van publiciteitsacties”.

De regeringswoordvoerder doelde op een vraaggesprek met het Sovjet-persbureau Tass, waarin Gromyko donderdag de Westeuropese landen opriep afstand te nemen van de Amerikaanse benadering van het vraagstuk van de nucleaire be- en ontwapening. Volgens Sudhoff doet Moskou verwoede pogingen om het ontwapeningsbeleid van de westerse regeringen bij hun onderdanen in diskrediet te brengen, waarbij West-Duitsland het belangrijkste doel van de Sovjetunie zou zijn.

Wig
Hij herinnerde eraan, dat Gromyko tijdens een officieel bezoek aan de Bondsrepubliek in januari heeft verklaard dat de Sovjetunie geen wig wil drijven tussen West-Europa en de Verenigde Staten.

Ook uitte de woordvoerder kritiek op de inhoud van enkele Duitstalige uitzendingen van Radio-Moskou, waarin verkiezings thema's als werkloosheid, ouderdomsuitkeringen en huren werden behandeld. De Bondrepubliek laat zich niet misleiden of provoceren en blijft voorstander van een dialoog met de Sovjetunie, die na 6 maart (de datum van de verkiezingen voor de Bondsdag) doorgaat, aldus Sudhoff die Moskou de raad gaf, tot de werkelijkheid terug te keren.

● Zie ook pag. 4

● Vele duizenden jonge en zeer oude Amsterdammers hebben gisteren in een kilometer lange stille tocht de Februari-staking van 1941 herdacht. Het gemeentebestuur had gezorgd voor een verwarmde tent bij de Dokwerker, waar veel ouderen elkaar konden begroeten. Burgemeester Polak van Amsterdam was de eerste die een krans legde bij het beeld, dat het symbool is van het verzet tegen de Duitse overheersing.

Politie man ontsnapt aan dood bij aanhouding

DADERS VIER GEWAPENDE OVERVALLEN GEPAKT

GELEEN/STEIN/BRUNSSUM - De politie van Geleen heeft de drie daders van gewapende overvallen vorige maand in Geleen, Brunssum en Stein na een wilde achtervolging in Geleen klemgereden en ingerekend. Bij die actie ontsnapte een van de achtervolgende politie-mensen aan de dood toen hij een auto met zeven inzittenden - onder wie het bewuste trio - wilde aanhouden en deze in volle vaart op hem af stoomde. Met een reusprong wist de man zich ternauwernood te redden.

Tijdens de daarop volgende klopjacht ontdeed de inzittenden zich

van een geweer, dat uit de auto werd gegooit.

Het drietal pleegde op 20 januari een gewapende overval op een friturerie in het Geleense winkelcentrum Zuidhof, op 27 januari op een friturerie aan de Kennedylaan in Brunssum en een dag later op een friturerie aan de Ringovenstraat in Geleen alsmede op een Indisch restaurant aan de Arnoldenstraat in Stein. Voor de ophefdering van de overvallen werd een speciaal rechercheteam van de politiekorpsen Geleen, Stein en Brunssum geformeerd. Een patrouille van de Geleense politie kwam de verdachten op het spoor en reed de auto waarin zij zaten klem. Toen een van de agenten uitstapte werd hij op een haar na doodgedreden.

● Zie verder pag. 13
Inbraken gepleegd
via brievenbussen

BENZINE EN DIESEL GOEDKOPER

ROTTERDAM - Shell en Esso hebben gistermiddag prijsverlagingen aangekondigd voor benzine en dieselolie. Met ingang van dinsdag gaan de prijzen van super- en normale benzine met twee cent naar beneden en die van dieselolie met 2,4 cent. Een liter superbenzine gaat dan bij dezelfde tankstations van Shell en Esso 155,8 cent kosten en een liter normale benzine 149,8 cent. De prijs van dieselolie komt op 107,4 cent tot 108,2 cent per liter.

De prijzen van gasolie en huisbrandolie gaan evenals die van diesel met 2,4 cent naar beneden. Dinsdag aanstaande zijn dan de meest voorkomende prijzen van gasolie en huisbrandolie 80,8 cent tot 81,6 cent per liter. Esso verlaagt, evenals BK (Shell) ook de prijs van autogas met 1,2 cent per liter tot 75,8 cent.

(ADVERTENTIE)

**6e KUNST- EN ANTIKBEURS
IN KASTEEL DOENRADE**
zie pagina 16

(ADVERTENTIE)

(ADVERTENTIE)

In deze krant
vindt u
**PERSENEELS-
ADVERTENTIES**
o.a. op pag. 30 en 31
Limburgs Dagblad
in fijne krant

(ADVERTENTIE)

alleen vandaag
dubbel gestikt - onverwoestbaar!
Flexibele bruin leder herenmolière met een oersolide zool.
Maten 40-46
winkelp. 69,95
Bristolpr. 55,-
BRISTOL
Heerlen - Hoogweg 2-4 (hoek Schelsberg), tel. 045 - 722388.

limburgs agblad 2 weken gratis!

Naam: _____
Adres: _____
Post: + Plaats: _____
Tel: _____
Giro Banknr.: _____
abonneert zich en ontvangt het Limburgs Dagblad 2 weken gratis en wendt daarna:
☐ een abonnement met automatische betaling per maand
☐ een kwartaalabonnement
Deze bon in een open envelop (zonder postzegel) zenden aan
Limburgs Dagblad, Anwoordnummer 46
6400 VB HEERLEN Of bel 045-739333

(ADVERTENTIE)

**MEUBELGROOTHANDEL
REULEN BV**
VOORHEEN STARLET B.V.
Een ieder, die in het bezit is van een legitimatiebewijs van welke groothandel dan ook, heeft toegang tot onze meubeltoonzalen. Ook met pasjes van personeelsverenigingen, enz.
Extra aanbieding in geloofd eiken, modern noten, slaapkamers en vloerbedekking.
Heerenweg 251, Heerlen. Tel. 045-216123
(langs grote weg Heerlen-Brunssum)
Donderdag koopavond. Maandag geopend.

(ADVERTENTIE)

**HEROPENING
CASINO THE ELEPHANT**
Kinrooi (Molen-Beersel) België
vanaf heden zijn wij weer geopend met goedgekeurde „24 roulette”.
Opening om 20.00-6.00 uur Dagelijks v.a. 15.00-6.00 uur
Wij hopen u van harte welkom. - Warm diner en drank gratis.
Beleefd uitnodigend: de directie

„Als je alles wat in schoolboekjes over de mol staat geschreven als onwaar beschouwt, zit je dicht bij de waarheid”

MOLLENVANGER MET EMERITAAT

HORST — Thei Vossen heeft een punt achter zijn carrière gezet. Deze week gaf de specialist gewasbescherming van het consultantschap voor de rundveehouderij en de akkerbouw zijn laatste college over mollen.

Limburgs mollenjager nummer één werd op 6 juli 1919 in Roggel geboren. Hij volgde de landbouwwinterschool, was zaadselecteur bij Sjeng Joordens in Blerick en werd in 1948 assistent weide- en veevoeder bij de Rijkslandbouwoverlichtingsdienst in Roermond.

„Ik begon met weilanden te cartteren. Dat wil zeggen: we inventariseerden alle voorkomende grassen, die op hun voedingswaarde werden beoordeeld. Omdat de invoer van veevoerders kort na de oorlog stagneerde, drong de Rijkslandbouwoverlichtingsdienst bij de rundveehouders aan op graslandverbetering en winning van ruwvoerders.

In den beginne dacht ik: dat leer ik nooit. Jozef Vranken, mijn baas, en Harrie Roncken, leraar aan de Landbouwwinterschool in Roermond, beaamden dat je gemakkelijker honderd kruiden dan tien grassen uit elkaar kunt houden”.

Vertrouwd met grassen en veldgewassen richtte Thei Vossen zijn aandacht op hun belagers: het onkruid. Bestrijding kostte arbeid, die werd verlicht toen in het begin van de jaren vijftig de chemische onkruidbestrijdingsmiddelen aan de markt kwamen. Melde en witte ganzenvoet — de meest voorkomende onkruiden — bleken erg gevoelig voor het spul. Grassen, zoals windhalm, bleven echter hardnekkig de kop opsteken. Ook stonden de akkerbouwers in Noord-Limburg machteloos tegenover de wilde haver en kregen de boeren op de losgronden de duist niet kapot. De chemische industrie ontwikkelde echter nieuwe middelen, waardoor ook duist, wilde haver en windhalm het loodje legden.

Aardappelteleers maakte Thei Vossen vertrouwd met het chemisch bestrijdingsmiddel dinitroorthocresol, in de volksmond beter bekend als „gele kleurstof”, die menige spijter in een kanariëpiet veranderde. Trots toonde hij op studiedagen de proefvelden, waar het onkruid met „gele kleurstof” was bestreden. „Dit is de dwaasheid ten top gedreven! Wie haalt het in zijn hoofd chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken, waar je het door aanaarden en afeggen mechanisch afkunt?”, was fris van de lever de retorische reactie van een tegenstander. „Over tien jaar spreken we elkaar weer”, zei ik tegen de man. „Ik verzeker u, dat over tien jaar geen erg meer in een aardappelveld komt. Ik heb wel gelijk gekregen. De methode, die wij in Limburg ontwikkelden kreeg navolging in de rest van Nederland”.

Ook de snijmaai, die in het begin van de jaren zeventig in de vruchtwisselingsplanning werd opgenomen, had dra een belager: de hane-poot. „Was dit grasachtig onkruid aanvankelijk een curiositeit, nu is het volksvijand nummer één. Wat ik vreemde is bewaardheid. De zaden behouden hun kiemkracht in kuil en koeiemaag, waardoor de zaden met het drijfmest worden verspreid. Heel Noord-Limburg zit onder de hane-poot. In Zuid-Limburg beginnen boeren angstig te worden.

Het meest recente probleem is de resistentie van onkruiden tegen bestrijdingsmiddelen. Zo zag ik in het Land van Weert maaiselden, die met atrazin waren bespoten, maar waarin de melanzijnenvoet niet zo mals stond als de maïs. Ook trof ik zwarte nachtschade aan, die met een meststof in plaats van met een bestrijdingsmiddel leek bespoten.

Met de beugelklem, die Thei Vossen uit Horst ontwierp, hebben mollen geen schijn van kans. In vrije korte tijd heeft hij het zwaarst geteisterde weiland „schoon”.

door
jan van
lieshout

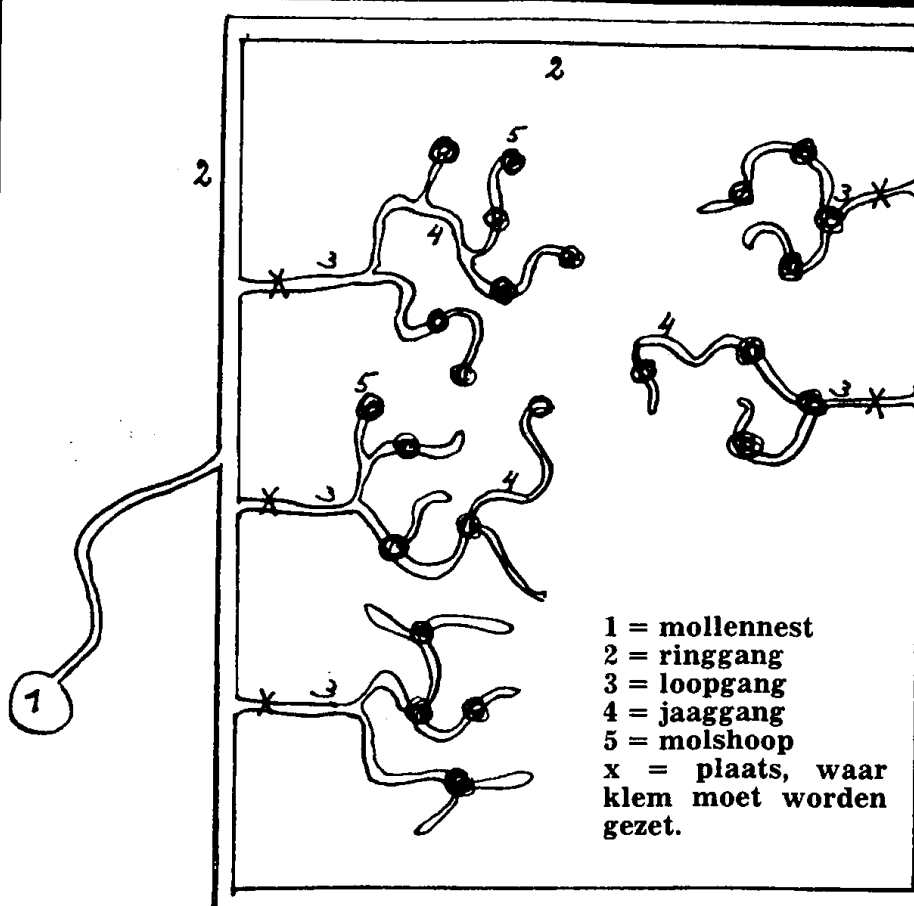
Het zijn problemen, waarover mijn opvolger zich zal moeten buigen. De problemen, waarmee ik begon, zijn opgelost. Ook het mollenprobleem, dat zich in het begin van de jaren zestig aandeed. Boeren gingen meer koeien houden. Meer koeien betekende meer mest, meer organische stof, meer pieren, meer mollen. Pieren zijn nu eenmaal het lievelingskostje van mollen”.

Ook Thei Vossen had op school geleerd dat mollen nuttig zijn. Na een diepgaande studie kwam hij tot een andere conclusie. „Als je alles wat in de schoolboekjes over de mol staat geschreven als onwaar beschouwt, zit je dicht bij de waarheid”, trok hij met apostolische ijver tegen de sprookjes uit de schoolboekjes ten strijde.

„De mol is geen weidedier, maar een bodier. Doordat veel loofhout werd gekapt en de mol van zijn jachtterrein werd beroofd, ging de mol in weilanden voedsel zoeken. Zijn menu bestaat voor 95 procent uit pieren, waarop hij driemaal daags jaagt.

Rond zijn jachtterrein graaft de mol een ringgang, meestal pal onder een afstering, omdat daar de kans voor intrappen geringer is. Voor de mol is die ringgang een soort autoweg. Ofschoon een mol maar kleine achterpootjes heeft en voor een paar schoppen — bepaald geen pootjes om hard te lopen — haalt hij in die ringgangen een snelheid van twintig kilometer per uur. Lopen kun je het eigenlijk niet noemen. Het is meer zweven. Zoals men zich vroeger op de velocipede afduwde, zo duwt de mol zich te-

JACHTVELD VAN MOL

gen de wanden van de ringgang af.

Vanuit de ringgang graaft de mol loopgangen het perceel in. Aan het einde van die loopgangen beginnen de jaaggangen. Elke dag graaft een mol nieuwe. De grond duwt hij naar boven. Daardoor ontstaan luchtkokers, die wij molshopen noemen. Een molshoop kan ook een lift zijn, waar de ene verdieping met de andere is verbonden. De mol graaft in drie lagen. Hij volgt de wormen, die op hun beurt met het grondwater stijgen of zakken. Een molshoop kan ook een put aangeven, waar de mol drinkt. Hij eet ook veel: per dag de helft tot eenmaal zijn lichaamsgewicht.

Om 's winters niet te verkommeren legt de mol een voorraad wormen aan. Zodra de vorst zich aandient, sleept hij honderden pieren naar zijn nest, dat hij in houtwallen, ruigtekragen, sloottaluds en weg-

bermen bouwt. Lang heeft het geduurd voor de geleerden er achter waren waarom die pieren niet wegkropen. Een mol is de aartsvijand van wormen. Dat is ook de reden waarom pieren naar boven komen wanneer vissers met rieden in de grond wiegelen: de regenworm waant een stotende mol in de buurt. Uiteindelijk stelden de wetenschappers vast, dat de mol bij de pieren een zenuwstrengje doorbeet, waardoor de pieren hun richtinggevoel verloren en in een kluitje bij elkaar bleven.

Doordat de mol zoveel regenwormen wegvangt, is hij zeer schadelijk. Te meer daar hij graszoden vernietigt, waardoor kweekgrassen en onkruiden in weilanden gaan woekeren. Bovendien komt veel zand van molshopen in de maag van de koe terecht, die er ziek van wordt en direct minder melk geeft. Er zijn al koeien gestorven als gevolg van een te grote consumptie

Een van de 1.100 beverratten, die onder auspiciën van Thei Vossen in de Roer-streek werden weggevangen.

van zand. Op slachthuizen zijn koeien met 25 tot 30 kilo zand in de maag geen uitzondering”.

Thei Vossen vond in die vaststellingen rechtvaardiging genoeg om mollen rigoreus te bestrijden. Vele methoden werden uitgeprobeerd. „Maar het beste vangmiddel is nog altijd een beugelklem, mits gesteld in de loopgangen: de verbindingen dus tussen ring- en jaaggangen”. Van experimenten en instructies legde Thei Vossen verscheidene dossiers aan.

Het dikste dossier, dat de emeritus-mollenjager zijn opvolger nalaaft, is dat over de beverrat, die in de jaren zeventig in de Roerstreek tot plaag was geworden. „Oorspronkelijk komt de beverrat uit Zuid-Amerika. In de jaren dertig werd hij in Oost-Europa geïmporteerd. De beverrat werd gefokt om de pels: het Nutriabont. (Nutria is de Latijnse benaming van beverrat). Toen de klad in de bonthandel kwam werden de dieren in vrijheid gesteld. Ze zwommen naar het westen en kwamen via de Roer ons land binnen. Doordat strenge winters uitbleven, bleven zij zich in groten getale vermenigvuldigen. Toen kregen we eenzelfde verschijnsel als bij de mol, die van het bos het weiland introk. Oorspronkelijk voedt de beverrat zich met waterplanten. Als zodanig is hij nuttig, omdat hij de watergangen zo open houdt. Omdat ze echter steeds talrijker werden ontstond er gebrek aan voedsel en ging de beverrat de boer op.

Een boer uit St-Odilienberg schrok zich rot, toen hij in het schemerduister een grote beverrat tussen de biggen aan de trog zag staan. Hij stelde een wildklem, waarin de volgende morgen een beverrat vier jonge zoogde. De boer kon het niet over zijn hart verkrijgen om het moederdier te doden. Hij haalde een jager, die de hele familie naar de eeuwige jachtvelden schoot.

Steeds meer boeren beklagden zich over de beverratten, die aardappelen en bieten weghaalden. Gemeentebesturen waanden de beesten beschermd. Ook de Landbouwoverlichtingsdienst werd van het kastje naar de muur gestuurd. De beverrat kwam op geen enkel lijstje voor. Op papier bestond hij niet en als je in Nederland op papier niet bestaat, is er niets tegen je te ondernemen.

Een boer uit St-Odilienberg plaatste de minister van landbouw voor de keuze: schadevergoeding of maatregelen tot bestrijding. Biologen kwamen een kijkje nemen en schatten de populatie in de dorpen langs de Roer op 3.000 tot 3.500 stuks. In overleg met het consultantschap voor plantenziekten in Wageningen en de directie Fauna-beheer in Arnhem werd een bestrijdingsplan opgesteld. Hans, Nendels, de rijksrattenjager uit Vlodrop, leidde in iedere gemeente enkele ambtenaren tot rattenvanger op, die in twee winters 1.100 beverratten wegingen. Het zijn prachtige beesten, die met schiet een meter lang worden en acht tot negen kilo wegen”.

Een van de mooiste exemplaren liet Thei Vossen opzetten. De beverrat kreeg een geprievilegieerde plaats in de huiskamer van de specialist gewasbescherming, gisteren in Roermond doeltijd van lof en dank voor de vele verdiensten, die hij agrarisch Limburg in 35 jaar tijd heeft bewezen.

in gesprek

redactie max schmeets

In deze rubriek neemt de redactie buiten haar verantwoordelijkheid graag ingezonden brieven van lezers op. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in onze krant en kort en zakelijk te worden geformuleerd. Brieven die te lang zijn, worden ingekort of getrouweerd.

Eigen bijdrage

De media meldde dat er drie miljoen blauwe kaarten zijn verstuurd aan ziekenfondsverzekerden om de verplichte eigen bijdrage van 2,50 gulden per recept op te laten afstempelen. Volgens verwachting zouden dit jaar honderdduizend volle kaarten worden ingeleverd. Schrik niet verzekerden, het ontvangen bedrag zou nodig zijn om de administratiekosten te dekken. Wat blijft er dan nog over voor de ziekenfondsen? Ziektenfondsen, verhoog toch liever de premie met enkele tienden van procenten; doe niet moeilijk als het makkelijk kan, zonder die hoge administratiekosten. Zeker nu al betalen de verzekerden tien procent van hun inkommen aan ziekenfondskosten. Dat is nu reeds aan de hoge kant. In de berichtgeving werd er voorts op gewezen dat voor het jaar 1986 nog eens meer dan vier miljard moet worden bijgedragen door de verzekerden. Als dit klopt, staat ons nog heel wat te wachten. Dan is de jaarbijdrage van 125 gulden nu, nog maar een begin.

NIEUWENHAGEN A. Dreessen

Vliegveld Beek

Onlangs alle geratificeerde verdragen met België en Duitsland en tegen de uitdrukkelijke wil van onze volksvertegenwoordiging in de Tweede Kamer, gaat minister Smit-Kroes doeltreffend verder Eurocontrol op het vliegveld Beek taken af te nemen. Het tegenovergestelde dient de minister uit te voeren. Verbazingwekkend is het dat uitgeroepende deze minister binnenkort een nieuw complex op het vliegveld Beek komt openen. Wie komt er nu op het onsmakelijke idee juist deze minister hiervoor uit te nodigen? Uit oogpunt van zuinigheid kan men de officiële opening betere en tijds uitstellen. Met één en dezelfde reis kan de minister op hetzelfde vliegveld dan het ene complex openen en het andere, nota bene door haar eigen wangedrag, definitief

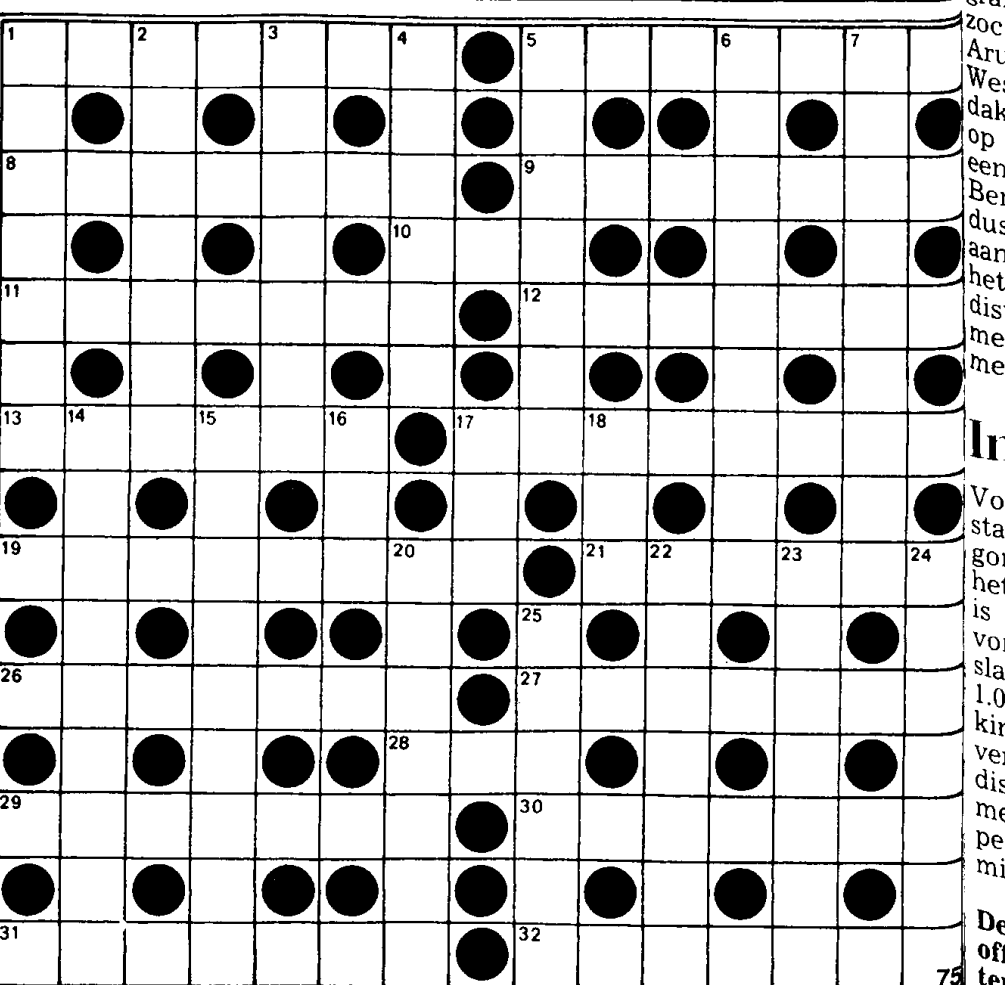
sluiten. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw komst, excellentie. Te veel dank zullen velen u verschuldigd zijn als u in Den Haag blijft h uit te voeren wat u op democratische wijze reeds lang is opgedragen.

SITTARD A. Gijssels

Gezondheid

Naar aanleiding van het artikel „Treffe drs Bruning, de niet-” voorzitter van de Provinciale Volksgezondheid en de verandert gen in de gezondheidszorg, moed in grote ergernis iets kwijt. Drs Bruning doet zich voor als de koelmeester en probeert ijskoude problemen naar de ethici doorschuiven en zelf buiten schot te laten. Tevens probeert hij duidelijk maken dat de kwestie van leverdood een punt van plus of min slaat de weegschaal door naar min betekent dat dus in de visie van Bruning een spuit en wel op gel van hogerhand met de wet in hand. Zoals Bruning de zaak kan men rustig concluderen dat werkelijkheid honderd maal er is. En wanneer zijn volgens Bruning dure voorzieningen strikt genomen wel verantwoord? Als je de financiële en/of politieke macht hebt? Als de politieke klassen dergelijke besluiten uitspreken kan men beter Den Haag en omringing tot proefgebied verklaren. Bruning doet aanstellen als beoogd permenten met volop aanwezig overrij patiënten. Bezuinings Prima, maar laat drs Bruning er eens mee voor zorgen, dat Vaders Staat begint met de fraudebestrijding binnen de eigen gelederen. Is dat niet honderd, maar duizend procent zeker dat een groter overschot zal ontstaan dan het huidige tekort en hij is dan vanzelf van probleem verlost. Tot slot wil ik als Limburgers een raad geven. Zo dat jullie allemaal goed gezond worden en blijven, anders zou het eens falant verkeerd kunnen uitpakken.

AMSTENRADE Th.H. van Laar

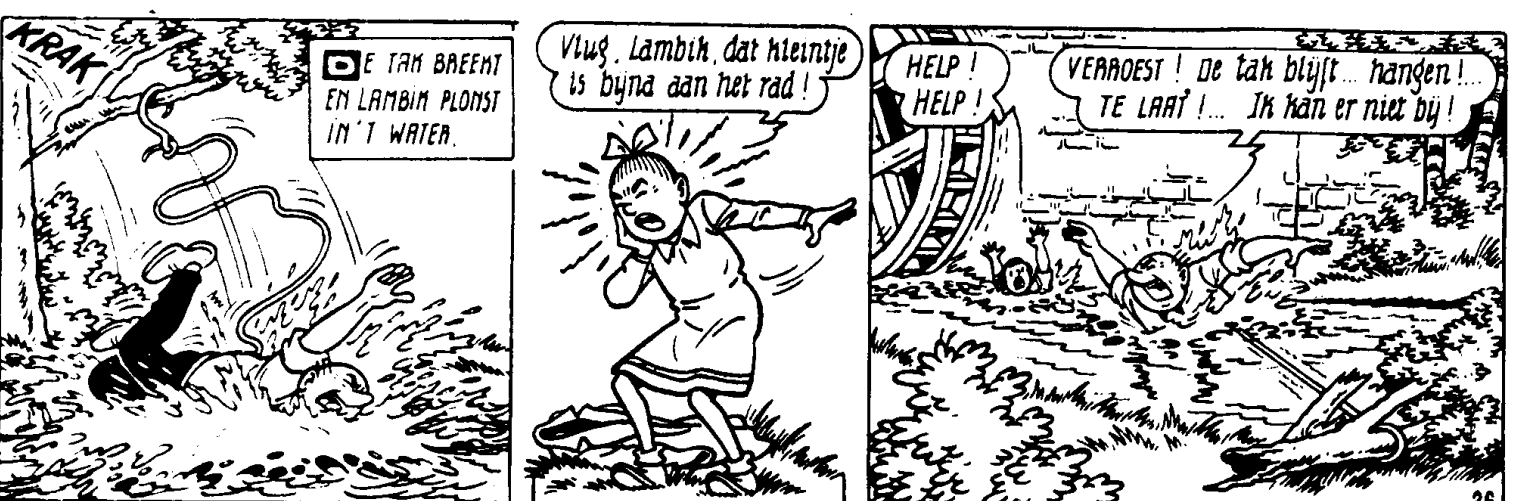
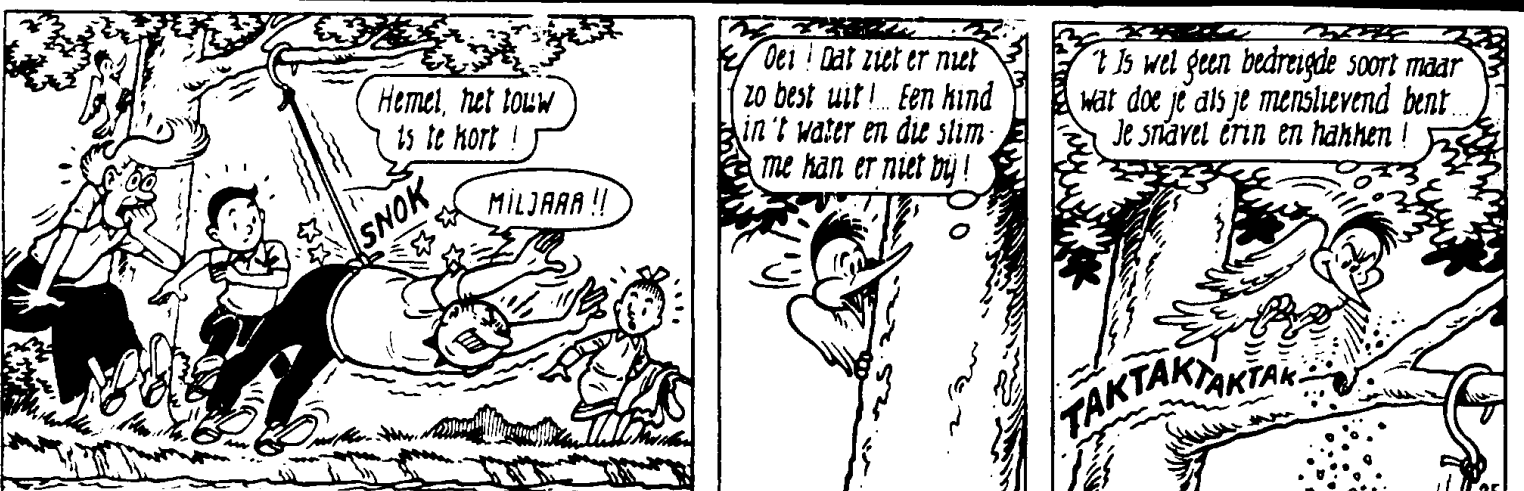
HORIZONTAAL

1. Is 't lat om 'm in zijn hoofdeksel zo'n geschrijf te duwen? 5. Zich vermaken door op een afstand de welige groei te bekijken. 8. Als ze zo 't opschik maakt, is dat niet netjes. 9. Is je sieraad verdwenen? Kijk eens op de straat rond de stad. 10. Hij is niet ter plaatse in 30, kijk maar. 11. Die namen zijn onzes inziens niet bekend. 12. Een spijte in loten. 13. 50 unieke, soepele mensen. 17. Een hele overlast als de koeien hun eten binnen krijgen. 19. Is 't erg in de grondsoort als je er niet meer aan denkt? 21. Het is een verdienste dat ik me voor het gebruik interesseer. 26. Zal ik tante uitnodigen om er te gaan eten? 27. Klauter op de wilde haver met dat weer. 28. Slaag krijgt men er om niets. 29. Gist gij 'n beetje ernaar of het duurdurderd? 30. Ik sprak niet de waarheid om in één dag leer te kunnen maken. 31. Een deel van je nette voetjes. 32. Hoeveel slagen met kaarten kun je naar je toe halen?

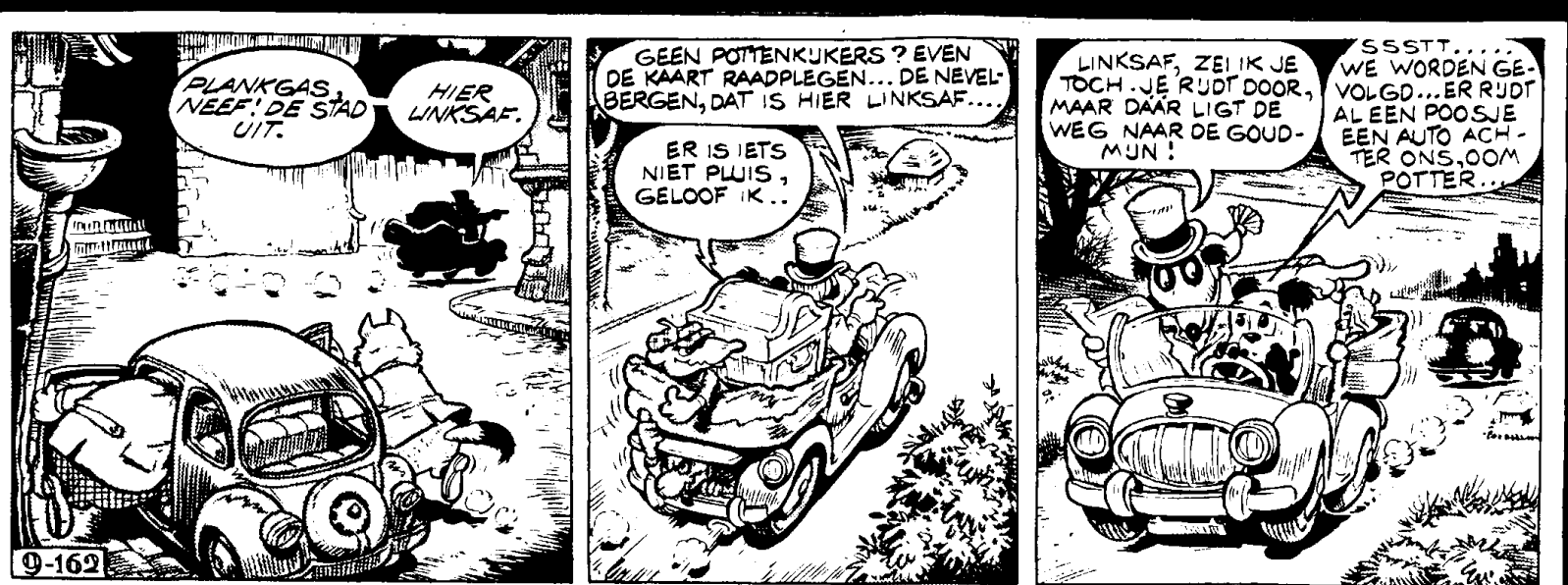
VERTICAAL

1. Geef een duw voor wat er gesproken wordt voor het huis. 2. Kijk het na om achter te komen welk soort vogel dat is. 3. Een loog schaakstuk dat aan luchtafbatatie doet. 4. Ik voel me fit om 'r de overwinning te behalen. 5. Het keukengerief voor als het op een afstand hard regent. 6. Nu is 't ongeveer aan de andere kant. 7. Het is een hele gebeurtenis als men een vet varken slacht. 14. Zijn echtgenoot liet 'n beetje zien dat zij een dame was. 15. Weet ge nog niet dat ge u netjes moet gedragen? 16. Plus het loetje. 17. Is de zendingmachtigde teruggekeerd naar N-Brabant? 18. De vochtmaat houdt vast niet van 27. 20. De levenskracht van een roofoogel. 22. De noot is in de Gelderse plaats als een stuk van je leven. 23. Een cursieve letter die ik om de hijskraak zie. 24. Ik ben er niet voor dat het daar op plaatst wordt. 25. De beenderen die 't steel.

de gouden ganzenvoer

panda en de dolle delver

recept

Appelcrumble

4 appels (geen moesappelen), 10 g boter, 25 g suiker, mespunt kruidnagelpoe-der, 75 g zelfrijzend bak-meel, 75 bruine suiker, 50 g gesmolten boter, zout, 1/4 l vanillevla.

Snij de geschildte appels in stukjes en smoor deze even in de boter. Voeg vervolgens suiker, kruidnagelpoe-der en 3 eetlepels water toe en laat het geheel enkele minuten pruttelen. Doe de massa over in een beboterde ovenschaal. Meng het zelfrijzend

bakmeel met bruine suiker, gesmolten en enigszins afgekoelde boter en zout tot een kruimelige massa. Leg dit op het appelmengsel en plaats de schotel 20 minuten in een op 175° C voorverwarde oven. Serveer er koude vanillevla bij.

oplossing van gisteren

- v - j - d - -
- a - b - u - s - i - e - f
- c - a - n - t - a - t - e
- m - a - n - i - e - a -
- t - d - l - i - l - a
- u - i - l - k - a - m
- k - r - e - e - k - g - e
- e - t - s - i - e - r

Uitgeversmaatschappij
Limburgs Dagblad

Directie:
J.J.M.H. Drehmans, voorzitter
J. Drost
Hoofredactie:
B.P.M. Romijn
G.A.M. de Rouw
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Postbus 3100
6401 DP Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen
rekening: 63.36.90.015
Giro: 1035100
Abonnementenafdeling:
Telefoon 045-739881
Advertentieafdeling:
Telefoon 045-739886

GRONINGEN - Een groep bijstandstrekkers uit de provincie Groningen wil de regering met een actie dwingen om de uitkeringen voor de „echte minima“ met 250 gulden te verhogen. Blijkbaar een maand moet er een congres plan voor meer werk komen. Verscheidene harde kern van acht man heeft blijfhard verklaard met de actie moedwillig te riskeren.

A.G. uiterste middel wordt gedacht in het opblazen van een kerkgebouw of het ontvoeren van een minister... „Spandoeken en petitie op het Binnenhof helpen niet. Daarom telen we nu de botte bij gebruik", aldus woordvoerder Frederik van Wingerden uit Spijk.

Die mensen, die niet weten wat armoede is, zullen ons wel even vertellen dat we van 1100 gulden wel rond kunnen komen. Wij vinden dat mensen met een uitkering ook recht hebben op een menswaardig bestaan. Prikacties zijn er al genoeg geweest. Dat helpt niks. Daarom gaan wij er de bijl in zetten".

Bijstandstrekkers willen met geweld einde aan misstanden

die heren in Den Haag met lachende gezichten op de televisie vertellen dat we een stapje terug moeten.

Die mensen, die niet weten wat armoede is, zullen ons wel even vertellen dat we van 1100 gulden wel rond kunnen komen. Wij vinden dat mensen met een uitkering ook recht hebben op een menswaardig bestaan. Prikacties zijn er al genoeg geweest. Dat helpt niks. Daarom gaan wij er de bijl in zetten".

Huilen

Bittere woorden van de 54-jarige Frederik van Wingerden. Hij maakt deel uit van een groep bijstandstrekkers, bijna allemaal uit de provincie Groningen. Namens de groep heeft Van Wingerden deze week in een aantal landelijke dagbladen een oproep gedaan aan andere uitkerings-trekkers die het met de huidige situatie oneens zijn. Meer dan honderd mensen hebben hem daarna opgebeld. „Het is onge-

looflijk. Mensen begonnen voor de telefoon te huilen en vertelden me over de meest schrijnende toestanden".

Negatieve reacties waren er ook, maar toch viel het de fors gebouwde Spijkenaar op hoeveel mensen tot actie bereid waren. „Er hebben zelfs mensen gebeld die echt wel bloed willen laten vloeien. Dat heeft me onaangenaam verrast", aldus Van Wingerden. Hij beaantwoordt niet aan het beeld van een

harde agressieve actievoerder en ziet niet met verlangen uit naar volgende week donderdag, de dag van de eerste actie. „Ik zou graag willen dat er in die tussentijd nog iets gebeurt".

Gevangenisstraf

Van een groep van 19 man vormen acht de harde kern. Zij hebben zich bereid verklaard alles te willen doen waar een gevangenisstraf van ten hoogste twee maanden op staat. In het uiterste geval echter denkt de groep zelfs aan het ontvoeren van een minister- of het opblazen van een kerkgebouw.

Met die extreme middelen willen ze de regering onder druk zetten. De eisen zijn verhoging van de uitkering voor de „echte minima" met 250 gulden en een plan dat op zeer korte termijn voor meer werk zorgt, vooral in de bouw.

Kritiek op PvdA-campagne

DEN HAAG - De regeringsfracties hebben het actieplan van oppositiepartij PvdA, om een 'permanente campagne' tegen de inkomenspolitiek van het kabinet te voeren, gisteren scherp bekritiseerd. „De PvdA bedient zich van goedkope methoden", zei CDA-fractievoorzitter Bert de Vries gisteren in een sprekebeurt te Dordrecht. VVD-voorman Ed Nijpels zal vandaag voor de partijraad zeggen dat „de oppositie zich lijkt te beperken tot de organisatie van een enquête waarin de onvrede wordt geïnventariseerd".

PvdA-partijleider Van den Berg kondigde vorige week de nieuwe 'permanente campagne' aan. Een campagne waarin de komende maanden de nadruk zal komen te liggen op de volgens de partij 'lukkake' inkomensverdeling van het kabinet. De PvdA heeft ook een 'meld- en regeltelefoon' ingesteld waar informatie kan worden ingewonnen over acties, waarbij de partij betrokken is. Ook premier Lubbers zei „moeteit te grote moeite" te hebben met de opstelling van de socialisten. „Het is een goede gewoonte dat oppositiepartijen het kabinetsbeleid aanval-len. Bij de PvdA komt echter het accent steeds duidelijker op de mening van de ontevredenheid bij de mensen te liggen", zei Lubbers gisteren na de ministerraad.

Nieuwe acties in onderwijs

DEN HAAG - De vakorganisaties in het onderwijs bereiden nieuwe acties voor tegen de voorgestelde bezuinigingsplannen van minister Deetman (Onderwijs). De acties zullen worden gehouden in de week van 7 tot 11 maart, wanneer de Tweede Kamer de onderwijsbegroting behandelt. Het is de bedoeling dat op zoveel mogelijk scholen in deze week de normale gang van zaken wordt onderbroken. In en om de school zullen alternatieve programma's worden gehouden, die tot doel hebben de effecten van de door Deetman voorgestelde bezuinigingen duidelijk te maken.

De acties zullen zoveel mogelijk worden gevoerd in samenwerking met ouders, studenten, schoolbesturen en werkloze onderwijsge-venden. Weigert een schoolbestuur toestemming te geven voor acties, dan zal aan de leerkrachten worden gevraagd om samen met de ouders buiten schooltijd acties te voeren.

Dit jaar nota over HBO

DEN HAAG - Minister Deetman (Onderwijs) zal nog dit jaar komen met de in het regeerakkoord aangekondigde nota over taakverdeling en concentratie in het Hoger Beroeps Onderwijs (HBO). De nota zal de grote lijnen aangeven waarlangs de 400 instellingen voor hoger beroeps onderwijs gereorganiseerd zullen worden.

(ADVERTENTIE)

Voor het opgeven van overlijdensadvertenties voor de krant van maandag bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 3 en 4 uur aan ons hoofdkantoor of telefonisch uitsluitend op 045 - 739200

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37

Heerlen

(ADVERTENTIE)

OOG IN OOG MET CHRISTUS LIJDEN

Overal kom je Hem tegen: de Man van Smarten, die weet wat lijden is. Zijn leed draagt vele namen: In krotten van miljoenensteden, Bangkok of Rio de Janeiro, waar jonge mensen werkeloos, ziek en ondervoed uitzichtloos hun dag beginnen; Onder de niets ontziende zon in Afrikaanse landen, waar schrale restjes oogst keer op keer verschroeien; In afgelegen schamele hutten, waar verstoten melaatsen hun leed eenzaam verwerken; Langs vuile goten van Calcutta, waar kinderverdriet sterft, omdat liefde nooit is ervaren; En overal waar onrecht heerst door bikkelaar wettens van menselijke egoïsme. Vastenactie-Limburg staat, om Christus, oog-in-oog met hen die lijden in meer dan 150 vertrouwde kerkelijke projecten, die dicht bij de mens staan. Help U in 's hemels naam, want liefdevolle daden brengen Pasen naderbij. . . .

VASTENACTIE LIMBURG
GIRO 1045000
missiecentrum Roermond
ACTIVITEITEN CENTRUM VAN HET BISDOM

Meldingen over nieuwe slachtoffers houden aan Bengalen vluchten massaal uit Assam

GAUHATI - In Assam is gisteren een vluchtelingenstroom op gang gekomen van circa 50.000 Bengalen die zijn ontsnapt aan de moordpartijen in deze deelstaat in het noordoosten van India. De stations krioelden van de mensen die hopen aan nieuwe reellen te ontkomen. Volgens een officiële Assamese opgave zijn er sinds 1 februari bij de strijd tussen de Assamese hindoe-bevolking en de moslim-immigranten uit Bengalen ruim 3.500 doden gevallen. De laatste officiële telling komt uit op 1.127 doden.

Na de gewelddadigheden hebben ongeveer 26.000 Bengaalse immigranten een goed heenkomen gezocht in aangrenzende staten als Aruchanal Pradesh, Meghalaya en West-Bengalen. Bij elkaar 50.000 dakloos geworden Bengalen staan op stations te wachten in de hoop een plaats op een trein naar West-Bengalen te pakken te krijgen, aldus „The Times of India" onder aanhaling van officiële kringen. Op het station van Khairabari in het district Darrang stond de grootste menigte van niet minder dan 17.000 mensen.

300 hutten verbrand, waardoor nu zeker in totaal 15.000 dorpeelingen dakloos zijn. De Assamese politie houdt er rekening mee, dat in rijst-velden en bossen nog meer doden zullen worden gevonden.

De Indiase premier Indira Gandhi heeft gisteren tijdens een persconferentie erkend, dat er door haar regering „veel fouten" zijn gemaakt in de staat Assam. Ze zei echter ook, dat het geweld moeilijk te vermijden was geweest en dat het was „aangemoedigd" door het buitenland.

In brand

Volgens de krant „Indian Express" staan delen van Darrang en Nowgong nog steeds in brand, ondanks het feit dat het leger in groten getale is binnengetrokken. In Nowgong vond afgelopen week een slachtpartij plaats waarbij ruim 1.000 Bengalen, meest vrouwen en kinderen, werden toegeteld en vermoord. Maandag werden in het district Silaparthar opnieuw 52 mensen vermoord, waarna een troepenmacht van enkele duizenden militairen er naartoe is gestuurd.

De meldingen over nieuwe slachtoffers houden aan. In de districten Raja en Bojajigwan zijn donderdag na gevechten 28 lijken gevonden. In het district Sootea in het noordoosten van Assam zijn

Molukkers vrijgesproken

LEEWARDEN - Het gerechtshof te Leeuwarden heeft gisteren acht Molukkers, die betrokken zouden zijn geweest bij een schietpartij op een politie-auto in juni vorig jaar in Assen, vrijgesproken.

Aanvankelijk werden negen Molukkers hiervan beschuldigd. De rechtbank in Assen veroordeelde vorig jaar zes van hen tot drie jaar gevangenisstraf wegens poging tot moord. Twee werden vrijgesproken en de officier van justitie werd niet onvankelijk verklaard met zijn klacht tegen een van de Molukkers. Het gerechtshof had de zaak tegen hem terugverwezen naar de rechtbank.

KINDERBIJSLAG Beide ouders kunnen aanvragen

DEN HAAG - Met ingang van het lopende kwartaal kunnen ouders zelf uitmaken wie van hen de kinderbijslag aanvraagt. Het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid heeft dat gisteren meegedeeld.

Tot nu toe moest de kinderbijslag worden aangevraagd door de moeder. Als de ouders beslissen dat de vrouw de kinderbijslag aanvraagt hoeft de man niet het aanvraagformulier mede te ondertekenen. Als daarentegen de man de kinderbijslag aanvraagt moet de vrouw wel mede-ondertekenen. Worden zij het niet eens, dan gaat de aanvraag van de vrouw voor op die van de man.

Aapmens in China gezien

PEKING - Een Chinese jager meent dat hij in 1980 in Guangxi, een van de meest achtergebleven gebieden van het land, een levend wezen voor zijn geweer heeft gehad dat half op een mens, half op een aap leek. Uit medelijden heeft hij het schepsel niet neergeschoten.

De Engelstalige krant „China Daily" berichtte gisteren dat de 40-jarige Bu Shaoqi het vreemde wezen ontdekte op een van zijn tochten naar wilde dieren. Het was ongeveer 1 meter lang, had een hoofd als dat van een aap, een neus die op die van een hond leek, en mensenoren, -ogen en -vingers. Op zijn lichaam zag de jager haren als van een buffel. Toen Bu Shaoqi het wezen benaderde, begon het te huilen „als een mens die om genade smeekt". Daarop besloot de jager zijn prooi niet te doden.

Al eerder zijn in Guangxi „wilde mensen" ontdekt. Voor het laatst gebeurde dit veertig jaar geleden. Enkele jaren geleden stond de Chinese pers vol met getuigenverklaringen van mensen die zeiden dat ze in bossen in Shennongjia (in Centraal-China) „aap-mensen" hadden gezien.

RENTE IN VS 1/2 PCT. LAGER

NEW YORK - Vijf Amerikaanse banken hebben gisteren hun prime rate, dat is de minimumrente die ze hanteren voor leningen aan bedrijven, verlaagd van elf tot 10,5 procent. Daarmee heeft dit tarief bij deze banken het laagste peil sinds eind 1978 bereikt.

TENNESSEE WILLIAMS OVERLEDEN

NEW YORK - De Amerikaanse toneelschrijver Tennessee Williams is gisteren op 71-jarige leeftijd overleden. Hij werd dood aangetroffen in een hotel op Manhattan in New York.

Hij was de auteur van bekende stukken als „Glazen Speelgoed", „Tramlijn Begeerte", „The Rose Tattoo" en „Kat op een heet zinken dak".

(ADVERTENTIE)

MINISTERIE VAN FINANCIËN

AFSCHAFFING VAN DE CENT

vanaf: 1 maart 1983

wettelijke afrondingsregel: bedragen eindigende op 1, 2, 6 en 7 cent: afronden naar beneden op een veelvoud van 5 cent;

bedragen eindigende op 3, 4, 8 en 9 cent: afronden naar boven op een veelvoud van 5 cent;

geen afronding bij betaling met een bank- of girocheque en bij betaling via een overschrijving per bank of giro

inwisseling: van 1 maart 1983 tot 1 maart 1984 bij de postkantoren

inlichtingen: Ministerie van Financiën, Postbus 20201, 2500 EE 's-Gravenhage

Tussentijdse verkiezing in Engeland Grote nederlaag voor socialisten

LONDEN - De Britse Labour-partij heeft bij een tussentijdse verkiezing voor een Lagerhuuszetel in het Zuidlondense district Bermondsey een vernietigende nederlaag geleden. De socialisten verloren deze zetel, die ze meer dan 60 jaar vast in handen hebben gehad, aan de Alliantie. Het was een afgetekende overwinning voor Simon Hughes, de kandidaat van de Alliantie tussen de SDP en de Liberale Partij. Hij haalde ruim 17.000 stemmen, 9000 meer dan Peter Tatchell van de Labour-partij, die als tweede eindigde. Dat resultaat is zoiets als een politieke aardverschuiving.

Bij de algemene verkiezingen van 1979 had de toenmalige Labourman, Bob Mellish, nog 12.000 stemmen meer dan nummer twee. Dat was voor het district Bermondsey een karakteristiek resultaat: in deze arbeiderswijk, waar veel mensen de kost verdienen in de haven, stemde vrijwel iedereen gewoontegetrouw op Labour.

Dat daar nu een eind aan is gekomen, heeft twee oorzaken. In de eerste plaats is Tatchell een man met extreem-linkse denkbeelden. Hij werd kandidaat voor de Labour-partij nadat veel ultralinkse jongeren lid waren geworden van de plaatselijke Labour-afdeling en deze in feite hadden overgenomen. De kandidatuur van Tatchell heeft bij de 'oude garde' van Labour vanaf het begin veel weerstand opgevoerd.

Bij Labour-partijleider Michael Foot viel de kandidaat van Tatchell ook niet goed, zeker, nadat Tatchell in een rede er blijk van gaf niet veel met de parlementaire democratie op te hebben en veel te verwachten van het effect van buitenparlementaire acties.

Daar komt bij, dat de rechtse pers in Engeland de afgelopen weken een hevige campagne heeft gevoerd om Tatchell uit het Lagerhuis te houden.

Aanvallen op de man werden daarbij niet geschuwd. Zo werkten de gegevens dat Tatchell uit Australië afkomstig is, daar militaire dienst heeft ontploen omdat hij niet naar Vietnam wilde, en het feit dat hij homoseksueel is, met de dag verder in zijn nadeel. Eind vorige week werd duidelijk dat van Tatchells tegenstanders Simon Hughes de meest overtuigende was. Deze schoot in de opiniepeilingen omhoog, en duizenden mensen die anders op de Conservatieven of Labour zouden hebben gekozen, stemden gisteren voor Hughes om Tatchell maar tegen te houden.

Westduitsers stemmen; Oost en West kijken gespannen toe

Verkiezingsstrijd in raketten sfeer

BONN — Ruim 43,4 miljoen Westduitsers (23,3 miljoen vrouwen en 20,1 miljoen mannen) maken volgende week zondag uit wie het straks in de Bondsrepubliek voor het zeggen krijgt. Afgaande op de laatste „momentopname" in de opiniepeilingen, voorafgaande aan de verkiezingen voor de tiende Bondsdag, krijgen CDU en CSU samen ongeveer 46 tot 47 procent van de stemmen en blijven zij daardoor de grootste partij, zitten er voor de SPD enkele procenten minder in het vat en is de positie van FDP en Groenen absoluut onvoorspelbaar. Beide kleine partijen zweven rond de kiesdrempel van vijf procent en hebben alle reserves in de strijd geworpen om de sprong in het parlement te kunnen maken. De laatste berichten spreken van een licht opwaartse trend bij de liberalen.

De vervroegde parlementaire verkiezingen zijn noodzakelijk geworden, nadat in het najaar van 1982 de liberale FDP uit de regering stapte. Daardoor kwam een einde aan de sociaal-liberale coalitie, die achtereenvolgens onder Willy Brandt en Helmut Schmidt dertien jaar stand had gehouden. Medio december stemde de Bondsdag over de door bondskanselier Helmut Kohl gestelde vertrouwenskweste. Geheel volgens afspraak viel de stemming in het nadeel van de regering uit, doordat de leden van de regeringspartijen zich in overgrote meerderheid van stemming onthielden. Als uitvloeisel van deze weliswaar niet ongrondwettelijke maar wel hoogst ongebruikelijke manoeuvre maakte president Karl Carstens op 7 januari van dit jaar bekend, dat hij besloten had, de Bondsdag te ontbinden en voor 6 maart algemene verkiezingen uit te schrijven. Het Westduitse staatshoofd was tot zijn besluit gekomen, nadat hij na overleg met de in de Bondsdag vertegenwoordigde partijen tot de overtuiging was gekomen, dat al deze partijen verkiezingen wensten.

• Kernwapens

Venijn en sarcasme kenmerken de verkiezingsstrijd, die na een tamme start al vlug in emotionele zin opvlamde, toen de rakettenkweste in het centrum van de campagnes belandde. Het is vooral de opstelling binnen de SPD, die tot deze situatie aanleiding heeft gegeven. „Aanmatigend" en van „zelfoverschatting getuigend" noemde de CDU de brief, die Hans-Jochen Vogel, de sociaaldemocratische lijsttrekker en kandidaat voor het bondskanselierschap, vorige week aan de Amerikaanse president Ronald Reagan richtte en waarin hij er bij het staatshoofd op aandrong dat na het voorstel van de Sovjetrussische partijleider Joeri Andropov thans de VS in Genève met een verder reikend compromisvoorstel voor de dag komen. In de brief van Vogel stond dat de SPD uitgaat van de verwachting dat de Sovjetunie zich bereid verklaart tot een radicale reductie van haar potentieel aan raketten voor de middellange afstand. In dat opzicht, aldus Vogel, bevatten de voorstellen van Andropov constructieve elementen, die hij weliswaar niet toereikend achtte, maar welke toch in de goede richting wezen. Vogels „interventie" bij Reagan volgde onmiddellijk nadat de Amerikaanse president zich eerder had laten ontvallen dat een besluit van een nieuwe regering in Bonn tegen stationering van het in het NAVO-dubbelbesluit overeengekomen aantal raketten een „geweldige tegenslag" zou betekenen in het proces tot realisering van vrede en ontwapening.

Kohl heeft Vogel verweten met zijn brief aan Reagan de Amerikaanse wil tot onderhandelen in twiifel te trekken en de positie van Washington in Genève te ondermijnen. Voor CDU/CSU is de zaak duidelijk. Daar staat men op het standpunt dat de Oost-West-gesprekken in Genève niet doorkruist en/of beïnvloed mogen worden

HELMUT KOHL (CDU)
„Groenen het gras onder de voeten wegmaaien"

FRANZ-JOSEF STRAUSS (CSU)
„Rood-groen verbond is voorgeprogrammeerd afbreuk van de democratische maatschappij-orde"

HANS-JOCHEN VOGEL (SPD)
„Hoogste tijd legende Strauss tot zijn ware proporties terug te brengen"

HANS-DIETRICH GENSCHER (FDP)
„Ik voel me bedreigd door SS-20, niet door nog niet opgestelde NAVO-raketten"

EGON BAHR (SPD)
„Raketten niet op land maar op zee stationeren"

PETRA KELLY (Groenen)
„Steun aan SPD niet zonder voorwaarden"

door afwijkende Duitse Initiatieven, omdat daardoor de onderhandelingspositie van de Amerikanen in gevaar wordt gebracht. In de filosofie van de christendemocraten moet alles in het werk worden gesteld om stationering van de raketten conform het moderniseringsbesluit te voorkomen, maar zal het besluit uitgevoerd moeten worden, als de Sovjetunie blijft weigeren haar arsenaal aan op West-Europa gerichte raketten (circa 150 SS-20's) vanachter de Oeral weg te halen. De nul-optie ziet men daar onverkort als een serieus aanbod voor ontwapening.

• Hoe serieus?

Binnen de SPD schijnt nochtans geen volledige overeenstemming te bestaan over de modaliteiten in de veranderende houding ten aanzien van het NAVO-dubbelbesluit. Tegen de achtergrond van Vogels tactiek om in de finale van de verkiezingscampagnes zoveel mogelijk stemmen bij de Groenen weg te halen — dus bij de partij die geweldvrije politiek gebaseerd op niet-gebondenheid, ontwapening en neutraliteit hoog in haar ecologisch-pacifistisch vaandel heeft geplaatst — moet nog maar blijken hoe welgemeend elk sociaaldemocratisch „initiatief" contra de stationering van de Pershing- en kruisraketten op Westduitse bodem wel is.

Interessant blijft evenwel de vraag hoe SPD-listtrekker Vogel verder denkt in te spelen op de zienswijze van zijn persoonlijke adviseur in veiligheidszaken, de filosoof en natuurkundige, prof. Carl-Friedrich von Weizsäcker. Deze geleerde vindt

de stationering van nieuwe Amerikaanse wapens voor de middellange afstand in Europa „gewenst noch uitvoerbaar". En zegt: „voorgesteld dat er een parlementaire meerderheid voor stationering tot stand komt, zou het voorspelbare verzet binnen de bevolking een ernstige bedreiging van het binnenlandse politieke klimaat in de bondsrepubliek gaan vormen en zou de bondsrepubliek een vrijheid van handelen naar buiten toe in ernstige mate worden belemmerd". De poging om desondanks de stationering door te drukken, zou naar opvatting van Von Weizsäcker het gevaar voor een oorlog vergroten.

Daarom stelt hij voor dat de nieuwe wapens op zee in plaats van op het land gestationeerd worden. Von Weizsäcker wordt in deze zienswijze ondersteund door de sociaaldemocratische expert in Oost-Westzaken, Egon Bahr.

Mislukking van de onderhandelings in Genève over beperking van het aantal kernwapens zou, aldus Von Weizsäcker, een de-stabiliserende bewapeningswedloop in raketten met een korte waarschuwingstijd tot gevolg hebben. Hij raadt de NAVO derhalve tevens aan, ook van stationering op het land af te zien, in geval het overleg in Genève mislukt.

Der geen enkel beding meer aan de macht komen" of „een verbond van SPD en Groenen betekent niets minder dan een voorgeprogrammeerd afscheid van een democratische maatschappij-orde".

De lijsttrekker van de liberale FDP, Hans-Dietrich Genscher, die bij een eventuele voortzetting van de coalitie met CDU/CSU na de verkiezingen per se minister van buitenlandse zaken wil blijven, leunt in de rakettenkweste dicht tegen de andere regeringspartijen. Genscher waarschuwt zelfs voor een „nieuw Duits neutralisme" en noemt zo'n ontwikkeling een werkelijk gevaar voor de vrede. In een reactie op een uittaling van Vogel dat hij — de SPD-listtrekker — gaarne het mandaat van zijn kiezers

zich schuldig aan klassenstrijd. Politici van de SPD hebben de Westduitse ondernemers tot „Freiwild" verklaard

Vogel heeft ook wat tegen Kohl. Zoals: „Kohl manifesteert een onduidelijke houding ten aanzien van de meest wezenlijke problemen van de Duitse politiek. Kohl doet niets tegen de werkloosheid. Met verkeerde middelen en zonder begrip voor de samenhang wil hij de grote vraagstukken te lijf". Dan Kohl: „Vogel en Brandt maken

talen. Want ook op dat vlak staat de Westduitse kiezer voor een min of meer fundamentele keuze. In tegenstelling tot de veel liberale Helmut Schmidt neigt de huidige leiding van de SPD tot experimenten en staats-dirigisme. De CDU en CSU van Kohl en Strauss daarentegen willen meer ruimte voor de sociale markteconomie.

• Aspiraties SPD

Mocht Vogel tot regeringsverantwoordelijkheid worden geroepen, dan wil hij terstond een nationaal werkgelegenheidsprogramma ad 30 miljard mark van de grond tillen. Extra investeringen, arbeidstijdkortingen, en de invoering van een zogenaamde nieuwe „tweede arbeidsmarkt" vooral voor jongeren en oudere werkløzen moeten — aldus de SPD — tot 1985 maximaal 1,8 miljoen nieuwe arbeidsplaatsen opleveren. Andere prioriteitspunten op de marsroute van de SPD zijn het invoeren van een arbeidswet, een urgentieprogramma voor de in de versukkeling geraakte staalindustrie en het daadwerkelijk entameren van een internationaal werkgelegenheidsakkoord.

Een behoorlijke electorale opsteker voor de SPD was de uitkomst van een peiling die de universiteit van Osnabrück in opdracht van het weekblad Stern verrichtte en waaruit is gebleken dat de werkloze Westduitsers in meerderheid achter Vogel staan. 53 procent zou voor de SPD stemmen, 31,6 procent voor CDU/CSU.

Kohl heeft de financiële en economische beleidsgang van zijn partij voor de tijd na 6 maart als volgt uitgespeeld: 1. terugdringen van het financieringstekort door bezuinigingen en besparingen; 2. stimuleren van investeringen en bevordering van de werkgelegenheid; 3. geleidelijke herziening van het fiscale systeem ten einde investeringen in de particuliere sector aan te wakkeren; 4. als de prestatie gestimuleerd en het succes bekroond wordt, moet — omgekeerd — de economische wanprestatie persoonlijk verantwoord worden. Derhalve zal het woud van subsidies doorgelicht worden. Overheidschulps zal nog slechts bij hoge uitzondering verleend worden; 5. het systeem van de sociale zekerheid zal in overeenstemming worden gebracht met de gekrompen groeipercenages van het produktieapparaat; 6. deelneming in alle lagen van de bevolking aan het produktievermogen van de particuliere economie moet met kracht bevorderd worden.

Een nieuw aanvullend aspect in de verkiezingscampagnes is het door de partijen beloofde offensief tegen de „zure regen" — ontstaan als gevolg van zware luchtverontreiniging — die een grote bedreiging voor de bossen in het land vormt. Kennelijk in een poging de weg naar het parlement voor de Groenen te blokkeren, heeft Helmut Kohl te elfder ure een reeks maatregelen ter bestrijding van het rampzalige euvel in het vooruitzicht gesteld. Gelijktijdig kondigde hij een aighelel verbod af op de invoer van vellen van jonge zeehonden. Door middel van deze manoeuvre heeft Kohl de milieuactivisten van twee van hun grootste verkiezingstroeven beroofd.

• „Tweede stem"

Zowel de Groenen als de Vrije Democraten die nog niet zeker zijn van (hernieuwde) intreding in de Bondsdag, stellen momenteel frenetiek pogingen in het werk om zoveel mogelijk zogenaamde „tweede stemmen" in de wacht te slepen. Milieuactivisten en liberalen willen deze loswaken uit het kiezersreservoir van CDU/CSU, waar vooral de FDP actief is, en van de SPD, waarop de Groenen het oog hebben laten vallen. De Groenen bedienen zich daarbij dankbaar van de slogan, die hun nieuwste propagandist, de schrijver Heinrich Böll, bedacht: „Wie op 6 maart Hans-Jochen Vogel tot bondskanselier wil kiezen, heeft zijn stem niet per se aan de SPD te geven; hij kan haar ook aan de Groenen overlaten". De FDP argumenteert dat men op deze wijze de totstandkoming van een absolute meerderheid voor CDU/CSU wil voorkomen.

Wat betreft de „tweede stem" zij vermeld dat de Westduitse kiezers bij bondsdagverkiezingen twee kruisjes mogen zetten; namelijk één achter een naam van een politicus en één achter de naam van een partij. De „tweede stem" is de belangrijkste, aangezien uitslui-

tend die stem beslist over triomf en nederlaag. In de praktijk bli- echter steeds weer dat tamelijk veel kiezers van deze „stemsplijting" gebruik maken, vooral kiezers van kleinere partijen. De hebben ontdekt dat zij de kandidaten van hun partij toch niet rechtstreeks aan een mandaat kunnen helpen. Daarom ondersteunen vaak met hun „eerste stem" een politicus uit het andere kamp.

Het is niet de eerste maal dat de liberalen, wier vast kiezersbestand zij niet meer bedraagt dan drie procent, pogingen in het werk stellen naar het kieserspotentieel te mobiliseren. Al in 1972 borduurden zij met succes op dit stramien. Toen behaalden zij 4,8 procent aan „eerste stemmen" en streken zij aan „tweede stemmen" 8,4 procent op.

In tegenstelling tot Kohl die de FDP zeker voorlopig tot vriend wil houden aangezien de liberalen hem na de deelstaatverkiezingen in Noordrijn-Westfalen nopens het aangaan van een regeringscoalitie van pas kunnen komen, heeft de Beierse houthouder Franz-Josef Strauss de pogingen tot het „ongegendeerde afsnoepen" van kiezers uit het christendemocratische kamp door de FDP zwaar bekritiseerd. Strauss heeft zijn aanhang voor ogen gehouden dat CDU/CSU-kiezers die hun „tweede stem" aan de liberalen geven omdat zij geen absolute meerderheid van christendemocraten wensen, met vuur spelen, aangezien hun handwijze er bijvoorbeeld zou toe kunnen leiden, dat de FDP toch op 4,9 procent blijft staan. De uiteindelijke proce- turen zouden dan de sociaal-democraten van Vogel zijn, aldus Strauss. Vandaar zijn indringende oproep aan alle kiezers: geen stem naar de FDP per slot van rekening moeten zij „meer verantwoordelijk worden geacht voor de wanprestaties van de sociaal-liberale coalitie gedurende de jaren".

• Twijfelachtig

Vooropgesteld dat de Groenen over kiesdempel van vijf procent overschrijden, lijken alle speculaties over een mogelijk samengaan van SPD en milieupartij toch te ver gegrepen

door
Frits
Schils

op verkiezingstoernee
door West-Duitsland

De Groenen hebben immers duidelijk te verstaan gegeven dat zij ten aanzien van enkele principiële doelstellingen geen concessies wensen te doen. Dat geldt in het bijzonder voor wat betreft de kernenergie (die moet verdwijnen) en de stationering van Amerikaanse raketten voor de middellange afstand (waarover een Westduits veto dient te worden uitgesproken). Zover kan ook een hervormingsgezinde Vogel natuurlijk niet gaan. De Groenen — door hun fervente tegenstanders smalend „Steinzele Profeten", „Utopie-Romantiker" of „groene ayatollahs" genoemd, zijn onder voorwaarden wel bereid tot verkiezing van Vogel tot bondskanselier te steunen. Op hun beurt bevatten de sociaaldemocraten maar al te zeer dat „groene" participatie in het regeringsbeleid, gezien het wel zeer specifieke ecologisch-pacifistische wenspakket, nagenoeg onbegonnen werk is.

Aan de Bondsdagverkiezingen volgende week zondag die, niet in het minst wegens de opwindende het vitale kernwapenvraagstuk, Oost en West met spanning tegemoetgezien worden, doen 200.000 mensen meer mee dan in 1980. De hoogste opkomst registreerden de statistici tot dusver in 1972. Toen ging 91,1 procent naar de stembus. Bij de laatstgehouden verkiezingen in 1980 bedroeg het opkomstpercentage 88,6.

(ADVERTENTIE)

Volks-
kunst
van de
NOMADEN
uit
AFGHANISTAN
handgeknoopt
BALUCH
zadeltassen, pillows, hudekleden,
cousins, perjurtylaks,
053971 tapijten en kelms

Hub. Dols & Co.
Markt 31 - Sittard
telefoon 04490-12605

(ADVERTENTIE)

BAAS OVER EIGEN BEURS, MET EEN VAKANTIE-OP-MAAT.

Vakantie-Op-Maat is een uniek systeem van Vrij Uit VakantieVerbliven. U zit dan, behoudens een korte periode in het hoogseizoen niet meer vast aan boekingen van volle weken. U kunt het aantal dagen dat u bij ons boekt helemaal zelf bepalen. Vanaf 5 nachten tot ... zolang u wilt. En u hebt de keus uit 3 aankomst- en vertrekdagen namelijk de zaterdag, de maandag en de donderdag.

U bent dus zo vrij als een vogeltje in de lucht. U bepaalt zelf de kosten van uw vakantie. U kunt op zwerfvakantie. En u kunt de verkeersdrukte mijden. Als dat geen goed nieuws is van Vrij Uit! Hoe de vork precies in de steel zit, leest u in onze nieuwe zomerprogramma's.

Die liggen voor u klaar bij de volgende adressen: alle ANWB-kantoren, een aantal Shell-stations, bij assurantie-tussenpersonen, herkenbaar aan het Vrij Uit-embleem, samenwerkend met Nationale-Nederlanden, bij de Rabobank, de ABN-banken, de Spaarbanken en de reisbureaus van Toerkoop, Holland International, Perry Sport, Wagons-lits en Vroom & Dreesmann. Of bel:

Vrij Uit
VakantieVerbliven
Telefoon: 02968 - 1300

zaterdag

Hilversum 1

Nieuws: elk heel uur.
7.02 Hallo hier Hilversum. 10.30 Wie in 't Nederland wil zingen. 11.03 Schaatsen. Reportage vanuit Helsinki. 12.03 Tussen Barrend en van Dorp. 13.06 Schaatsen. 13.09 In de Rooie Haan. 15.06 Muziek uit Studio 1. 16.02 Schaatsen. 17.30 Wie in 't Nederlands wil zingen. 17.55 Mededelingen. 18.06 Dingen van de dag. 18.30 Blaastet. 19.02 Van opus one tot nieuwe stukken of andersom. 20.03 Promenade Orkest. 20.30 Langs de lijn. 22.02 Metro's Music. 23.02 Met het oog op morgen. 0.02 Take it easy. 1.02- 7.00 De NOS-Nacht.

Hilversum 2

Nieuws: tot 18.00 elk halve uur en om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00, 20.00, 22.30 en 23.55.
7.10 Ochtendgymnastiek. 7.20 Rolleballeradio. 7.35 Aktua. 8.11 Sport na sport. 8.33 Toeraktua. 9.05 Gymnastiek voor de vrouw. 9.15 Voor blinden en slechtzienden. 9.24 Waterstanden. 9.33 Bosboom en Bekooij. 11.33 Het jaar '33. 11.56 Werken aan werk. 12.26 Mededelingen voor land- en tuinbouw. 12.36 Aktua. 12.55 Agraria. 13.33 Voorzichtig breekbaar. 14.00 Hobbyhoek. 14.33 Prentjes in geluid. 15.10 Brandstof voor discussie. 15.32 Avro-dite. 17.00 Vlag met blauwe wimpel. 17.36 Radiojournaal. 17.50 Per Saldo. 18.10 Radiojournaal. 18.20 Zondtijd EVP. 18.30 Overheidsvoorzichting. 18.40 Richting. 18.50 Jazz Spectrum. 19.45 3 x m Wereldwijd. 20.45 Laat ons de rustdag wijden. 21.26 Metterdaad. 21.30 Fotografieren en filmen. 22.00 Kantoorinnovatie. 22.40 - 23.55 Deze week.

Hilversum 3

Nieuws: elk heel uur.
7.02 Pop Non Stop. 7.30 Rabarbara. 8.03 Popfrisser. 9.03 Gospelrock. 10.03 Popstation. 11.03 Popsjop. 12.03 Lost Vast. Rechtstreeks vanuit La Salle in Susteren. 13.30 De Dik Voormekaarshow. 14.03 Tussenuur. 15.03 Disco-Express. 16.03 Zaterdag

● E.T.
...deze afbeelding moet van de platenhoes anders riskeert Telstar BV in Weert een proces vanwege de Amerikaanse maatschappij MCA....

E.T. moet van de platenhoes

WEERT - MCA Amerika heeft de platenmaatschappij Telstar in Weert gelast onmiddellijk het plaatje „E.T. + Elliot” van het 10-jarig Rotterdamse zanger-
gertje Melchior uit de handel te nemen. Melchior vertelt in het lied, dat net de hitparades binnen-
dringt, over een droom die hij had en waarin E.T. voor-
kwam. MCA claimt als enige de naam en de beeltenis van E.T. te mogen gebruiken. Telstar bestrijdt het eerste. Zij is van mening dat Melchior over E.T. mag blijven zingen en riskeert daarmee een rechtszaak. Wel is de E.T.-figuur van de hoes verwijderd en veranderd in een zwart vlak met daar-
in duidelijk witte letters: helaas mogen wij de E.T.-figuur niet afdrucken.

zondag

Hilversum 1

Nieuws: elk heel uur.
7.02 Oeroude toververhalen. 7.30 Vroege vogels. 9.30 Het beste uit tekst en muziek. 10.02 Naar Rome nog wel. 10.12 Kerkdienst. 10.55 Wilde Ganzen. 11.02 Schaatsen. Reportage vanuit Helsinki. 11.05 De andere wereld van zondagmorgen. 12.05 De huts. 13.05 Avro-magazine. 13.40 Schaduwparlement. 14.02 Langs de lijn. 17.55 Mededelingen. 18.05 Inkijs met Inbar. 19.02 In beweging. 19.15 Zondagavondmuziek. 19.45 Opnieuw geloven. 20.02 En dan nu de toekomst. 22.02 Welinge-
lichte kringen. 23.02 Met het oog op morgen. 0.02 De nacht-wacht. 4.02-7.00 Krieken met Adje.

Hilversum 2

Nieuws: 8.00, 10.00, 13.00, 18.00, 20.00, 22.30 en 23.55.
8.10 U alleen, u loven wij. 8.40 Barok op zondag. 9.00 Bijbe-
loverdenking. 9.25 Waterstan-
den. 9.30 Kroost. 10.02 Eucharis-
tieviering. 11.00 'n Zondags pak. 12.00 Tambu. 12.30 Suara Malu-
ku. 13.10 Zorg en hoop. 13.55 Voor buitenlandse werknemers. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde Ganzen. 18.10 Brood en Spelen. 18.30 Mensen. 18.45 Liturgie en kerkmuziek. 19.10 Hobbycoop. 19.45 Spel met poëzie. 20.03 Avro-Magazine. Buitenland. 20.25 Europa plus en min. 20.45 Zo hoor je nog eens wat. 21.00 Biels en Co. 21.30 Schaduwparle-
ment. 21.40 Open School. 22.10 RVU. 22.40 Mensen, mensen. 23.00 - 23.55 Klassiek met Caroli-
ne.

TV-film zondagavond, Nederland II, 21.15 uur

Sophia Loren en andere rampen tussen de rails

(Van onze RTV-redactie)
HILVERSUM - „The Cassandra Crossing”, zondagavond om 21.15 uur bij Veronica op Nederland II, is een spannende rampenfilm volgens de bekende Hollywoodformule. Lang, kostbaar, vol sterren en stereotiepen en met zoveel actie in zo hoog tempo, dat je nauwelijks kans krijgt over de nonsens na te denken. Het scenario, waarvoor drie schrijvers staan genoteerd, moest natuurlijk een collage zijn van elementen, die in voorgaande bioscoophits hun waarde hebben bewezen.

Ook hier weer het merkwaardige verschijnsel, dat alle rampspoed over de honderden slachtoffers lijkt te worden afgeroepen om de van elkaar ver-
vreemde held en heldin te louteren en weer tot een hecht paar te smeden. Ditmaal zijn het Sophia Loren en Richard Harris, die als beroemde neuro-chirurg naar Stockholm spoort om daar de Nobelprijs in ontvangst te nemen. Op het laatste moment wipt Loren, groot schrijfster, de trein in om te proberen tussen de rails haar beminde weer voor zich te winnen. Hun cynische dialogen maken dat niet waar-
schijnlijk, maar een beetje ervaren kijker voelt al met z'n klomp aan, dat er maar weinig voor nodig is, een ramp bijvoorbeeld, om die twee weer in el-
kaars armen te krijgen.

Het is deze keer wel een héél ingewikkelde catastrofe. Zweedse idealis-
ten proberen een gezondheidsinsti-
tuit in Genève op te blazen omdat het een CIA-bolwerk is, waar bacteriolo-
gische wapens worden uitgebroed. Bij een schietpartij gaat een bacillen-
kweekplaats aan diggelen, één van de knapen ontkomt, maar heeft be-
smetlijke longenpest opgelopen. Daardoor kan hij als verstekeling in de trein naar Scandinavië volgens de prognose 600 van de 100 passagiers aan hun eindje helpen. Sombere CIA-

Hilversum 3

Nieuws: elk heel uur.
8.02 Ko de boswachtershow. 8.30 Avro's Sportpanorama. 9.02 Juist op zondag. 10.02 Het Zon-
dagse gezicht van de Vara op drie. 11.02 Dubbellisjes. 12.02 Europarade. 14.02 Spleen. 16.02 En dan nu de toekomst. 17.30 Bopthema's en swingsessions. 18.02 Nationale Hitparade. 20.03 Radio Thuisland. 21.02 Nos-Jazz. 22.02-24.00 Het hek van de dam.

Hilversum 4

Nieuws: 8.00 en 13.00
8.05 Orgelconcert. 8.30 Ontbijt-
concert. 9.30 Cascade. 10.30 Mu-
sica Religiosa. 11.00 Für Elise. 13.05 Opera-matine. 14.10 Con-
certen op de zondagmiddag. 16.00-17.00 Musica Nova. Tussen 17.00 en 20.00 uur Overname pro-
gramma's Hilversum 2. 20.00 Specialiteiten à la carte. 22.00 Koren en korpsen. 22.30-23.00 Guitariteiten.

ROZ

12.30-13.00 ROZ. Tussen de mid-
dag. 18.00 ANP-Nieuws. 18.03-
19.00 Limburgse tenniskam-
piensschappen in Kerkrade.

Luxemburg/RTL

Nieuws: 9.30, 11.30, 14.30, 17.30, 19.30, 21.30, 23.30.
7.00 Wunschkonzert. 8.00 Der Kaffee ist fertig. 10.00 Max-Mix, Max Schautzer. 12.00 Familien-
tag. 14.00 Hitparade. 16.00 Wunschkonzert, Camillo. 18.00 RTL-Trommelfell, Achim. 20.00 RTL - Young. 22.00 Der Lach-
sack. 23.00 - 1.00 Hallo Nachtar-
beiter, Haidy.

BRT 2

Nieuws: 8.00, 9.00, 13.00, 17.00 19.00, 22.00 en 23.40.

OOST-VLAANDEREN. 6.30 Goede morgen, morgen. 8.10 Zondagsmuziek. 9.05 Hitrevue.

BRABANT. 10.00 Zondag te huur. 10.10 Er komt geluid uit het behang. 12.00 Zondagmid-
dag. 13.10 Krikelambiek.

WEST-VLAANDEREN. 14.00 Vrij entree. 16.00 De juiste toon.

LIMBURG. 17.05 Na de koffie. 18.30 Liedjes uit de lage landen. 19.10 Melodie is een zondags-kind.

ANTWERPEN. 20.00 Sport-sprokkels. 20.15 Pantoffels bij de haard. 20.45 Vragen staat vrij. 23.30 - 2.00 Twee tot twee.

(ADVERTENTIE)

Wij zijn
KIESKEURIG
bij het
uitzoeken
van uw bril

VOOR ZIEKENFONDS-
LEDEN OP RECEPT
DE GEBRUIKELIJKE
VERGOEDINGEN
EN
ONZE BEKENDE
GARANTIE
BIJ DE PANCRATIUSKERK
T.O. DE PASSAGE

TV-RADIO-SHOW

ZATERDAG 26 EN ZONDAG 27 FEBRUARI 1983

DAVE: een Nederlandse Fransman

● DAVE
.....Plannen om naar Californië te verhuizen”...

(Van onze showpagina-redactie)
HILVERSUM - Toen hij in de herfst van 1965 ons land per boot verliet en in Frankrijk zingend op pleinen en in cafeetjes aan de kost geraakte, had praktisch niemand hier ooit van Dave Levenbach gehoord. Gisteravond was Dave te zien en te horen in de Willem Ruis Show. We zijn ruim 17 jaar verder en hebben te maken met een artiest die tot in de kleinste gehuchten van Frankrijk bekendheid heeft verworven. In dat land zijn inmiddels 15 miljoen platen van hem over de toonbank gegaan.

Dave: „Ik vind dat hernieuwde contact met Nederland wel leuk. Of het lukt, is natuurlijk nog maar de vraag. Voor mijn nieuwe platenmaatschappij is het heel belangrijk. Voor mijzelf eerlijk gezegd iets minder. Ik zit, zoals de Fransen dat zo mooi zeggen, met mijn kont tussen twee stoelen. Ik heb in Frankrijk jarenlang een voortdurende strijd gevoerd om met nummers in de hitparade te komen. Dat lukte ook steeds wel, maar eerlijk gezegd heb ik daar nu een beetje genoeg van”. „Volgend jaar hoop ik 40 te worden, en ik wil nu proberen een beetje te gaan stabiliseren. Ik wil langzaam maar zeker tot een punt komen waar-
op een Aznavour en een Bécoud staan. Het niet meer nodig hebben van hitparade-successen. Niet meer die enorme verkoopieken gedurende de betrekkelijk korte tijd, maar meer verspreid. Ik ben nu zover dat het Franse publiek mij minstens een keer per maand op de tv ziet en twee tot drie keer per week ben ik op de radio met een nieuw of een oud liedje te beluisteren”. „Door de komst van nieuwe artiesten en nieuwe trends in de muziek val je natuurlijk weleens een tijdje buiten de boot, maar als je bekend genoeg bent, is dat niet erg. Ik weiger ook absoluut mee te doen aan die trends. Dan gaat het echt mis met je. Consequent vasthouden aan je eigen stijl. Dat is belangrijk. Ik verkeer nu in de gelukkige positie dat ik een minimum-garantie heb wat de fans betreft. Als een bepaald plaatje niet echt op grote schaal aanslaat, worden er nog altijd 60.000 verkocht. Dat is die trouwe kern die ik heb opgebouwd”.

Verhuizen
„Het klinkt waarschijnlijk heel vreemd, maar ondanks al die positieve vooruitzichten in Frankrijk loop ik toch rond met het plan daar weg te gaan. Dat heeft alles te maken met mijn privéleven. Mijn vriend heeft een beetje genoeg van Frankrijk. Hij wil graag naar Californië. Wij hebben allebei het gevoel dat het daar gebeurt en ook nog gaat gebeuren. Het risico voor mij is inderdaad niet gering, maar ik heb het geluk dat ik er financieel behoorlijk voor sta. Als wij ons bezit in Frankrijk verkopen, kunnen we elders zeker tien jaar probleemloos leven”. „Bindingen met Nederland. Ik heb al die jaren het leven hier niet in het minst gevolgd. Ik was er voor de verjaardagen van mijn ouders en ik ben op de hoogte van het werk van de schrijver Maarten 't Hart. Weet je wat ik wel heel zeker weet Dat ik een honderd procent Nederlander ben. Ik heb mijzelf enkele jaren geleden afgevraagd of ik mij zou laten naturaliseren. Al na vijf jaar had ik Fransman kunnen worden. Ik dacht het te doen als een soort geste tegenover het land waar ik carrière maak en mij gelukkig voel. Maar het kan gewoon niet”.

Marco presenteert Limburgse sterren

(Van onze showpagina-redactie)

HILVERSUM/HEERLEN - Gedurende twee achter-
eenvolgende avonden
Marco Bakker op uw
scherm. Zondagavond is
de bekende bariton, die
zelf ook programma's
presenteert bij de TROS,
voor een keertje eens te
gast bij een andere o-
roep. In dit geval de KRO
waar om 22.40 uur op het
eerste net het eerste deel
wordt uitgezonden van
een Weense avond vol
muziek van Johann
Strauss jr.

Maandagavond pre-
senteert Bakker echter weer
zijn eigen omroep. Om
20.05 uur op Nederland II

en op de radio via Hilversum I de derde aflevering van de vierdelige reeks „Marco Bakker presenteert”. Tot de artiesten die een bepaald muziekgenre vertolken behoren in het operettegenre de tenor Ton Hofman uit Meerssen en de sopraan Saskia Gerritsen die geruime tijd in Heerlen woonachtig was.

Saskia Gerritsen was overigens bijna een jaar geleden -in maart 1982- ook te gast in het programma van Marco Bakker. Toen met liedjes uit musicals. Maandagavond vertolken zowel zij als Ton Hofman nummers in het operettegenre. Willeke Alberti neemt de lichte muziek voor haar rekening.

● De finale van het programma „Marco Bakker presenteert”, maandagavond op TV, met v.l.n.r. Ton Hofman, Saskia Gerritsen, gastheer Marco Bakker en Willeke Alberti.

● Sophia Loren en Richard Harris in een scène uit de zondagavond door Veronica te brengen film „The Cassandra Crossing”.

Geen bezwaar tegen zinvolle functie voor prins-gemaal

Door Rian van Kupperveld

HEERLEN - „Ik was een gewone burger van 39 die hier vanuit het buitenland naar toe kwam en trouwde met de kroonprinses. Alles wat ik er nu van kan zeggen is: het waren zestiende jaren van leren en aanpassen. Aan de ene kant is er de rol, aan de andere kant de man zelf. Je krijgt toch een soort identiteitscrisis - een moderne uitdrukking te gebruiken. Het was niet gemakkelijk. En ik ben een slecht acteur. Het is nog steeds niet gemakkelijk”.

Het is bijna op de dag af twee jaar geleden dat prins Claus deze woorden sprak tot een groep buitenlandse journalisten. En langzamerhand is het iedereen wel duidelijk geworden dat het niet eenvoudig is. Het is niet alleen meer het in het wel en wee van Oranje geïnteresseerde deel van de natie dat zich zorgen maakt over de prins. En zich afvraagt of het niet voor een deel met zijn functie te maken heeft, dat de prins nu al vijf maanden wordt behandeld wegens „klachten van de pressieve aard”.

Ook op het Haagse Binnenhof krijgt deze vraag zich langzaam op. En niet omdat de prins-gemaal het zo druk met de functie heeft. Intende. De inhoud van de functie staat zich het best omschrijven met: „Het is de bedoeling dat hij geen enkele functie verricht”.

Voor een arbeidzame, intelligente man als Claus, die bovendien op het handpunt staat dat je te tijd goed moet besteden, een situatie die nauwelijks te verteren is.

Keurslijf
Hoe privé depressieve klachten ook zijn en welke andere factoren er ook aan ten grondslag liggen, je hebt wel degelijk een verantwoordelijkheid in het zoeken naar oplossingen als één van de oorzaken zou zijn dat iemand niet kan functioneren omdat hij in een keurslijf is geperst. Deze opvatting wordt langzamerhand gemeengoed in politiek-Den Haag.

Vis (lid van de Eerste Kamer voor 1986) is hoogleraar staatsrecht aan de Rijksuniversiteit van Groningen. De ministers hebben een verantwoordelijkheid. Ik denk dat zij mensen die iets te maken hebben met het bestuur, en dat heeft prins Claus, niet in een zodanige positie horen te plaatsen dat hij niet kan functioneren”.

Oud-minister van binnenlandse zaken mr. W. F. de Gaay Fortman, als bewindsman in het eerste kabinet-meer maken dan „mooi zitten op de tweede rij”. Met name door politiek werd met zorg vermeden deze gedachte te opperen. Het ging toch goed zo, was de algemeen heersende opinie.

En had nu juist het verleden niet bevestigd dat een zelfstandig optreden van prins-gemaal voor heel wat problemen kan zorgen? Maar het blijkt zo niet goed te gaan. Daar is ook „Den Haag” nu van overtuigd, al be-

de minister van ontwikkelingssamenwerking. De prins werd tijdens het eerste kabinet-Van Agt door minister De Koning van ontwikkelingssamenwerking als zodanig aangesteld. Hij was daar zeer mee in zijn element en leidde een aantal delegaties naar ontwikkelingslanden. Tijdens het kabinet-Van Agt II ging er echter in de persoon van minister C. van Dijk een nieuwe wind op het departement waaien. In de praktijk

betekende dat voor de prins dat hij sterk in zijn functioneren werd bevestigd. Adviezen verdwenen ongelezen onder in een la. De baan waarin hij zich echt tot zijn recht voelde komen, werd geheel uitgehouden.

Voorzichtig
De hints die de prins daarover voorzichtig gaf werden niet opgemerkt. Er werd althans niet aan de verantwoordelijke minister meegedeeld dat het een van twee was: of de prins echt zijn werk laten doen of ophouden met al die poppekasterij en hem onthefven van zijn taak als Bijzonder Adviseur.

In de praktijk ziet eigenlijk niemand een bezwaar in het geven van een functie aan de prins. Iedereen is het er wel over eens dat je „heel ver” kunt gaan. Voorzitter van een adviesorgaan, een hoge departementale functie, het feit dat de prins zit-

Den Uyl (1973-1977) belast met de betrekkingen met het Koninkrijk Huis zegt: „Als de gezondheid van prins Claus wordt beïnvloed door zijn positie dan heeft het kabinet daar iets mee te maken. Want er kunnen daardoor moeilijkheden ontstaan in zijn openbare relatie tot de koningin, zijn functie als echtgenoot van het staatshoofd”.

Als dus het uitzicht op een echte baan een bijdrage zou kunnen leveren tot de genezing van prins Claus, dan ligt daar wel degelijk een taak voor de ministers, is een zienswijze die steeds meer ingang vindt.

Tot voor enige tijd was het volstrekt taboe om je zelfs maar de vraag te stellen of een prins-gemaal niet een echte baan kon krijgen. Een waarin hij zijn persoonlijke capaciteiten zoveel mogelijk kon ontplooiën.

Kun je van een prins-gemaal niet

staat daar nog een lichte aarzeling uit deze constatering ook werkelijk consequenties te trekken. Prins Claus is zich altijd heel goed bewust geweest van de beperkingen die zijn functie hem oplegde. „Ik mag mijn mening alleen naar buiten brengen als die niet controverseel is”. „Het is natuurlijk een staatsrechtelijke fictie, maar ik word op constitutionele gronden geacht er geen eigen mening op na te houden over politiek controver-

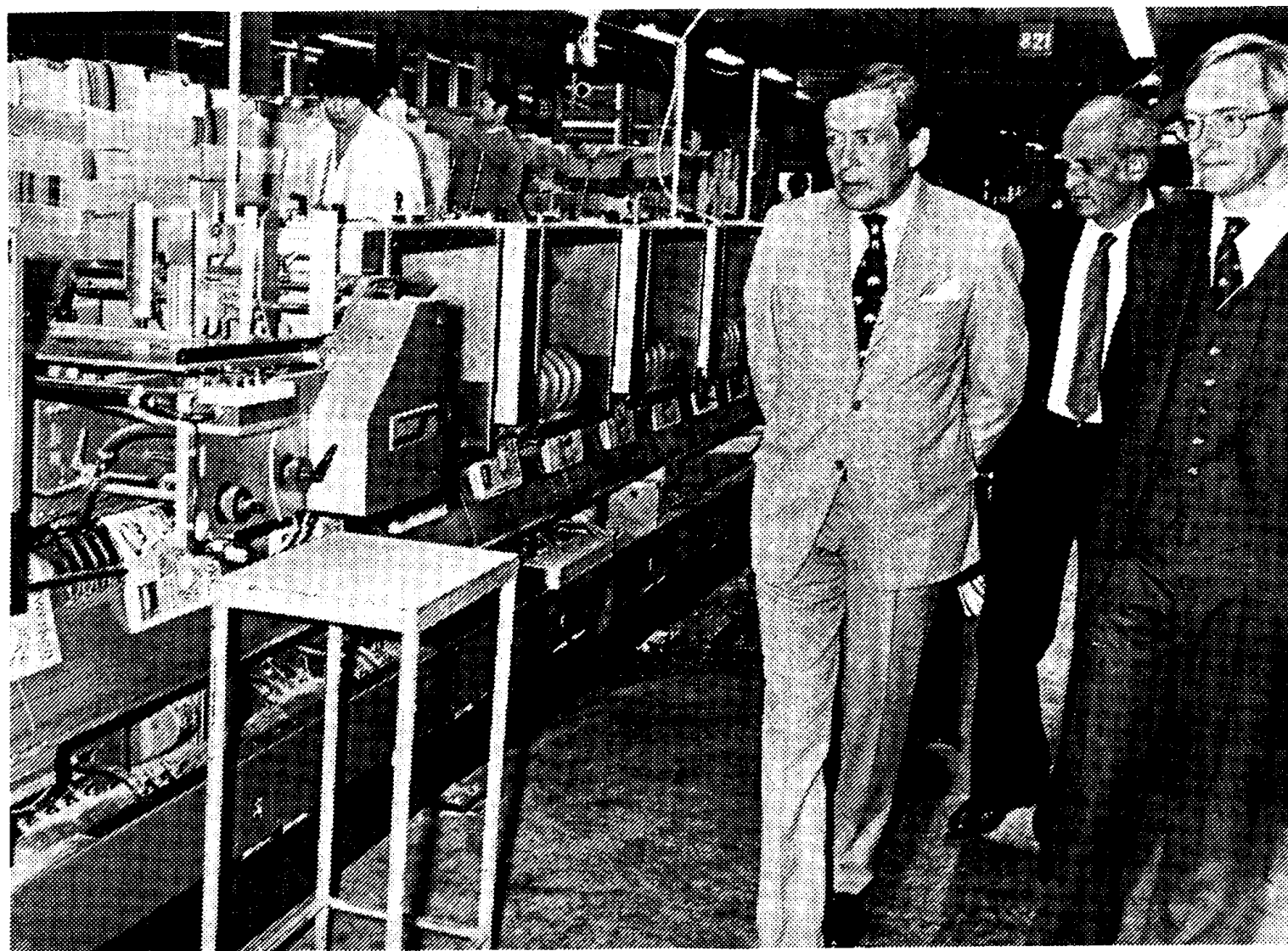
siele zaken”.

Menselijk
„Voor iedereen die op latere leeftijd prominent is geworden, blijft toch dat menselijke probleem dat er altijd een spanning bestaat tussen de officiële rol en de privé-persoon die je bent”. „Wij staan wat inspraak betreft op de onderste ladder van de maatschappij”.

Het was de minister van staat Beel die de prins na zijn aankomst in Nederland lessen in staatsrechtelijk gedrag gaf. En van Beel mocht niets. Die was doodsbenaamd dat het einde van de monarchie in zicht was, zodra leden van het Koninklijk Huis iets echts gingen doen.

Beel prentte prins Claus in dat hij nooit zijn eigen mening mocht geven, dat hij zich ook in gedrag van iedere stellingname diende te onthouden. En Claus maakte zich dat, consciëntieus als hij is, geheel

• Prins Claus op werkbezoek in een Limburgse fabriek.

• Prins Claus op werkbezoek in een Limburgse fabriek.

„HELP PRINS CLAUS MET EEN BAAN”

meer maken dan „mooi zitten op de tweede rij”. Met name door politiek werd met zorg vermeden deze gedachte te opperen. Het ging toch goed zo, was de algemeen heersende opinie.

En had nu juist het verleden niet bevestigd dat een zelfstandig optreden van prins-gemaal voor heel wat problemen kan zorgen? Maar het blijkt zo niet goed te gaan. Daar is ook „Den Haag” nu van overtuigd, al be-

eigen. Het was ook Beel die het niet direct voor de hand vond liggen dat de prins een functie zou krijgen in de Raad voor de Ruimtelijke Ordening en andere adviescolleges.

En het is juist de functie in de Raad voor de Ruimtelijke Ordening die prins Claus nu nog bekleedt, waarvan iets zinnigers zou zijn te maken. Bijvoorbeeld door de prins als voorzitter te laten optreden. Evenals van zijn Bijzonder Adviseurschap van

de minister van ontwikkelingssamenwerking.

De prins werd tijdens het eerste kabinet-Van Agt door minister De Koning van ontwikkelingssamenwerking als zodanig aangesteld. Hij was daar zeer mee in zijn element en leidde een aantal delegaties naar ontwikkelingslanden.

Tijdens het kabinet-Van Agt II ging er echter in de persoon van minister C. van Dijk een nieuwe wind op het departement waaien. In de praktijk

betekende dat voor de prins dat hij sterk in zijn functioneren werd bevestigd. Adviezen verdwenen ongelezen onder in een la. De baan waarin hij zich echt tot zijn recht voelde komen, werd geheel uitgehouden.

Voorzichtig
De hints die de prins daarover voorzichtig gaf werden niet opgemerkt. Er werd althans niet aan de verantwoordelijke minister meegedeeld dat het een van twee was: of de prins echt zijn werk laten doen of ophouden met al die poppekasterij en hem onthefven van zijn taak als Bijzonder Adviseur.

In de praktijk ziet eigenlijk niemand een bezwaar in het geven van een functie aan de prins. Iedereen is het er wel over eens dat je „heel ver” kunt gaan. Voorzitter van een adviesorgaan, een hoge departementale functie, het feit dat de prins zit-

ting heeft in de Raad van State bevestigen om dit tot een „echte” job te laten uitgroeien.

Het initiatief tot dit alles dient wel uit te gaan van het kabinet. Of zoals Vis zegt: „Dit kabinet noemt zich het no-nonsense-kabinet. Laten ze dan ophouden met deze nonsens”.

(ADVERTENTIE)

Zondag 27 februari 10.00-19.00 uur

SNUFFELMARKT TE VALKENBURG

in Hotel Limburgia a/d voet van de Couberg

Snuffelen, rommelen, handelen, bieden en loven in o.a. curiosa, munten, postzegels, porselein, boeken, kleding, koperwerk, onderdelen.

Voorts portrettekenen en optreden van het zangduo „Marc & Dave”

ONRUST NEEMT TOE IN 'ZWITSERLAND' VAN CENTRAAL-AMERIKA

Costa Rica balanceert op rand van afgrond

Door Leo Hauben

SAN JOSE - Costa Rica is in verschillende opzichten een bijzonder land in Centraal-Amerika. Het heeft als enige een langdurige parlementaire democratie en het heeft als enige (nog) geen leger. Politieke onrust heeft Costa Rica, in tegenstelling tot buurlanden als Nicaragua, Panama, El Salvador en Honduras, de laatste dertig jaar nauwelijks gekend. Maar hoe lang kan dit 'Zwitserland van Centraal-Amerika' onder druk van de economische crisis nog een democratisch voorbeeld blijven voor de andere landen in de regio?

Economisch gaat het erg snel bergafwaarts met Costa Rica, dat in het zuiden aan Panama en in het noorden aan Nicaragua grenst. De inflatie bedroeg het afgelopen jaar 100 procent en de nationale munt, de colon, is in drie jaar tijd met meer dan 400 procent gedevaleerd. De tot nu toe volgende en rustige tijds, zoals de Costaricanen ook wel worden genoemd, beginnen in verzet te komen. De lonen blijven namelijk ver achter bij de enorme prijsstijgingen en de werkloosheid is inmiddels gegroeid tot 20 procent.

Bedelaars
De verarming is in de hoofdstad

San José goed te zien. Twee jaar geleden zag je nauwelijks bedelaars op straat, terwijl het nu een veel voorkomend verschijnsel is. De krottenwijken aan de rand van de stad raken steeds dichter bevolkt, omdat de mensen de huren in het centrum niet meer kunnen betalen.

Het ministerie van Economische Zaken heeft berekend dat 55 procent van de arbeiders minder dan 3000 colon per maand verdient (op dit moment 180 gulden). Het Nationaal Voedingsinstituut schat dat een gezin van vier personen alleen al 3000 colon per maand nodig heeft voor voedsel. Er blijft voor veel gezinnen dus niets over voor huisvesting, kleding enzovoort.

De oorzaak van de crisis in Costa Rica ligt vooral aan het eenzijdige

HEERLEN - Paus Johannes-Paulus II begint volgende week zijn reis door Midden-Amerika. Hij zal acht landen bezoeken in dit veelgeplaagde deel van Amerika. Costa Rica is een van de landen die de paus zal aandoen. Costa Rica is een 'buitenbeentje' in Midden-Amerika. Het land is relatief welvarend. Staatsgrepen en junta's zijn er onbekend. Sterker nog Costa Rica

exportpakket van het land. De belangrijkste exportprodukten van Costa Rica zijn koffie, suiker en bananen. De prijzen op de wereldmarkt van deze produkten zijn de laatste jaren flink gedaald, met als gevolg een teruglopende opbrengst. De prijzen van de geïmporteerde goederen (vooral industriële pro-

dukten, olie en andere grondstoffen) zijn daarentegen flink gestegen. De totale opbrengst van de koffie-oogst was niet eens genoeg om de ingevoerde olie te betalen.

De totale buitenlandse schuld is inmiddels opgelopen tot vier miljard dollar (tien miljard gulden). Door ge-

brek aan deviezen kan Costa Rica niet eens de rente daarvan aflossen. Alle terugbetalingen zijn al meer dan een jaar stopgezet.

Telefoons
Daarnaast zijn de overheidsuitgaven veel hoger dan de inkomsten.

Het instandhouden van de in betere tijden aangelegde voorzieningen is onbetaalbaar geworden. In de hoofdstad San José bijvoorbeeld zijn in iedere straat minstens twee telefooncellen en op het platteland zijn ook altijd openbare telefoons te vinden. Een lokaal gesprek kost slechts zes cent. Hoger kunnen de tarieven niet zijn, anders kunnen de mensen het niet meer betalen. Gevolg: de overheid moet handen vol geld erbij doen. Hetzelfde geldt voor de onderwijs- en gezondheidsvoorzieningen.

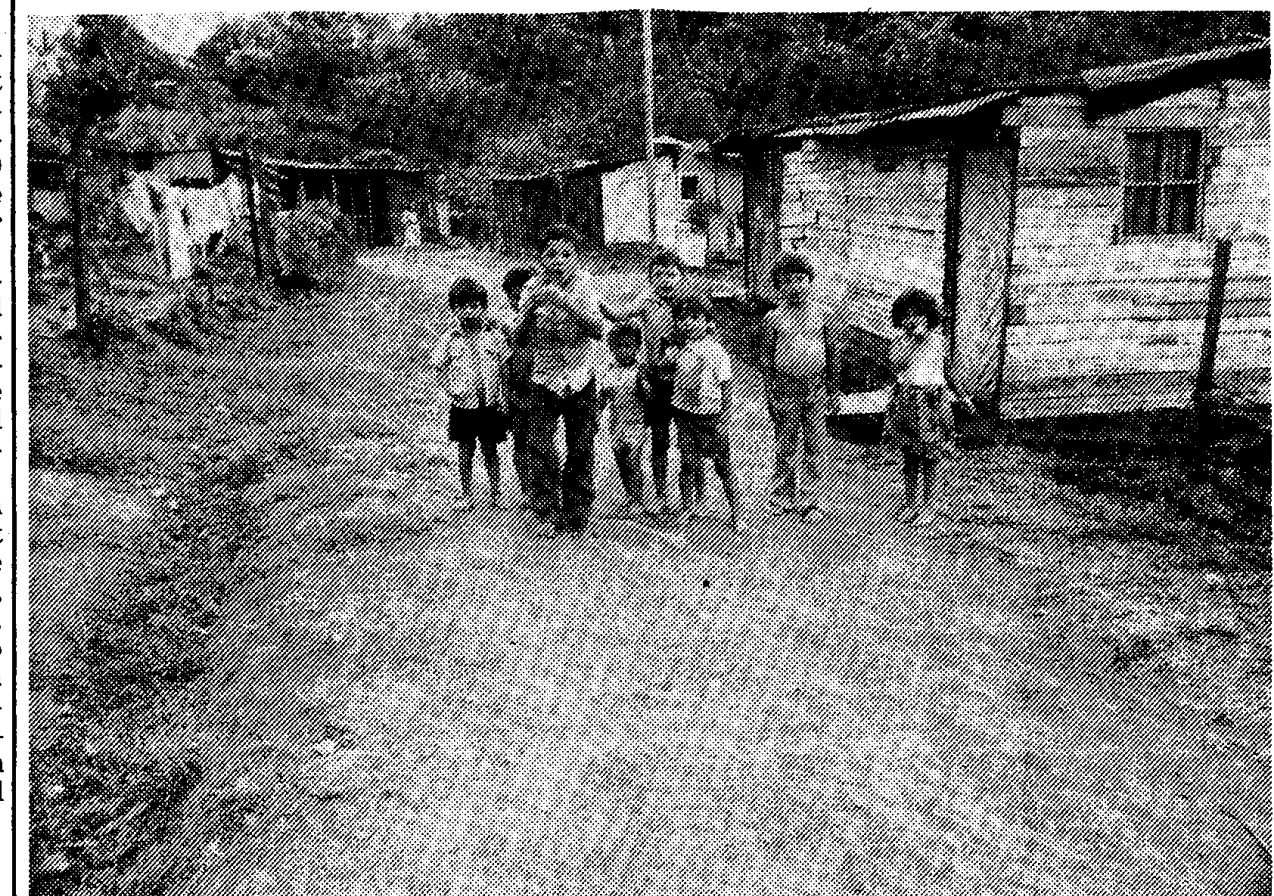
Om de tekorten te dekken heeft de Costaricaanse regering de afgelopen jaren herhaaldelijk een beroep gedaan op de Westerse landen en het internationale bankwezen. Gezien de politiek stabiele situatie in het

land kon de regering zonder veel moeite leningen afsluiten.

Hard optreden
Door hard optreden wil de regering voorkomen dat de arbeidsomrust zich uitbreidt. De staking bij Bاندeco bijvoorbeeld werd illegaal verklaard en zogenaamde veiligheidsstroepen stelden orde op zaken. Vijf stakers raakten door gewerschoten gewond. President Monge dreigde zelfs de Costaricaanse communistische partij, die de staking steunde, officieel te verbieden.

Monge liet overigens kort naar zijn verkiezing al weten dat er strenge maatregelen worden genomen om rechts of links extremisme tegen te gaan. De oprichting van de nationale veiligheidsorganisatie OPEN lijkt een eerste stap in die richting. „Om bedreigende elementen van de democratie” tegen te gaan is de paramilitaire organisatie OPEN in het leven geroepen, die uit 10.000 getrainde burgers bestaat. Volgens Costaricaanse kranten zijn voor OPEN zelfs 7000 professionele krachten aangetrokken. Het is overigens opvallende hoeveel wapens Costa Rica de laatste tijd in het buitenland koopt. Volgens het Instituut voor Studies in Centraal-Amerika in San José heeft de regering een contract ondertekend met een Argentijnse bedrijf voor de aankoop van wapens en met Ford voor de aankoop van auto's, die gebruik worden 'in geval van uiterste nood’.

Contracten
Verder sloot het ministerie van Openbare Veiligheid voor enkele miljoenen dollars contracten met de VS (transportmiddelen, communicatie-apparatuur, politie-uitrusting), Israël (technische adviseurs), Venezuela, Taiwan (antirellen uitrusting) en Zuid-Korea (politiewagens). De regering lijkt zich voor te bereiden op een 'strijd met het volk'. Costa Rica: de stilte voor de storm?

• Krottenwijken in het zuiden van de Costaricaanse hoofdstad San José. Als symptoom van de verarming raken deze wijken steeds dichter bevolkt.

Hond redt drenkeling

GRONINGEN - Het blaffen van zijn hond „knakker” heeft gisteren het leven gered van de 61-jarige H.D. uit Groningen. De man werd omstreeks een uur 's ochtends door de politie uit het ijskoude water van het eendrachtskanaal gehaald, waar hij 6,5 uur tot borsthoogte in had gestaan en op eigen kracht niet uit kon.

Een woonbootbewoner werd omstreeks half een gealarmeerd door het voortdurend blaffen van een hond. Toen hij poolshoogte ging nemen ontwaarde hij D. in het water.

Omdat hij er zelf niet in slaagde de man op het droge te trekken waarschuwde hij de politie, die de man met spoed heeft overgebracht naar het ziekenhuis in Groningen. Daar bleek dat zijn lichaamstemperatuur was gedaald tot 28 graden. Zijn toestand is zorgwekkend, aldus de Groninger politie.

Het slachtoffer was omstreeks half zeven een kijke gaan nemen op zijn jacht, gelegen aan de Eendrachtskade. Daartoe moest hij over een naastgelegen woonboot. Doordat de man uitgleed kwam hij in het kanaal terecht waaruit hij zichzelf niet omhoog kon trekken.

Geen vervolging tegen chirurg

UTRECHT - Er zal geen vervolging worden ingesteld tegen de chirurg en de anesthesist, die ervan werden verdacht in 1978 bij een kaakoperatie door onoplettendheid een patient te hebben laten stikken.

Dit heeft de meervoudige kamer van de utrechtse rechtbank vrijdag bepaald. Volgens vice-president mr. A.H. Van Delden heeft het openbaar ministerie veel te lang gewacht met het voor de rechter brengen van de zaak.

De zaak heeft onder meer vijftien maanden bij de rechter-commissaris gelegen zonder dat er iets aan gedaan werd, aldus de rechtbank.

Vakantie en Rekreatie

Het Zuiden
TOURINGCAR-REIZEN
Dé mooiste hotels en touringcars. DUS EXTRA GOED!!

STEDENTRIPS	
Parijs 2-, 3-, 4-, 7-daagse reizen Hotel Méditerranée	v.a. 119,-
Londen 3-, 4-, 7-daagse reizen Hotel London International	249,-
Berlijn 3-, 4-, 7-daagse reizen Hotel Penta	249,-
Kopenhagen 3-, 4-, 7-daagse reizen Hotel Esso-Motor	249,-
Rome-Florence 10-daagse rondreis	899,-

ZON-VAKANTIES	
Nice-Monaco 7 dagen Côte-d'Azur Hotel Hyatt Regency Nice op de Promenade des Anglais en prachtige rondritten	v.a. 599,-
Spanje 10 dagen Playa de Aro zon - plezier - vertier	599,-

DIV. VAKANTIE-IDEËN	
Oostenrijk 7 dagen Seefeld inkluisief rondritten	v.a. 599,-
Zwitserland 5 dagen Vierwoudstedenmeer	499,-
Normandië-Loire 5 dagen rondreis	499,-
Schwarzwald 5 dagen Freudenstadt	499,-
Lourdes 7 dagen Lourdes en Gavarnie	699,-

Bel nu: 04406-15252
EN MORGEN HEeft U DE FOLDER IN HUIS
DAGELIJKS, OOK IN HET WEEKEND OPEN TOT 21 UUR

Het Zuiden
Touringcars
Plenkertstraat 44 Valkenburg

keller reizen
HOOGSTRAAT 143
6391 HR NIEUWENHAGEN
TEL. 045-311020

REISBUREAU MAESTRICHT
STOKSTRAAT
MAESTRICHT TEL. 043-54761

FRANKRIJK - LOURDES	
24 mei t/m 31 mei	8 dagen..... f 795,-
3 juni t/m 10 juni	8 dagen..... f 795,-
17 sept. t/m 24 sept.	8 dagen..... f 795,-
26 sept. t/m 3 okt.	8 dagen..... f 795,-
ITALIË - RIMINI	
20 mei t/m 31 mei	12 dagen..... f 760,-
9 juli t/m 20 juli	12 dagen..... f 875,-
18 juli t/m 29 juli	12 dagen..... f 875,-
14 sept. t/m 27 sept.	14 dagen..... f 895,-
OOSTENRIJK - FIEBERBRUNN	
21 juni t/m 2 juli	12 dagen..... f 795,-
21 juni t/m 13 juli	12 dagen..... f 855,-
13 juli t/m 26 juli	14 dagen..... f 925,-
27 juli t/m 7 aug.	12 dagen..... f 855,-
7 aug. t/m 18 aug.	12 dagen..... f 845,-
4 sept. t/m 15 sept.	12 dagen..... f 795,-
SANKT JOHAN IM PONGAU	
28 juni t/m 9 juli	12 dagen..... f 845,-
1 aug. t/m 12 aug.	12 dagen..... f 845,-
10 aug. t/m 21 aug.	12 dagen..... f 810,-
ZWITSERLAND - EMMETEN	
3 juni t/m 14 juni	12 dagen..... f 790,-
15 juli t/m 26 juli	12 dagen..... f 825,-
15 aug. t/m 26 aug.	12 dagen..... f 825,-
DUITSLAND - FREUDENSTADT	
4 juni t/m 11 juni	8 dagen..... f 575,-
23 juni t/m 30 juni	8 dagen..... f 575,-
JOGOSLAVIË - ZALEC	
25 mei t/m 7 juni	14 dagen..... f 780,-
KAMNIK	
29 juni t/m 8 juli	10 dagen..... f 625,-
25 juli t/m 5 aug.	12 dagen..... f 695,-
3 aug. t/m 14 aug.	10 d. HERFSTVAKANTIE f 595,-
14 okt. t/m 23 okt.	10 d. HERFSTVAKANTIE f 595,-
SPANJE - LLORÉ DE MAR, COSTA BRAVA	
7 mei t/m 18 mei	12 dagen..... f 450,-
30 mei t/m 15 juni	17 dagen..... f 625,-
diverse maanden	10 dagen..... vanaf f 385,-

Vakantie in Tirol bij het Kaisergerbergte

Gasthof Sebi
Familiebedrijf Greiderer

Ons geheel gerenoveerde traditionele huis met rustieke gastenverblijven biedt u echte Tiroler gastvrijheid, kamers met comfort en balkon, sauna en solarium, vertrek met kleurentelevisie, een voortreffelijke Tiroler keuken en ligweide, ledere avond harpmusiek met de van radio en televisie bekende "Sebiwirt". In de directe omgeving vindt u langlaufloipe, skifliten en heerlijke wandelingen. Onze uitgebreide prospectus kunt u aanvragen bij de familie Greiderer, Gasthof Sebi, A-6342 Niederdorf-Kufstein, tel. 0943 5373 2267

• Polyester dakverhogingen
• Ombouw busjes voor personen- en invalidenvervoer
• Alle soorten spuitwerk.

HARRY MOSTARD
Carrosseriebouw B.V.
Industrieweg 2, 6114 KP Susteren-Dieteren
Tel. 04499-3100.

N.-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE, bung. bij strand, april v.a. 250,-, mei en sept. v.a. 295,-, juni en na 20 aug. v.a. 395,-, 9-7 tot 20-8 850,- p.w. Tel. 02246-3109 (NH).

Faillissementsverkoop Woonstudio Beek bv

Waaronder Fashion Gallery en de Linnenkast

Makado Center Beek

(bovengallery)

De verkoop duurt t/m 2 april 1983

Slaapkamers, eetkamers, woonkamers, stoelen, tafels, bankstellen, kleinmeubel, Pine-shop-meubelen, lampen, spiegels, wandmeubels enz.

Dames- en herenmodes, jeans, vrijetijdsleding, schoenen, tenniskleding enz. Alles van bekende merken.

Badgoed, zwemgoed, beddegoed, lingerie, dekens, slaapzakken, dekbedden, tafellakens, linnengoed, enz.

Alles moet weg!

WAARHEEN MET UW VAKANTIE?

met 'n luxe touringcar natuurlijk naar Oostenrijk!

12 DAGEN ZEL AM SEE f 695,-

Vertrekdata 8 en 22 juli.

Iedere reis met 2 weekends, incl. volpension en 3 dagtochten (ca. 500 km ter plaatse)

Inlichting/boekingen:

REISBUREAU PAASEN

Hermelijnstraat 30
Heksenberg/Heerlen - Tel. 045-214169

FRIESLAND

NIEUW VAN JARINO

Drenthe, recreatiecentrum 'De Bloemert' aan het Zuidlaardermeer, vlakbij bos en hei. Watersport en landelijke rust. Friesland, bungalowpark 'Het Bosmeer', Noordwolde, in ongerept natuurgebied tegen de Drentse bossen. Verwarmd zwembad, 4-6 pers. bungalows met o.a. kleuren-tv. Inlichtingen: Jarino Recreatie 05908-16866. Antwoordnr. 3, 9300 XA Roden.

ZEELAND

Camping Domburg

500 m van zee

ANWB: 2x4 sterren

Vraag folder en reserveer nú. Tel. 01188-1679.

Z.-HOLLAND

Nieuw, nieuw, nieuw

vakantiehôtel „aan zee”

is vernieuwd, 1 minuut van strand. Kamers met douche en toilet, f 230,-, f 290,- p.p. Volledig verzorgd. Ideaal voor gezinnen. Vraag kleurenfolder 01719-12919. Parallelboulevard 206, Noordwijk aan Zee (Z-H).

11 dagen Noordwijk aan Zee f 295,-

Wij kunnen u halen en brengen. Pension Elisabetha. Oude Zeeweg 86, Noordwijk aan Zee, tel. 01719-11882.

Noordwijk/Zee „De Branding

Het ideale zomervakantiehôtel. Weekprijs incl. volpension f 235,- tot max. f 260,- p.p. Flink kinderorting. Juni is vakantievoorkeu! maand. Bel 01719-12425 voor folder. Fam. Klein (ZH).

NOORDWIJK, pension Marijt, gezellig familiepension, 3 min. lopen van strand, 1 week geh. verz. f 225,-, f 255,- p.p.p.w. Bel nu voor inl. fam. Scholten, 01719-12979 of 13039.

„Duin en Dal” - Noordwijk aan Zee

Nieuw, nieuw, nieuw

vakantiehôtel „aan zee”

is vernieuwd, 1 minuut van strand. Kamers met douche en toilet, f 230,-, f 290,- p.p. Volledig verzorgd. Ideaal voor gezinnen. Vraag kleurenfolder 01719-12919. Parallelboulevard 206, Noordwijk aan Zee (Z-H).

BUITENLAND

Rust en ontspanning

vindt u in de heerlijke bossen en bergen van het Hoch Sauerland. Schitterende wandelpaden, boerderij met verw., w. en k. stromend water, volpension DM 28,-, F. Althaus, 5920 Bad Berleburg 9, Dachsloch, tel. 09-492750459 (BU).

Caravan interland verhuurt 30 stacaravans in Oostenrijk

in Klagenfurt „strandbad” a.d. kristalheldere Wörthersee, compl. inger. en redelijk in prijs. Postbus 64, Loosdrecht, 02158-5533, vol van 16/7 t/m 13/8.

Spanje (10-14-17-21 dg.)

Hotel Balmes-Calella, bad/w.c. volp. f 479,-
Hotel Victoria-Calella, bad/w.c. volp. f 499,-
Hotel Maria de Mar-Lloret, bad/w.c. volp. f 550,-
Luxe bussen, hotels met zwembad en int. keuken.
Inl. R. Spoelder-Doinet, Heerlen, tel. 045-421524
Prospectus op aanvraag (Bui)

Te huur op ANWB-camping de „kleine ardenen” te Valthemond nabij Exloo, rustig gelegen, 6-pers. voll. ingerichte

stacaravans

à f 350,- p.w. all-in, ook ruime plaats voor eigen tent of caravan. Tevens prachtige 6-pers. stenen bungalows te huur in Selligen à f 585,- p.w. all-in. Tel. 05996-1351.

Betaalbare vakantie in

Hongarije

Te huur vak.woningen/app. voor 2 t/m 11 pers. gelegen a.h. Balatonmeer, info. 04494-51402 o.p.b. Europalaan 18, 6164 CW Geleen.

Vakantie in Luftkurort **POMMELSBRUNN** (Beieren W.-Duitsland) met eigen treinstation. Goedkoop, rustig, veel bos en bergen, ideaal voor wandelingen prachtig natuurgebied. Tennis, zwembaden, minigolf, meer, kinderspeelplaatsen, logies met Nederlands ontbijt DM 15,-, halfpension DM 26,-, volpension DM 30,-. Schrijf u aan: „Zur Schönen Aussicht”, Georg Gnahn, Höfenerstrasse 13, 8561 Pommelsbrunn W.-Duitsland, tel. 09-4991541253.

Frankrijk, **VIAS** bij Cap d'Agde, te huur luxe 6-pers. stacaravans, geh. inger. warm/koud water, toilet, 10 min. lopen v. Midd. Zee, nog vrij voor 16/7 en na 13/8. Inl. 9.00-21.00 uur, ook weekend, tel. 035-18654 (BU).

OVERIJSSSEL

Camping „De Haar”

Balkbrug, bungalows, stacaravans en vak. pl. Ook voor het hoogseizoen. Uitgebr. sport- en spelprogramma. Bel voor folder en prijslijst 05230-56232 (Ov.).

JARINO-VAKANTIE IN EIGEN LAND

DRENTHE De Bloemert Zuidlaardermeer, water en bossen. Dier, luxe bungalow. **FRIESLAND** Het Bosmeer Noordwolde, ongerept natuurgebied. **Uitwellingerga**, riante bungalow aan het **Snekermeer**. **IJSSELMEER** Andijk, 5-sterrenpark, met o.a. verwarmd overdekt zwembad, jachthaven. **TEXEL** bungalowpark, appartementen, hotelkamers, luxe villa's. **ZEELAND** Verkeke alleen nog voor- en naseizoen. Vraag 't vakantie-ideeën-boek aan voor de complete informatie.

Jarino Recreatie 05908-16866
Antwoordnr. 3, 9300 XA Roden

OOK VOOR WEEKEND EN MIDWEEK

DISCO CHOPPER
Zondag orkest
Ieder weekend
DISCODANSEN

Valkenburg, een kattesprong

BUITENLAND

NBBS-reizen

Goedkope vluchten vanaf:
Athene f 519,-; Lissabon f 435,-; New York (b) f 765,-; Colombo f 1200,- (b) =vertrek Brussel, en nog honderden andere bestemmingen. Vraag om de gratis zomerbrochure. Meer informatie en boeking: bel tijdens kantooruren NBBS-reizen, 071-145757, of ga langs bij NBBS Maastricht, Wycker Brugstraat 25, tel. 043-12737, ma-vr., 12.15-17.00 uur, of NBBS Heerlen, Dr. Poelsstraat 24, tel. 045-717733. Ma-vr., 12.15-17.00 uur en za.: 9.45-14.00 uur (Lid ANVR). (Bu).

Te k. 4-pers. CARAVAN, bj. '80, Het Ambacht 109, Brunssum.

Te k. CARAVAN, bj. eind '81, voor 4 pers., 1x gebr. Tel. 04454-1970.

Te k. CARAVAN Tabbert Contessa, bj. sept. '78, opbouw 4,70 m, aanw. ijskast, toilet, c.v. m. air-mix, 3-pits gasforn., grote voortent v. polyester, merk Gottschalk, geh. z.g.a.n., pr. f 8750,-. Tel. 045-413917.

Gevr. STALLING v. een caravan. Br. m. prijsopgave ond.nr. SH 243 LD, No. belstr. 12, 6411 EM Heerlen.

Te k. of te h. ZOMER-HUISJES te Belgisch-Limb. Tel. 043-628353.

SPANJE, Calella, 3 sterren hotel met zwembad, kinderspeeltuin, etc. Volpension per week juli/aug. f 265,- p.p. Inl. tel. 045-421524.

Te huur VW CAMPER (Joker) 4 slp. m. koelk., verw., hefclad, Bastiaans Auto-rent, Heerlen, 045-724141.

DIVERSEN

Boten - motoren trailers

Johnson, Honda, Mercury, Yamaha. Alles voor uw boot. Jachtwerf Snijders, Korvetweg 14, Beatrixhaven, Maastricht, tel. 043-629530.

FRIESLAND

Haamstede

Kamperen aan de kust op landelijk gelegen camping met omliggende vakken voor tent/caravan, ook met eigen toiletunit. Te reserveren per week, per seizoen. Ginsterveld, Boeljesweg 45, 4328 HA Haamstede, tel. 01115-1590.

Vakantie

VAKANTIEWONING, ruil aangeb., huis in Amstelveen in aug. voor 14 dagen. Tel. 020-437717.

Te k. CARAVAN Kip Goldstream 4,45 m. 5 pers. met ijskast, voortent, dubb. ramen, 4x3 weken, gebr. als nieuw, pr. f 6250,-. Elkstr. 172, Heerlen-Passart.

Te h. CHALET vlakbij zee, Tossa de Mar, Costa Brava, Spanje, laatste 2 weken van mei, 2e helft van juni, 1 week juli, 3 weken augustus, tel. 043-620222.

Winter-, paas-, zomervak. Rustig gel. goede wandelwegen, skiliften, sauna en douche. Log. ontb., 16 Dm met wc + douche 20 Dm p.p.d. Anton Gruber NEUBANKEN A-6335 Hinterthiersee Tirol. Tel. 09-43537635007.

Beckers caravans b.v., officieel KIP-dealer Zuid-Limburg, het adres voor complete caravangebeuren o.a. reparatie en onderhoud alle merken; voor camperbouwers en DHZ's, ruime keuze in onze nieuwe onderdelen en accessoireshop; ook verhuur caravans. Veestr. 2, Sittard, tel. 04490-20608 (bij viaduct rijksweg-Sittard-Geleen).

Verh. privé: 2 komf. bungalows à 6 pers. Dir. aan strand VINAROZ Spanje. Tel. 09-3287784040.

Te h. FRANKRIJK Evian a.h. Meer v. Genève in de bergen, 4-pers. app. Voor voorjaar- of zomervakantie. Tel. 045-711386.

Vouwbare CARAVANS m. vaste wanden. Nu caravanvoortent, winterprijzen, caravanocasijs v.a. f 1750,-. Dag. geopend. Show Ubachs, Egelshovergracht 39, Kerkrade, tel. 045-460252.

Te huur op Texel a.d. H. grote 6-pers. STACARVAN, compl. inger. moet koelk., str. w. verw. vrij voor 16/7, 13/8. Tel. 05233-1507.

SNEEUWKETINGEN sneeuwbanden kopen, duur? Wij hebben ze ook! huur. Autobanden S&B permas, Willemsstr. Heerlen, Tel. 045-7259. Reserveer tijdig.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

Gevonden/verloren

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

WEGGELOPEN rood p. castr. karterje, 9 mnd. of tenn. beloning te b. Kruisstr. 91, 045-71251.

Vakantie en Rekreatie

PER TOURINGCAR... nu nóg voordeliger!

3 dagen	BARNTOP	h.p.	189,-
7 dagen	SCHWARZWALD	h.p.	515,-
7 dagen	MARIA TAFEL	h.p.	475,-
3 dagen	KRAMSACH	h.p.	445,-
4 dagen	LEGOLAND	h.p.	375,-
7 dagen	NOORWEGEN	l.o.	695,-
7 dagen	Z-BONENEN	h.p.	475,-
6 dagen	PRAG	h.p.	475,-
7 dagen	BOENAPES	h.p.	685,-
7 dagen	WIEN	l.o.	550,-

ALLE REIZEN HET HELE SEIZOEN 1983
VRAAG HET GRATIS PROGRAMMA!

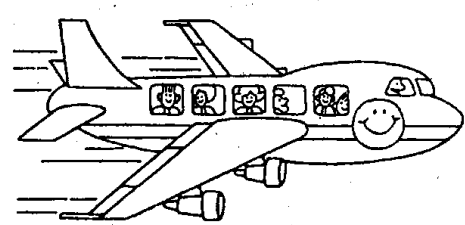
Reisburo en Touringcarbedrijf

Van der Biesen B.V.

 Hoofdstraat 69 - KERKRADE
Tel. 045-45244-453460

Dr. Poelsstraat 3 - HEERLEN, tel.: 045-715961

Wilt U een vakantie per vliegtuig?

De Rabobank boekt vanaf

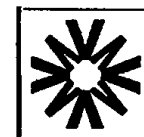
Beek, Düsseldorf, Brussel, Amsterdam

i.s.m. o.a. Neckermann - Arke Reizen -
Holland International - Hotelplan - D-tours -
EvenementsreizenDe Rabobank boekt zelfs vakantiereizen
voor 18 reisorganisaties.
Informeer bij de Rabobank in Uw plaats.

Vaar zelf vakantie

 Huur een luxe dieselmotor-
kruiser, 6-8-9 sipl. Voorz.
van koel-, verw., grootste
schip m. douche en gey-
ser. Boek nu voorkom te-
leurstelling. Limburg Boat
Charter Heerlen. Tel. 045-
712649.

Duitsland-Hunsrück

 3 luxe vakantieappartementen, voor 2 tot 7 personen,
met centr. verwarming, douche, wc, slaapkamers,
woonkamer en grote keuken, zeer rustige ligging. Prijs
DM 35,- tot DM 50,- per dag + electr. naar verbruik.
Termine: 2 woningen tot 30.07.83 vrij, 1 woning
vanaf 31.07.83 vrij. Pasen: 1 woning tot 31.03.83 vrij.
Inlichtingen: B + F Wandel, Julicher Str. 33, D 5102
Wurselen, tel. 09.49.2405/12150.

VAKANTIECENTRUM
=REMBOE= EPE
Op dit park, even buiten de plaats Epe op de Veluwe,
zijn nog SEIZOENPLAATSEN beschikbaar (2/4 -
22/10).

Keuze uit: A-PLAATS:

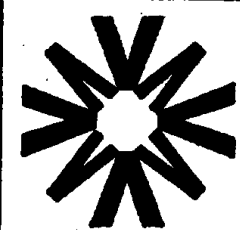
met riolerings-, water-, elektra-, centrale
antenne-aansluiting en incl. toeristenbelasting
f 1165,-.

B-PLAATS:

met aansl.mogelijkheid op elektra en incl. toeris-
tenbelasting f 850,-.
Plus eventuele:
elektrakosten per plaats f 240,-
autostaandgeld f 52,50U kunt ook een HALFSEIZOENPLAATS (2/4 - 2/7)
of voor een kortere periode een plaats huren.Verder aanwezig: kinderswembad, kleuterbad,
speeltuin, sportveld, wasserette, kampwinkel en
een unieke kantine met een eenvoudige, maar goe-
de eetgelegheid.Tijdens het hoogseizoen is er een geva-
rieerd recreatieprogramma, speciaal voor
kinderen.

Kleurenfolder op aanvraag.

STICHTING VACANTIEVREUGD

 Koeweg 17, 8162 PH EPE. Tel.
05780-12583.

VAKANTIECENTRUM
BESTHMENERBERG
OMMEN

Grootste camping in de bossen

In de Staatsboswachterij OMMEN ligt de 85 ha grote
ping DE BESTHMENERBERG. In het bos verscholen
gen 40 kampeervelden.

- Ruime staanplaatsen, event. met elektra
- Goede sanitaire voorzieningen
- Verwarmd groot zwembad - Kleuterbad
- Speeltuin - sportveld
- Supermarkt - wasserette
- Schitterende kantine; grote zaal met dansvloer,
restaurant, cafetaria en een gezellige bar.

SEIZOENPLAATSEN
HALFSEIZOENPLAATSEN (1/4 - 2/7)

 vanaf f 7,-
vanaf f 3,-

Tijdens het hoogseizoen: UITGEBREID ONTSPANNINGSPROGRAMMA

Tevens zijn er nog enkele caravans te
huur en er zijn voldoende toeristische pla-
atsen beschikbaar.

Kleurenfolder op aanvraag.

STICHTING VACANTIEVREUGD

 BESTHMEN 6-102, 7731 PB OMMEN.
Tel. 05291-1362 b.g.g. 1760.

VAKANTIE ONBETAALBAAR? NONSENS!

 Prijswaardig op vakantie. Kijk wat er bij Arke allemaal kan. • nachtvluchtkorting • extra kinderkorting • 3 weken vakantie - 2 weken betalen of
2 weken vakantie - 1 week betalen • gratis vervoer van en naar Schiphol • extra voordelige vraagtekenreizen • goedkope chartervliegerijen naar
Amerika en Canada. Nu boeken betekent bovendien: kans om uw hele reisom terug te verdienen.

250.-
750.-
1250.-
2000.-
2500.-
**MY WAY
JONG IS REIZEN**
ARKE
heeft 'n streepje vóór

 Alle Arke Reisburo's, Neckermann Reisburo's, andere ANVR-reisbureaus,
Rabobanken, Centraalbanken, Spaarbanken, ABN Bank en Amro
Reizenkantoren staan klaar voor uw boeking. Of bel 053-353535.
Vergeet uw bon niet voor kans op een gratis vakantie.

Italië, appartementen bij Adriano
2 weken 3 kamerappartement f 226,- per apt. per 2 wkn.
prijs voor 2 volw. + 1 kind 2 tot 4 jaar
inclusief:
• reserveringskosten • bed- en huishoudlinnen • gas,
water en elektriciteit • eindschoonmaak • uitgebreide route-
beschrijving.
(zie vakantieverblijvenprogramma pag. 64)

10-daagse buspendelreis naar Costa Brava, verblijf in hotel op
basis van halfpension voor 2 personen totaal f 730,-
(hotel Cartago Nova, Malgrat)
inclusief:
• Nederlandse reisleiding • gratis treinvervoer van en naar
instappunt (Eindhoven) • vervoer per luxe rebus
(zie pendelreizenprogramma pag. 14)

8-daagse volledig verzorgde busreis Bretagne
voor 2 personen totaal f 1240,-
inclusief:
• welkomstdrankje • keuze uit vele instapplaatsen
• luxe rebus
(zie bus-/bootprogramma pag. 117)

Spanje, vliegreis Costa Dorada appartement Los Peces
2 weken, 2 kamerapt., 2 volw. + 1 kind 2-4 jaar totaal f 1797,-
inclusief:
• gratis vervoer van en naar Schiphol • Nederlandse
reisleiding
(zie vliegreisprogramma pag. 19)

Spanje, appartementen Tramaran, Lloret de Mar
17 dgn, buspendelreis, 2 kamerapt. 2 volw. + 1 kind 2-4 jaar en
1 kind 5-9 jaar totaal f 2227,-
inclusief:
• gratis vervoer van en naar opstappunt (Eindhoven) • gas,
water en elektriciteit • eindschoonmaak • bed- en huishoud-
linnen
(zie pendelreizenprogramma pag. 11)

Mallorca, hotel logies/ontbijt
15 daagse vliegreis f 730,- p.p.

Oostenrijk, Karinthië, hotel halfpension
10 daagse busreis f 550,- p.p.

Fietsen in Frankrijk
17 daagse fietsvakantie f 845,- p.p.

Andere voorbeelden: Vakantieverblijvenprogramma
• Nederland - Ierland busreis v.a. f 200,- p. bung. p.w.
• België Ardennen bungalows v.a. f 185,- p. bung. p.w.
• Frankrijk Haute Savoie appartement v.a. f 210,- p. apt. p.w.
• Zwitserland Super Nendaz Wallis appartement v.a. f 155,- p. apt. p.w.
• Joegoslavië Lovran hotel halfpension v.a. f 200,- p.p. p.w.
• Spanje Costa Brava hotel halfpension v.a. f 140,- p.p. p.w.
• Bus-/bootprogramma
• 3 dgn Parijs hotel logies/ontbijt v.a. f 195,- p.p.

Andere voorbeelden:
• 8-daagse vliegreis Mallorca, hotel Balmes halfpension v.a. f 735,- p.p.
• 8-daagse vliegreis Torremolinos, hotel Eden logies/ontbijt v.a. f 745,- p.p.
• 5-daagse volledig verzorgde busreis Dieblich voor 2 pers. totaal f 750,-
• 8-daagse reis per eigen auto hotel Rosa, Blanes, Costa Brava halfpension
2 volwassenen, 1 kind t/m 9 jaar totaal f 485,-

Andere voorbeelden:
• 8-daagse vliegreis voor 2 personen appartement Tramaran, Costa Brava logies
totaal f 1.200,-
• 7-daagse Rijnreis volledig verzorgd voor 2 personen totaal f 1.160,-
• 17-daagse buspendelreis apt. Los Peces 2 volwassenen + 1 kind t/m
9 jaar totaal f 1.145,-
• retourticket New York v.a. f 1.119,- p.p.

Andere voorbeelden:
Vliegreisprogramma (prijzen voor 2 volw. + 1 kind)
• 15 dgn. Torremolinos apt. Copacabana logies totaal f 1.949,-
• 15 dgn. Mallorca apt. Jardin del Mar logies totaal f 1.791,-
Pendelreizen (prijzen voor 2 volw. + 1 kind)
• 10 dgn. Zwitserland Wallis apt. logies totaal f 1.523,-
• 14 dgn. Oostenrijk Zell am Ziller apt. Regina totaal f 1.914,-
Bus-/bootprogramma (prijzen voor 2 volw.)
• 10 dgn. Oostenrijk Wienerwald totaal f 1.610,-
• 12 dgn. Joegoslavië Piran totaal f 1.970,-

Andere voorbeelden:
Vliegreisprogramma (prijzen voor 2 volw. en 2 kinderen)
• 8 dgn. Pinkstervakantie Torremolinos apt. La Collina totaal f 2400,-
• 8 dagen Ibiza apt. Playa logies totaal f 2463,-
Bus-/bootprogramma (prijzen voor 2 volwassenen)
• 15 dagen Rimini en Rome totaal f 2470,-

Bon WIN DE PRIJS VAN UW REIS

 Boek tussen 26 februari en 12 maart uw Arke reis.
Vul de bon in en maak onderstaande slagzin af.
Arke belooft de originele inzendingen met de restitutie van uw reis-
som (tot max. f 2.500,-).

 Naam: .....
Ik heb een Arke reis geboekt naar ..... vertrek .....

 bij reisbureau/bank .....
te .....

 Mijn slagzin luidt:
Arke heeft 'n streepje voor: .....

 Uw reisbureau/bank zorgt ervoor dat de bon bij Arke komt. Over de uit-
slag kan niet worden gekorrespondeerd. Per boeking (party) niet meer
dan één bon. Winnaars ontvangen bericht via hun eigen reisbureau/bank.
Alleen in te vullen door reisbureau of bank:
uw ANVR-nummer/bankcode:
reserveringsnummer:

Vakantie

 Te k. gevr. STACARA-
VAN ± 8 mtr. lang. Tel.
04459-1950.

 Voor totale recreatie. De
Olde CARAVAN B.V. Uw
adres voor kachels, cv-be-
nodigheden, koelkasten,
inbouwramen, warmwater-
systemen, water tanks, wa-
terpompen, tafelpoten,
dakluiken, voortenten,
slaapzakken, campingtoe-
liefen, verder alle inbouw-
materialen voor kampeer-
bussen, caravans, toebeho-
ren voor tenten en fiets-
kampeers. Dealer van
C.I. Wilk en AB 1 Bijer-
land, tourcaravans, Walker
en Raclet, vouwwagens,
bungalow, bivak en hut-
ten. Alle reparaties en on-
derhoudswerkzaamheden.
Langs de Hey 7, Industrie-
park Nrd. Sittard, 04490-
13634.

 VOUWWAGEN- en cara-
vanshow. Vouwwagens
Raclet v.a. f 3875,-; Walk-
er v.a. f 4995,-; Azur de
France v.a. f 5480,-; Tour-
caravan Wilk Sport v.a.
f 7950,-; Touring Luxe v.a.
f 9995,-; Safari Luxe v.a.
f 17.255,-; Stier Luxe v.a.
f 18.390,-; ABI Beyerland
330 v.a. f 9995,-; Beyer-
land Lux v.a. f 13.325,-. De
Olde Caravan Sittard,
Langs de Hey 7, ind.park
nrd., 04490-13634.

 Te k. 4-5 pers. winterv.
TOURCARAVAN all-in.
Bürsner 1,80 mtr. Pr.
f 7500,- Tel. 04490-16811.

 In Drenthe te h. VAK-
HUISJE naast beekje
bij viswater, veel com-
fort + fietsen, tel. 05913-
48317.

 Te k. SURFPLANK Alto
Fun 5 mnd. oud t.e.a.b.
Tev. lichtgew. tourcar. 560
kg. SMV 440, c.v. electr.
rem. met voort. 2,60 mtr.
diep t.e.a.b. Landgraaf 45
N'hagen tel. 045-312179.

 Te k. vouwwagen ROAD-
MATER 46 pers. bj. '71.
weinig gebruikt, voortent,
luisel, zw. banden + res.
wiel, los keukenblok.
240 kg. atm. 200x140x80.
model is nu nog steeds le-
verbaar. f 1000,-, tel. 045-
441049.

 Te k. CARAVAN met hele
inboedel. Tel. 045-250295.

 Reserveer nu reeds uw va-
kantie met een 6 persoons
Midas MOTORHOME. Re-
servering met f 250,- aan-
betaling mogelijk. Eftka
automobielen, O.L. Vrou-
wenstraat 145, Kerkrade,
tel. 045-455815.

 Te k. STACARAVAN
staanplaats Brunssum, tel.
045-460354. Mibachstr. 12,
Egelsheven.
Telefonische
advertentieverkoop
 045-739382
045-739384

 Voor advies en opgave
van uw advertenties voor deze rubriek

Ontdekkings Avontuur voor 3 zoulden!

A-REIZEN

 A-Reizen is nu al 8 jaar de specialist op het gebied
van Ontdekkings-Avonturen. Individuele en groeps-
reizen plus voordelige campingvluchten naar tal van
avontuurlijke streken op onze aarde. Reizen waarop
u kennis kunt maken met zeldzaam fascinerende
flora en fauna, intrigerende culturen, enz. Meer
weten? Haal dan nu voor 3 gulden ons dikke
reisboek Ontdekkings-Avontuur '83/'84. Gewoon
door even binnen te lopen bij één van de
onderstaande, geselecteerde reisbureaus die
A-Reizen mogen verkopen.

reisburo van holt b.v.

 vliegtravlen - treinreizen - touringcarreizen - bootreizen -
privé-reizen - passages

 Beek Maikado Weth. Sangersstr. 57 - Tel. 04402-8585
Geiten Marktpad 14 - Tel. 04494-49755
Heerlen Oranje Nassaustraat 15 - Tel. 045-715555
Maastricht Grote Staat 21 - Tel. 043-12741
Sittard Markt 37 - Tel. 04490-12960

Mexico-Zuid-Amerika-Afrika-Azië Oceanie... een wereld vol Avontuur!

reisburo en tourwagenbedrijf HUBERTUS-ALAD-REIZEN

Loysenstraat 55 6471 VM Eygelshoven

De reizen zijn volledig verzorgd, incl. douche-toilet.

DUITSLAND
Zweibach/Hochsauerland vertr. 9/7+31/7+13/8 - 8+10 dgn.
Weilbach/Odenwald vertr. 2/9+8/9 - 6+7 dgn.

OOSTERRIJK
Weggen/Zalsburg vertr. 15/8+13/8+19/9 - 10+12 dgn.
Bad Dürnbach/Zalsburg vertr. 16/7 - 12 dgn.
Mühlbach/Zalsburg vertr. 25/6+9/7+18/7 - 12 dgn.
Mühlbach/Wildschönau - vertr. 24/6+7/7 - 12 dgn.
Oetz/Oetzal vertr. 25/6+3/8+16/8 - 10+12 dgn.
Hiltzau/Vorarlberg vertr. 19/7+30/8 - 10+12 dgn.
Wenen vertr. 17/8 - 10 dgn.

ZWITSERLAND
Samen/Oswalden vertr. 11/6+8/7+13/8 - 8+10 dgn. Excl. douche-toilet

ITALIë
Riviera/Riviera vertr. 14/5+28/5+27/7+10/9 - 12+14 dgn.
Feldturn/Zuidrol vertr. 31/5+8/7+16/7+27/8 - 12+14 dgn.

JOEGOSLAVIë
Opalja/Isle vertr. 25/6+16/7+30/7+24/8 - 12+14 dgn.

FRANKRIJK
Paris - vertr. 15/10 - 5 dgn.
Het is ook mogelijk om alleen de busreis te boeken. Informeer vrijblijvend.
Wij verzorgen ook exclusieve wintersportreizen, vraag de gratis verkrijgbare wintercatalogus.
Ons kantoor is iedere werkdag geopend van 09.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 19.00 uur.
Ook op zaterdag.

bel 045-352871 voor de gratis reisgids

395-L.O.

Raymond Vievermanns: „Een betere leerschool is er niet”

Nieuwenhaagse trompettist naar Nationaal Jeugdorkest

NIEUWENHAGEN – In juli van dit jaar gaat de 19-jarige Raymond Vievermanns uit Nieuwenhagen de gelederen van ons Nationaal Jeugdorkest versterken. Hij is uitgekozen om in dit nationale orkest mee te spelen na een selectie van studenten aan conservatoria in Nederland. Raymond is tweedeaars student aan het Maastrichtse conservatorium. Zijn docent Theo Wouters heeft hem voorgedragen en nadat Raymond in Amsterdam had voorgespeeld liet de leiding van het Nationaal Jeugdorkest weten dat hij in het komende seizoen kan meespelen.

„Het was voor mij een grote verrassing toen mijn leraar vroeg of het Nationaal Jeugdorkest niet iets voor mij zou zijn. Ik ben blij dat ik bij dit orkest

kan meespelen. Je doet orkestervaring op, een betere leerschool kun je je eigenlijk niet voorstellen,” zegt de jonge trompettist. Hij moet er wel wat voor over hebben. Geregiteerd wordt namelijk in de weekends. „Het gaat veel tijd en ook wel geld kosten, want verblijfskosten krijg je niet vergoed, alleen de reiskosten.”

Maar dat weegt voor Raymond duidelijk op tegen de voordelen: het spelen op zo'n hoog niveau, de andere jonge musici die je ontmoet, de contacten die je legt en de enorme ervaring die je opdoet. Daarnaast kom je nog eens ergens, want het Nationaal Jeugdorkest geeft op diverse plaatsen in ons land concerten, maar er staat bijvoorbeeld ook al een tournee door Frankrijk op het programma.

Toen hij zes jaar was begon Raymond met trompet spelen. Zijn vader speelde bij de fanfare Eendracht en dat leek hem wel wat. Hij kreeg les op de muziekschool en intussen heeft hij het zover geschopt, dat hij op het conservatorium van Maastricht zit.

Hij is hulpdirigent van de fanfare waarin hij speelt, lid van het ensemble 'Contraint', lid van een koperkwintet en van de harmonie van het Maastrichtse conservatorium. Wim Groot, de man die 40 jaar lang trompettist van het Concertgebouworkest is geweest en vorig jaar Raymonds leraar was op het conservatorium, is een voorbeeld voor de trompettist. „Een hele prestatie om 40 jaar lang zo te

● Raymond Vievermanns en zijn bijna onafscheidelijke trompet

spelen”. Bernard Haitink is zijn voorbeeld op het gebied van de directie. „Ik heb hem aan het werk gezien toen ik met mijn leraar naar repetities van het Concertgebouworkest ben geweest. Een vreselijk goede dirigent,” meent Raymond.

Hij blijft zijn fanfare en zijn andere activiteiten trouw, maar in juli mag hij gaan snuffelen aan het 'grand theatre' van het volledige symfonieorkest, een unieke kans voor deze jonge Limburger.

Grote partij rookwaren na inbraak weg

HEERLEN – Een partij sigaren en sigaretten met een waarde van 16.000 gulden is donderdagnacht gestolen uit de opslaghal van een bedrijf aan de Caumerboord in Heerlen. Ook verdwenen enkele kazen. De achterdeur van het bedrijf werd geforceerd waarna de dieven vrij spel hadden.

Veertig jaar bij het ABP

HEERLEN – De heer W. Vos, bureauhoofd bij de afdeling pensioengerechtigden viert dinsdag 1 maart zijn rozen jubileum bij het Algemeen Burgelijk Pensioenfonds te Heerlen. De heer Vos is nog een van ambtenaren die vanuit Den Haag met het ABP naar Heerlen kwam. Ter gelegenheid van zijn jubileum houdt de heer Vos vanaf 20 uur in zijn woning te Voerendaal open huis.

GEREEDSCHAP GESTOLEN

HEERLEN/KERKRADE – Gereedschap en elektrische artikelen ter waarde van 8000 gulden werden gestolen uit een garage achter een woning aan de Heerenweg in Heerlen.

In Kerkraade werd een schuurtje van een huis aan de Kwikstaartstraat geforceerd, waar voor 1500 gulden aan gereedschap verdween.

Identiteit vrijwillige brandweer blijft wel gehandhaafd

Nuth kiest voor fusie met brandweer Heerlen

NUTH – Zowel de vrijwillige brandweer van Nuth als de beroepsbrandweer van Heerlen zullen in de gemeente Nuth voor de brandbestrijding gaan zorgen. Dat is het voorstel, dat burgemeester en wethouders van Nuth aan de raad zullen gaan doen. Er waren twee mogelijkheden voor de brandweezorg in de nieuwe gemeente Nuth. Ofwel deze helemaal overlaten aan de vrijwillige brandweer, samengesteld uit de korpsen van Hulsberg en Schimmert, ofwel integratie van de vrijwillige brandweer met de beroepsbrandweer van Heerlen. Ondanks de iets hogere kosten – Nuth moet per jaar f 12,50 per inwoner aan Heerlen gaan betalen – is toch voor deze laatste oplossing gekozen. Voordeel daarvan is de hoge paraatheid van de beroepsbrandweer en het feit, dat de brandbestrijding in Nuth vanuit drie plaatsen kan geschieden: vanuit de kazerne Heerlen, vanuit de dependance in Hoensbroek en vanuit het oude gemeentehuis van Hulsberg.

Handhaven van een vrijwillige brandweer voor de hele gemeente Nuth zou betekenen, dat deze vrijwillige brandweer uitgebreid zou

moeten worden tot 38 manschappen, terwijl ook gezorgd zou moeten worden voor nieuw materieel en een passend onderkomen in Nuth.

Getuigen gezocht

HEERLEN – Vrijdagmiddag tussen vijf en zes is op de parkeerplaats van winkelcentrum Het Loon in Heerlen een zilverkleurige Mitsubishi aan de voorzijde aangevallen, waarbij de auto flink werd beschadigd. Niet bekend is wie de aanrijding veroorzaakt heeft. Omdat het op dat moment op de parkeerplaats vrij druk moet zijn geweest verzoekt de politie Heerlen getuigen van die aanrijding om gegevens. Men kan bellen met de afdeling Verkeer van de politie, tel. 712511.

Voorwaarde voor de fusie met Heerlen, waarvoor nu gekozen is, is wel dat de rechtspositie van de huidige brandweermannen van Hulsberg en Schimmert gehandhaafd blijft met de verworven rangen. Heerlen neemt voor 150.000 gulden het materiaal van de brandweer Hulsberg over. Daartegenover stelt de gemeente Nuth de huisvesting in Hulsberg ter beschikking.

B en W van Nuth benadrukken dat de identiteit van het vrijwillige brandweerkorps van Nuth gehandhaafd blijft. Er zal slechts

sprake zijn van een technisch, financieel en administratief beheer door Heerlen. Bij branden zullen de bevelvoerders van Heerlen en Nuth gezamenlijk moeten overleggen welke aanpak zal worden gevolgd.

Schoten bij caféruzie

KERKRADE – Schoten klonken donderdagnacht in de Hoofdstraat in Kerkraade waar twee cafébezoekers voor problemen zorgden. Terwijl de politie de 21-jarige P.S. wilde arresteren omdat hij de ruit van een café had vernield schoot zijn 20-jarige vriend A.M. buiten met een alarmpistool. Hij bood daarna flink verzet toen agenten ook hem wilden aanhouden. Beide knapen werden ingesloten en in de loop van vrijdag weer op vrije voeten gesteld.

Film in de Dol-Fijn

„Speel goed voor later”

NIEUWENHAGEN – De Speel-O-Theek Dol-Fijn aan de Wilhelminastraat in Nieuwenhagen organiseert dinsdag 1 maart van 20 tot 22 uur een thema-avond over het spelen en speelgoed van het kind.

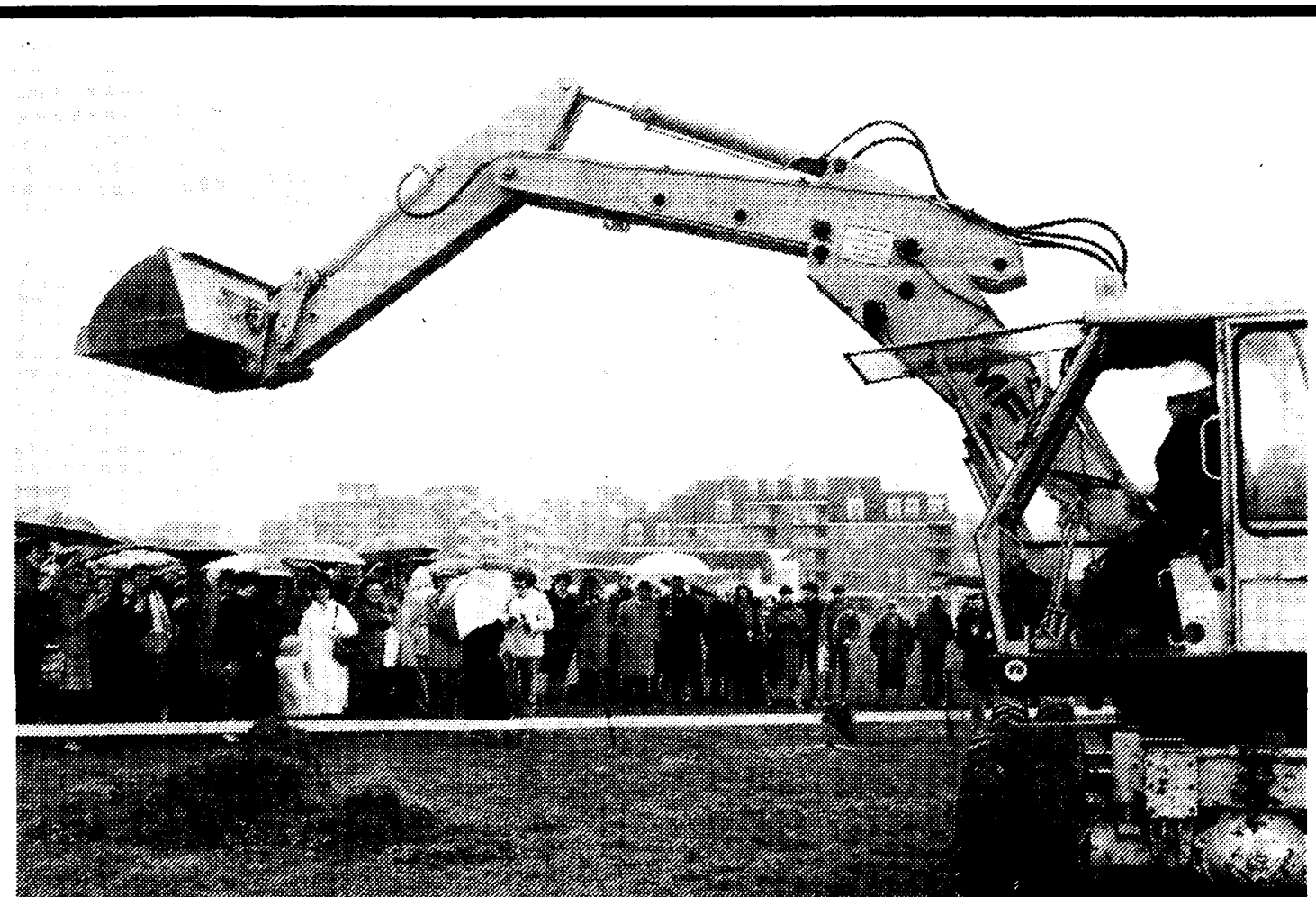
Er wordt de film 'Speel goed voor later' gedraaid en is bestemd voor alle ouders en mensen die dagelijks met kinderen omgaan. Het is de bedoeling eerst de film te bekijken en aansluitend in groepjes hierover te praten.

(ADVERTENTIE)

WAND. + VLOERTEGELS IN WIT DAT KAN!

10 x 20 cm	12,95
15 x 15 cm	14,95
30 x 30 cm	27,50
15 x 30 cm	29,50
31 x 31 cm	34,50
10 x 20 cm	34,50
20 x 20 cm	37,50
20 x 25 cm	49,50
20 x 30 cm	49,50

EUROTEGEL
Laanderstraat 47 (Eikenderveld)
HEERLEN
tel. 045-715544

● Secretaris J. Bitter van het hoofdbestuur Katholieke Schoolvereniging Heerlen geeft het startsein voor de nieuwbouw van de MEAO.

School aan Meezenbroekerweg Heerlen

Bouw MEAO van start

HEERLEN – Secretaris J. Bitter van het hoofdbestuur van de Katholieke Schoolvereniging Heerlen heeft gisteren met een dragline de eerste „spade” gestoken voor de nieuwbouw van het Prof. Cobbenhagencollege voor MEAO. De nieuwe MEAO komt aan de Meezenbroekerweg in Heerlen.

Voor een vijftigtal aanwezigen gaf Bitter in een stromende regen eerst nog een samenvatting van de moeilijkheden die aan de nieuwbouw vooraf gegaan zijn. „Eigenlijk werken we al aan een nieuw gebouw sinds de oprichting van de school, zo'n 15 jaar geleden,” zei hij, „maar sinds we in 1978 in contact kwamen met de heer De Nie van het minis-

terie van onderwijs is het in een stroomversnelling geraakt. In 1979 kregen we de principiële medewerking toegezegd van het ministerie, maar al snel hoorden we dat er geen geld was en dat we vóór 1986 nergens op hoefden te rekenen.”

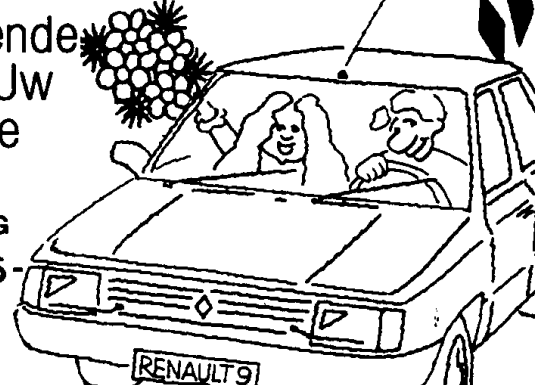
De secretaris prees daarop gedeputeerde W. Buck die volgens hem de man is geweest die via het PNL-overleg toch nog vroegtijdig extra gelden voor de nieuwbouw los wist te peuten. Op 10 januari van dit jaar is de goedkeuring van het ministerie van onderwijs binnengekomen bij het schoolbestuur, waarna de bouw gisteren van start kon.

(ADVERTENTIE)

RENAULT 9 SUCCES-STORY

1982: auto van het jaar in Europa
1983: auto van het jaar in AMERIKA

Het overtuigende bewijs voor Uw verantwoorde investering
benzine - diesel - LPG
reeds vanaf 15.995

Atro HEERLEN
Venlo Horst

Inbraak tijdens gouden bruiloft

KERKRADE – Terwijl elders het gouden bruiloftsfeest werd gevierd is donderdag ingebroken in de woning van het gouden paar H. aan de Beatrixstraat in Chevreumont. Ontvreemd werden sieraden en snuisterijen. Omdat deze een herinnering vormden aan een overleden zoon is het verdriet over de diefstal erg groot. De familie doet een beroep op de dieven om de gestolen goederen, waaraan erg veel gevoelswaarde verbonden is, weer terug te laten bezorgen.

Wassen

Nu het weer een beetje beter weer (12 e's) wordt (1 o) vinden veel huisvaders en een enkele moeder het tijd dat de auto gewassen wordt. Dat betekent elende. Sjouwen met emmers, wasslangen, borstels, zemen, appen, sponzen, bussen met was etc. Een eenvoudige tip van onze vrienden leerde echter, dat er zogenoemde 'wasstraten' zijn. Je rijdt je auto er in en de machine doet de rest. Gisteren hebben we zo iets mogen beleven. Je hele auto in een mum van tijd schoon voor een tientje. Na, een tientje. Dat is heel wat in deze tijd. Maar een schone auto ook!

Zak

Ze lagen niet bij de hand, die plastic zakken die nu eenmaal onontbeerlijk zijn voor die sukkers die steeds vergeten een tas mee te nemen. Dus de cassiere gevraagd waar die dingen te vinden waren. Nog voor de cassiere iets had kunnen zeggen, rende een mevrouw die de zakken gezien had, al weg om zo'n zak te halen. Een beetje overdonderd over zoveel vriendelijkheid en hulpvaardigheid van een (sorry) oudere dame, pakte wij de boodschappen in. Dat beetje hoffelijkheid dat het leven aangenaam maakt is er nog, gelukkig

Vindingrijk (1)

Dat je met een beetje vindingrijkheid een heel eind kunt komen, ook in de politiek, liet raadslid Sef Horbach van de gemeente Landgraaf deze dagen nog eens merken. U weet wellicht dat Horbach voorzitter is van de ISON, de autosportvereniging van Ubach over Worms. Hij doet al jaren moeite om uiteindelijk een motorsportcentrum van de grond te krijgen. Maar Sef Horbach is ook voorstander van een ijsbaan in Landgraaf. Wethouder Heinrichs liet tijdens de raadsvergadering echter weten dat die baan zo'n vijf miljoen zou gaan kosten. Dus zo schemerde in zijn woorden door, vergeet het maar.

Vindingrijk (2)

Maar toen kwam Horbach aan het woord. „Als we die ijsbaan nou bij het motorsportcentrum leggen, dan kunnen we tevens ijsbaan uitbreiden. Dat is voordelig, want dan kunnen we het circuit 's zomers en 's winters gebruiken. En als we het bij de afgewerkte vuilstortplaats doen, dan kunnen we daar gas uit halen en dan gebruiken we dat weer om de ijsbaan te maken. Dat is toch voordelig.” Na enig homerisch gelach vanuit de raad, kondigde het daadkrachtige raadslid aan dat hij binnenkort een nota gaat maken over dit onderwerp.

Hoog

We willen u even laten weten dat aan de katholieke universiteit in Nijmegen een hoogleraar is benoemd, een gevone. Want je hebt ook buitengewone hoogleraren. Het gaat hier om mr. H. Hennekens (hij heeft nog een stuk of vier-vijf voorletters, maar die laten we hier weg, anders wordt het te lang) die onderwijs gaat geven in het staatsrecht en in het bestuursrecht. Waarom u dat weten moet? Ach, deze hoogleraar is afkomstig uit Kerkraade. Hij is op 1 augustus 1938 geboren. Wellicht zijn er nog mensen die hem kennen van de lagere school en voor die is het toch leuk om zo iets te weten, niet waar.

Hondje

Het hondje, dat begin deze week werd gevonden in een plastic zak op de Brunssumerheide, blijft bij de juffrouw van de kleuterklas van de Christus Koningschool in Hoensbroek. Er heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de mevrouw die beweert de feitelijke eigenaresse te zijn van het hondje en de kleuterleidster. Het hondje blijft dus bij laatstgenoemde en mag af en toe mee naar de kleuterschool om daar een bezoekje af te leggen, want de kleuters zijn allemaal stapelol op hem. Zo, dus dat is ook weer in kanalen en kruiken. Mogen wij van de gelegenheid gebruik maken U een heel prettig weekend toe te wensen. „Ja, van mij ook,” riep de man van Palemijg terwijl hij de kraag van zijn regenjas hoog zette en het watergordijn in dook.

HALLO ALLEMAAL!

Ik ben sinds 25 februari het broertje van Patrick.

DANIEL

Mijn ouders zijn Hans en Brigitte Cools-Mahler.

Wij zijn erg blij en zouden het leuk vinden als jullie eens gauw komen kijken.

Wij rusten van 13.00 tot 15.30 uur en na 21.30 uur.

Mergelweg 108, 6419 EG Heerlen.

H.W.M. Logister

B.T.M.G. v/d Werf huisartsen

afwezig van 28/2 t/m 11/3 '83

Waarnemers de artsen Ballieux-v. Buisbergh Widdershoven 05219

Auto's en motoren

Te k. Chevrolet CAMARO met alle acc. b.j. '79, i.z.g.st. V.r.p. f. 11.900,-. Tel. 04402-8158, Mariastr. 14 Beek.

Te k. gevr. RENAULT 5 contant geld. Tollistr. 22 Brunssum.

GEBOREN

Yoni, dochter van M. Vroegop-Leenders, 6215 GH Maastricht, Vergilushof 13a.

Debora, dochter van H. Driessen-Molin, 6228 DH Maastricht, Roserij 77a.

Agouk, dochter van G. Loyson-Huyts, Maastricht, Rijksweg 7. Tijd. adres: St.-Elisabethkliniek Heerlen, kamer 28a.

Enige en algemene kennisgeving

Tot onze diepe droefheid is heden geheel onverwacht van ons heengegaan, in de leeftijd van 40 jaar, onze dierbare dochter, zus, schoonzus, tante, nicht en levensgezel.

Miep Duyx

Heerlen: Bert van Schaik
Familie Duyx-Jongen

Heerlen, 25 februari 1983

Hofstraat 90
Corr.adres: H. v. Veldekestraat 13
6416 TK Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 1 maart om 9.15 uur in de parochiekerk Christus Koning te Heerlen-Nieuw Einde, waarna de crematie om 10.30 uur zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Instenradweg 10.

Samenkomst in de kerk. Geen condoleren. De dierbare overledene zal herdacht worden in de avondmis van maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Miep ligt opgebaard in het uitvaartcentrum "DELA" in Heerlen, Grasbroekerweg 20. Gelegenheid tot afscheid nemen zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer hem als vader, schoonvader en opa te hebben gehad, geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de H. Sacramenten

Alozij Vidensek

weduwnaar van

Rosalija Askerc

op de leeftijd van 85 jaar.

In dankbare herinnering:

Heerlen: M. Zeuren-Vidensek
W. Zeuren
John

Australië: E. Lowe-Kese

Heerlen, 24 februari 1983

Gasthuisstraat 6.
Corr.-adres: Elandstraat 18,
6414 CP Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaats hebben op dinsdag 1 maart om 10 uur in de kapel van het St.-Joseph-gasthuis, Gasthuisstraat 6 te Heerlen, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aan de Akerstraat, Heerlen.

Bijeenkomst in de kapel. Er is geen condoleren. Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

Volstrekt enige en algemene kennisgeving

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, hebben wij afscheid moeten nemen van onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader, oom en neef.

Albert Juneman

weduwnaar van

Elisabeth Hellebrandt

Hij overleed op de leeftijd van 83 jaar, na een liefdevolle verzorging in de Lückereidkliniek te Chevremont, voorzien van het h. sacrament der zieken. Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Juneman
Familie Hellebrandt

Kerkrade, 25 februari 1983

Corr.adres: 6461 XA Kerkrade, Verhagenstraat 12

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 1 maart as. om 10.00 uur in de kapel van de Lückereidkliniek te Chevremont, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof te Spekholzerheide. Bijeenkomst in de kapel. Geen condoleren.

Heden overleed in de vrede van Christus, na een langdurige ziekte en tijdig voorzien van het sacrament der zieken, onze dierbare broer, zwager, oom, grootoom, neef en vriend.

Hubert Eurlings

geboren te Schimmert op 23 mei 1911 overleden te Ubach over Worms op 25 februari 1983

Uit aller naam:

Familie Eurlings

Ubach over Worms, 25 februari 1983

Bejaardencentrum „Heereveld“
Kloosterstraat 25

Corr.adres: Hoofdstraat 43, 6333 BE Schimmert

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 1 maart as. om 10.30 uur, in de parochiekerk van de H. Jozef te Ubach over Worms, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof te Schimmert.

Geen condoleren.

De overledene is opgebaard in de capelle ardente van Begravenisonderneming Martie Lindeman, Nieuwstraat 32 te Nieuwenhagen. Bezoekuren dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze als zodanig te willen beschouwen.

Na een werkzaam en liefdevol leven, dat getekend werd door eenvoud en goedheid, is heden kalm en vredig overleden, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader, broer, zwager en oom

Jan Hopmans

echtgenoot van

Antoinette Dibbets

Hij overleed op de leeftijd van 83 jaar, gesterkt door het H.Oliesel.

In dankbare herinnering

Passart: A. Hopmans-Dibbets
Brunssum: K. Gooyen-Hopmans
J. Gooyen

Heksenbergh: P. Hopmans
C. Hopmans-Nieuwenhuizen

kinderen en kleinkinderen
J. Hopmans
Fr. Hopmans-Mulders

kinderen
Familie Hopmans
Familie Dibbets

6413 PS Heerlen, 24 februari 1983
Plataanstraat 7.

De plechtige uitvaartdienst zal plaats hebben op maandag 28 februari om 11 uur in de parochiekerk van de H. Jozeph te Passart-Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de R.K. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Zaterdag a.s. tijdens de avondmis van 19 uur bid-den wij mede voor zijn zielernst.

Vader is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum Hoensbroek, Hoofdstraat 100. Gelegenheid tot bezoek van 14-15 uur en van 19-20 uur. Zondag alleen van 14-15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

In dankbare herinnering delen wij u mede, dat na een langdurige ziekte en met geduld gedragen lijden toch nog onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve vrouw, dochter, onze zuster, schoonzuster, tante en nicht

Elly Rosier

echtgenote van

Gharel Verboeket

Zij overleed op de leeftijd van 34 jaar, na een liefdevolle verpleging in het De Weverziekenhuis te Heerlen, voorzien van het h. sacrament der zieken. Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Heerlen: C.M. Verboeket

Familie Rosier

Familie Verboeket

6417 EH Heerlen, 24 februari 1983

Lindberghstraat 65

Wij nodigen u uit samen met ons de h. eucharistieviering bij te wonen op dinsdag 1 maart as. om 10.00 uur, in de parochiekerk van St. Petrus Maria Hemelopneming te Chevremont, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.

Elly wordt bijzonder herdacht in de avondmis van maandag 28 februari as. om 19.00 uur, in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van de Lückereidkliniek te Chevremont, van 18.00 tot 19.30 uur. Maandag geen bezoek.

Voor vervoer naar het crematorium en terug wordt gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Na een werkzaam en liefdevol leven voor zijn gezin, dat alles voor hem betekende, is heden na een kortstondige ziekte zacht en kalm van ons heengegaan, in de ouderdom van 87 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, grootvader en overgrootvader

Jozef Neutgens

echtgenoot van

Gertrud Linn

In dankbare herinnering

Kerkrade: Gertrud Neutgens-Linn

A. Neutgens

M.T. Neutgens-Frohn

M. Bost-Neutgens

P. Bost

C. Rinkens-Neutgens

J. Rinkens

Berg-Gladbach: E. Kadzik-Neutgens

(Dld.) W. Kadzik

Kerkrade: Fr. Fijen-Neutgens

P. Fijen

En alle kleinkinderen

en achterkleinkinderen

Familie Neutgens

Familie Linn

6462 XK Kerkrade, 25 februari 1983

Maria Gorettistraat 9c

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op woensdag 2 maart as. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Maria Goretti te Nulland, waarna begrafenis op de Centrale Begraafplaats Schifferheide.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Vader zal bijzonder herdacht worden in de avondmis op dinsdag 1 maart as. om 19.00 uur in boven- genoemde kerk.

Hij ligt opgebaard in het mortuarium van de Lückereidkliniek te Chevremont Kerkrade.

Bezoekuren dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Volstrekt enige en algemene kennisgeving

Dinsdag 22 februari overleed in de verpleegkliniek te Heerlen, mijn man, onze tweede vader, broer, zwager, oom en neef

Hubert Sterk

echtgenoot van

Bertha Vercoutere

in de ouderdom van 86 jaar.

Heerlen

Verpleegkliniek: B. Sterk-Vercoutere

Kinderen, Peelen

Schoonzoon, schoondochter en kleinkinderen

Corr.adres: 6467 LM Kerkrade

Vredeshof 1, Terwijnsele.

De plechtige uitvaartdienst zal op zaterdag 26 februari as. gehouden worden om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevleete Ontvangenis te Terwijnsele, waarna begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.

Hand in hand zijn wij gegaan, tot aan de drempel. Moegestreden, maar omringd door onze liefde ben je moedig en dapper van ons heengegaan.

Na een werkzaam en liefdevol leven, dat getekend werd door eenvoud, goedheid en zorgzaamheid, moesten wij afscheid nemen van mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader en opa

Eduard Korthout

echtgenoot van

Mathilda Roden

Hij overleed op de leeftijd van 74 jaar in het De Weverziekenhuis te Heerlen, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Kerkrade: M. Korthout-Roden

Velden: Mariet, Piet, Bernhard en Monique

Kerkrade: Tiny en Brigitte

Tilburg: René, Anne Marie en Simon

Familie Korthout

Familie Roden

6461 CJ Kerkrade, 25 februari 1983

Kloosterraderplein 176

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 1 maart as. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Kerkrade-Holz, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk. De overledene wordt bijzonder herdacht in de avondmis van maandag 28 februari om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Voor vervoer naar het crematorium en terug wordt gezorgd.

Zij, die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat hij voor ons geweest is, geven wij u kennis dat God geheel onverwacht tot Zich genomen heeft, onze lieve en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager en oom

Albert Elzinga

weduwnaar van

Catharina Schmitz

op de leeftijd van 82 jaar.

Helmond: Mia Meulendijk-Elzinga

Bert Meulendijk

Engelina en Popke Bakker-Meulendijk

Luukje en Marcia

Heerlen: Elly Leers-Elzinga

Ben Leers

Familie Elzinga

Familie Schmits

24 februari 1983

Schelsberg 198, 6413 AH Heerlen

De plechtige rouwdienst zal gehouden worden maandag 28 februari a.s. om 13.30 uur in de Ned. Hervormde Sionskerk aan de Kampstraat te Heerlerheide, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de Algemene Begraafplaats Akerstraat, ingang Groene Boord.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condolence.

Vader is opgebaard in de rouwkamer van het Uitvaartcentrum v/h Crombach, Dr. Poelsstraat 26 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die overhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Heden overleed na een langdurige ziekte, in het De Weverziekenhuis te Heerlen, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 48 jaar, mijn innig geliefde echtgenoot, mijn zorgzame vader, broer, schoonvader, grootvader en overgrootvader

Hein Horbach

echtgenoot van

Maria L. Pouwels

Wij bevelen de ziel van de overledene in uw gebeden aan.

De diepbedroefde familie:

Bocholtz: M.L. Horbach-Pouwels

Bocholtz: John Horbach

Familie Horbach

Familie Pouwels

Bocholtz, 24 februari 1983

Corr.adres: Leliestraat 21, 6351 BV Bocholtz

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op dinsdag 1 maart om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz.

Bijeenkomst in de kerk. Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

De H. Rozenkrans wordt gebeden maandag 28 februari om 18.45 uur in voornoemde kerk.

De overledene ligt opgebaard in de aula van het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Bezoekuren van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij, die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

UITVAARTCENTRUM V/H CROMBACH

DR. POELSSTRAAT 26, HEERLEN

TELEFOON 045-714477

Uiterst moderne opbaar- en ontvangruimte. Meer pietetvolle verzorging van begrafenissen en crematies in binnen- en buitenland

Wij zijn gerechtigd om uitvaarten van leden der DELA te verzorgen.

J.S. Post - gediplomeerde uitvaartverzorgers

DAG EN NACHT BEREIKBAAR.

Wij nodigen u uit samen met ons de h. eucharistieviering bij te wonen op dinsdag 1 maart as. om 10.00 uur, in de kapel van de Lückereidkliniek te Chevremont, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

De overledene wordt bijzonder herdacht in de avondmis van maandag 28 februari om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Voor vervoer naar het crematorium en terug wordt gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Dr. Poelsstraat 26 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die overhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Dr. Poelsstraat 26 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die overhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Dr. Poelsstraat 26 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die overhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Dr. Poelsstraat 26 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die overhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Dr. Poelsstraat 26 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die overhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaart

'PvdA-Kamerlid Wallage bij bezoek aan provincie: 'Limburgse plannen vaak realistisch'

MAASTRICHT - "Ik heb de indruk dat in Limburg aan zake-lijk realistische projecten wordt gewerkt dan bijvoorbeeld in het noorden," zei gisteren PvdA-Kamerlid Jacques Wallage die in zijn fractie de regionale problematiek behartigt en daarom gisteren, in gezelschap van de Limburgse Kamerleden Hummel en Wöltgens een bezoek bracht aan de regio, waar hij sprak met vertegenwoordigers van de Open Universiteit in Heerlen, het provinciebestuur, het LIOF en de FNV. Met name de plannen die bestaan met het vliegveld konden de goedkeuring van Wallage wegdragen. "Die plannen zijn hier vaak onderwerp van kritische beschouwing, ik als buitenstaander kijk er heel anders tegenaan," voegde hij er aan toe.

Over de Open Universiteit zei hij, die niet alleen te beschouwen als iets dat je ook nog zou kunnen doen. Nee, het is een echte innovatie. In zijn partij heeft enige tijd de neiging bestaan om die OU wat minder prioriteit te geven dan bijvoorbeeld

alfabetiseringscursussen. Dat moeten we niet meer doen," Wallage zal deze dagen schriftelijke vragen stellen aan minister Deetman over de groei van de deeltijdstudies aan verschillende universiteiten, waarover de OU deze dagen een brief heeft gestuurd aan het departement. Wallage meent, dat het overleg over de taakverdeling tussen de instellingen zich ook tot de OU moeten uitstrekken.

Wat de RL in Maastricht betreft, meent Wallage dat de minister gehouden moet worden aan de motie die Deetmans naam draagt, en die vraagt om gestage groei van de RL tot een volwaardige universiteit met 6000 studenten in 1990. Daarbij mag de universiteit niet blootgesteld worden aan het "partijtje vrij worstelen" tussen de andere universiteiten. Gelijke kans voor deelname aan hoger onderwijs voor de inwoners van Limburg is daarbij een belangrijk argument, meent Wallage, die graag gezien had dat de RL (en de Friese vestiging van de RU Groningen) buiten het overleg van de taakverdelingscommissie waren gehouden.

Minister Deetman

Gezin aan vuurdood ontsnapt

ENRAY - In de buurtschap Veluwe in Enray is gistermiddag door nog onbekende oorzaak een gezin met vier kinderen van 1, 3, 5 en 8 jaar, door een uitlaan- brand dakloos geworden. Het gezin greep zo snel om zich heen dat de vrouw met haar twee jongste kinderen naar het dak moest klimmen, waar ze door de buren werd gered.

Ok de er naast gelegen huizen liep de rook- en waterschade op. Het gezin is door de sociale dienst van Enray elders ondergebracht.

Buurman bevrijdt twee vrouwen uit brandend huis

KERKRADE - Met een ladder heeft een hulpvaardige buurman gisteravond rond half tien twee vrouwen bevrijdt uit een brandend huis in Kerkrade. De dames konden niet meer naar beneden omdat het trappenhuis in lichterlaaie stond. Zij wilden al naar beneden springen toen de overbuurman hen met een ladder wist te bevrijden. Het huis, dat als privéclub in gebruik is, liep flink wat schade op door het vuur en door rook en bluswater. De brandweer Kerkrade had het vuur snel onder controle. De politie Kerkrade stelde direct een uitgebreid onderzoek in naar de oorzaak van de brand.

Bestuur Annadal vol vertrouwen in minister Deetman

MAASTRICHT - De voorbereidingen voor de bouw van het academisch ziekenhuis op Randwijk in Maastricht gaan gewoon door. Gisteren ontving drs J. Verheij, voorzitter van het bestuur, demonstratief de pers in het projectbureau op het bouwterrein, waar hard gewerkt wordt aan de voorbereidingen. Ook architectenbureau Swinels-Salemans en de betonconstructeurs zijn druk aan het werk. Nog altijd wordt gerekend op de eerste spade in de loop van dit jaar.

Het zou een daad van onbehoorlijk bestuur zijn als de minister nu te kwamen op zijn toezeggingen," zei Verheij gisteren. "Ik ben er dan ook niet zo bang voor dat dat gebeurt. Het is Deetman een heel fatsoenlijk man voor. Wij hebben bovendien al ingeleverd: vorig jaar hebben we de plannen voor 70.000 m² oppervlakte teruggeschreefd voor 60.000."

Ok de fractie van de Partij van de Arbeid in de Tweede Kamer zal zich, bij monde van Jacques Wallage, sterk maken voor het ziekenhuis. Regionale spreiding blijft een belangrijk element in de politieke besluitvorming. "Er is geen topziekenhuis in Limburg, en dat moet er komen," zei Wallage gisteren. Het is dan per se iets gedaan moeten bezuinigen bij de academische ziekenhuizen, dan bij allemaal, en moet de bewindsman het bij voorkeur zoeken in salarismatiging. Het schrijven van minister Deetman aan het College van Bestuur van de RL noemde hij "zeer onzorgvuldig, een maf soort brief." Het provinciebestuur twijfelt volgens Wallage geen seconde aan de nieuwbouw van het ziekenhuis. De onrust die door de minister wordt gezaaid is "bestuurlijk niet verantwoord," zei hij.

Nog eens benadrukte Verheij dat verbouwing van het Ziekenhuis St Annadal geen alternatief is voor nieuwbouw. Hij wees daarbij op tekeningen die al bestaan van de nieuwbouw met elementen die in het sterk verouderde Annadal niet ingebouwd zouden kunnen worden. Bovendien zou naar de mening van Verheij verbouwing van Annadal tot volwaardig academisch ziekenhuis tweemaal zoveel kosten als nieuwbouw, dus tweemaal 440 miljoen gulden. Hij noemde daarbij het Rotterdamse Dijkzigtziekenhuis, ook verbouwd, als voorbeeld.

Rendabel

"Nieuwbouw is een rendabele investering. Bovendien is het ziekenhuis toegezegd aan Limburg, Maastricht en de universiteit. En dat niet één keer, maar 25 keer, ook onder reeds barre omstandigheden."

Groepsgewijze pendelen momenteel personeelsleden van Annadal naar het projectbureau, waar ze over de nieuwbouw en details daarvan worden voorgelicht. Intussen wordt de nieuwe medisch directeur van het ziekenhuis, dr J. Boelen, die op 1 maart in dienst treedt, ingewerkt in zijn nieuwe functie.

De Maastrichtse PvdA-raadsfractie heeft inmiddels B. en W. verzocht deze kwestie op de agenda te plaatsen van de raadsvergadering van komende dinsdag.

Het laserteam gereed om uit te rukken.

Nieuwigheid ook op drie plaatsen in Limburg voorradig

Lasertijdperk geluidweergave voor de deur

door Jan A.C. de Klerk

HEERLEN - Volgende week dinsdag begint in Nederland het lasertijdperk in de wereld van weergave van geluid. Vanaf die dag is op 170 plaatsen in ons land de 'Compact-disc' te koop. Het kleine, haast onverslijtbare kunststofplaatje waarop in uiterst kleine groefjes en kuultjes een vol uur geluid - voorlopig alleen nog muziek - ligt opgeslagen, die door volledige nieuwe apparatuur - (vanaf dezelfde dag ook te koop) - met behulp van een laserstraal hoorbaar kan worden gemaakt.

Al langer dan een jaar is er sprake van de grootste omwenteling op het gebied van geluidweergave sinds Edison voor het eerst geluid registreerde. Een omwenteling die voorgoed afrekenet met de mechanische registratie en weergave, die begon met de wasrol en eindigde met snijbeitel en pick-upnaald. Nu de start van het lasertijdperk pal voor de deur staat lijkt aan de vraag naar plaatjes en apparatuur nauwelijks te kunnen worden voldaan. Philips in Hasselt heeft de productie van de nieuwe afspelerapparatuur al verhoogd van 8.000 tot 10.000 stuks per maand. In Limburg zal de nieuwigheid voorlopig slechts op drie plaatsen - in Geleen, Heerlen en Maastricht - te koop zijn.

Polygram in Baarn - verkooporganisatie van Phonogram, Polydor en Decca - is vrijdag met de bevoorrading van de 170 winkels in ons land begonnen. Sommige winkels worden bevoorrad met alle eerste 145 plaatjes en voor anderen blijft het repertoire tot 70 titels beperkt. Verwacht wordt dat aan eind van dit jaar een repertoire van 1000 plaatjes gereed zal zijn. Ook andere maatschappijen, zoals RCA en CBS, zijn met de aanmaak ervan al een eind op weg.

Afhankelijk van de soort muziek - klassiek, pop, rock of jazz - varieert de consumentenprijs van 40 tot 47 gulden. De afspelerapparatuur - behalve van Philips zijn er ook afspelers van Hitachi en Sony - kost tussen 2000 en 2400 gulden.

Tegelijk met de start in Nederland wordt de Compact-disc vanaf 1 maart ook in West-Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië op de markt gebracht. De Belgen moeten er een maand langer op wachten evenals de Zwitsers en de Zweden. In Japan is de nieuwe plaat al vanaf oktober vorig jaar gemeengoed geworden. De introductie bij de handel is in de voorbije weken gedaan door een speciaal 'Laserteam' van daarvoor speciaal opgeleide dames.

(ADVERTENTIE)

PROF. COBBENHAGENCOLLEGE
Voor M.E.A.O.

Aan: alle oud-leerlingen, oud-collega's, vrienden, bekenden en andere belangstellenden.

UITNODIGING voor de RECEPTIE bij het AFSCHIED van mevrouw drs. G.M.F.H. Stijns-Jacobs, lerares maatschappijleer en de heer J.G.M. Creusen, leraar esthetische vorming.

PLAATS: Pancratiusheer (Nobelsstraat 33, Heerlen)

DATUM: vrijdag 11 maart 1983

TIJD: 18.00 tot 19.30 uur

De feestcommissie

Gistermiddag aan Vossekuil Heerlen Jongen neergestoken in lift flatgebouw

HEERLEN - In de lift van flatblok 3 van de Vossekuil in Heerlen is gistermiddag rond kwart over vier een 18-jarige bewoner van een der flats neergestoken. Getuigen hebben gezien dat de jongeman op de 9e etage alleen in de lift stapte. Op de begane grond deed een toevallig bezoeker aan de flat de liftdeur open en trof daar de jongen bloedend aan. Hij had enkele steken in de buik opgelopen. Het dolkmes waarmee dat gebeurd moet zijn lag vol bloed naast hem.

De Heerlense politie tast, mede omdat het slachtoffer nog niet kon worden gehoord, in het duister over de identiteit van de dader en de motieven. Aangenomen wordt dat iemand tussen de negende verdieping en de begane grond in de lift moet zijn gestapt, die de jongen daarna de steken heeft toegebracht. Waarschijnlijk was de dader gekleed in een donkere trui.

De gewonde jongen kon nog vertellen dat iemand hem in de lift om geld had gevraagd en daarna op

Inbraken gepleegd via brievenbussen

Vervolg van pag. 1

GELEEN - Vier van de zeven inzit-tenden bleken achteraf niets met de overvallen te maken te hebben.

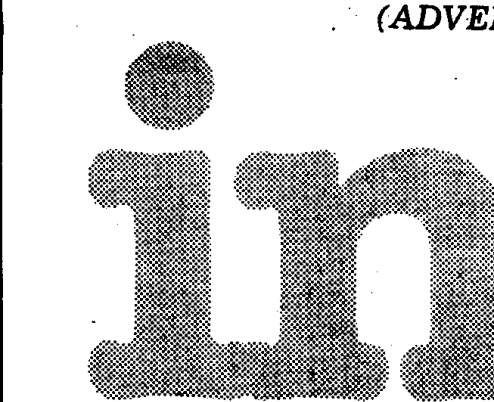
Naderhand werd de bruine Datsun die bij de overvallen werd gebruikt gevonden. Daarin werd een aantal goederen aangetroffen die van inbraken in woningen in Maastricht afkomstig bleken te zijn. Van enkele goederen kon de herkomst nog niet worden vastgesteld.

Het betreft een wit Yves Renoir dameshorloge, een rode leren buidel met Engels, Frans, Belgisch en Spaans geld, vier bruine zakjes met oude Engelse munten, plastic zakjes met zilveren gulden alsmede een hoop Hongaarse, Italiaanse en Oostenrijkse munten en een rode kunstleren schrijfmep met koperen sluiting met het opschrift RZK-bank. De inbraken in de Maastrichtse woningen zijn gepleegd door via de brievenbussen de voor-deuren te openen.

De gemeentepolitie van Geleen vraagt getuigen van de overvallen in Geleen, Stein en Brunssum, die de daders zouden kunnen herkennen, waarbij een bruine Datsun Bluebird werd gebruikt contact met haar op te nemen. Het telefoonnummer luidt 0449-49555.

Ook degenen die enkele van de nog niet 'geïdentificeerde' goederen denken te herkennen worden verzocht contact op te nemen.

(ADVERTENTIE)

Kamer van Koophandel

1. Bedrijfsdokumentatie

Deze door de Limburgse Kamers uitgegeven boekwerkjes geven per onderneming een duidelijk overzicht van algemeen zakelijke gegevens zoals, handelsnaam, adres, directiesamenstelling, telefoon- en telexnummers. Daarnaast worden de producten en de productietechnische mogelijkheden vermeld. De bedrijfsdokumentatie bestaat per Kamerregio uit drie delen, t.w.: de metaal-elektronica industrie, de overige industrie en de groothandel. De boekjes zijn bij uw Kamer verkrijgbaar (a f 25,- per stuk).

2. Bedrijfsbeëindigingshulp (sanering)

Met ingang van 1 januari 1984 zal deze voorziening waarschijnlijk worden beëindigd of gewijzigd. Van deze bedrijfsbeëindigingshulpregeling, die o.a. is bedoeld te voorzien in een (tijdelijke) uitkering na opheffing van het bedrijf kan derhalve alleen nog dit jaar gebruik worden gemaakt.

Nadere informatie omtrent deze regeling kunt u verkrijgen bij de kantoren van het Regionaal Dienstverleningscentrum Kleinbedrijf (RDK) Limburg, gehuisvest in het gebouw van de Kamers van Koophandel.

3. Leergierige ondernemers opgelet!

De Kamers organiseren samen met het C.I.M.K.: 4 studiedagen financieel-administratief beleid voor ondernemers in het ambacht en de kleine industrie. De studiedagen zijn qua opzet en inhoud sterk op de praktijk gericht. De cursus wordt gegeven op donderdag 17 en 24 maart en 7 en 14 april a.s. van 14.00 tot 20.00 uur, met een onderbreking voor een broodmaaltijd. De cursus vindt plaats in het Crest Hotel in Born.

Het programma omvat o.m.:

- de betekenis van cijfers voor het bedrijf;
- bedrijfsbeleid en balansbeleid;
- enkele financieringsvormen voor het midden- en kleinbedrijf;
- ondernemingsvorm en financiering;
- inzicht in omzet- en kostenontwikkeling;
- voor- en nakalkulaties.

De cursuskosten zijn f 590,- inclusief lesmateriaal, consumpties tijdens de cursus en broodmaaltijd. Deze kosten zijn fiscaal aftrekbaar. Subsidie op de cursuskosten is mogelijk.

4. Oriëntatiedag automatisering detailhandel

Tijdens deze dag komt o.a. aan de orde: de vraag of het bedrijf automatiseringsrijp is, keuzemogelijkheden en de gevolgen van automatisering voor het bedrijf. Het seminar zal plaatsvinden op 25 april a.s. te Maastricht, aanvang 14.00 uur. Nadere informatie hierover bij uw Kamer.

5. Berichten voor im- en exporteurs

Onlangs is de tweede uitgave van dit blad verschenen. Het wordt kosteloos toegezonden aan het im- en exporteerende bedrijfsleven in Limburg. Voor belangstellenden is een exemplaar bij de Kamers verkrijgbaar.

Kamer van Koophandel en Fabrieken

Uitgave van Van Gorcum Woordenboek Limburgse dialekten

MAASTRICHT - Binnenkort zal de wens van dialectminnend Limburg in vervulling gaan wanneer het eerste deel van het 'Woordenboek van de Limburgse dialecten' wordt gepresenteerd. Het woordenboek wordt samengesteld door Dr. A. Wellen, Dr. J. Goossens en drs. P. Goossens.

De presentatie van deel I zal plaatshebben op vrijdag 18 maart tijdens een manifestatie in de Redoutezaal van de Stadschouwburg in Maastricht. Gouverneur dr. J. Krombein zal het eerste exemplaar worden overhandigd door hoofdverkoop J. Roussens van uitgeverij Van Gorcum & Comp uit Assen, die de uitgave van het woordenboek realiseert.

Tevens opent Van Gorcum als wetenschappelijke uitgeverij die dag in Maastricht een nieuwe vestiging, gebaseerd op haar veelvuldige contacten met de Rijksuniversiteit, de Open Universiteit in Heerlen en de diverse Europese instituten in Limburg, waar Van Gorcum al van zich heeft horen als uitgever van de serie Maastrichtse Monografieën en de Historische Atlas van Limburg.

(ADVERTENTIE)

Nieuw in Heerlen!
**AEROBIC
DANCING**

Sportschool
PIERRE ZENDEN
Bel nu!
043-10226 of 54250

(ADVERTENTIE)

om het recht van de zwaksten
VASTENAKTIE
GIRO 5850 ZEIST

Door West-Duitsland uitgeleverd Rob van L. weer in Zweedse cel

HEERLEN - De Zweedse justitie is er in geslaagd de oud-Heerlenaar en nu in Einighausen wonende Rob van L. (37) in handen te krijgen. De Limburger wordt er van verdacht betrokken te zijn geweest bij de clandestiene invoer van narcotica in Zweden.

Zonder bepaalde feiten te noemen heeft de Zweedse justitie via Interpol vorig jaar al een internationaal opsporings- en aanhoudingsverzoek gedaan. Dat resulteerde in zijn aanhouding op 6 augustus tijdens een vakantie in de omgeving van Aken. Na een lang en moeilijk uitleveringsproces is Rob van L. nu door

de Duitse autoriteiten aan Zweden uitgeleverd. Hij zit daar in een gevangenis in de buurt van Stockholm opgesloten.

De Nederlandse politie heeft Rob van L. na het Interpol-verzoek niet onmiddellijk aangehouden. Wel werd hij in het oog gehouden en is zijn vertrek naar West-Duitsland aan Interpol gemeld. Bij een aanhouding in Nederland was uitlevering aan Zweden niet mogelijk geweest. De narcoticabrigade van de rijkspolitie in Zweden werkt al jarenlang nauw samen met vooral de politiediensten in Zuid-Limburg om de sluikhandel in vooral centraalstimulerende middelen - (zoals prelude en nu amfetamines) - maar ook in heroïne uit te bannen.

Het is niet de eerste keer dat Rob van L. de cel van een Zweedse gevangenis langdurig van binnen kan bekijken. In 1970 werd hij er ook al eens aangehouden op verdenking van smokkel van 3500 capsules fenmetraline en overtreding van de devieswetgeving in Zweden. Samen met Anno M. stond hij voor die feiten terecht voor de rechtbank van Haelsingborg en later in hoger beroep voor het gerechtshof van Malmö. Ze zaten er een gevangenisstraf van vier jaar voor uit waarvan lange tijd ook in isoleercellen.

Drie jaar cel voor Billy P. gehandhaafd

AMSTERDAM - Schinveldenaar Albert (Billy) P. is ook in hoger beroep door het Hoger Gerechtshof in Amsterdam tot drie jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf veroordeeld. Het hof bevestigde gisteren het vonnis van de rechtbank van Amsterdam, dat op 20 oktober van vorig jaar werd uitgesproken. Billy P. werd veroordeeld voor de levering van het verslavende middel amfetamine, die volgens het oordeel van de rechtbank in juni 1982 plaats heeft gevonden. De partij amfetamine was bestemd voor uitvoer naar Duitsland of Zweden.

De Schinveldenaar was bij de uitspraak van het vonnis niet aanwezig. Bij de behandeling van zijn zaak voor het Amsterdamse Hof twee weken geleden verliet hij vroegtijdig de rechtzaal om te voorkomen dat hij ter plaatse gearresteerd zou worden.

Heroinedealer vrijgesproken

DEN BOSCH - Het gerechtshof in Den Bosch heeft de 53-jarige P.C. uit Echt vrijgesproken van de aanklacht dat hij in de periode tussen mei 1981 en maart 1982 de opiumwet meerdere malen overtrode en hebben en hem direct in vrijheid gesteld. De Echtenaar werd in september vorigen jaar door de Roermondse rechtbank veroordeeld tot twee jaar en zes maanden gevangenisstraf.

Twee weken geleden toen in Den Bosch de hogerberechtszaak tegen P.C. diende, vorderde procureur-generaal mr. J. van Mierlo bevestiging van de straf die in Roermond opgelegd was. De Echtenaar zelf heeft al tijd schuld ontkend. Hij zou verleden jaar verschillende malen heroïne in bezit hebben gehad en hebben verhandeld. Het gerechtshof achtte niet bewezen dat P.C. zich daadwerkelijk met de handel in heroïne heeft bezig gehouden.

Gij veracht ons niet in deze godverlatenheid
Gij zuigt en luistert
Er zal geen angst meer zijn, geen dood.
Maar enkel liefde.

Met grote droefheid geven wij u kennis, dat geheel onverwacht uit ons midden werd weggenomen, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 83 jaar, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

**Maria Josepha
Hensgens
geb. Hoën**

weduwe van
Joseph Hensgens

Wij vragen een aandachtig gebed voor haar zielerust.

De bedroefde familie:

P.J. Hensgens
M.S. Hensgens-Hanssen
J.M. Thelen-Hensgens
C.A. Thelen
P.J. Dahlmans
C. Dahlmans-Scheeren
en alle klein- en achterkleinkinderen
Familie Hoën
Familie Hensgens

Kerkrade, 24 februari 1983

Franciscanerstraat 50

Corr.adres: Klinkstraat 14, 6461 GG Kerkrade

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op maandag 28 februari a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Bleijerheide, waarna begrafenis op de rk. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in voornoemde kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijke condoleantie.

Heden zaterdag 26 februari tijdens de avondmis van 18.00 uur in bovengenoemde kerk, zal moeder bijzonder worden herdacht.

Moeder ligt opgebaard in het mortuarium van de Lúckerheidekliniek te Kerkrade. Bezoekuren van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij, die onverhoopt geen kennisgeving hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Voorzien van het h. sacrament der zieken hebben wij afscheid moeten nemen van hem die wij zo zeer lief hadden, onze lieve vader, schoinvader, grootvader en overgrootvader

Joseph Snijders

weduwnaar van

Theresia Schopen

in de gezegende ouderdom van 94 jaar.

In dankbare herinnering:

Treebeek: **Fia en Wiel Hahn-Snijders**
Geleen: **Jo en Sophie Snijders-Wolters**
Geleen: **Helga en Math Brasse-Snijders**
Delfzijl: **Günther en Fienie Snijders-Severens**
Kleinkinderen en achterkleinkinderen

Brunssum, 24 februari 1983

"Verpleegkliniek 'Schuttershof'"

Correspondentieadres:

Treebeekstraat 20, 6446 XN Brunssum

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben dinsdag 1 maart om 10.30 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw van de H. Rosenkrans aan de Komeetstraat te Treebeek, waarna de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg te Hoensbroek.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van de Begraven- en Crematie Verzekering Hoensbroek e.o., Nieuwstraat 118 te Hoensbroek. Gelegenheid tot bezoek aldaar van 18.00 tot 19.00 uur. Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleantie.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze advertentie als zodanig te beschouwen.

DE LIEFDE DIE ZIJ ONS BOOD,
WERD NIET GESCHIEDEN DOOR DE DOOD.

Het is een jaar geleden, dat wij afscheid moesten nemen van mijn geliefde vrouw en moeder

Liesel Pelzer-Schieren

De jaardienst is op zondag 6 maart om 11.30 uur in de St.-Martinuskerk te Beek.

Frans Pelzer en zoon Norbert.

Beek, de Couneiaan 7.

Gevestigd per 1 maart 1983

**T.J.B. BLOEM
J.G.M. BLOEM-BEAUJEAN**
tandartsen.

Kerkst. 100

6391 KT Landgraaf (Nieuwenhagen)

tel. 045-324032.

Spreekuur van ma. t/m vrijd.

van 16.00 u. tot 17.00 u.

Verder behand. volgens afspraak.

Gevestigd m.i.v. 28 februari 1983

M.P.E. Huyts,

HUISARTS

SCHIN OP GEUL

Hooftboek 7 - Tel. 04459-2288

Spreekuren:

Ma. t/m v. 8.00-9.30 uur

Wo. t/m v. 14.00-15.00 uur

Verder volgens afspraak.

Wij bedanken u allen voor het hartelijke condoleances, bloemen, h. missen en begeleiding naar de laatste rustplaats van mijn man en vader

Toon van Meerendonk

Toes van Meerendonk-Claessen

Karin en Peter Cohen-van Meerendonk

24 februari 1983

John F. Kennedylaan 125

Heerlen

De plechtige eerste jaardienst ter gedachtenis aan mijn lieve vrouw en onze zyrzame moeder

**Maria Margaretha
Bogman-Beckers**

zal gehouden worden op zondag 27 februari a.s. om 11.30 uur in de Sint Martinskirk te Beek (L.).

J.H. Bogman

Kinderen en kleinkinderen

Beek (L.), februari 1983

Maastrichtsesteen 64.

Dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven, hebben wij afscheid genomen van onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder

**Johanna Warrink-
van Remmerden**

weduwe van

Geert Warrink

Zij werd 79 jaar oud.

Vlieland: G.A. Visser-Warrink

H. Visser

Heerlen: J.G. Warrink

Wijk aan Zee: A. Korving-Warrink

F. Korving

Heerlen: G.F. Warrink

I. Warrink-Kazdevsek

Zwolle: A. Zonnebeeld

en haar klein- en achterkleinkinderen

Heerlen, 22 februari 1983

Aambosveld 175

Corr.adres: Baron Mackaystraat 57,

6415 KG Heerlen

Op wens van de overledene heeft de crematie in familiekring plaatsgevonden.

Auto's en motoren

Auto Limburg een kei in lage prijzen en kwaliteit, Opel Ascona 2.0, met bruin '81, f 10.750,-, Ford Taunus 1.6 L. 2-drs., gas met bruin '80 f 9750,-, Renault 18 TL met grijs '80, f 8750,-, Mitsubishi Lancer 1200 GL gas met grijs '80 f 9900,-, Mazda 323 1300 3-drs., met bruin '80, f 8900,-, Fiat 127 groen '80, f 7750,-, Ford Taunus 1.6 L. 4-drs., met bruin '79, f 8900,-, Ford Fiesta 1100 L zwart '79 f 8900,-, Audi 100 GLS Avant met grijs '79, f 9900,-, Ford Taunus 1.6 L kombi wit '79 f 7250,-, Ford Granada 2.3 met grijs, '79 f 8750,-, Ford Taunus 1.6, 4-drs., groen '79 f 7250,-, Princess 2000 HL met bruin '79 f 4750,-, Opel Manta automaat oranje '78 f 7750,-, Audi 100 LS met grijs '78, f 7750,-, Alfa Guilletta 1.6 wit '78 f 8750,-, Alfetta 2. L gas, rood '72 f 8750,-, Opel City beige '78 f 7750,-, Opel Kadet stat. geel, '78, f 8900,-, Honda Civic 1200 met blauw '78, f 5900,-, Peugeot 604 TI met bruin '78 f 7500,-, Mazda 323 3-drs., gas met bruin '78 f 8250,-, Mazda 323 3-drs., rood '78 f 5900,-, Toyota Corolla 30 DL rood '78, f 5500,-, Volvo 244 L gas bruin '78, f 8750,-, Renault 5 Alpine met blauw '78 f 8750,-, Golf GTI met grijs '77, f 8750,-, Ford Taunus 1800 L gas blauw '77, f 4900,-, Ford Escort 1300 GL met bruin '77, f 5500,-, Audi 100 L, gas groen '77, f 5750,-, Audi 100 LS automaat 2-drs., rood '77, f 5250,-, Ford Granada II 1800 GL rood '78, f 4750,-, Toyota Corolla Lift back rood '76, f 4250,-, Opel Kadett GTE oranje, '78, f 5950,-, BMW 2.8 L. aut. gas met blauw '75, f 8750,-, Diverse goedkope inruilurs v.a. f 200,-, Inruil mogelijk. Vlotte financ., eigen werkplaats. Auto Limburg, Stationsstr. 43, Beek, tel. 04402-4808.

RENAULT 18 TS, 5-bak, '80; 1800 L 80, 2- en 4-drs.; Ford 1600 GL, '79, met gas; Fiat Ritmo 95 L, Datsun Cherry, 3-drs., '79, rood; Honda Accord, 4-drs., '81, bruin, gas; Talbot Horizon GL, 5-drs., '78; Alfa Sud 1500 TI, 5-bak, '80, rood; Alfa GTV 2000, 5-bak, goud, '78; Opel Ascona 1800 L, '78, rood; Mitsubishi Galant GXL 2000, met gas, '79; Allegro 1300 LS, '79; Fiat 1100, '77, Inr. en financ., garantie. Autobedrijf P. van Dijk en Zn., Homperdweg 38, Schaesberg. Alle reparaties, beurt- en service.

Te koop onder garantie en service div. gebr. autom.: Honda 1.4 3-drs., '82; Opel Kadett, 3-drs., 1200, 3 mnd.; Opel Kadett 1200, '81; Ford 1600, 4-drs., 1800 GL autom., LPG, '80; Golf GLD, '81; Golf GLD, '78; Honda Acc., '80; Ford Fiesta, '80; Opel Rekord, 5-drs., 23 D autom., carav. '81; Granada, 4-drs., 2000 GL, LPG, '81; Mercedes 200 B, '79; Mercedes 240 D, '78; Datsun 180 SX Silvia, '80; Manta 16S, 3-drs., '79; Mitsubishi Colt, '81; Ascona, 4-drs., 205, LPG, '78; Ford Granada, 4-drs., 23 autom., LPG, '77, Div. Inr. Inr., financ., Garantie. Autobedrijf Leo Franken, Ganzeweihe 69, Heerlenheid. 045-216475.

Te k. aangeb. DATSUN 140 J, bj. '74, Te bevr. Palestijnstr. 153, Heerlen, vrijd. v. 14.30 tot 19 uur, zat. hele dag.

Te k. VW Polo, type '76, i.z.g.st., km.st. 64.000, Haagstr. 13, Merkelbeek, tel. 04402-4035.

Te k. MONTESA 348 trail, bj. '79, met kent., vr.pr. f 1600,-, Florburtsstr. 11, Brunssum. Tel. 045-254660, Vrijdag na 18 uur, zat. hele dag.

DANKBETUIGING

Wij bedanken u allen voor de hartelijke condoleances, bloemen, h. missen en begeleiding naar de laatste rustplaats van mijn echtgenoot, onze vader, zoon, zwager, oom en neef

Hans Graus

Mevrouw A. Graus-Langoor en kinderen

Heerlen, februari 1983.

De plechtige zeswekdienst zal gehouden worden op zaterdag, 5 maart as. om 19.00 uur in de Franciscuskerk, Laanderstraat, Heerlen.

Het is een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van mijn goede man, onze onvergetelijke vader en onze lieve opa

Louis Keijzers

Wij herdenken hem in de eucharistieviering op zondag 27 februari a.s. om 11.30 uur in de St.-Petruskerk (grote kerk) te Sittard.

M.J.H. Keijzers-Gijsen
Kinderen en kleinkinderen

Sittard, februari 1983

Voor uw zeer gewaardeerde blijken van deelneming ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van

Jozef Peter Jaskier

betuigen wij u onze oprechte dank.

G.L.K. Jaskier-Kalthoff
kinderen en kleinkinderen

Het medeleven en de belangstelling, die wij van u mochten ondervinden bij 't overlijden en de begrafenis van onze onvergetelijke mama en marraïne

**Malvina Leopoldine
Florentine
Willems-Somers**

is voor ons een grote troost en steun. Wij zijn u hiervoor zeer erkentelijk.

Kinderen en kleinkinderen
Willems-Somers

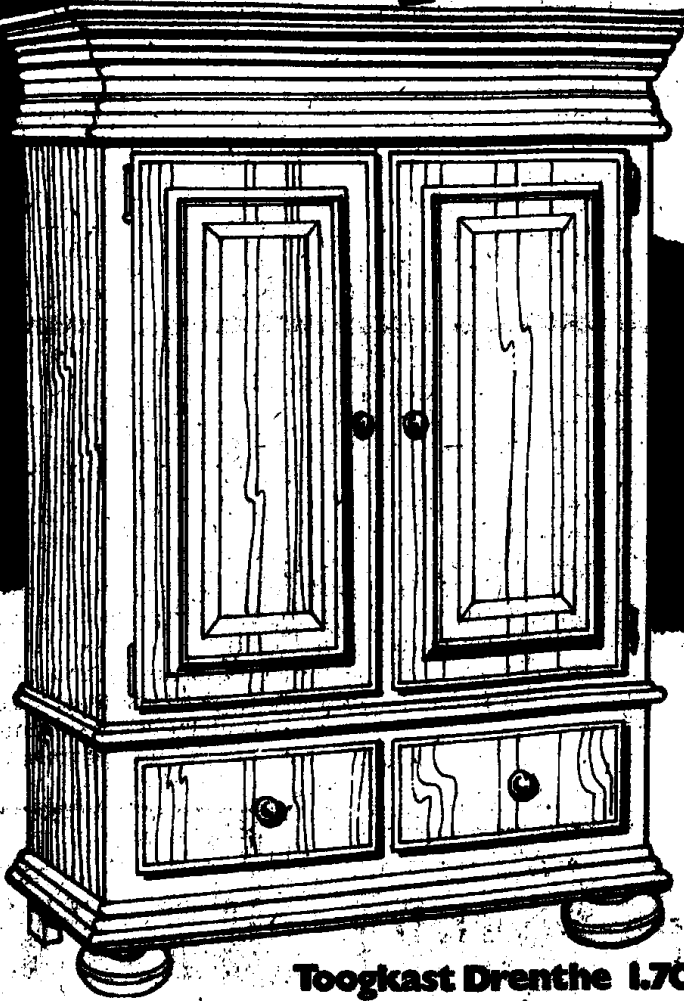
Brunssum, februari 1983.

Zaterdag 5 maart zal om 19.00 uur in de kerk van St.-Vincentius à Paulo te Rumpen-Brunssum tot haar zielerust een plechtige h. mis worden opgedragen als zeswekdienst.

KOM NU DE NIEUWE MEUBELKOLLEKTIE 83 BEKIJKEN!

200 Jaars verkoop

KROKUSAANBIEDING NR 1

Topper
Zwaar massief
eiken kast.

2095

Dit is één van de vele
prachtige meubelen in
massief eiken,
die nu in onze show-
room te zien zijn.

Toogkast Drenthe 170 b 2.05h

Wegwijzer: Centrum Maaseik
en vervolgens 3 km richting
Neeroeteren.

Gratis levering

Openingsuren:
Maandag, woensdag,
donderdag en zaterdag van
10 tot 17 u. Dinsdag en vrijdag
van 10 tot 22 u.

Eiken
Kwaliteits Meubelen

Wie de nieuwe meubel-
collecties '83 wil bewon-
deren, moet nu naar
Wenmeekers Meubelen.

wenmeekers meubelen maaseik

Industrieterrein 3680 Maaseik (B) Tel. 09 32 1156.57.15

Het echtpaar Maria en Willem Kroes

Gouden paar
in de Passart

HEERLEN - „Als je zeven van de acht kinderen hebt grootgebracht en daarbij ook je man goed heb verzorgd waardoor geen gebruik werd gemaakt van het huishoudelijke klachtenbureau, kun je beslist zeggen dat het huwelijk goed en succesvol is verlopen. Hierbij komt nog dat ik een kind al heel vroeg moest afdanken. Een kruis dat de rest van je leven op je schouders blijft drukken”, woorden van Maria Bergervoert, aan het Plantaanplein 10 in de Passart die vandaag met haar man Willem het gouden huwelijksfeest gaat vieren. Zeven kinderen en dertien kleinkinderen

zullen bij het feest aanwezig zijn.

Maria Bergervoert (71) geboren te Batenburg kwam als meisje van zes jaar met haar ouders naar Heerlen. Tootdat ze in het huwelijksbootje stapte, werkte zij in dienstbetrekking om zich daarna te gaan inzetten voor haar eigen gezin. Ook buiten het gezinsleven toonde Maria dat zij uit het goede hout was gesneden. Zo diende zij 35 jaar, waarvan 28 jaar als lid van het bestuur, de vrouwenbeweging in de Passart en bezocht zij de zieken en bejaarden om, waar nodig, een helpende hand toe te steken. Samen met haar

man versterkt zij het kerkelijk zangkoor St. Cecilia van Hoensbroek en verder is zij steeds present bij de bejaardengymnastiek. Bovendien is zij een trouw lid van de handvaardigheidsclub in de Passart.

Willem Kroes (76), geboren te Bönning in Westfalen, kwam in 1919 naar Brunssum. Hij werkte al vanaf 14-jarige leeftijd als leerling-smid op de Staatmijn Emma. In de loop der jaren klom hij op tot eerste smid, controleur en later tot baas. Willem bleef 45 jaar op de Staatmijn Emma werkzaam.

Zijn vrije tijd ging naar het verenigingsleven. Zo diende hij in de regio verschillende gymnastiek en atletiekvereniging en werd na het voltooien van een cursus leider. Nadien gaf hij les aan sport- en wandelverenigingen. Bovendien was Willem spelend- en bestuurslid van de fanfare St. Hubertus. Verder was hij meer dan 50 jaar lid van het gemeentelijk kerkelijk zangkoor, waarvoor hij werd onderscheiden met de gouden speld van St. Gregorius en hij was 42 jaar kassier van de Volksbank.

● De heer en mevrouw Kroes-Bergervoert.

Het feest begint om 14.30 uur met een eucharistieviering in de parochiekerk St. Jozef. Daarna is er van 18 tot 19.30 uur in het gemeenschaps- huis Mariarade gelegenheid om de gouden jubilarissen te feliciteren.

Chef de partie Prinses Juliana

Hub Biero
wint prijs
in Zuid-Laren

HEERLEN - Heerlenaar Hub Biero (23), chef de partie van hotel-restaurant Prinses Juliana in Valkenburg, is tijdens de Salon Culinaire in Zuid-Laren in de prijzen gevallen. In de categorie plate-service behaalde hij dinsdagavond-laat een tweede en een derde prijs. De vertegenwoordiger van hotel Mariot in Amsterdam werd eerste. Hub Biero, die in 1981 een eerste en ereprijs won, was de enige Limburger onder de plusminus 140 deelnemers aan deze wedstrijd.

Dammen tegen
wateroverlast
in Haanrade

KERKRADE - De gemeente Kerkrade gaat achter de tuinen van de woningen aan de Grensstraat in Haanrade twee dammen aanleggen om zodoende wateroverlast bij zware regenval te voorkomen. Mei vorig jaar werd dit gebied tot tweemaal toe door een hevige noodweer zwaar getroffen.

De wateroverlast aan de Grensstraat ontstaat door het vele regenwater dat tijdens stortbuien van het hoger gelegen terrein in de omgeving van Rolduc en de landerijen nabij de Berenbosweg naar beneden stroomt. De Vrouwewijp en de zijtak daarvan kunnen het water niet voldoende snel afvoeren.

Door een dam te bouwen in de waterloop van de Vrouwewijp en de zijtak wordt het teveel aan regenwater tijdelijk in spaarbekkens verzameld. De beperkte afvoer van het regenwater kan dan geschieden door het leggen van een duiker met een doorsnede van 20 centimeter.

Eén dam wordt gerealiseerd in de bestaande waterloop van de Vrouwewijp nabij het aldaar gelegen bosje. Tijdelijk kan op deze plek een regenwaterberging ontstaan van circa 1550 kubieke meter. Het tweede dammetje komt aan de noord-oostelijke grens van het bosje Rolduc. Dit spaarbekken kan tijdelijk circa 1925 kubieke meter regenwater bergen. De bestaande duiker dient voor een geringe afvoer verkleind te worden tot een doorsnede van 20 centimeter.

De kosten van deze operatie zijn geraamd op 50.000 gulden. De volgende fase tegen de bestrijding van de wateroverlast in Haanrade is het maken van een overstort.

houdt hij tenminste een stok achter de deur,” vond hij.

Politie-rechter Michiels liet B. kiezen tussen een onvoorwaardelijke gevangenisstraf of een voorwaardelijke gevangenisstraf plus een boete. De man koos voor het laatste. Hij kreeg 1000 gulden boete opgelegd, twee weken voorwaardelijke gevangenisstraf en hij mag een jaar lang niet op zondag rijden. Zo kan hij wel zijn werk blijven doen.

De keuze die de man kreeg had een speciale reden. „De ervaring leert dat het Hof in Den Bosch de laatste tijd constant onvoorwaardelijke gevangenisstraffen verwerpt in deze gevallen. Daarom kan ik meteen een voorwaardelijke gevangenisstraf opleggen,” lichtte de politierechter nog toe.

door in zaal Krings Spekholzerheide door de harmonie St. Cecilia. 20 uur in zaal Reuling door de gezamenlijke verenigingen.

Brunssum: 19.45 uur in zaal Concordia door de buurtvereniging Haanrade. 20 uur in het Unitasgebouw door b.v. Limburgia. 20 uur in het Open Huis door de drumband Willem Alexander. 20 uur in café 't Hofke door showband Parafal.

Nieuwenhagen: 20 uur in zaal Veenendaal door recreatiebelangen. 14 uur in het wijkcentrum de Kleikloof voor de bejaarden. 20 uur in het Spaans Kentje door v.v. Sylvia.

Hoensbroek: 19.30 uur in het gemeenschaps-huis Mariarade door de gezamenlijke verenigingen. 19.30 uur in het clubgebouw St. Jan Gebroek. 19.45 uur in het Trefcentrum door het missiecomité. 19.30 uur in het multifunctioneel centrum door de fanfare St. Gabriel en de ontspanningsvereniging.

Nuth: 19.45 uur in zaal Tervoor door de gezamenlijke verenigingen. Ubach over Worms: 20 uur in het gemeenschaps-huis Lauradorp door de gezamenlijke verenigingen.

Simpelveld: 19.45 uur in zaal Kalsbeek door het damescomité. Heksenberg: 19.30 uur in het gemeenschaps-huis door de gezamenlijke verenigingen.

Eijgelsheven: 19.45 uur in zaal A. genne Komm door de gezamenlijke verenigingen. Nieuw-Einde: 19.45 uur in het gemeenschaps-huis Romantica door Juliana '27.

Klimmen: 19.45 uur in zaal Claessen door de voetbalvereniging Klimman. Schaasberg: 20 uur in het gemeenschaps-huis d'r Sjeet door v.v. Kolonia.

Schinveld: 20 uur in het gemeenschaps-huis 't Klooster door de zangvereniging Oranje.

Plan Simpelvelds raadslid Schrijvers
Gezondheidscentrum
voor kern Bocholtz

BOCHOLTZ - Raadslid Jac Schrijvers uit Bocholtz heeft bij het college van B en W van Simpelveld een plan gelanceerd om in Bocholtz een uitgebreid Gezondheidscentrum te bouwen. Na een intensieve studie ziet de heer Schrijvers, ook in een tijd van bezuinigingen, grote mogelijkheden om dit plan te realiseren. Hij heeft het gemeentebestuur verzocht op korte termijn een onderzoek in te stellen.

In het centrum van Bocholtz staat een betrekkelijk nieuw Groene-kruisgebouw met aanleunwoning. „Het Groene Kruis voelt wel iets voor het plan,” zegt Jac Schrijvers. „Een overlegsituatie tussen Groene Kruis, Maatschappelijk Werk en Gezinszorg bestaat reeds en uitbreiding met bejaardenzorg, huisartsen, apotheker, tandartsen, fysiotherapeuten en drug- en alcoholbestrijding, die in principe besloten hebben mee te werken, is gemakkelijk te organiseren.”

De financiële invulling van het plan ziet het raadslid eveneens helemaal zitten door mogelijke startsubsidies van rijk en provincie. Het kostenbesparend werken van een dergelijk centrum past in het straatje van de ziekenfondsen. De overheid en andere organisaties vinden immers dat een versterking moet plaatsvin-

den van de eerstelijns gezondheidszorg ten koste van bijvoorbeeld ziekenhuizen en verpleegklinieken.

„Simpelveld moet snel inhaken nu het rijk bezig is taken naar lagere overheden door te schuiven en doeluitkeringen beschikbaar worden gesteld,” meent de heer Schrijvers. „Bovendien is Simpelveld aangewezen als proefgebied. De kosten voor een deskundige kracht komen dan ook voor rekening van het rijk.”

Een extra stimulans voor het bouwen van een gezondheidscentrum is de bouw van het nieuwe bejaardenhuis met zijn 49 woningen 'naast de deur' van het Groene-kruisgebouw. „De bewoners zouden dan als het ware een totale gezondheidszorg op hun stoep krijgen,” aldus de jonge ingenieur.

Maar ik ontkom er toch niet aan om straf te vragen, ook al bekijken we alle omstandigheden. Het zou onverantwoord zijn als ik geen gevangenisstraf vraag, vanwege de rechts-gelijkheid. Ik vraag tien dagen onvoorwaardelijk en zes maanden onzeggung van de rijbewijsheide, met een proeftijd van twee jaar, terwijl meneer wat mij betreft het eerste jaar niet op zaterdag en zondag mag rijden.”

Stok

Raadsman Sturkenboom van B. wees erop dat zijn client toch zijn uiterste best deed om de zaak weer in het gareel te krijgen. „In die zin is het beter een voorwaardelijke gevangenisstraf op te leggen, dan

de fanfare St. Gabriel. Nieuwenhagen: 20 uur in het Spaans Kentje door de carnavalsvereniging.

Ubach over Worms: 20 uur in zaal Eggen door v.v. Waubach. 20 uur in zaal Vogelzank door sportvereniging Abdissenbosch.

Eijgelsheven: 19.45 uur in zaal A. genne Komm door de gezamenlijke verenigingen.

Heksenberg: 19.30 uur in het gemeenschaps-huis door uniformen-fonds Edelweiss.

Nieuw-Einde: 19.45 uur in de Varenbeuk door Z.V.V. Heerlerheide: 19.45 uur in café het Centrum aan de Ganzeweide door de carnavalsvereniging de Bergbock.

Treebeek: 19.45 uur in het jeugdcentrum door de gezamenlijke verenigingen.

Vaesrade: 19.30 uur in het gemeenschaps-huis 't Pomphuske door het Lourdesfonds.

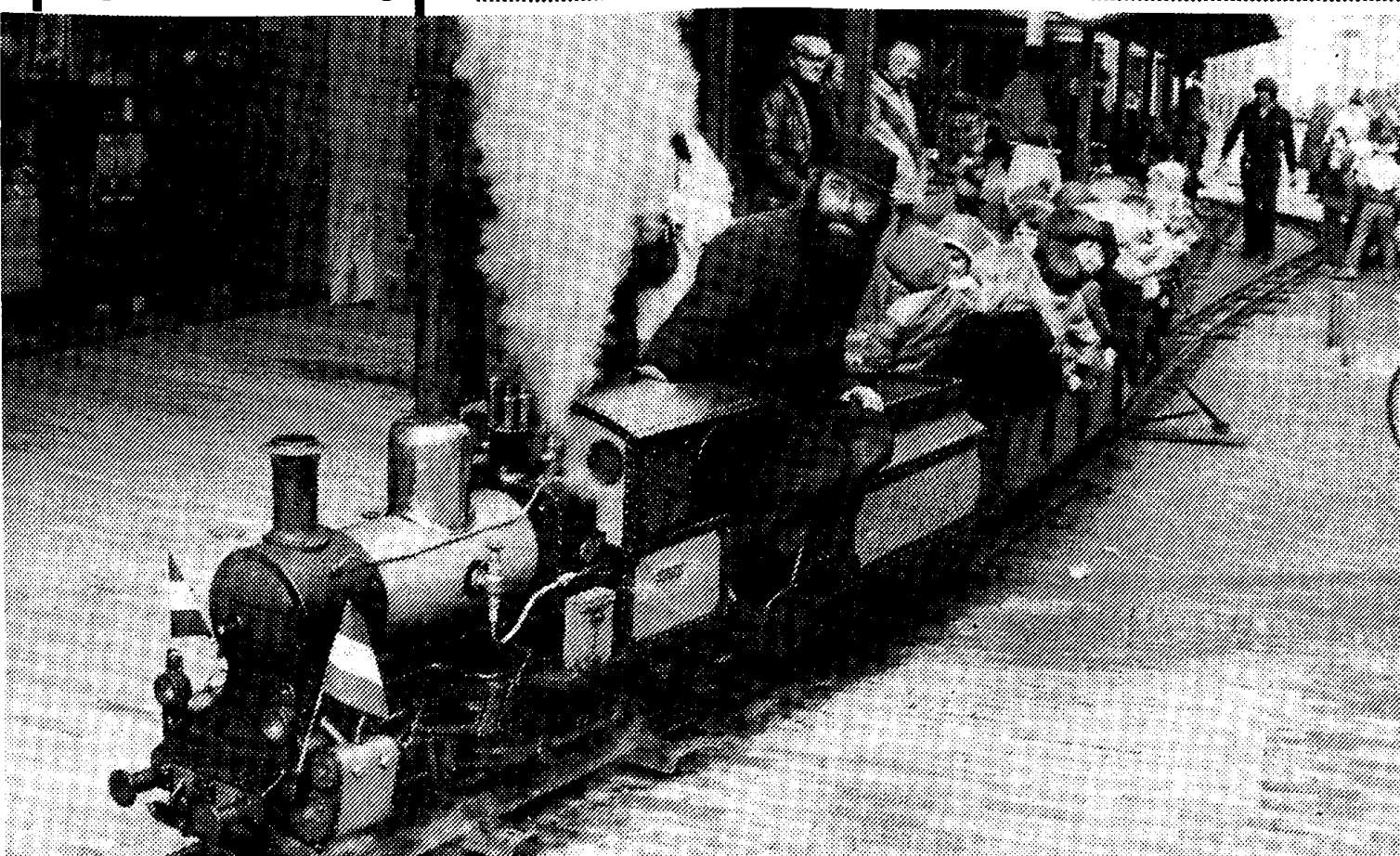
Hulsberg: 20 uur Op de Treppes door feestcomité fanfare St. Caecilia.

MAANDAG Heerlen: 20 uur in Stad Heerlen door v.v. Helios. 20 uur in het gemeenschaps-huis Caumerbron door de gezamenlijke verenigingen. 20 uur in het gemeenschaps-huis Schaasbergerveld door harmonie Flos Carmelie. 20 uur in het Paulus-centrum de Wieer door de carnavalsvereniging Passart. 19.45 uur in zaal Hermans Schaasbergerweg door de Brabantseclub. 19.45 uur in het Kegelpaleis door de duivenvereniging. 19.45 uur in het gemeenschaps-huis Welten door de vrouwenbeweging.

Kerkrade: 19.45 uur in club 208 door het damescomité schutterij St. Michael. 19.45 uur in café Zum Blauen Bok door v.v. Heilust. 19.45

Puffend
door
Brunssum

BRUNSSUM - Eindelijk heeft Brunssum zijn spoorwegverbinding. Weliswaar in miniatuur en slechts door één enkele straat, maar hij is er toch maar. Ter gelegenheid van de heropening van bakkerij Van Eeghem aan de Kerkstraat rijdt tijdelijk een miniatuurtrein door het voetgangersdomein. Een keurig

en exact nagebouwd model van een stoomlocomotief met daarachter wagentjes waarin de allerkleinsten onze samenleving juichend in meegenomen kunnen worden. Fluitend en puffend werkt de trein zich een weg onder luiders en door een tunnel. Met de stoomfluit waarschuwt de trein de voetgangers in het gebied dat men even aan de kant moet gaan. Een andere modeltrein zorgt in de bakkerszaak, dat de broodjes 's morgens vroeg van de oven naar de winkel worden vervoerd. „Van mijnspoor, naar broodspoor” is op Brunssum van toepassing.

HEERLEN - Hoensbroekenaar A. B.(37) werd door de politie in Hoensbroek aangehouden terwijl hij met 2,35 promille alcohol in het bloed achter het stuur zat. De oorzaak van het alcoholmisbruik van B. lag bij zijn scheiding, die kort tevoren had plaats gehad. B. was na zijn scheiding gaan drinken, maar hij had tijdig ingezien dat het fout liep en had contact opgenomen met het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs. Dat was al voor zijn aanhouding. Op 8 december had hij een operatieve ingreep ondergaan om het drankmisbruik te bestraffen.

De man had zijn bedrijf verloren als gevolg van de eisen die zijn vrouw bij de scheiding had gesteld. De rechtbank had hem een alimentatie

Hoge alimentatie kostte man bedrijf

Alcoholisme gevolg
alimentatieplicht

zijn zaak te verkopen. Sindsdien moest hij leven van een ziekengelduitkering, terwijl de alimentatie was teruggebracht tot 850 gulden. Sinds kort probeert hij als free-lance verkoper van encyclopediën aan de opgelegd van 1.800 gulden per maand. Toen hij dat bedrag niet kon

opbrengen had zijn vrouw beslag laten leggen op het orderpakkett van B. Daardoor was hij gedwongen om kost te komen.

Officier van justitie Nabben zei: „Het is de eerste keer en meneer toont een uitstekende mentaliteit om de problemen te overwinnen.

meijats houdt zondag een oriëntatietocht. Het vertrek is om 14 uur vanaf zaal Glavimans. Leden betalen twee gulden en niet-leden f 2.50 per gezin.

● Door de leden van de fanfare wordt vandaag een ophaaltactie gehouden van oud-papier. Bezoekt worden op de Klinkert, de Slag, Oude Smede, Bernhard-, Juliana-, Prins Hendrikstraat, Steenberg tot aan de Broek.

LANDGRAAF

● Door het vrouwentrefpunt wordt

Regio kort

maandag om 20.45 uur in de Beute aan de Wilhelminastraat te Nieuwenhagen een filmavond gehouden. Vertoond wordt de film 'Herfstsonate'. De entree is f 2.50.

Kienagenda

Heerlen: 19.45 uur in het Kegelpaleis door de duivenvereniging De Snel Vliegende Duif.

Kerkrade: 19.45 uur in zaal Krings Spekholzerheide door de sportvereniging Alle Negen. 20 uur in zaal Kloth, Chevremont door de skatfederatie en duivenvereniging.

Brunssum: 19.45 uur in het gemeenschaps-huis De Burcht door de gezamenlijke verenigingen. 20 uur in het Unitasgebouw door Jong Leven. Hoensbroek: 19.45 uur in café de 12 Ambachten door de speeltuinvereniging.

BOCHOLTZ

● De buurtvereniging I jen Blom-

HEERLEN

● De algemene bond van onderwijzend personeel houdt dinsdag om 20 uur in het Pancratius-hoes aan de Nobelstraat een bijeenkomst. Als spreker is aanwezig Bea Caspers, lid van het hoofdbestuur. Na afloop is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

● Het bureau Sociale Begeleiding houdt maandag om 14.30 uur in het dienstencentrum 't Schrijverke op de Molengraben spreekuur. Er wordt dan voorlichting gegeven over sociale vraagstukken.

● De stichting Wereldwinkel aan de Geerstraat houdt vanaf maandag tot en met 5 maart tijdens de winkelen van 10 tot 12 uur en van 14 tot 17 uur een tentoonstelling. Deze kan gratis worden bezocht. Ook groepen zijn welkom. Voor uitleg en informatie wordt gezorgd.

BRUNSSUM ● Door de afdeling Brunssum van de industriebond FNV wordt maandag om 20 uur in het gemeenschaps-huis De Burcht de jaarvergadering gehouden.

● In het ontmoetingscentrum d'r Brikke-Oave wordt maandag om 19 uur een speciale leerlingenvoorlezing gegeven van de muziekschool Brunssum. Tijdens het programma, dat toeschouwers op gitaar en piano, zullen de leerlingen in verschillende combinaties optreden.

HOENSBOEK ● De afdeling Hoensbroek van het IVN houdt zondag een wandeling door het gebied Terworm. Het vertrek is om 13.30 uur vanaf de Markt met eigen vervoer. Iedereen is welkom.

KLIMMEN ● Voor de vrouwen van Klimmen wordt dinsdag van 9.30 tot 11.30 uur

BIOSCOPIEN

HEERLEN ● Royal: Firefox, 12 jr., dag 20.30 uur, zo 14.30, 18.45 en 21.30 uur, woe 14.30 en 20.30 uur.

● Livoli: Als je begrijpt wat ik bedoel, a.l., 1e week, do, vr en di 20 uur, za en zo 15.30, 19 en 21.30 uur, wo 15.30 en 20 uur, dondagavond, 16 jr., ma 20 uur.

● Passager: Porno-Emmanuelle, 18 jr., dag 14.30, 18, 20.22 uur. Pijpdrop, 18 jr., do t/m zo 24 uur.

● S: Aas der azen, a.l. 2e week, dag 14.30 en 20.30 uur, za en zo 14.30, 17 en 20.30 uur. Het huis bij het kerkhof, 16 jr., dag 14.15 en 20.15 uur, za en zo 14.15, 16.15 en 20.15 uur. E.T., 12de week, a.l. dag 14.21 uur, za en zo 14.16, 19 en 21 uur.

● Sweet Lollypop, 16 jr., za, do en zo 13.45, 15.45, 18.45 en 20.45 uur. De grote alligator, 16 jr., 2e week, do en zo 14 en 21.15 uur, za en zo 14.15, 16.15, 19.15 en 21.15 uur. La passante de sans-jour, 16 jr., ma t/m wo 14 en 21.15 uur. De nightporter, 16 jr., vr en za 22.45 uur. Heroine busters, 16 jr., vr en za 22.30 uur. Pijpdrop: Tell me a riddle, zo 20 uur.

SCHAESBERG ● Autokino: Geheim van het bereiniland, 16 jr., do en vr 20.30 uur. Phobia, 16 jr., do en vr 22.45 uur. Sweet Lollypop, 16 jr., za, do en zo 13.45, 15.45, 18.45 en 20.45 uur. De grote alligator, 16 jr., za, do en zo 13.45, 15.45, 18.45 en 20.45 uur. Als de klauwen van de tijger, zo 14 uur.

● BACH OVER WORMS ● Grand Theater: Porky's, 16 jr., za 20 uur, do 19 en 21 uur.

HOENSBOEK ● Royal: Dressed to kill, 16 jr., vrij en za 20.30 uur, zo 17 en 20.30 uur. Bruce Lee: De klauwen van de tijger, zo 14 uur.

KERKRADE ● Filmgrachttheater: Klokken voor twee, a.l., za en zo 14.30 uur. Big Bomber, a.l., za en zo 17 uur, ma 20 uur. Class of 1984, 16 jr., za en zo 20 uur.

MAASTRICHT ● Festival: E.T., 12de week, a.l. dag 14.30 en 20.30 uur.

● Palace 1: Class of 1984, 5e week, 16 jr., dag 14 en 20 uur.

● Palace 2: Het huis bij het kerkhof, 16 jr., dag 14 en 20 uur.

● De week, vr en za 22.30 uur.

● Studio: De vrouwenvier, 16 jr., do t/m zo 14 en 20 uur. The deerhunter, 16 jr., ma t/m wo 14 en 20 uur.

● Royal 1: Jeugdige speelgoed, 18 jr., dag 12 tot 20.30 uur. Kamp der verdoemden, 16 jr., dag 21 uur. De rommelwinkel, 18 jr., vr en za 22.45 uur.

● Royal 2: Prinses Seka, 18 jr., dag, vanaf 12 tot 20.30 uur. Canonball run, 12 jr., dag 21 uur. The night of the jugler, vr en za 22.30 uur.

● Labi 1: Als je begrijpt wat ik bedoel, a.l., dag 14, 16.15 en 20.30 uur, za en zo 14, 16.15, 18.30 en 20.30 uur.

● Labi 2: Annie, a.l., 7de week, dag 14, 17 en 21 uur.

● Labi 3: Zwarte Ruiter, 12 jr., 2e week, dag 14, 16.15 en 21 uur. Lulu, 16 jr., wo 20.30 uur.

● Filmhuis: De Klompenboom, dag 20 uur. Reporters, do t/m zo 23 uur.

GELEEN ● Royal: Annie, a.l., do t/m di 20.30 uur, zo 18 en 20.30 uur, wo 15 uur. Gestroomde poëzie, 18 jr., zo 23 uur.

● Studio Anders: Van de koele meren des doods, 16 jr., do t/m di 20.45 uur, zo 18 en 20.45 uur.

SITTARD ● Forum: Big bomber, a.l., do t/m di 20.30 uur, zo 18 en 20.30 uur. Blade runner, 12 jr., do t/m zo 20.45 uur, zo ook 18 uur. On golden pond, a.l., ma t/m wo 20.45 uur.

ECHE ● Royal: Kamp der verdoemden, 16 jr., do t/m zo 21 uur, zo 18.30 en 21 uur, di 21 uur. Poltergeist, 16 jr., 2e week, do t/m di 20.30 uur, zo ook 18 uur. Pink Floyd - the wall, a.l., do t/m di 20.30 uur, zo ook 17.30 uur. De erotische avonturen van Annet-Haven, 18 jr., do t/m di 22.30 uur.

HEYTHUYSEN ● Royal: Class of 1984, 16 jr., vr, ma en di 21 uur, za 20 uur, zo 18.30 en 21 uur. Sex-ommen in actie, 18 jr., za 22.30 uur.

EXPOSITIE

HEERLEN ● Galerie Stadhouders, Potgieterstraat 10: Schilderijen en schilderijen van de kunstenaar Alfons Stadhouders. Elke zaterdag 10 - 20 uur.

● Stadhuis: beelden van tien Nederlandse beeldhouwers. Open dag 9 - 17 uur, za 10 - 14 - 17 uur. Tot en met 21 maart.

● Stadschouwburg: werk van Wil Helms. Open tijdens voorstellingen en tijdens kantoortekening, olieverf. Van 1 tot en met 30 maart.

● Galerie Jean Viehoff, Tempelsplein 10: Schilderijen en schilderijen van eigen werk. Te bezichtigen na afspraak. Tel. 715426.

● Logische museum, Voskuilenweg 31: Fossiele raffen, verspreid levend uit de zee van het Devon tijdperk. Open ma t/m vr 9 - 12 en 14 - 16 uur. Tot en met 24 maart.

● Hulsberg: koepels, fototoonstelling van Nol Pepermans. Open dag 10 - 17 uur. Tot en met 6 maart.

● Nederlandse Middenstandsbank, Bonhoeffer 13: houtskooltekeningen, olieverf, schilderijen en acrylaten van J.L. Hoender uit Valkenburg. Open van ma t/m vrij van 9 tot 16 uur, op do ook van 17 tot 20.30 uur. Tot en met 24 maart.

HULSBERG ● Galerie Wanda Reiff, Aalbeckerweg 85: Schilderijen van Fred Sieger. Open woe 18 tot 21 uur, do t/m zondag 13 tot 17 uur. Tot en met 13 maart.

KERKRADE ● Museum Klein Rolduc: tal van facetten uit de Limburgse mijnbouw. Open di t/m vr 9 - 17 uur. Elke eerste zaterdag van de maand 13 - 17 uur.

● Kunst- en galerie De Blauwe Driant: Ikonen. Open do, vr en zo 14 - 17 uur. Tot 27 februari.

BACH OVER WORMS ● Atelier Binnenhof, Grensstraat 87: Werk van Jozef Damen. Iedere donderdag 10 - 22 uur.

HOENSBOEK ● Stedelijk expositiezolder: schilderijen van beelden van drie Schotse kunstenaars. Open dag 10 - 12 en 13.30 - 17 uur. Tot en met 6 maart.

● Bibliotheek, Past. Schleidenstraat 39: Foto's van Nol Pepermans. Open ma, wo 10 - 18 uur, di en vr 10 - 20 uur. Tot en met 6 maart.

NUTH ● Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 71: Schilderijen en schilderijen van Albert Groenfeld. Open di t/m vr 9 - 18 uur, za 9 - 17 uur. Tot 26 februari.

Limburgs WOODEN BLAD

Beha(n)gelijk

Redactie Max Schmeetz, postbus 3100
6401 DP Heerlen, telefoon 045-739 266

BEHANG... TERUG VAN BEETJE WEG GEWEEST

Een „papiertje op de muur” is vele generaties lang de gebruikelijke wandafwerking geweest. Totdat ineens de klad erin kwam. Totaal andere wanddecoratie-producten leken het behang uit de belangstelling én uit de markt weggevaagd te hebben. Wellicht zijn de behangfabrikanten niet snel genoeg met hun tijd meegegaan... in andere opzichten hebben ze misschien wel al te vlug nieuwe trends willen lanceren.

Wie dan ook, in deze tijd krijgt het „behangetje” een nieuwe impuls. Het is een redelijk goedkope, veelal makkelijk zelf aan te brengen wandafwerking, die niet dat „definitieve karakter” van diverse andere wanddecoratie-materialen heeft. Al een aantal jaren geleden kwamen behangfabrikanten met collecties voor een totaal-interieur: behang met stofferingssmat erialen (gordijnen) die geheel op elkaar afgestemd waren. In de eerste tijd sloeg dat bij de consument niet zo aan, maar nu is er in dit opzicht duidelijk sprake van een doorbraak. Ook wat kleur en dessinering betreft, heeft het behang van deze tijd een metamorfose ondergaan.

Klassiek
Opmerkelijk is dat daarbij klassieke trends terugkeren, zoals bij-

(ADVERTENTIE)

WAPROF

vochtige muren? water in kelders?

Waprof is een modern bedrijf met een ruime ervaring in het bestrijden van de meest voorkomende vocht- en waterproblemen.

Alle projecten, uitgevoerd door deskundig Waprof personeel en volgens Waprof voorschriften en adviezen, worden voor een periode van vijf jaar schriftelijk gegarandeerd.

Voor alle vochtbestrijdingsprojecten bevelen wij ons graag aan. Wij verstrekken graag gewenste inlichtingen en maken vrijblijvend offerte.

Waprof bv
Vieringde Klinkerstraat 16
6433 PL Heerlen
Telefoon 045-224975

vijf jaar garantie

Overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 22 februari 1983.

Ten opzichte van de vorige week zijn er wederom geen wijzigingen te melden. Sinds medio januari staat de hypotheekrente nu op hetzelfde peil en wijzigingen op korte termijn lijken nog niet in de lucht te zitten. Van het werkelijk doornemen van een verlaging van het discontopercentage op de Amerikaanse markt zou een positief effect kunnen uitgaan.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages			
			met gem. garantie	zonder gem. garantie	opgave werke- bank	opgave werke- bank
Amnuteitenhypotheek A.B.N.	1 jaar ¹⁾	1,5	7,5	7,88	7,7	8,09
	3 jaar ¹⁾	1,5	8,0	8,41	8,2	8,63
	5 jaar ¹⁾	1,5	8,5	8,95	8,7	9,17
Amrobank	var. ³⁾	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
	2 jaar ²⁾	1,5	8,0	8,33	8,2	8,54
	5 jaar ²⁾	1,5	8,5	8,85	8,7	9,06
Bouw. Limb. Gem.	Rente-R. ³⁾	1,5	8,5	9,12	8,5	9,12
	30 jaar ³⁾	1,5	8,9	9,55	8,9	9,55
	5 jaar ¹⁾	1	8,0	8,36	8,2	8,57
Centrale Volksbank	1 jaar ¹⁾	1,5	7,5	7,96	7,7	8,17
	3 jaar ¹⁾	1,5	8,0	8,49	8,2	8,71
	5 jaar ¹⁾	1,5	8,5	9,03	8,7	9,25
Ned. Credietbank	1 jaar ¹⁾	1,5	7,5	7,96	7,7	8,17
	3 jaar ¹⁾	1,5	8,0	8,49	8,2	8,71
	5 jaar ¹⁾	1,5	8,5	9,03	8,7	9,25
Ned. Midd. Bank	1 jaar ³⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	3 jaar ³⁾	1	7,9	8,31	8,1	8,52
	5 jaar ³⁾	1	8,5	8,96	8,7	9,18
Postgiro en Rijkspostspaarsbank	5 jaar ³⁾	1	8,2	8,63	8,2	8,63
	var. ³⁾	1,25	8,2	8,66	8,2	8,66
	5 jaar ³⁾	1,5	8,4	8,91	8,4	8,91
Rabo Hypotheekbank	var. ³⁾	1,5	8,25	8,74	8,25	8,74
	10 jr. ³⁾	1,5	8,75	9,29	8,75	9,29
	5 jaar ³⁾	1,5	8,0	8,47	8,25	8,74
Pancratiusbank	var. ³⁾	1,5	8,0	8,47	8,25	8,74
	5 jaar ³⁾	1,5	8,0	8,47	8,25	8,74
Westland-Utrecht standaard	2 jaar ⁴⁾	2	8,1	8,82	8,3	9,04
	5 Um 10 jr. ⁴⁾	2	8,5	9,27	8,7	9,49
	11 Um 15 jr. ⁴⁾	2	8,8	9,60	9,0	9,82
Levenhypotheek (verpl. afst. levensverz.) Levensverz. aangesl. bij N.V.L.	5/10 jaar ¹⁾	-	8,2	8,46	8,2	8,46

¹⁾ Kwartaalbetaling achteraf
²⁾ Halfjaarbetaling achteraf
³⁾ Maandbetaling achteraf
⁴⁾ Maandbetaling vooruit

© Copyright „vereniging eigen huis” te Amersfoort.

● Behang als volwaardig element in een romantisch aandoend interieur.

Bovendien laat het zich uitstekend combineren met gordijnen, vloerbedekking en meubelstoffering. De „rug” van wandtextiel kan van papier of van een ander materiaal zijn. Er is zelfs textielbehang in kamerbrede uitvoering (geen naden dus) met een plusminus 3 mm dikke warmte- en geluid-isolerende schuimrug in 80 kleuren in verschillende dessins en kwaliteiten. De weefsels zijn vervaardigd van wol, linnen, katoen, zijde, jute of synthetische vezels of combinaties daarvan. Zelfs zien we hier en daar een speels type luren twinkelen. Een rijk fluwelig aanzien bieden de velours-kwaliteiten in uni's of dessinering. Wandtextiel is wel duurder, maar vraagt nauwelijks onderhoud. Een keer per jaar met de zuigmond van de stofzuiger erlangs is voldoende. Bovendien heeft wandtextiel een hogere warmte en geluid-isolatie dan behangspapier.

Wandtextiel
Wanneer u voor één of meer van uw wanden de voorkeur geeft aan iets anders dan papierbehang, dan moet u uw oog eens laten vallen op de prachtige wandtextiel-collecties. Wandtextiel is „in” en dat is begrijpelijk, want het geeft aan ieder interieur, modern, klassiek, eenvoud of luxe een heel natuurlijke en warme sfeer.

Vinyl

Ook het vinylbehang, en met name het geschuimde vinyl, is een volwaardig decoratieproduct geworden. Door het toepassen van nieuwe technieken is het mogelijk het vinyl in bijzonder fraaie structuren op te schuimen, waardoor een mooi gesloten oppervlak ontstaat dat stootvast, kleur- en lichtecht is en afwasbaar. Dit geschuimde vinyl is uitermate geschikt voor toepassing in natte ruimten, keukens en plaatsen waar nogal eens een stootje moet worden opgevangen (hal, gang, trappenhuis).

De structuren variëren van allerlei soorten stukwerk tot wandweefselstructuren en zijn nauwelijks van echt te onderscheiden. De meeste kwaliteiten hebben een afstrijpbare papieren rug, zodat u, als

u na jaren toch eens wat anders op de muur wenst, gewoon de vinyl-laag van het papier kunt af trekken. Het achterblijvende papier vormt dan weer de basis voor het nieuwe behang.

Tegels

Wenst u tegeltjes op de wand? Ook die zijn „aan de rol” verkrijgbaar,

uitgevoerd in vinyl en evenals de structuurvinyls niet van echt te onderscheiden. Het tegeloppervlak lijkt prachtig mat- of hoogglanzend geglaazuurd, en zelfs wanneer u er met de vinger over strijkt, zult u zich afvragen of de verdiepte liggende voegen niet met voegspecie zijn aangebracht. U plakt er een mooie tegelwand mee in badkamer, keuken of toilet.

● Ook de onconventionele opstelling van de meubelen trok de belangstelling. De op de foto zichtbare meubelen van ontwerper Peter Heuvelmans (uit Hapert in Noord-Brabant) worden in de handel gebracht door Interhorst in Amsterdam.

Wat doen we in de tuin?

door Sante Brun

hoge eisen aan hun standplaats, en als daar ook maar iets gaat ontbreken, planten ze zich niet meer voort en zijn ze uiteindelijk gedoemd te sterven. Dat is op veel plaatsen in Zuid-Limburg gebeurd met diverse soorten orchideeën. Dat wil overigens niet zeggen dat ze er helemaal niet meer zijn. Op diverse plaatsen in onze regio groeien ze letterlijk nog bij duizenden bij elkaar, monter en gezond, vooral de planten die van een stenige, kalkhoudende ondergrond houden kunnen kennelijk tegen een stootje. Het zijn vooral de moe-

rasbewoners die het loodje hebben gelegd, en zo zul je tegenwoordig vergeefs zoeken naar de wesp orchis van de Brunssummerheide, die immers zeer natte grond behoeft om in leven te kunnen blijven: de grondwaterstand is de laatste jaren zo sterk gedaald dat de planten van dorst zijn omgekomen, in ieder geval geen aanleiding meer hebben gezien zich door bloei en zaadvorming voort te planten. Deze grote gevoeligheid wordt niet door de plant zelf veroorzaakt, maar eerder door de schimmels waarmee de plant in

sympiose leeft. Schimmels en paddestoelen hebben eveneens sterk geleden van de uitdroging van de grond, en juist zij zijn het, die orchideeën van de soorten waar we het hier over hebben in leven houden. Orchideeënzaad bestaat meestal slechts uit een kiem, die voor zijn ontkieming afhankelijk is van suikers die aangemaakt worden door bepaalde schimmels. Als die schimmels niet in de buurt zijn ontkiemt de plant niet. Na het ontkiemen hebben sommige planten geen behoefte meer aan de schimmel, en kunnen een zelfstandig leven leiden. De bekende Europese orchidee Cypripedium calceolus (Vrouwen-schoentje) is er zo een. Dat geldt ook voor Listera ovata, de hier inheemse keverorchis. Planten die wel behoefte hebben aan een schimmel voor voedsel-aanmaak – vaak een andere dan die zij nodig hebben om te kiemen – moeten op de kwekerij die schimmel meekrijgen, en aangeplant worden op een gesteriliseerde ondergrond. Dan zullen zij, mits verder goed verzorgd, goed groeien en stellen ze ook geen bijzondere eisen meer aan de grond, mits die voldoende vocht bevat om de schimmel in leven te houden.

De standplaatsen zijn ruwweg in drie groepen in te delen: halfschaduw, half onder struikgewas of bij een noordmuur, vochtige, turfachtige grond die echter perfect afwaterd, bedekt met strooisel. Epipactis en diverse Orchis-soorten, zoals O. latifolia en O. maculata horen hierin thuis. Op iets zonniger en iets droger plaatsen Orchis mascula en Listera ovata, in echte rotstuinsituaties Orchis simia, vele Ophrys-soorten en dergelijke.

Dat is allemaal gemakkelijk gezegd dan gedaan. De plaatsen waar u de planten gaat zetten zult u enige tijd tevoren moeten ontsmetten met een tweeprocent formalineoplossing, om concurrerende schimmels te doden. Planten zijn te krijgen bij diverse kwekerijen in Duitsland en Engeland, o.a. bij Mayer in Krefeld-Vorst. Niet uit de wilde natuur halen! Een uitstekend boek dat u eigenlijk vooraf zou moeten bestuderen is 'Orchideeën in eigen tuin' van Otokar Sadovsky, dat alweer enige jaren geleden verscheen bij L.J. Veen in Amsterdam. Bij diverse leden van de kring Zuid-Limburg van de Nederlandse Orchideeën Vereniging zijn verdere inlichtingen te krijgen.

Opvouwbare „shopbox”

Boodschappen doen in de supermarkt wordt een beetje makkelijker gemaakt door de nieuwe „Shopbox” die Curver ontwikkeld heeft en die rond deze tijd verkrijgbaar zal zijn. Het is een handige „mand” van stevig kunststof (het ontwerp is kennelijk gebaseerd op de zgn. Unibox die Curver een tijd geleden met succes heeft gelanceerd) die met een simpele beweging helemaal ingeklapt kan worden. Dan is het een slechts ruim 5 cm dik pakketje (ca. 52x41 cm groot) en dus gemakkelijk mee te nemen.

moeten overladen. Niet alleen handig voor jezelf, maar ook voor de klanten die achter je in de rij voor de kassa staan... het gaat immers een beetje vlugger.

Voor f24,95 is de shopbox (beige, bruin, rood of geel) in winkels voor huishoudelijke artikelen, warenhuizen en uiteraard ook in de supermarkten zelf te koop.

● De „shopbox”, handig in vele opzichten.

(ADVERTENTIE)

INTERIEUR VERANDEREN?

Juul Bakker, interieurarchitect, houdt spreekuur bij u thuis.
Tel. 043-626781

Veel belangstelling voor designmeubels op Binnenhuis '83

Op de woonbeurs Binnenhuis '83 in Rotterdam vormde de inzending van de interieurarchitect en meubelontwerper Peter Heuvelmans een opmerkelijke noot in het totaal van tentoongestelde woonartikelen. Heuvelmans had daar vier ruimten ingericht met „designmeubelen”, die door velen nogal wat wantrouwend worden bejegend omdat ze een „houten” karakter zouden hebben en een woonvertrek tot een

toonzaal zouden stempelen.

In samenwerking met vele Nederlandse bedrijven en enkele kunstenaars is op Binnenhuis echter aangehouden dat er zeer leefbare interieurs mee te creëren zijn. Ze worden niet gekenmerkt door grote kleurcontrasten; fijne pasteltinten en een goed samenspel tussen nieuwe Nederlandse producten (gordijnen, tapijt en wandbekleding) maakten van de op de Rotterdamse woonbeurs ten doop gehouden meubelcollectie een opvallend geheel.

Ook wel gedurfd: de zitbanken die Heuvelmans voor Interhorst ontwierp, zijn gespoten met witte palmoliek, die in combinatie met de nieuwe Ploeg-gordijnstof met een opdruk in zilverpatroon het exclusieve niveau van de collectie benadrukte. Alles bij elkaar toonde de inzending een typisch eigen gezicht, dat beslist geen kopie van de buitenlandse interieurtrends was.

(ADVERTENTIE)

SPOUWMUURISOLATIE
Met
GESOLAN
glaswolblokken

ISOSCHAUM-U.F.SCHUIM

Dubbel glas - kunststof en aluminium kozijnen
dak- en vloerisolatie

geskal
kampstraat 4
6163 HG geleen
0494-438 65*

Onroerend goed

HUNSEL te k. bouwgrond 975 m², Frontbr. 19 m, geschild voor 2 blok. V.r.p. f 52.500,- tel. 04490-20010, na 18 uur.

Te k. aangeb. DORSCA FEGEBAAL en zaal. Zij die beschikken over enig kapitaal en de vereiste diploma's gelieven contact op te nemen met tel. 04402-3311 tussen 11.00 en 14.00 uur.

ARENSENHOUT Huisberg te k. riant vrijstaand landhuis van part, tel. 04405-2276.

Te k. te GEELEN, riant gel. vrijstaand landhuis, prachtige tuin f 455.000,- k.k. Br.o.n.r. GE 501 LD Geleen, Markt 3, 6161 GE.

GEELEN te k. halfvrijst. woonhuis met garage, 3 slpk's, badk. met ligbad en 2e toilet, c.v.-gas, uitmuntende staat van onderh. V.r.p. f 140.000,- Bechstr. 35, tel. 40164.

In Heerlen en aangrenzende gem. GEVRAAGD enkele woonhuizen in de prijskl. tot ca. f 135.000,- Aanb. aan ABAZ, de Dooim 23, 6419 CW Heerlen. Tel. aanb. voor 12.00 uur, tel. 045-713222.

Te k. gev. vrijst. HUIS tot f 170.000,- k.k. binnen straat v. 10 km rond Valkenburg, tel. 080-583027.

HEERLEN: tussenwoning met tuin en berging. Ind. kelder, keuken, woonk., trappenh. m. steenstrips, 4 slpk's, bak. m. c.v. + geïsoleerd, v.r.p. f 82.000,- k.k. Tel. 045-724249.

Te k. leuke kleine woning op goede stand in centr. Heerlen. Vraagprijs f 99.000,-. Inl. 045-311754.

UBACH OVER WORMS: hoekwoning. Ind.: gr. woonk. m. oudholl. plaf., keuk., m. schroten plaf., badkam., m. v.w., ligb., c.v., kelder, 2 slpk's. + berging, ged. voorz. v. rolluiken, gr. garage, betegeld terras + barbecue en gr. aangelegde tuin (22 m²), v.r.p. f 99.000,- k.k. Tel. 045-321479.

Te k. ruim woonhuis te BRUNSSUM (Bodemplein), v.r.p. f 118.000,-, tel. 045-416732.

Te k. Maastricht-Villapark op uits. ligg. ruim **HERENHUIS** v.r.p. f 215.000,-, te bevr. tel. 043-18274.

Te k. HOEKWONING i.z.g.st. van onderh. compl. L-vorm. keuken, badk. met ligb., douche, vaste wastafel, moede tuin, gr. dub. gar. Frisost. 39, H'broek, tel. 045-211983.

Te k. in EYGLSHOVEN centr. halfvrijst. woonhuis met c.v., tuin en gar. Ind.: zitk., keuk., w.c., bov. 5 slpk., badk. Pr.n.o.t.k. Tel. 04498-52854.

WILANDRADE te k. vrijst. bungalow, woonk. 52 m², moderne keuken, hal, wc, badk., 3 slpk., gr. inh. 500 m³, opp. 540 m², v.r.p. f 220.000,-. Tel. 045-244244.

KERKRADE-WEST De Maar, gesch. tussenwoning, m. gar., c.v., voor- en achtertuin, woonk., open keuken, 3 slpk's, badk. m. ligb., 2e toilet, v. trap naar ruime zolder. Pr. f 140.000,- k.k. Aanv.i.o. Tel. 045-420468.

SITTARD: Kollenberg. Te k. bungalow, 1240 m², v.r.p. f 475.000,-. Reacties tel. 04490-15037.

Te k. goed onderh. vrijst. woning, bj. '67, m. gar., tuin en c.v. Pr. n.o.t.k. **TELEEN**, tel. 04494-42712.

SCHAEBSBERG: Felix Ruttenstr., rustig gel. woonhuis met garage, c.v. en goed aangel. tuin. Ind.: ruime hal met marmervl., doorzonkamer m. parketvl. ± 32 m², eiken aanb. keuk. (nieuw). Verd.: 3 slaapkam. met parketvl., badk. met ligbad, 2e toilet, etc. De woning is voorzien van rolluiken en ged. dubb. begl. Prijs f 145.000,- k.k. Inl. Marinus Krijtjes Onroeg. BV, Marisstr. 59, Geleen, tel. 04494-51544.

GEELEN-ZUID, bungalow. Kam. Onnestr. 5, v.r.p. f 339.000,-. Te bevr. Rijksweg centrum 61, tel. 46275.

Te k. HALFVRIJST woonh. Mosasaurusweg 54, St.-Pieter, M'str., tel. 343-16819.

Te k. gevraagd GRONDSTUK of terrein in bosrijke omgeving, dat geschikt is maken is als camping. Evt. boerderij of schuur geen bezwaar. Br.m. gegevens, prijs etc. o.n.r. RO 928 LD Postbus 46, 6040 AA Roermond.

Heerlen

Schaesbergerveld, halfvrijst. woonhuis m. c.v. en tuin. Ind.: woonkamer m. open keuken van 30 m², m. plavuizenvloer, 3 slpk's, 2 badkamers m. gekleurd sanitair, volledig onderkelderd, het pand is zeer luxe uitgevoerd. Grondopp. 263 m². Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 97.000,- k.k. Stienstra Heerlen Makelaardij B.V., Templesplein 25, 6411 ET Heerlen, tel. 045-712255.

HEERLEN te k. halfvrijst. ouder woonh. m. garage en c.v. i.z.g.st. Kristal 7, Heerlen.

KERKRADE: te k. mooi gel. drive-in woning, bl. vrij uitz. Ind.: hal, gang m. plav., berging, toilet, looger/hobbykamer. 1e verd. kamer m. plav. en balkenplafond, keuk. idem m. eiken inr. 2e verd. 3 slpk., badk. m. ligbad en toilet, v.w. c.v.-gas, v.r.p. f 122.500,- k.k. Tel. 045-412316.

HULSBURG, uniek gel. vrijst. bungalow op 580 m² tuin. Ind.: gr. hal, woonk. m. open haard, keuk., 3 slpk., badk. m. ligbad en toilet, v.w. c.v.-gas, v.r.p. f 122.500,- k.k. Tel. 045-412316.

HULSBURG, uniek gel. vrijst. bungalow op 580 m² tuin. Ind.: gr. hal, woonk. m. open haard, keuk., 3 slpk., badk. m. ligbad, div. terrassen. Southerrain: gr. gar., c.v., kelder en ap. hobbyruimte. Alles in pr. st. v. onderh. Max. privacy. Inl. Cremersdeweg 31, tel. 04405-2164, b.g.g. 04459-2517.

Ubach over Worms

bouwterrein aan de Nieuwenhagenstraat. Grondopp. ca. 360 m². Verkoopprijs f 30.000,- k.k. Stienstra Makelaardij B.V., Templesplein 25, 6411 ET Heerlen. Tel. 045-712255.

Nieuwenhagen: Hoefveld, woonhuis m. garage en tuin. Ind.: hal, woonkamer, open keuken m. toegang tot terras en tuin. 1e verd.: 3 slaapk. alleen in vide uitgevoerd, badk. m. douche en aansl. w.a. Deze woning kan gekocht worden met behoud van de premie A-regeling 1980. Aanvaarding in overleg. Koopprijs f 144.250,- v.o.n. Stienstra Heerlen Makelaardij B.V., Templesplein 25, 6411 ET Heerlen, tel. 045-712255.

Schaesberg: Putstraat, woonhuis met garage, berging, royale voor- en achtertuin, hal, woonkamer m. tuindeuren naar terras, dichte keuken met eiken instal. met apparatuur. 1e verd.: 3 slpk. waarvan een 6.00x3.00, betegelde douche met v.w. Aanvaarding direct. Koopprijs f 118.000,- k.k. Stienstra Heerlen Makelaardij B.V., Templesplein 25, 6411 ET Heerlen, tel. 045-712255.

TE k. WINKEL-woonhuis te Ubach o. Worms. Ind.: winkel 65 m², garage, keuk., woonkamer, 3 slpk's, zolder, badk., 2 kelder, magazijn. Geh. met v.w., v.r.p. f 185.000,- k.k., tel. 045-312096.

ELISDEN te k. halfvrijst. woonh. Inl. 04409-2884.

Te koop gev. te Geule WONING tot f 200.000,- Br.o.n.r. GE 503 LD Markt 3, 6161 GE Geleen.

Te koop gev. STEIN. Elsoo of Urmond vrijst. of halfvrijst. won. tot f 150.000,- Br.o.n.r. GE 504 LD Markt 3, 6161 GE Geleen.

MEERS (Stein) te koop. Joffenestr.: luxe vrijst. won. met gar. open eiken keuk., 3 slpk's, badk. m. ligb., ruime woonk. met parketvl. en schuifpui naar tuin. Won. heeft kunstst. ramen en koz. (thermopane). V.r.p. f 149.000,- k.k. Beek te koop, Stationsstr. vrijst. won. met badr. ruimte (8x10) en dubb. gar. Vloer bedr. ruimte is betegeld. Won. is geheel onderkelderd, welke door de bereikbaarheid is te gebr. als mag. Pand is voor div. doeleind. Geschikt. Perc. opp. 605 m², v.r.p. f 195.000,- k.k. Inl. 04495-3781.

NEUWENHAGEN te k. halfvrijst. 4 slpk's, eik. keuk., c.v., grote tuin. Apollon 50, N'hagen, tel. 045-310610.

Te k. HUIS gr. woonk./open keuk., 2 slpk's, 1 zolderkamer m. zolder, kelder en badkam. garage en af-dak. Dassenin. 11, Schaesberg, tel. 045-313866.

Te k. gevraagd VRIJST. WONING tel. 045-531205.

SCHIMMERT, gunstig gelegen perceel bouwgrond, geschikt voor het bouwen van een vrijstaand woonhuis of 2-onder-een-kap. Br.o.n.r. HK 017, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

BUCHTEN-BORN: mooie halfvrijst. woning bj. 1975, m. c.v. (gas) en tuin, verw. gar. Ind.: w.k. ± 32 m², open eiken aanbouwkeuken m. compl. uitrusting. Geh. betimmerde gang, 1e verd.: 3 slpk's, douche en 2e toilet, 2e verd.: vaste trap m. 4e slpk. en zolderberging. Aanv. in overl. Pr. f 139.000,- k.k. Tel. 04498-52187, b.g.g. 045-221075.

Te k. zeer luxe APPARTEMENT met parkeergarage in centrum Heerlen, tel. 045-717731.

GEELEN: te k. zakenpand videotheek met event, kamerverhuur. Hoge opbrengsten, v.r.p. f 110.000,- ook te ruil tegen cafeteria of fritzaak. Liefst dagzaak, tel. 04490-26833.

WINKELPAND te k. of te h. 550 m² opslagruimte te bevr. 04490-24643.

WILJRE vrijst. ruime woning te k. inruil v.n.w. woning mogelijk, tel. 04490-22621.

ULESTRATEN te k. uniek gelegen fraaie bungalow op ± 1000 m², garage voor meerdere auto's, tel. 043-646938.

SCHAEBSBERG tussenwoning met c.v. en garage, woonk. m. oudhollands plafond en open haard, keuk. m. schroten plafond, 3 slpk's, badk. m. ligbad en 2e toilet, zolder, geh. direct. Eurostar. 45, v.r.p. f 103.000,- k.k. Tel. 045-314557.

NEUWENHAGEN te k. vrijst. huis m. gar., pr. n.o.t.k. Hovenweiden 10, tel. 045-313884.

MUNSTERGELEEN: te k. riant gel. vrijst. woning van binnen semi-bouww. uitgev. Inpand. gar. 30 m², betonnen zwembad, tui op het zuiden. Veel privacy 4 slpk's, 2 badk., c.v., gas, v.r.p. f 215.000,- k.k. Burg. Hamersstraat 9, tel. 04490-13357.

GEVRAAGD in Heerlen en dir. oom een woonhuis in de prijsklasse van f 100.000 tot f 150.000. Moet goede en snelle weg-verbinding hebben met het ziekenhuis Heerlen. Aanb. o.n.r. HK 018, Limb. Dagbl., postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te k. 2-pers. FLAT te H'ende, v.r.p. f 93.500,- k.k. of te ruil tegen bouwgrond, event. met bijgeb. Br.o.n.r. HO 983, L.D. Koudvenderstr. 215, 6431 HE - Hoensbroek.

Onroerend Goed Makelaardij

Leenaers B.V.

Pater Romboutslaan 2, Heerlen

Tel. 045-717237

Heerlen

Heerlerbaan 194, halfvrijst. woning m. gr. tuin. Ind.: keld., entree, gang, doorzonk., keuk., toilet, 3 slpk's, badk., zold., 2 mansardkamers. Vraagprijs f 136.000,- k.k.

Schaesbergerweg 97, tussenl. woning m. tuin en achterom. Ind.: keld., entree, gang, kamer met suite, keuk., bijkeuk., 5 slpk's, douche, toil. Vraagprijs n.o.t.k.

De Thun 14, luxe drive-in won. met garage. Ind.: gar., hobbyk., berging, woonk., keuk., 3 slpk's, badk. m. douche. Vraagprijs: f 129.000,- k.k.

Weltertuynstr. 28, tussenl. won. Ind.: 3 keld., entree, gang, toil., keuk., voork., achterk., serre, 3 slpk's, berg. Vraagprijs f 74.000,- k.k.

Welterlaan 2, halfvrijst. gemod. won. Ind.: entree, toilet, gr. woonk., mod. luxe keuk., gar., tuin, 2 keld., 5 slpk's, study/hobbyr., badk. m. ligb. en moede tuin. Vraagprijs n.o.t.k.

Caumermolenweg 16, vrijst. won. m. 900 m² bos en tuin. Ind.: keld., entree, woonk. met parket, keuk., toil., gang, 3 slpk's, badk. m. ligb., 2e toilet, bsch. zolder, gar., dubb. begl. electr. geh. vern. Vraagprijs f 225.000,- k.k. Sintmartenhofke: luxe bungalow met gar. Ind.: entree, keuk., woonk. m. open haard, toilet, badk. m. ligb., 2 slpk's m. thermopaneelglas, mooie patiottuin. Vraagprijs f 255.000,- k.k.

Heerlen-centrum

Kantoorruimte/showroom, receptie, archiefkamer, toilet, keuk., kantine, incl. stoff. Huurprijs op aanvraag.

Ubach over Worms

Groenstr. 102, oudere z. gr. woning met tuin, ca. 700 m². Ind.: entree, woonk., eetk., douche, div. slpk's, bergingen, toil. Behoeft enige renovaties. Prijs op aanvraag.

Brunssum

Amandusstraat 10, halfvrijst. won. m. gar. en moede tuin. Ind.: entree, hal, toil., moderne keuk., doorzonk., 3 slpk's, gr. zolderk., 2 berg. Vraagprijs f 115.000,- k.k.

Nuth

Pelikaanstr. 5, vrijst. bung. m. zr. gr. tuin, ca. 1360 m². Ind.: gar., hobbyr., logeerk., douche, wasruimte, voorraedk., entree, hal, gang, woonk. m. parket en open haard. Aangesl. op c.v. 4 slpk's, badk. m. aparte douche, stude. Vraagprijs: f 348.000,- k.k.

Nieuwenhagen

Delleweg 6, vrijst. won. m. gar. Ind.: 2 keld., entree, gang, keuk., toil., woonk. ca. 35m², 4 slpk's, douche, zold. Vraagprijs f 225.000,- k.k.

Schaesberg

Kennedyplantsoen 47, schakelwon. m. gar. Ind.: entree, toil., hal, keuk., berg., woonk. ca. 40 m², 3 slpk's, badk., douche, toil. Het onderhuis is voorzien van dubb. begl. Het pand is geïsoleerd. Boven en beneden liggen parkeervloeren. Vraagprijs f 138.000,- k.k.

Voor diverse cliënten zoeken wij panden te koop in Heerlen of directe omgeving tussen f 100.000,- en f 300.000,-

URMOND: Rienstraat. Ruim halfvrijst. w.h. met gar., sierbestr., oprit, tuin, woonk. met open haard en oudholl. plafond, ruime keuk., 4 slpk., badk. met 2e toilet, zolder, c.v. Bj. 74, aanv. i.o., v.r.p. f 139.000,- k.k. Tel. afspraak 04402-9351.

Te k. SCHAEBSBERG tussenwon. m. gar., stal. Ind.: kelder, keuk., badk., wask., woonk., hal, w.c., 3 slpk., voor- achtertuin. Pr. f 85.000,- k.k. Tel. 045-420404.

Te k. te BRUNSSUM: halfvrijst. woonhuis. Inl. tel. 045-256340.

Te k. riant halfv. WOONHUIS 4 slpk., badk., gar., kelder, zolder, c.v.-gas, dubb. geïsol. luxes inger. gr. tuin, voll. vrij uitzicht ± 150 m.v. natuurservaat ± 10 km v. M'str. f 177.500,- k.k. Tel. 04408-1614.

Te k. HUIS met garage en c.v., tuin, 3 slpk., Weustenraadstr. 47, Hoensbroek, tel. 043-11719, f 89.000,-.

HULSBURG te k. halfvrijst. woonh. met tuin, moede ligging, tel. 04405-1404.

Te k. in rustige str. nabij centr. SITTARD, gr. vrijst. woning. Bj. 1961, cv, v.a. tuin. Ind.: kelder, hal 14 m², keuk., w.k. m. open h. 30m², gr. verw. serre, 3 gr. slpk's, badk., gr. zolder. Pr. f 169.000,- k.k. 04490-18134.

Te k. gev. (half)vrijst. woonh. met veel leefruimte, gr. tuin (ook boerderij) in driehoek Hrl. Valkenburg VAALS. Tel. 045-417771 (tot f 150.000,- k.k.).

Te k. HEERLEN. Kant.-winkel, praktijkruimte op goede stand. Groot ca. 125 m² + bovenwoning + achterom. Pr. f 160.000,-. Ev. te h. 1000 p.mnd. Tel. 045-715420.

SCHAEBSBERG: nabij centrum woonhuis met garage, gas-cv-voor- en achtertuin, bwj. 77. Ind.: hal, woonkamer, keuk., 3 slpk's, badkamer met 2e toilet, zolder, v.r.p. f 125.000,- k.k. Aanv. in overleg. T. 045-318880.

HYPOTHEEKRENTEN 15 JAAR VAST.

Westland/Utrecht Hypotheekbank

Heerlen, Promenade 139, 045-718170. Venlo, Koninginneplein 1, 077-41745. Maastricht, Maastrichter Brugstraat 5, 043-54066.

MUNSTERGELEEN

te k. goed onderh. vrijst. woonhuis m. blijvend vr. uitz. Gr. L-vorm. woonk., gr. dichte keuk., 3 slaapk., m. vaste kasten, badk. m. 2e toilet, gr. geh. bet. kelder en ver. kelder, veel schoonmetseelwerk, sierstuk, schroefplafonds, tegelvloeren, rolluiken, spouwmuurisol., hardhouten kozijnen. Tuinopp. ± 450 m². V.r.p. f 219.000,- k.k. Aanv. in overleg. Inl. 04490-17486.

Te koop woning te HEERLEN-NOORD. Ind. beg. grond: 2 kamers (7 x 3 1/2 m), keuk., waskeuken, w.c. en tuin. Verd.: 4 slpk., ligbad + 2e w.c.; vaste trap naar 2e verd. m. 3 slpk. C.v. + kelder. Tel. 045-219287.

Te k. APPARTEMENT: gel. H. Hermanslaan 276, Geleen, voorz. v. luxe keuk., incl. alle app., gr. woonk. 9x4 meter, hal, 2 slaapk., kelder etc. Div. schroefplafonds en overal thermop. begl. V.r.p. f 82.500,- k.k. Tel. 04494-50403, na 18 uur.

Mooi vrijst. woonhuis te k. in MERKELBEEK, 2 woonk., keuk., hal, gr. tuin, 3 slpk., badk., gar., c.v. Inl. tel. 045-254099.

Te k. aangeb. op franchisebasis goedlopende kaasspeciaalzaak

met uits. verdienstenpotentiaal, gelegen centr. in Zuid-Limburg. Br.o.n.r. BR 195 LD, Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum.

HOENSBRÖEK: vrijstaand woonhuis te k., 3 slaapk., douche, berging, woonk., keuk., w.c., geh. onderkelderd, met uitz. naar tuin en garage, oppervlakte 351 m², v.r.p. f 120.000,- k.k. Nieuwenhofstr. 7, voor afspraak tel. 045-220715.

SCHAEBSBERG-centrum: te k. woonhuis m. tuin, woonk., keuk., badk., 3 slpk's, kelder, zolder, berging en c.v. pr. f 82.000,-, Sp. vrij, inl. 045-452946.

OIRSBEK (Hulterweg), riant halfvrijst. woonhuis met c.v., 3 slpk's, en grote garage. Luxe uitgevoerd en uitstekend onderhouden. V.r.p. f 169.000,- k.k. Inl. Cor Voncken, Wilje, bemiddeling o.g. Tel. 04450-1724.

Aan 3 zijden vrijstaande woning in BORN degelgebouwd m. hardhouten kozijnen, dubbele begl. tegelvloeren, eiken inbouwkeuken, badkamer m. ligbad, gekleurd sanitair en 2e toilet, open haard, gar. op rit en aangel. tuine. V.r.p. n.o.t.k. Tel. 04498-51003.

KERKRADE-WEST: Gracht-Elisagracht 63, drive-in woning te k. goed geïsol. V.r.p. f 119.000,- k.k. Tel. 045-418820.

BRUNSSUM Willibrordusstr. 4 te koop halfvrijst. woonhuis met 4 slpk's, grote woonkamer, keuk. met bouwapp. geheel voorzien van rolluiken, woonkam. met thermopane, gar. en c.v., vraagprijs f 142.000,- k.k. Brunssum: Marchalstr. 27, zeer mooi halfvrijstaande woning m. woonkam. o. haard, parketvloer, aanbouwkeuken, berging, gar., 3 slpk's, badk., zolder met c.v., v.r.p. f 140.000,- k.k. Te bevragen Th. v. Oppen BV, Brunssum, Lindeplein 5, tel. 045-254543.

Te koop of te huur centrum van KERKRADE. Vrijstaand woonhuis, bj. 1974. Ind.: keuk., woonkamer, 32 m², hal, 3 slaapkam., grote badkamer, garage of magazijn 7x8 m², grote achterplaats. Huurprijs f 900,-. Koopprijs f 175.000,-. Kloosterraderstr. 87, Kerkraade, tel. 321810.

Te overname aangeb. KAASSPECIAALZAAK in gem. Kerkraade. Goede omzetmogelijkheden. Br.o.n. Ke 649 LD, Markt 42, 6461 ED Kerkraade.

Oirsbeek

in b.p. "Oppeven"
Nog dit jaar wonen in uw eigen woning voor f 255,- bruto per maand.

Dat kan in een van de 8 premie A woningen welke voorzien zijn van garage of carport. Deze woningen zijn royaal van afmetingen, hebben een ruime woonkamer met open keuk., 3 slaapkamers en zolderkamer. Perc. opp. van 170 m² tot 365 m². Rijksbijdrage 1e jaar f 10.900,-. Totaal maximaal f 124.300,-. Subsidie afhankelijk van inkomen. Kom eens vrijblijvend met ons praten

Inl. Kramer Makelaardij

Elisstraat 47, Beek

Tel. 04402-3601

Beek: BOERDERIJ te k. gel. Burg. Janssenstr. 52, groot 14.25 are. Ind.: 2 kelders, gang, 2 k., keuk., douche, 5 slpk's, douche en zolder. Verder schuur, stallen, tuin en weiland. Te bevr. na 18 uur. Mevr. Claessens-Voncken, tel. 04402-2409, pr. n.o.t.k.

Taxaties

A.J.H. Leenaers

Beëdigd taxateur en makelaar

Lid N.B.M.

Notaris P.L.H. Pijs te Wittem

zal op **donderdag 3 maart 1983** des namiddags om **3.00 uur** in Café Coerver-Goebbels (Harmoniezaal), Dr. Nolenstraat 7 te **Bocholtz**, gemeente Simpelveld, ex artikel 1223 lid 2 B.W. bij opbod in het openbaar verkopen:

**gemeente Bocholtz
het halfrijstaand woonhuis,**

tuin, staande en gelegen te Bocholtz, gemeente Simpelveld, Kloosterstraat 46 (vanaf 1 maart Persoonstraat geheten) kad. bekend gemeente Bocholtz, sectie A nummer 3845, groot 2,57 are.

Indeling: begane grond: hal, toilet, woonkamer met open haard en keuken; verdieping: 3 grote slaapkamers en badkamer; het pand (bouwjaar 1964) is voorzien van gas-c.v. en heeft een kelder- en zolderruimte.

Aanvaarding: vrij van huur na betaling der koopsom. De koper kan zo nodig, op zijn kosten, de ontruiming vorderen krachtens de grosse der veiligheidsakte.

Betaling: voor of uiterlijk op 20 april 1983.
Bezichtiging: dinsdag en donderdag van 14.00-15.00 uur.

Nadere inlichtingen verkrijgbaar bij notaris P.L.H. Pijs te Wittem, Wittermer Allee 30. Tel. 04450-1471.

**NOTARIS J.H.L. KERCKHOFFS
TE MAASTRICHT**

zal op **woensdag 2 maart a.s. om 15.00 uur** in hotel-café-restaurant Boemerang te **Margraten** aan de Rijksweg 49, krachtens artikel 1223 lid 2 B.W. publiek en bij opbod verkopen:

GEEMEENTE MARGRATEN**WOONHUIS**

met bijgehouden en tuin, staande en gelegen Onderstraat 31 te Honthem, gem. Margraten, kad. Margraten sectie C, nr. 986, groot 13,88 aren.
Indeling woonhuis: gelijkvloers: hal, grote L-vormige living, open keuken met keukensinstallatie, 2 kamers, douche-w.c.; verdieping: eetruimte met zitkuil, slaapkamer met badkamer, aparte douche-toilet, 4 kamers, hobbyruimte; voorts bestrate binnenplaats met oprijt, loggia, paardestal en berging.

Aanvaarding: na betaling van de koopprijs, belasting, rechten en kosten, vrij van huur.

Bet. koopprijs: uiterlijk 18 april 1983.

Bezichtiging: in overleg met de notaris.

Nadere inl. en toegangskaarten: te verkrijgen ten kantore v.d. notaris, Wilhelmínasingel 61 te Maastricht. tel. 043-12777.

Mr. W.B.J.M. Nelissen

**kandidaat-notaris,
waarnemer van het vakante
notariskantoor H.J. van Reij te Sittard,**

zal op **vrijdag 4 maart 1983** 's maandags om 3 uur in het "Oranjarahotel", Rijksweg-Zuid 23 te Sittard, krachtens rechterlijk bevel in het openbaar bij opbod verkopen

gemeente Sittard

het woonhuis met 3 garages, open plaats en tuin, staande en gelegen te Sittard, Pastoor Jacobsstraat 11, kad. sectie G nr. 34, groot 3,54 are.

Indeling: begane grond: hal, woonkamer/salon, keuken, bijkeuken, douche en toilet; 1e verdieping: 3 slaapkamers, vaste trap naar zolder; 2e verdieping: Zolder met c.v.-ketel.

Het pand is gedeeltelijk onderkelderd en voorzien van c.v. (gas).

Aanvaarding: de koper kan zich het genot verschaffen na betaling van de koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de veiligheidsakte.

Betaling: uiterlijk 16 april 1983.

Bezichtiging: na afspraak met het notariskantoor.

Nadere inlichtingen bij voornoemd notariskantoor, Wilhelmínas-straat 53, Sittard, tel. (04490)-17373.

Mr. W.B.J.M. Nelissen

**kandidaat-notaris,
waarnemer van het vakante
notariskantoor H.J. van Reij te Sittard,**

zal op **donderdag 3 maart 1983**, 's middags om 3 uur in het "Oranjarahotel", Rijksweg-Zuid 23 te Sittard, ex. artikel 1223 lid 2 B.W. in het openbaar bij opbod verkopen:

gemeente Sittard

(de voormalige steenfabriek Sint-Rosa a/d Lahrstraat)

Koop 1: de steenfabriek met loods, werkplaats, kantine, kantoor en woonhuis (a/d Lahrstraat 7) met garages, ondergrond en terrein, kad. Sittard H 687, H 24, H 138 ged. en H 329 ged., totaal groot 17.93,43 HA;

Koop 2: perceel weiland, Lahrstraat, kad. Sittard C 3475, groot 1.46,10 HA;

Koop 3: bouwland, Kolleberg, kad. Sittard H 329 ged. groot 1.82,50 are;

Koop 4: weiland, Kolleberg, kad. Sittard H 138 ged. groot 1.56,8 are;

Koop 5: terrein, Lahrstraat, kad. Sittard, H 329 ged. groot 1.90 are.

of zodanige kavels en massa's van de afzonderlijke kavels als de verkoperster zal goedvinden.

De gebouwen zijn voorzien van aansluiting voor gas, water en electra, het woonhuis Lahrstraat 7 en het naastgelegen kantoor is niet voorzien van een gasaansluiting.

Aanvaarding: de koper kan zich het genot verschaffen na betaling van koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de veiligheidsakte.

Betaling: uiterlijk 14 april 1983.

Bezichtiging: 24 februari en 1 maart a.s. telkens van 13.30 tot 16.00 uur, op vertoon van een door het notariskantoor af te geven toegangsbevis.

Nadere inlichtingen bij genoemd notariskantoor Wilhelmínas-straat 53 te Sittard.

Telefoon 04490-17373, alwaar de kad.plans ter inzage liggen.

SPAUBEEK

Notaris L.L.M. Haanen te Beek-L.

zal op **woensdag 2 maart a.s. om 3.00 uur** namiddag in café Het Wapen van Spaubeek, Bongerd 6 te **Spaubeek**, gemeente Beek, krachtens het bepaalde in artikel 1223 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek in het openbaar bij opbod verkopen: gemeente Beek:

TE RENOVEREN BOERDERIJ

met stallen, ondergrond, binnenplaats, boomgaard en verdere aanhorigheden, gelegen te Spaubeek, gemeente Beek, plaatselijk bekend als Hove 44-46, kadastraal bekend als gemeente Spaubeek, sectie C nummer 66, groot: 39 are, 35 ca.

Indeling: begane grond: entree met meterkast, woonkeuken, woonkamer, achterkamer en keukens, douche met aansluiting wasautomaat, trap naar boven, binnenplaats, stallen, hondehok; 1e verdieping: twee slaapkamers en grote zolder.

Het pand is gedeeltelijk voorzien van nieuwe elektrische bedrading, gedeeltelijk onderkelderd en aangesloten op de nutsvoorzieningen.

Bezichtiging: dinsdag 22 februari, donderdag 24 februari en dinsdag 1 maart a.s. telkens van 14.00 tot 16.00 uur, op vertoon van een toegangsbevis, te verkrijgen ten kantore van notaris Haanen voornoemd.

Aanvaarding: terstond in bezit en genot vrij van alle gebruiksrechten na betaling van de koopprijs, welke betaling uiterlijk dient te geschieden op 13 april a.s.

Inlichtingen: ten kantore van notaris L.L.M. Haanen, Maastrichterlaan 45, 6191 AB Beek-Limburg, tel. 04402-2454.

SUSTEREN

**Notaris J.J.M. van de Ven te
Merkelbeek, gem. Onderbanken,**

zal op **dinsdag 1 maart a.s. om 15.00 uur** in restaurant Bombardon **te Susteren**, Marktstraat 40a, in het openbaar verkopen, krachtens artikel 1223 B. W.

DE BUNGALOW MET GARAGE,

3 loodsen, voor-, zij- en achtertuin en weiland te Susteren, Holtumseweg 3, kad. bekend sectie G. nr. 1294, groot 29,65 are.

Indeling: hal, kamer, woonkeuken, bijkeuken, waskeuken, 3 slaapkamers, badkamer en toilet, boven garage en waskeuken is een zolder met 4 c.v.-ketels, in de loodsen ligt verwarming.

Aanvaarding: bij betaling van de koopprijs.

Betaling: uiterlijk op 12 april a.s.

Bezichtiging: woensdag 23 februari en maandag 28 februari a.s. in nader overleg met genoemde notaris.

Inlichtingen: ten kantore van genoemde notaris Steenweg 40, tel. 04492-2222.

CENTRUM VALKENBURG

Notaris Tomlow te Heerlen

zal op **donderdag 3 maart a.s. om 15.00 uur** in café-restaurant De Gouden Leeuw **te Valkenburg a/d Geul**, Grotestraat 49, krachtens art. 1223 BW in het openbaar verkopen:

WINKEL/WOONHUIS

voorzien van gasgestookte c.v. met garage en achtertuin, gelegen aan de Grotestraat 39, kad. bek. gem. Valkenburg, sectie A nr. 1450, groot 2,10 are. Het pand is aan de achterzijde vanaf de openbare weg bereikbaar via de bestaande uitgang door de tuin.

Indeling: begane grond: winkelruimte (36,5 m²), magazijn (10,5 m²), keuken (22,5 m²), gang, toilet, garage (24 m²) en tuin (110 m²); eerste verdieping: 2 slaapkamers (ieder 22,5 m²), portaal, badkamer met ligbad en douche; tweede verdieping: 2 slaapkamers en zolder. Het pand is gedeeltelijk onderkelderd.

Aanvaarding: voormeld object is in strijd met art. 1230 BW verhuurd; huuroverbrenst per mnd. f 2000,-; aanvaarding na betaling van de koopprijs, welke betaling dient te geschieden uiterlijk 14 april a.s.

Bezichtiging: woensdag en vrijdag 23 en 25 februari a.s. en dinsdag en woensdag 1 en 2 maart a.s., telkens van 15.00 tot 18.00 uur.

Inlichtingen ten notariskantore Akerstraat 77, Heerlen, tel. 045-717044.

BRUNSSUM

Notaris M.H.M. Kreijn te Brunssum

zal op **dinsdag 8 maart 1983** om 15.00 u. n.m. in cafe, "Keulen", Schinvelderstr. 3 te Brunssum ex artikel 1223 lid 2 B.W. in het openbaar bij opbod verkopen:

WINKEL-WOONHUIS

Dorpstraat 155-157 te Brunssum kad. bek. gem. Brunssum, sectie A nummers 4641 en 5646 resp. groot 2,40 are en 1,44 are.

Indeling: beg. grond: winkelruimten, badkamer, bedrijfskeuken, stal; 1ste verd.: hal, toilet, 4 slaapkamers badkamer, woonkamer, 3 binnenplaatsen; 2 kelders.

Aanvaarding: na betaling v.d. koopprijs en kosten. Uiterlijke betaling op 15 april 1983.

Koper kan zich het feitelijk bezit en genot verschaffen, zo nodig met de grosse v.d. veilingakte.

Bezichtiging: Na overleg met kantoor v.d. notarissen en dinsdag 1 maart van 15.00-16.00 u. Verdere gegevens zijn te verkrijgen ten kantore van voornoemde notaris, Op de Vaard 5-7, Brunssum, tel. 045-251284

**Appartementsrecht
te Brunssum**

**De notarissen mr. A.N.J.M.
Janssens en dr. A.FI. Gehlen
te Heerlen**

zullen op **donderdag 10 maart 1983** om 15.00 uur in hotel Bronsheim, Kerkstraat 5 te Brunssum, in het openbaar ex-artikel 1223 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek, bij opbod in één zitting verkopen:

het appartementsrecht, Rumpenerstraat 120, Brunssum rechtgevend op het uitsluitend gebruik van woonkamer met open keuken, balkon, hal, gang-toilet, 2 slaapkamers en badkamer met ligbad, alsmede een berging, kadastraal bekend als gemeente Brunssum sectie B nr. 5556 A-6.

Aanvaarding: direct, na betaling van de koopprijs, rechten, kosten én de achterstallige servicebijdrage, eventueel met behulp van de grosse van de acte van veiling.

Het appartement is niet verhuurd.

Betaling koopprijs: uiterlijk 15 april 1983.

Bezichtiging en nadere inlichtingen: resp. te regelen met en te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Valkenburgerweg 19 te Heerlen (tel. 045-719430).

HOENSBROEK - Nieuwstraat

Goedgelegde ouder woonhuis (nabij centrum), met c.v.-gas, kelder, hal, keuken, woonkamer, badkamer met ligbad, 4 slaapk., zolder en achtertuin. Prijs voor snelle beslissers f 100.000,- vrij op naam.

BERG EN TERBLIJT
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f 142.500,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage, hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e wc, vaste trap naar ruime zolder. f 175.000,- k.k.

WILJRE
Uitst. gelegen vrijstaand landhuis met c.v., inpandige garage, kelder, royale hal, kantoor, keuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e toilet, dakterras. Aangelegde tuin van ruim 800 m² met veel privacy. f 285.000,- k.k.

EPEN
Riant vrijstaand landhuis met c.v.-gas en prachtige ligging op een perceel van ruim 6200 m². Ind.: garage voor 4 auto's, div. kelders, hal, woonkeuken, ruime living in L-vorm met open haard, 5 slaapkamers, 2 badkamers, kantoorruimte. Prijs en aanw. in overleg.

HOENSBROEK - Nieuwstraat

Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f 142.500,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage, hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e wc, vaste trap naar ruime zolder. f 175.000,- k.k.

WILJRE
Uitst. gelegen vrijstaand landhuis met c.v., inpandige garage, kelder, royale hal, kantoor, keuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e toilet, dakterras. Aangelegde tuin van ruim 800 m² met veel privacy. f 285.000,- k.k.

EPEN
Riant vrijstaand landhuis met c.v.-gas en prachtige ligging op een perceel van ruim 6200 m². Ind.: garage voor 4 auto's, div. kelders, hal, woonkeuken, ruime living in L-vorm met open haard, 5 slaapkamers, 2 badkamers, kantoorruimte. Prijs en aanw. in overleg.

HOENSBROEK - Nieuwstraat
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f 142.500,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage, hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e wc, vaste trap naar ruime zolder. f 175.000,- k.k.

WILJRE
Uitst. gelegen vrijstaand landhuis met c.v., inpandige garage, kelder, royale hal, kantoor, keuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e toilet, dakterras. Aangelegde tuin van ruim 800 m² met veel privacy. f 285.000,- k.k.

EPEN
Riant vrijstaand landhuis met c.v.-gas en prachtige ligging op een perceel van ruim 6200 m². Ind.: garage voor 4 auto's, div. kelders, hal, woonkeuken, ruime living in L-vorm met open haard, 5 slaapkamers, 2 badkamers, kantoorruimte. Prijs en aanw. in overleg.

HOENSBROEK - Nieuwstraat
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f 142.500,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage, hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e wc, vaste trap naar ruime zolder. f 175.000,- k.k.

WILJRE
Uitst. gelegen vrijstaand landhuis met c.v., inpandige garage, kelder, royale hal, kantoor, keuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e toilet, dakterras. Aangelegde tuin van ruim 800 m² met veel privacy. f 285.000,- k.k.

EPEN
Riant vrijstaand landhuis met c.v.-gas en prachtige ligging op een perceel van ruim 6200 m². Ind.: garage voor 4 auto's, div. kelders, hal, woonkeuken, ruime living in L-vorm met open haard, 5 slaapkamers, 2 badkamers, kantoorruimte. Prijs en aanw. in overleg.

HOENSBROEK - Nieuwstraat
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f 142.500,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage, hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e wc, vaste trap naar ruime zolder. f 175.000,- k.k.

WILJRE
Uitst. gelegen vrijstaand landhuis met c.v., inpandige garage, kelder, royale hal, kantoor, keuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e toilet, dakterras. Aangelegde tuin van ruim 800 m² met veel privacy. f 285.000,- k.k.

EPEN
Riant vrijstaand landhuis met c.v.-gas en prachtige ligging op een perceel van ruim 6200 m². Ind.: garage voor 4 auto's, div. kelders, hal, woonkeuken, ruime living in L-vorm met open haard, 5 slaapkamers, 2 badkamers, kantoorruimte. Prijs en aanw. in overleg.

HOENSBROEK - Nieuwstraat
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f 142.500,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage, hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e wc, vaste trap naar ruime zolder. f 175.000,- k.k.

WILJRE
Uitst. gelegen vrijstaand landhuis met c.v., inpandige garage, kelder, royale hal, kantoor, keuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e toilet, dakterras. Aangelegde tuin van ruim 800 m² met veel privacy. f 285.000,- k.k.

EPEN
Riant vrijstaand landhuis met c.v.-gas en prachtige ligging op een perceel van ruim 6200 m². Ind.: garage voor 4 auto's, div. kelders, hal, woonkeuken, ruime living in L-vorm met open haard, 5 slaapkamers, 2 badkamers, kantoorruimte. Prijs en aanw. in overleg.

HOENSBROEK - Nieuwstraat
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f 142.500,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage, hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e wc, vaste trap naar ruime zolder. f 175.000,- k.k.

WILJRE
Uitst. gelegen vrijstaand landhuis met c.v., inpandige garage, kelder, royale hal, kantoor, keuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e toilet, dakterras. Aangelegde tuin van ruim 800 m² met veel privacy. f 285.000,- k.k.

EPEN
Riant vrijstaand landhuis met c.v.-gas en prachtige ligging op een perceel van ruim 6200 m². Ind.: garage voor 4 auto's, div. kelders, hal, woonkeuken, ruime living in L-vorm met open haard, 5 slaapkamers, 2 badkamers, kantoorruimte. Prijs en aanw. in overleg.

HOENSBROEK - Nieuwstraat
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f 142.500,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage, hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e wc, vaste trap naar ruime zolder. f 175.000,- k.k.

WILJRE
Uitst. gelegen vrijstaand landhuis met c.v., inpandige garage, kelder, royale hal, kantoor, keuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e toilet, dakterras. Aangelegde tuin van ruim 800 m² met veel privacy. f 285.000,- k.k.

EPEN
Riant vrijstaand landhuis met c.v.-gas en prachtige ligging op een perceel van ruim 6200 m². Ind.: garage voor 4 auto's, div. kelders, hal, woonkeuken, ruime living in L-vorm met open haard, 5 slaapkamers, 2 badkamers, kantoorruimte. Prijs en aanw. in overleg.

HOENSBROEK - Nieuwstraat
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f 142.500,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, garage, hal, moderne inbouwkeuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e wc, vaste trap naar ruime zolder. f 175.000,- k.k.

WILJRE
Uitst. gelegen vrijstaand landhuis met c.v., inpandige garage, kelder, royale hal, kantoor, keuken, woonkamer in L-vorm met parket en open haard, 3 slaapkamers, mooie badkamer met ligbad en 2e toilet, dakterras. Aangelegde tuin van ruim 800 m² met veel privacy. f 285.000,- k.k.

EPEN
Riant vrijstaand landhuis met c.v.-gas en prachtige ligging op een perceel van ruim 6200 m². Ind.: garage voor 4 auto's, div. kelders, hal, woonkeuken, ruime living in L-vorm met open haard, 5 slaapkamers, 2 badkamers, kantoorruimte. Prijs en aanw. in overleg.

HOENSBROEK - Nieuwstraat
Goed onderh. halfrijst. woonhuis met c.v.-gas, grote garage (achterom) en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkamer in L-vorm m. tegelvloer en open haard, woonkeuken met eiken installatie, bijkeuken, 3 slaapkamers, badk. met douche, zolder. f

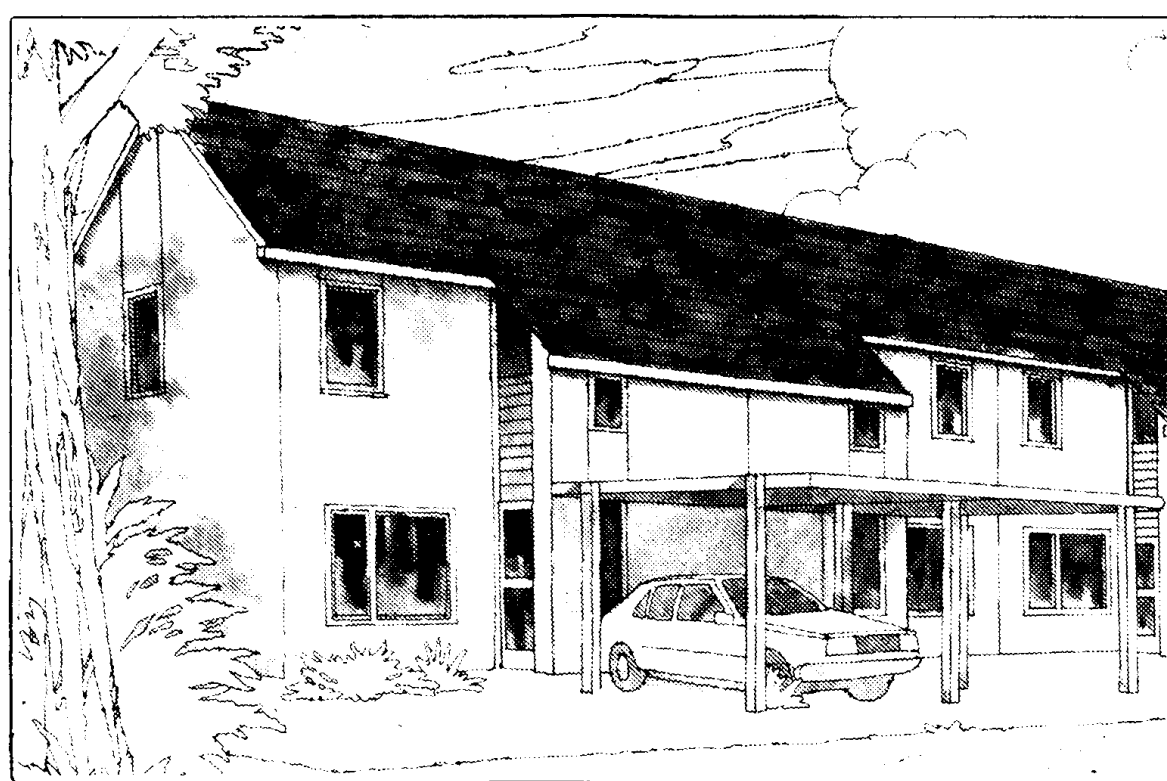
ER ZIJN VOLDOENDE REDENEN OM NÚ 'N HUIS TE KOPEN IN HEERLERHEIDE...

De tijd is nu rijp om te beslissen voor de toekomst.

Het bouwplan aan de Rennemigstraat vordert gestaag. Nú beslissen betekent een veilige wissel trekken op betaalbaar en comfortabel wonen.

Daarom nodigen wij u graag uit op onze voorlichtingsavond,

maandag 28 februari in:
Café-zaal H. Stassen
(Schutterslokaal) Ganzeweide 20,
Heerlen. Aanvang: 20.30 uur.

Op deze avond zullen voldoende mensen aanwezig zijn om al uw vragen te beantwoorden.

Alle aanbiedingen onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen.

- wonen voor f. 330,-* per maand.
- zeer gunstige rente-mogelijkheden.
- koopsommen vanaf f. 136.630,- v.o.n.

*Deze maandelijkse betalingen zijn berekend op basis van 100% financiering en de max. subsidie (afhankelijk van uw belastbaar inkomen van 1980) en voorschot hiervan, plus het fiscale voordeel.

UW ZEKERHEDEN:

1 Woon Waarborg

2 Rente-Vaste Hypotheek!

BOUWFONDS ZUID-NEDERLANDSE GEMEENTEN N.V.

Infokantoor: Emmaplein 12, 6411 JR Heerlen. Tel. 045-712266
Hoofdkantoor: Croy 7, 5653 LC Eindhoven. Tel. 040-596911.

VAN GOEDEN HUIZE

Maximale rijksbijdrage
f 124.300,-

Riant wonen in
BRUNSSUM

APPARTEMENTEN MET DE ALLURE VAN VRIJE SECTOR WONINGEN

Een gerenommeerd aannemersbedrijf is inmiddels begonnen met de bouw van deze appartementen aan de Schildstraat met verkoopprijzen van f 121.000,- v.o.n. en f 126.000,- v.o.n.

- woonkamer-keuken ca. 35 m²
- 1 of 2 slaapkamers
- berging
- centrale verwarming en geïsoleerd

en met uitzonderlijke extra's zoals:

- tuin voor iedere eigenaar
- eigen vrije parkeerplaats
- hardhouten kozijnen, gekleurd sanitair e.d.

NETTO MAANDLAST VANAF f 130,-

Rekening gehouden met:

- 1) 100% hypotheek
- 2) hoogste jaarlijkse bijdrage
- 3) belastbaar inkomen
- 4) fiscaal voordeel

Heeft u interesse in dit selecte plan van slechts 6 woningen, neem dan snel contact op met ons kantoor.

N.M.W. QUADEN
Makelaar-taxateur o.g.
Mairestraat 14, 6151 GZ Munstergeleen
telefoon 04490-19644
Opentijden: dagelijks van 9.00 tot 17.30 uur,
's zaterdags van 10.00 tot 13.00 uur.

HEERLEN - Limburgiastraat
Zeer goed onderhouden tussenwoning met c.v. en tuin. Ind.: hal, hobby- en provisiekelder, woonkamer met open haard, ca. 40 m², keuken. Verd.: 3 slaapkamers, douche, Aantrekkelijke woning voor f 99.000,-.

LANDHUIZEN TE KOOP
In Voerendaal en Heerlen kunnen wij u enkele bungalows en landhuizen te koop aanbieden in de prijsklasse rond f 300.000,-. Op verzoek zenden wij u graag documentatie.

VOERENDAAL
Goed gelegen halfvrijstaand herenhuis o.a. met 4 slaapkamers. Ruime indeling en spoedig te aanvaarden. Vraagprijs f 195.000,-.

van de pas b.v.
Voerendaal verkoop 70 tel. 045-750610

bouwgronden te koop

OIRSBEK
Bouwgrond aan de Douvenderweg. Perceelsopp. 1100 m². Prijs n.o.t.k.

BEK
Bouwgrond aan de Bernhardstraat. Prijs n.o.t.k.

DRS. RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht venlo-eindhoven
6131 AS sittard stationsplein 1 - tel 04490-19151

U wilt één van de
goed lopende zaken in 't Brukske zijn...?

DAT KAN! 'tBrukske

in Venray

Een winkelcentrum dat ingrijpend gerenoveerd is. Om het nog aantrekkelijker, praktischer, gezelliger te maken voor z'n talrijke bezoekers uit Venray en uit de wijk (6000 inw.) 't Brukske in het bijzonder. Die renovatie ging natuurlijk niet voorbij aan het winkelassortiment. Ook dat is veranderd en aangepast. In verband daarmee biedt 't Brukske vooral uitstekende vestigingsmogelijkheden aan:

- een zaak in huishoudelijke artikelen,
- een poelier,
- een viszaak,
- een hakkenbar,
- een fietsen + reparatiezaak,
- een stoffen- en fouriturenzaak,
- een gekombineerde boeken-, grammofoonplaten-, fotozaak.

Zij kunnen rekenen op winkelunits vanaf 60 m².
Informeer direkt naar alle bijzonderheden bij:

vbgt makelaarskantoor b.v.

Wilhelminaplein 12, Postbus 412, 5600 AK Eindhoven,
telefoon 040-441655.

winkelcentrum

'tBrukske

Waarom in een stad wonen wanneer het goedkoper in een bungalow in een natuurgebied kan.

Het lijkt een droom, maar het is echt waar.

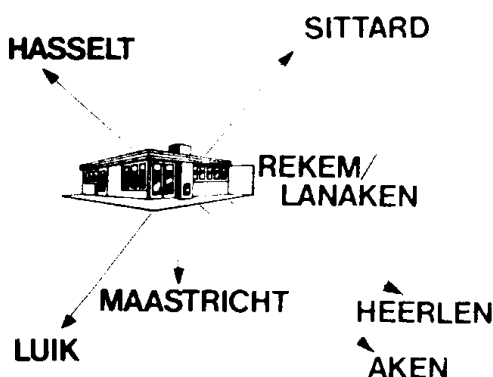
In het vele honderden hectare grote natuurgebied in Belgisch Limburg bij Rekem, op slechts 3 km van de Nederlandse grens en op 8 km van het gezellige Vrijthof in Maastricht, op een half uurtje van de gezellige winkelstraten van Aken en Hasselt, bouwen wij in een prachtig eigen park van ruim vijftig hectare met eigen meertjes (visvijvers en beekjes (ca. 8 ha. eigen water), met eigen restaurant en winkel, een 300 tal fraaie en degelijke bungalows. Ideaal voor bewoning in ieder jaargetijde.

REEDS VOOR f 78.000,- vrij op naam
geheel compleet met c.v. (Ned. aardgas), centrale t.v. antenne, hardhouten kozijnen en ramen, openhaard binnen en op het aangelegde terras. Een ruime woon/eetkamer, keuken, twee of drie slaapkamers, een douche/toilet en berging.
Hypotheek mogelijk tegen een rente van 7,8% drie jaar vast. Grond in erfpacht. Permanent Nederlands beheer aanwezig. Als U al die jaren hebt gewerkt om nú fijn te leven, bel dan voor meer informatie en maak een afspraak voor bezichtiging van de bungalows.

SUNCLASS BUNGALOWS BV
Bronsteeweg 66 - 2101 AE Heemstede
Tel. 023.289974

SUNCLASS SONNEVUUR NV
Heidestraat 101 - 3620 Rekem-Lanaken
België - Tel. 09-32 11-715 732

Goedkoper wonen in onze premiewoningen*

Door de recente rentedaling tot 7,4% zijn de maandlasten voor een eigen woning aanzienlijk lager dan een vergelijkbare huurwoning.

Als u momenteel zo'n f 500,- à f 600,- aan huur betaalt moet u nu een verstandig besluit nemen en kiezen voor uw eigen woonwoning.

Op diverse plaatsen bouwen wij mooie, optimaal geïsoleerde woningen met garage en grote zonnige tuin.

Afhankelijk van uw belastbaar inkomen is in het 1e jaar een maximale rijksbijdrage mogelijk van f 10.900,- welke kan uitlopen tot f 124.300,- verdeeld over 22 jaar.

BUCHTEN
aan de Dorpsstraat/Keerweg 2 halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning.

Netto maandlast f 220,-

REVENBICHT
de mooiste ligging in het nieuwe plan 'Papenhoven' halfvrijstaande woningen.

Netto maandlast f 220,-

Op verzoek van het gemeentebestuur hebben inwoners en gegadigden met een economische/sociale binding met de gemeente Born voorrang bij de aankoop.

MUSTEREN
aan de Bosstraat 4 halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning.

Netto maandlast f 230,-

Voor deze projecten geldt de oude omzetbelasting.

Stuur mij vrijblijvend documentatie over de woningen in...

AMSTENRADE, Dorpsstraat 2 halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning.

Netto maandlast f 230,-

Voor deze projecten geldt de oude omzetbelasting.

Stuur mij vrijblijvend documentatie over de woningen in...

AMSTENRADE, Dorpsstraat 2 halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning.

Netto maandlast f 230,-

Voor deze projecten geldt de oude omzetbelasting.

Stuur mij vrijblijvend documentatie over de woningen in...

AMSTENRADE, Dorpsstraat 2 halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning.

Netto maandlast f 230,-

Voor deze projecten geldt de oude omzetbelasting.

Stuur mij vrijblijvend documentatie over de woningen in...

AMSTENRADE, Dorpsstraat 2 halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning.

Netto maandlast f 230,-

Voor deze projecten geldt de oude omzetbelasting.

Stuur mij vrijblijvend documentatie over de woningen in...

AMSTENRADE, Dorpsstraat 2 halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning.

Netto maandlast f 230,-

Voor deze projecten geldt de oude omzetbelasting.

Stuur mij vrijblijvend documentatie over de woningen in...

AMSTENRADE, Dorpsstraat 2 halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning.

Netto maandlast f 230,-

Voor deze projecten geldt de oude omzetbelasting.

Stuur mij vrijblijvend documentatie over de woningen in...

AMSTENRADE, Dorpsstraat 2 halfvrijstaande en 1 vrijstaande woning.

Netto maandlast f 230,-

ABAZ

advies-bemiddelings-assurantiekantoor zoethout

HEERLEN, Schaesbergerweg.
Zeet royale woonhuis met garage, patio-tuin met achtertuin. Luxe en waardevolle Siematic keukens met inbouwapp. Koopprijs f 119.500,- k.k.

KERKRADE, Kaalheidersteengweg.
Vrijstaand met 4 slaapk. Zeer royale garage. In souterrain mooie kelderbar. Vraagprijs f 129.000,- k.k.

KERKRADE, Teutelsbroekstraat.
Vrijstaand woonhuis, type drive-in. Voor de liefhebber een compleet woonhuis voor de ontzettend lage prijs van f 105.000,- k.k.

UBACH O. WORMS, Reeweg.
Unieke aanbidding voor mensen die een huis zoeken met veel grond. Maar liefst 1,14 hectare, grenzend aan bos en heide. Vraagprijs f 225.000,- k.k.

HEERLEN-Wellen, patio-bungalow met garage.
Vraagprijs f 247.500,- k.k.

HEERLEN-Wellen, drive-in. Vraagprijs f 119.500,- k.k.

HEERLEN-Heerlerbaan, halfvrijstaand woonhuis met garage. Vraagprijs f 135.000,- k.k.

KERKRADE-Oranjestraat, villa. Vraagprijs f 275.000,- v.o.n.

TE HUUR
HEERLEN-Akerstraat, representatieve kantoorruimte op eerste verdieping in vrijstaande villa. ca. 70 m². Huurprijs f 850,- p.m. incl. stookkosten excl. BTW.

Int: De Doom 23 6419 CW Heerlen
045-713222

Ter overname aangeboden middelgrote discotheek
centraal gelegen te Valkenburg (L)

● Zowel seizoens- als jaarzaak
● hoge omzet
● deskundige inrichting
● direct te aanvaarden

Voor informatie:
alleen diegenen die over voldoende overname-kapitaal beschikken

bij: adm. bel. adv. bureau:
G.A. Vertommen,
Heugemerpastoorstraat 2a
6229 AG Maastricht
Tel. 043-614280

TE KOOP

4 riante Herenhuizen

mooi gelegen aan de Van

Hovell tot Westerliefhof

Gemeente Heerlen -

Grens Amstenrade.

Verkooprijzen:

hoekwoningen

f 240.000,- k.k.

tussenvoningen

f 200.000,- k.k.

Indeling o.a.: ● kelder ● entree ● w.c.

● garderobe ● zeer ruime woonkamer ± 45 m²

● keuken ● waskeuken ● 3 slaapkamers

● badkamer met vaste wastafel - ligbad en 2e toilet

● grote zolder met vaste trap, waar

eventueel slaap- of studeerkamer kan worden gemaakt

● garage met grote berging

● totale grondoppervlakte ± 350-400 m²

BOUWBEDRIJF

MOONEN-LÜCKERS BV

Verlengde Kilkenstraat 18 6433 PL Heerlen

INLICHTINGEN: tel.: 045-217795/221222 b.g. 04492-2560 of 045-256765

Edens Parket Magazijn Solingen

Eindhoven, tel. 040-551006 na 18.00 uur 040-521180

Oudenbosch, tel. 01652-7724 na 18.00 uur 01653-3536

Venlo, tel. 077-43407 na 18.00 uur 040-857741

Maastricht, tel. 043-35842 na 18.00 uur 043-33423 en

15 andere verkooppunten.

Zon- en feestdagen zijn de Belgische vestigingen geopend, echter ook na

telefonische afspraak. I.v.m. meerdere lijnen is het mogelijk dat het even duurt

voordat op de met * gemerkte nummers wordt opgenomen.

PARKETVERKOOP AAN PARTIKULIEREN

TEGEN GROOTHANDELSPRIJZEN UITSLUITEND

NA TEL. AFSpraak!

Bestel nu parket en bepaal zelf

wanneer u het parket gelegd of

geleverd wilt hebben.

De prijs die u nu met ons

afspreekt, blijft het hele

jaar door geldig.

Betalingsregeling tot 3 jaar mogelijk. Op al ons parket krijgt u 5 jaar achterna

garantie en het wordt gelegd/geleverd onder voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

voorwaarden.

WINKELRUIMTEN:

Heerlen, van der Maesenstraat.
- Te huur winkelruimte op parterre ca. 500 m².
- Oplevering; direct in huidige staat.
- Huurprijs f 60.000,- per jaar excl. BTW.

Heerlen, Bongerd.
- Te huur winkelruimte op parterre ca. 310 m².
- Oplevering in huidige staat.
- Huurprijs f 90.000,- per jaar excl. BTW.

Heerlen, Het Loon.
- Te huur op parterre ca. 140 m², souterrain ca. 180 m².
- Aanvaarding direct.
- Vraaghuurprijs f 52.000,- per jaar.

Valkenburg, Berkelstraat.
- Netto winkelpoppervlak ca. 350 m².
- Magazijnen ca. 250 m² met lift.
- Bovenwoning.
- Geschikt voor winkel of horecavand.
- Koopprijs f 575.000,- k.k.

KANTOREN:

Heerlen, Oliemolenstraat.
Te koop: representatief kantoorpand met ca. 250 m² verdeeld over 13 vertrekken en ruime kelders.
Aanvaarding direct.

Heerlen, Apollolaan.
Te huur: 875 m² representatieve kantoorruimte op verdieping. Huurprijs en afwerking in overleg.
Aanvaarding direct.

Maastricht, Herbenusstraat.
Te koop: monumentaal pand op 2000 m² eigen grond. Zeer geschikt te verbouwen tot representatief kantoorpand.
Vraagprijs f 450.000,- k.k.

Maastricht, Boschstraat.
Te koop: zeer representatief kantoorpand met ca. 360 m² nuttige ruimten. Ruime kelders en bergingen.
Aanvaarding in overleg.
Koopprijs f 600.000,- k.k.

INFORMATIE OVER BELEGGINGSOBJECTEN OP AANVRAAG.

lenders
onroerend goed

Euterpelaan 10
6411 BH Heerlen
Telefoon 045-718330

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

Antiek

NIET IN MAASTRICHT-DE HEEG! PROFITEER ERVAN!

Een eigen eengezinswoning voor slechts f. 290,- per maand.

Inderdaad, een eigen huis in Maastricht voor slechts f 290,-* per maand. Een maandbedrag dat vergeleken mag worden met uw huidige huur. Profiteer daarom nu van de gunstige rentestand en van de 'oude' regeling met de hoge rijksbijdrage. Wacht niet langer en grijp die kans!

Voor deze woningen komt in principe iedereen in aanmerking. En afhankelijk van uw inkomen mag u ook rekenen op de maximale subsidie van f 124.300,-. Op dit moment is het 3 jaar vaste rentepercentage 7,6% (uiteraard is, indien u dit wilt, ook een ander percentage voor 30 jaar vast mogelijk). Daarbij nog gerekend de voordelen van de garantie, de indeling en de degelijke afwerking van de woning, de energiebesparende isolatie en het moet al vreemd zijn als u er nog langer om heen blijft draaien.

Vraag in ieder geval de documentatie aan. Daar kunt u alleen maar baat bij hebben!

Nú kunnen we nog een hoge bijdrage krijgen. Laten we snel reageren!

COUPON
Ik heb belangstelling voor de woningen in Maastricht.
O Stuur mij vrijblijvend de informatie over deze woningen.
O In een persoonlijk gesprek wil ik graag uitgebreide informatie. Maakt u daarvoor met mij een afspraak.
naam _____
adres _____
postcode/plaats _____
tel. _____
Opzenden, in gesloten enveloppe zonder postzegel, aan Makelaarskantoor Drs. Ruijters BV, Antwoordnummer 116, 6200 VB MAASTRICHT.

Te koop Woonhuizen

BRUNSSUM, Klingbeemden
Degelijk vrijst. woonhuis met c.v. en garage. Ind.: ruime hal, doorkant, open luxe keuken met eetbar. Gehele beg. gr. is v.v. tegelvloer. Eerste verd.: 3 slaapk., luxe badr. met ligbad, v.w.-en 2e toilet. Tweede verd.: te ber. via vaste trap

STEEDS MEER MENSEN NEMEN 'N RPS HYPOTHEEK ZOU DAT KOMEN DOOR DE REDELIJKE RENTE EN BETALING ACHTERAF?

De RPS hypotheek heeft begrip voor u en uw portemonnee. De redelijke rente is daar 'n goed voorbeeld van. Betaalt u per maand, dan is het rentepercentage 8,2%* per jaar. Halfjaarlijkse betaling is ook mogelijk. In beide gevallen betaalt u de rente achteraf. Ook dat scheelt weer.

Vergelijk u het rentepercentage, en dan vooral het werkelijke rentepercentage, eens met dat van andere instellingen! Andere meevallers zijn de lage afsluitprovisie (slechts 1%), de soepele verhuiscriteria, de zeer gunstige regeling voor vervroegde aflossing en de goedkope overlijdensrisicoverzekering die bij de hypotheek hoort. Bovendien betaalt postgiro/rijkspostspaarbank de f 105,- aan vraagkosten voor een gemeentegarantie voor u. Dat is ook weer meegenomen.

Wilt u meer weten over eerste en tweede hypotheek, dan ligt er een speciale folder klaar. U vraagt 'm aan via de bon of u pakt 'm mee op het postkantoor. In deze folder vindt u bovendien de kantoren vermeld, waar een adviseur aanwezig is die graag op uw persoonlijke vragen ingaat. Voor inlichtingen kunt u ook bellen: 020 - 591 80 11. Natuurlijk kan uw makelaar of verzekeringsadviseur u ook alle inlichtingen geven.

*Per 13 januari 1983; wijzigingen voorbehouden. Werkelijke jaarrente: 8,63%.

Stuurt u mij de folder 'Hypotheek'.

naam: _____

adres: _____

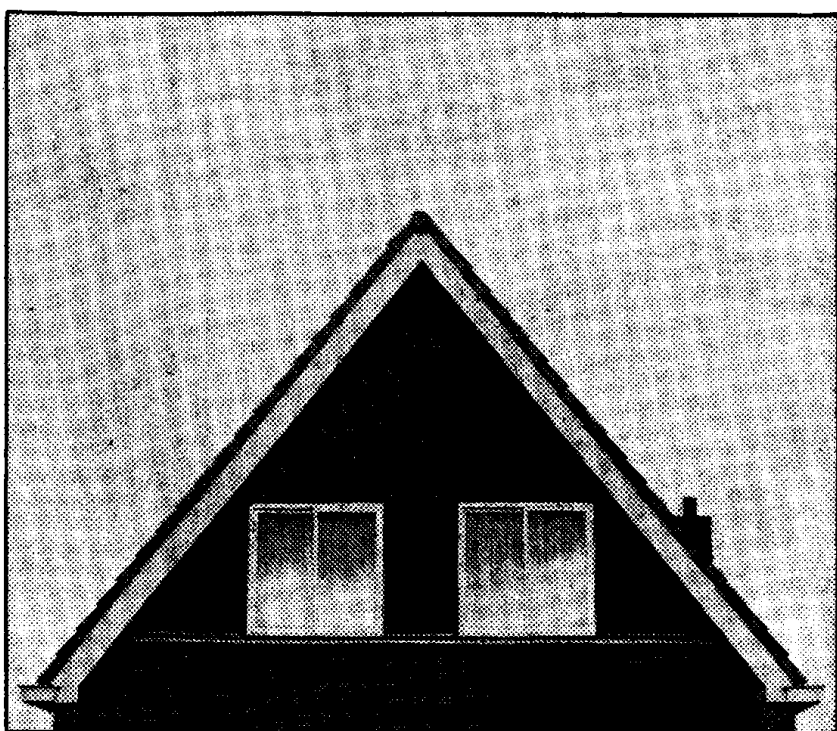
postcode en plaats: _____

Deze bon in een envelop zonder postzegel sturen naar:
Postgiro/rijkspostspaarbank, afd. hypotheek,
postbus 49977, 1009 DX AMSTERDAM.

**postgiro
rijkspostspaarbank**

LID-8

Antiek
SCHILDERIJEN, verhuizingssuiker, tot 50% korting. Kunsthandelaar Hub Vleugels, Bunderstraat 40 (na 24 maart Bunderstraat 25), Kerkrade, tel. 045-455770.
ANTIEKHADEL Sijmons biedt aan een groot assortiment meubels, o.a.: eiken slaapkamer, hoekbank, bureaus, dekenkasten, strakke en bewerkte kasten, lampen en veel kleingood. Donderdag koopavond. Tel. 045-243437, of 045-244613. Dorpsstr. 45a, Nuth, t/o de kerk.
ANTIEK De Veldschuur. Gelooft eiken kasten, commodes, linnenkasten, nachtkastjes, eetkeuken, veldschuurweg Meers-Stein, tel. 04495-4427.
Te koop van particulier: antieke PERS (Gom), afmetingen 183x99. Vraagprijs f 2000,-. Inl. 04405-232.
Excl. antieke eiken slaapkamer, compl., ± 190 jr. oud. Tel. na 18 uur 04496-54695.
Te k. antieke PIANO met een pracht. wortelnoten kast + koperen kandelelaar. Warme volle klank. Tel. 045-714266.
Door onze eigen import hebben wij een ruime keuze in SLAAPKAMERS, slaapkamers, kasten v.a. f 700,- (beds, stoelen, salontafels en kleingood. Laeven, Rozenstr. 1, Vae-sede.
Antiekmarkt
in gemeenschapshuis Grinsveld, 18 maart v. 18-22 uur, 19 maart v. 14-22 uur, 20 maart v. 10-18 uur.
Antieke VITRINE-JACHTKAST en Mechelse 2-deurs kast uit 17e eeuw f 3750,- tevens Biedermeier eetkamer uit v.a. f 950,-. Tel. 04454-3559.
Te k. d. v. oude en antieke SPULLEN zoals Mechelse kerkkast, kaptafel, twijfel- en handnaaimachine, klok, greeven Perz. tapijden, div. schalen, vazen enz. Te bez. Heistr. 117 Kerkrade-West.

HET AKTUELE HUIZEN-NIEUWS VAN STIENSTRA

Voor uitgebreide informatie over alle bestaande en nieuwbouw huizen, vraag onze gratis woninggids voor Zuid-Limburg.

BOCHOLTZ
Tussenliggend woonhuis met grote tuin, 2 badkamers, woonkamer met parket en open haard, oepel, ingerichte keuken. 1e verd. 4 slaapkamers, badkamer, toilet. 2e verd. 4 slaapkamers, badkamer, toilet. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 108.000,- k.k. 7443

BRUNSUM
Woonhuis met tuin, mogelijkheid voor garage, geheel onderkelderd, entree met toilet, woonkamer, balkon, keuken. 1e verd. 4 slaapkamers, badkamer, toilet. 2e verd. via vaste trap zolder, mogelijkheid voor 5e slpk. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 95.000,- k.k. 7419

EYDESHOVEN, Waubacherveld.
Mooi onderhouden woonhuis met garage, tuin, hal, keuken, woonkamer 38 m² met plavuizen. 1e verd. 2 slpk. van 12 m², 1 slpk. van 18 m², bergkamer, badk. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 98.000,- k.k. 7442

EYDESHOVEN, Bergeikstraat.
Ruim tussenliggend woonhuis met garage, 190 m² woonkamer 39 m², open keuken. 1e verd. 4 slpk., badk. Aanvaarding direct.
Vraagprijs f 94.000,- k.k. 7449

HEERLEN
Ruim woonhuis met kelder, hal, woonkamer, badkamer, toilet. 1e verd. 3 slpk., badkamer, toilet. 2e verd. via vaste trap naar zolder, 4 slpk. Flinkse achtertuin met terras. Bouwjaar 1955. Aanvaarding in overleg.
Koopprijs f 90.000,- k.k. 7264

HEERLEN, Schandelen.
Mooi drive-in woning met tuin, hal, bet. toilet, woonkamer, garage, hal, bet. bijkeuken. 1e verd. hal, L-vormige woonkamer, balkon, badkamer, toilet. 3 slpk., ruime badk. met douche en v.w.'s. Aanvaarding 2 mnd. te late.

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis, comfortabele patio-tuin met garage, patio-tuin ca. 100 m². Bouwjaar 1960. Ind.: ruime hal met woonkamer met open haard, eetkamer, 11 m², open keuken met luxe inr. meubels, badkamer, 3 slpk., fraai bet. badk. met douche, v.w. (gekl. sanitair). Aanvaarding 1 juni 1983.
Vraagprijs f 247.500,- k.k. 7448

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN
Vrijst. landhuis met hal, portaal, garage, bet. toilet, woonkamer met schoorsteenwerk, keuken met luxe aanbouwcomb., ruime woonkamer met open haardpartij en schuifdeur naar zonneterras en tuin. 1e verd. dakterras, 2 ruime slpk., mogelijkheid voor 3e, badk. met ligbad, douche, toilet en v.w. Alg.: hardhouten kozijnen. Aanvaarding direct.
Vraagprijs f 345.000,- k.k. 7456

HEERLEN
Riant bungalow met garage, c.v.-ruimte, prov. kelder, berging. Part.: hal, bet. toilet, L-vormige woonkamer, tuinberging, ruime keuken met luxe biken aanbouwcomb., berging, 4 slpk., luxe bet. badk. met ligbad, douche, v.w., toilet. Aanvaarding direct.
Koopprijs f 280.000,- k.k. 7457

HEERLEN
Halfr. woonhuis met garage, tuin, 2 kelders, hal, bet. toilet, woonkamer, deur naar terras, keuken met aanrechtcom. 1e verd. 3 slpk., bet. badk. met ligbad, v.w., 2e toilet, 2e verd. via vaste trap 1 slpk., 2 zolderruimtes. Aanvaarding in overleg.
Koopprijs f 165.000,- k.k. 7308

HOENSBROEK
Riant halfr. woonhuis met garage, kelder, hal, ruime living met open haard, keuken met luxe inr., bijkeuken. 1e verd. 3 ruime slpk., prachtige badk. met ligbad, 2 v.w., douche, 2e verd. 2 slaap/hbbbykamers. Pand is geh. geïsoleerd, part.: fraai geplaveid vloer, ramen en kozijnen in hardhout. Bouwjaar 1981. Perc. opp. 278 m². Aanvaarding in overleg.
Koopprijs f 195.000,- k.k. 7341

HOENSBROEK
Leuk gelegen halfr. woonhuis. Sout.: garage, w.c./v.-kelder, prov. kelder. Part.: woonkamer met oud-hollands plafond, plavuizen en balkon, keuken. 1e verd. 4 slpk., douche met v.w. Flinkse tuin met terras. Aanvaarding in overleg.

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis, comfortabele patio-tuin met garage, patio-tuin ca. 100 m². Bouwjaar 1960. Ind.: ruime hal met woonkamer met open haard, eetkamer, 11 m², open keuken met luxe inr. meubels, badkamer, 3 slpk., fraai bet. badk. met douche, v.w. (gekl. sanitair). Aanvaarding 1 juni 1983.
Vraagprijs f 247.500,- k.k. 7448

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

HEERLEN, Gouwe Weien.
Mooi woonhuis met tuin. Sout.: berging, v.w., v.w. kelder. Part.: hal, L-vormige woonkamer, keuken met plavuizen en natuursteenpland. 1e verd. 4 slpk., bet. badkamer met v.w. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 92.000,- k.k. 7452

KLIMMEN, Ransdal.
Halfr. bungalow met inpendige garage, hal met tegelvloer, bet. toilet, 2-vormige woonkamer ca. 38 m², open keuken met aanbouwcomb., berging, 3 slpk., bet. badk. met ligbad, douche en v.w., apart toilet. Aanvaarding medio 1983.
Koopprijs f 235.000,- k.k. 7445

SCHAESBERG
Halfr. herenhuis met garage, tuin, hal, woonkamer, open keuken met eetbar, terras. 1e verd. 4 slpk., badk. met ligbad, v.w., 2e toilet. Zolder. Aanvaarding direct.
Koopprijs f 145.000,- k.k. 7058

SCHAESBERG
Goed onderhouden vrijst. woonhuis met garage, hal, woonkamer met leisteenvloer, open haard, dichte keuken met install. met div. app., bijkeuken, aangelegde tuin met zitkuil. 1e verd. 3 slpk., badk. met o.a. ligbad en bidet. Geheel bepl. en besch. zolder. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 225.000,- k.k. 7338

SCHAESBERG
Achter de Kerk, voormalige mijnwerkerswoning met bergingen, royale tuin ca. 35 m, diep, prov. kelders, woonkamer, keuken, 1 slpk. 1e verd. 2 royale slpk. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 80.000,- k.k. 7447

UBACH OVER WORMS
Halfr. woonhuis met tuin, garage, woonkamer met open haard, dichte keuken met install., bijkeuken. 1e verd. 4 slpk., badk. met douche. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 117.000,- k.k. 7233

UBACH OVER WORMS
Egghalshovenweg, gezellig appartement op 2e verd. met berging in sout., hal, woonkamer met zit- en eetgedeelte, open keuken, grote slpk., douche, balkon. A-premie regeling 1980 van toepassing. Aanvaarding in overleg.

UBACH OVER WORMS
Egghalshovenweg, gezellig appartement op 2e verd. met berging in sout., hal, woonkamer met zit- en eetgedeelte, open keuken, grote slpk., douche, balkon. A-premie regeling 1980 van toepassing. Aanvaarding in overleg.

UBACH OVER WORMS
Egghalshovenweg, gezellig appartement op 2e verd. met berging in sout., hal, woonkamer met zit- en eetgedeelte, open keuken, grote slpk., douche, balkon. A-premie regeling 1980 van toepassing. Aanvaarding in overleg.

UBACH OVER WORMS
Egghalshovenweg, gezellig appartement op 2e verd. met berging in sout., hal, woonkamer met zit- en eetgedeelte, open keuken, grote slpk., douche, balkon. A-premie regeling 1980 van toepassing. Aanvaarding in overleg.

UBACH OVER WORMS
Egghalshovenweg, gezellig appartement op 2e verd. met berging in sout., hal, woonkamer met zit- en eetgedeelte, open keuken, grote slpk., douche, balkon. A-premie regeling 1980 van toepassing. Aanvaarding in overleg.

UBACH OVER WORMS
Egghalshovenweg, gezellig appartement op 2e verd. met berging in sout., hal, woonkamer met zit- en eetgedeelte, open keuken, grote slpk., douche, balkon. A-premie regeling 1980 van toepassing. Aanvaarding in overleg.

UBACH OVER WORMS
Egghalshovenweg, gezellig appartement op 2e verd. met berging in sout., hal, woonkamer met zit- en eetgedeelte, open keuken, grote slpk., douche, balkon. A-premie regeling 1980 van toepassing. Aanvaarding in overleg.

UBACH OVER WORMS
Egghalshovenweg, gezellig appartement op 2e verd. met berging in sout., hal, woonkamer met zit- en eetgedeelte, open keuken, grote slpk., douche, balkon. A-premie regeling 1980 van toepassing. Aanvaarding in overleg.

HEERLEN, Heerlerheide.
De mooie eengezinswoningen in dit gevarieerde plan liggen dicht bij de Ganzeweide, dus dicht bij winkels, banken etc.

Verkoopprijzen van f 135.220,- tot f 142.654,- v.o.n. (excl. renteverlies).

MAANDLAST VANAF f 230,-*

Voor dit project geldt de oude subsidie-regeling maximale rijksbijdrage f 10.900,- voor het 1e jaar**

OPEN HUIS
Morgen, zondag 27 februari van 14.00 - 16.00 uur. Volg de borden aan de Ganzeweide t.o. de Rabobank.

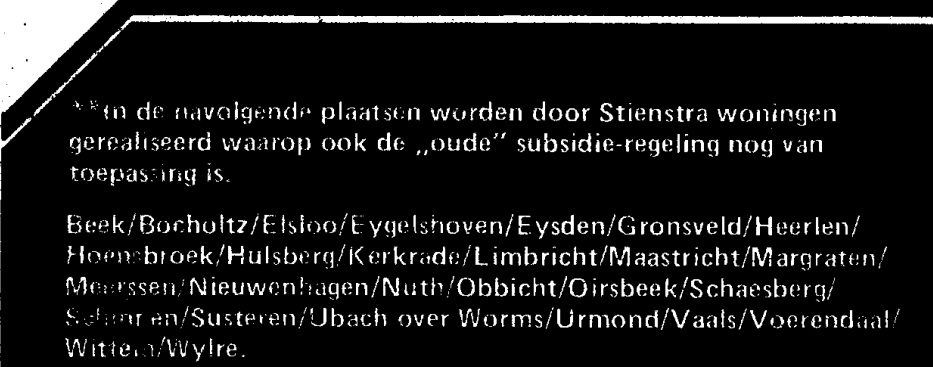
HEERLEN, Terwormdaal (compactwoningen).
Een doordacht woonconcept, als antwoord op de vraag van deze tijd. Compactwoningen voor 1 en 2-persoons huishoudingen en kleine gezinnen. Een ideale woonplek, 5 minuten lopen van het centrum van Heerlen en ook vlakbij het natuurgebied Terworm.

Verkoopprijs f 120.854,- v.o.n. (excl. renteverlies).

MAANDLAST VANAF f 216,-*
bij een rente van 8,9% 30 jaar vast.

Voor dit project geldt de oude subsidie-regeling maximale rijksbijdrage f 10.900,- voor het 1e jaar**

OPEN HUIS
Morgen, zondag 27 februari van 14.00 - 16.00 uur. Volg de borden aan de Ganzeweide t.o. de Rabobank.

Voor dit project geldt de oude subsidie-regeling maximale rijksbijdrage f 10.900,- voor het 1e jaar**

UBACH OVER WORMS, Namiddagsche Driessen.
U kunt sfeervol wonen in dit plan in de nieuwe gemeente Landgraaf. Bij de opzet is veel nadruk op de verkeersveiligheid gelegd.

Verkoopprijs f 136.408,- v.o.n. (excl. renteverlies).

MAANDLAST VANAF f 213,-*

Voor dit project geldt de oude subsidie-regeling maximale rijksbijdrage f 10.900,- voor het 1e jaar**

OPEN HUIS
Vandaag, zaterdag 26 februari van 14.00 - 16.00 uur. Volg de borden vanaf de Grensstraat.

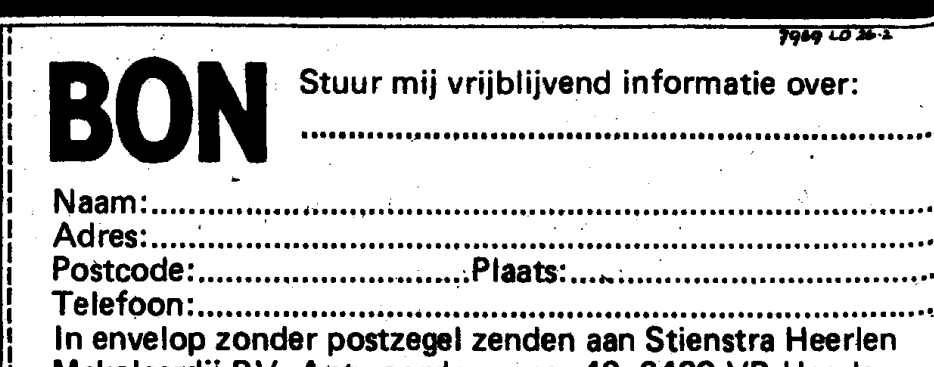
UBACH OVER WORMS, Namiddagsche Driessen.
In dit plan wordt ook aangevangen met de bouw van halfvrijstaande en vrijstaande woningen. Deze woningen zijn gerieflijk van indeling en zeer degelijk van afwerking.

Verkoopprijzen van f 157.353,- tot f 166.734,- v.o.n. (excl. renteverlies).

MAANDLAST VANAF f 386,-*

Voor dit project geldt de oude subsidie-regeling maximale rijksbijdrage f 10.900,- voor het 1e jaar**

OPEN HUIS
Morgen, zondag 27 februari van 14.00 - 16.00 uur. Volg de borden aan de Ganzeweide t.o. de Rabobank.

Voor dit project geldt de oude subsidie-regeling maximale rijksbijdrage f 10.900,- voor het 1e jaar**

Stienstra
Makelaardij onroerend goed - Hypotheken - Verzekeringen
Stienstra Heerlen Makelaardij BV, Tempelplein 25, 6411 ET Heerlen.

De snelste informatie krijgt u telefonisch. **045-712255**
Maandag t/m zaterdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur.

Rente 7,3% 3 jaar vast, 8,1% 10 jaar vast en 8,9% 30 jaar vast
• Voor hypotheek omzettingen, ook als u geen huis via Stienstra koopt.

Heeft u een eigen huis? Informeer dan naar de mogelijkheden: • rijksoctrooi en ander huis te kopen.

BON Stuur mij vrijblijvend informatie over:

Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____ Plaats: _____
Telefoon: _____
In envelop zonder postzegel zenden aan Stienstra Heerlen Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

ONTSLAG BIJ LIERSE SK MAAKT HANS CROON NÓG STERKER

imburs agblad

LIER/ZOLDER – Twee weken geleden werd Hans Croon (46) door de Belgische club Lierse SK op staande voet ontslagen. Slechts twee dagen had deze Rotterdammer („opgegroeid in een volksbuurt samen met Coen Moulijn”) nodig om die tik, want dat is en blijft het, te verwerken. „Pas twee dagen nadat mij ontslag was aangezegd heb ik

het mijn vrouw durven te vertellen. Zij had het er knap moeilijk mee”. Nu, veertien dagen na zijn gedwongen vertrek, kan Croon de zaken weer overzien. In bijgaand verhaal legt hij uit hoe wankel het bestaan van een voetbaltrainer is. „Ontslag hoort bij beroep”, geeft hij toe. „Maar overreden worden door een strontkar is natuurlijk wel

tragisch”. Hij bedoelt: de bons krijgen van lieden die er geen barst verstand van hebben (bestuursleden) die op hun beurt zijn ingeseind door „jonge knapen met dikke salarissen die in villa's wonen en dikke BMW's rijden” (voetbalprofs dus). U hoort ons niet zeggen dat Croon gelijk heeft, maar hij heeft in ieder geval iets te zeggen.

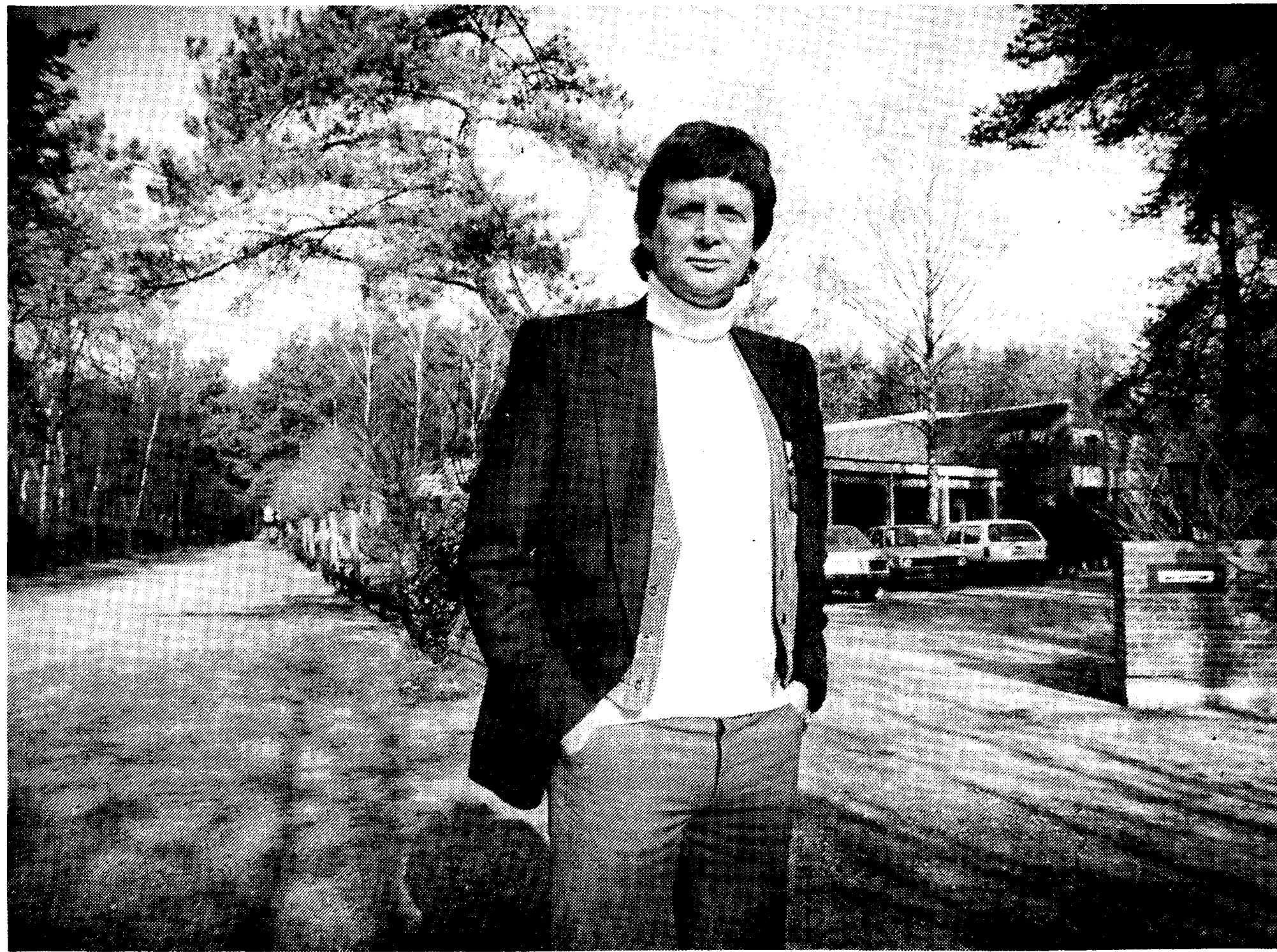
Zaterdag 26 februari 1983 • Pagina 23

Een interview? Eigenlijk geen trek, laat hij merken, maar alle, het leven gaat verder. „Ik wil me niet opsluiten. Heeft geen zin. Ik kan trouwens overal met opgeheven hoofd binnen komen. Straks, als jij genoeg hebt, ga ik nog een uurtje door Lier lopen. Kapot krijgen ze mij toch niet”. Hotel Soete Wey in Zolder is het trefpunt. Klokslag half elf is Croon volgens afspraak present. De zaak is eigenlijk gesloten. Maar voor „meneer Croon”, zoals de dame achter de balie zegt, wordt een uitzondering gemaakt. „Als niemand binnen is kunnen ze ons ook niet storen”, grinnikt Croon. En hij steekt meteen van wal, nog voordat ook maar iets gevraagd is. Later, als hij de interviewer met stellingen en uitspraken heeft doodgegooid (waarvan helaas driekwart niet gepubliceerd mag worden) wordt nog een maal tijd genuttigd in het nabij gelegen restaurant „Oud Bolderberg”. Maar dan is het gesprek al helemaal privé, „al kun je die verhalen later nog wel eens gebruiken”, voegt hij er als schamele troost aan toe.

rugdenk aan mijn tijd bij FC VVV. Ik pakte Kurcinac aan in een periode waarin het toch al slecht liep. En de poppenkast was daar. Ik ben toen zelf maar opgestapt en heb het kontrakt, dat nog anderhalf jaar liep, zelf verscheurd. Ik heb ook zo mijn principes”.

Jij hebt een hekel aan bewust negatief doen. Je noemt Voetbal International. Hoe taxeer je dan een man als Johan Derksen?

Croon: „Ik begrijp niet dat die andere journalisten op die redactie - en daar zijn goede kerels bij - zo'n man toelaten. Kijk, Johan moet snel geholpen worden. Hij wordt een beetje gevaarlijk voor de buitenwereld. Hij is het type dat bij rood licht vol gas geeft. Ik wil Johan graag helpen, maar hij zal dat wel niet willen. Harry

● Hans Croon, twee weken geleden ontslagen maar desondanks fier overeind. „Kapot krijgen ze mij nooit. Ik haal de 65, en zonder hartinfarct”. Foto: John Baan

'Ik ben door een strontkar overreden'

Vermeegen, hōe, hi, ha, jaaa, is dat het nou? Wilde Wim Kieft, aardig joch, even voor joker zetten. Negativisme, de sportman niet serieus benaderen. Felix Meurders, ook zo'n snottaap. Roept voor het scherm „He, ben ik al in beeld?” Waar zijn we mee bezig. Allemaal egotripperij die tot niets leidt. Die Engelse journalisten, ik weet het, vaak van die oude baasjes maar ze maken de voetbalsport in ieder geval niet kapot. Die promoten de sport. Het is ook hūn boterham. Die zitten er niet op te loeren om een trainer een loer te draaien. En die permitteren zich ook niet de vrijheid om tevoren al te beoordelen of trainer-x voor een club al dan niet geschikt is. In Nederland mogen de spelers al het profiel schetsen van de nieuwe coach. Wat een onzin. Ik weet wel wat die spelers zeggen: hij moet niet te hard zijn, hij mag nooit duuroloppen doen, maar altijd partijtjes. Allicht. Maar zo werkt dat niet. Voetbal is oorlog, Michels zei het. Het zou

een leuke handel worden als de soldaten zelf hun sergeant kunnen uitzoeken”.

Dus je bent het er ook niet mee eens als Kees Rijvers bekritiseerd wordt.

Croon: „De resultaten van Oranje vallen tegen, maar daarom blijft Rijvers een prima trainer. Vroeger als voetballer een super-waterdrager van het duo Wilkes-Lenstra. Is toen naar St. Etienne gegaan, want hij wilde ook wel eens erkenning. Zit 8 jaar bij FC Twente, 8 jaar bij PSV. Hij maakt beide clubs groot. Nu kan hij er niets meer van. De pers pakt hem genadeloos hard aan. En dat blijft duren. En neem nou van mij aan dat Rijvers er ook uit gaat. En ik zei eerder: de pers is te machtig. Op den duur gaat de stem van het volk klinken en dan kan Zeist niets anders meer doen dan hem, met nog drie

jaar salaris op zak, naar huis te sturen”. Ik heb me gruwelijk geërgerd aan Michel van de Korput. Meneer heeft nu, na de nederlaag tegen Spanje, kritiek en wil niet meer op het middenveld. Rijvers heeft de spelers vooraf laten meespreken over de speelwijze. Zij zijn akkoord gegaan, maar dan ook niet achteraf zeiken”.

Kessler, Happel, Wiel Coerver, Frans Körver, Piet de Visser.

Croon: „De oefenstof van Kessler is tien keer beter dan die van Happel maar Ernst heeft zoveel overwicht, dat zijn spelers de beste zijn. Happel is alleen maar voetbal. Met hem kun je ook nergens anders over praten. Als het seizoen voorbij is gaat hij twee maanden gokken en het duurt hem te lang voordat de nieuwe competitie begint. Kessler is klasse. Een democratische dictator. Lijkt op Adenauer. Wiel Coerver? Prima oefenstof, voor jongetjes van 6 tot 12 jaar.

Maar hij moet niet Piet de Visser belachelijk maken, want Piet is van nationale klasse. Heeft zijn gebreken, zoals jij en ik, maar kan de zaak opblazen. Frans Körver ook. Maar Fortuna Sittard moet goed beseffen dat de club het op de lange duur niet redt, want het sukses van nu is te danken aan de impulsen van die trainer, Körver dus. Is hij weg, dan valt er een gat. Want Fortuna heeft net als AZ '67 en FC Twente geen achterban. Een Stichtingsvorm is de doodsteek voor het voetbal. Geen pupillenteams en de basis is weg. NAC, Feyenoord, Ajax, dat zijn en blijven clubs”.

Je ziet nog wel perspectief voor het Nederlands topvoetbal?

Croon: „Het komt allemaal best voor mekaar, als we willen. Vroeger, weet je nog, hielden we omdat het duo Bakhuys-Vente stopte. Nou is het gedaan, zeiden we. En toen kwam Wilkes-Lenstra. Maar nou is het echt gedaan. En Cruyff-Keizer-Van Hane-gom kwamen. En nu? De clan - Vanenburg staat er weer gereed. Even geduld, als het mag. Als wij in Nederland de handen in elkaar zouden slaan, liep het best anders. Wij hebben alle potentieel in huis. Michels, Rijvers. Bovenaan in de top van Zeist. Cruyff inschakelen want die heeft de voetbalbrains. Arie Haan doet niet voor hem onder, maar is minder geniaal. Theo van Duivenbode voor de zakelijke kant. Michels, daar hadden we het nog niet over gehad. Die blijft ambitieus. Geboren winnaar, net als Happel. Michels blijft in Keulen geld eisen voor nieuwe aankopen. Kijk, Bonhof en Woodcock zijn dan al te licht bevonden. Nu zegt hij tegen zijn voorzitter: „Ik moet nog een goede spits, een aanvaller, de middenvelder en een opkomende verdediger hebben”. Hij kan dat vragen, want zijn naam is Michels. Als je op dat nivo trainer bent, kun je uitzoeken. Die tekent ook alleen daar een kontrakt waar suksessen haalbaar zijn. Maar Piet de Visser, om er een beetje te noemen, is ook een topcoach. Met elf gewone voetballers iets bereiken is zeker zo moeilijk. Is Cor Brom een slechte trainer? Welnee. Fortuna, Sparta, toch met Ajax de beker en landskampioen, Waterschei, de beker en Europees voetbal, bij RWDM een keertje niet, maar alweer wel bij PEC Zwolle. Derksen - daar komt hij weer - heeft Brom willen afmaken, maar dat is mislukt. Cor pakt gewoon 7 punten in de laatste vier wedstrijden. En iedereen zwijgt. Mag Brom een trainer zijn voor korte termijnwerk? Doe 't hem maar eens na”.

En zelf sta je nu op straat, met al je wetenschap. Waarom ben je nu eigenlijk ontslagen bij Lierse?

Croon: „We verloren vier keer op rij.

Blessures, schorsingen, je kent dat wel. Maar goed. Het bestuur ging enkele spelers vragen hoe ze over mij dachten. Dus was het antwoord: Croon is te hard. Wat een gebrul. Ik eis alles van de spelers, mag het? Een paar spelers, Snelders bijvoorbeeld, vonden dat ze te hard werden aangepakt. Ik ben helemaal geen voorstander van duuroloppen, maar af en toe is het best zinvol te weten hoe de spelers er conditioneel aan toe zijn. Voor 1 januari liepen sommigen de 3000 meter niet eens binnen de twaalf minuten. Een beetje rijks-wachter draait daar z'n hand niet voor om. Die jonge profs, want daar gaat het vaak om, willen alles hebben. Met de BMW, de Mercedes of de Audi 100 naar de training. Niet te zwaar, trainer. Ze willen een kast van een huis, ook niet te vaak trainen. Video in huis, behoorlijke vakanties en ik vind het best hoor, maar ze zullen er dan ook iets voor moeten doen. Boskamp, nog steeds een voorbeeldige prof, heeft zich afzijdig gehouden. Gelijk heeft hij.”

Is het verhaal waar dat jij ooit een aanbieding hebt gehad van de New York Cosmos?

Croon: „Exact, toen wel. Maar hij had tevoren wel tientallen jaren gepresteerd. Nu verdient hij weer dik geld in Zwitserland. Hennes weet dat hij nog maar zo'n vijftien jaar te leven heeft. Die denkt dat ze het maar bekijken. Het is mooi geweest. Het leven is immers overleven. Survive, niks anders. Willen Duys heeft het ook overleefd. Die geeft toe dat Nederland een sociaal paradijs is, beter dan Zweden en Californië en België met de meeste zelfmoorden. Willem is toch naar Zuid-Frankrijk vertrokken en komt af en toe weer een showje presenteren in Nederland. Maar dat gezanik, dat negativisme, daar spuwt hij op. Ik lees veel, 8 kranten per dag, alle weekbladen, ook Nieu-

Dus Weisweiler koos aléén voor het geld?

Croon: „Exact, toen wel. Maar hij had tevoren wel tientallen jaren gepresteerd. Nu verdient hij weer dik geld in Zwitserland. Hennes weet dat hij nog maar zo'n vijftien jaar te leven heeft. Die denkt dat ze het maar bekijken. Het is mooi geweest. Het leven is immers overleven. Survive, niks anders. Willen Duys heeft het ook overleefd. Die geeft toe dat Nederland een sociaal paradijs is, beter dan Zweden en Californië en België met de meeste zelfmoorden. Willem is toch naar Zuid-Frankrijk vertrokken en komt af en toe weer een showje presenteren in Nederland. Maar dat gezanik, dat negativisme, daar spuwt hij op. Ik lees veel, 8 kranten per dag, alle weekbladen, ook Nieu-

Tekst:

Jos van Wersch

we Revue want ook in sensatiebladen staat informatie. Een mens voelt op een bepaald moment dat hij het niet meer redt. Dan glipt de maatschappij uit zijn handen. Kijk naar Godfried Bomans. Hij voelde het einde naderen. Maar vlak voor zijn dood is hij nog alles gaan proeven, hij was pas 52 jaar. Hij wilde uit dat intellectueel isolement geraken. Ging met Cruyff praten, met Johnny Kraaykamp, de clown in de straat. Om het gevoel te hebben: dat heb ik toch ook nog even meegemaakt. Wim Sonneveld, idem dito. Mensen die alléén maar over voetbal kunnen praten is ook niet alles. Wiel Coerver, vakman tot en met, maar door die bezetenheid inmiddels wel prettig gestoord. Happel is in Argentinië bijna voor de ratten gegaan omdat hij niet communicatief was, tijdens al die weken met zo'n troep kerels. Zwartkruis maakt ze weer gek. Jan was het die ons naar de finale bracht. Maar Happel gaf de spelers in de finale wel weer het gevoel dat ze niet bang hoefden te zijn voor de Argentijnen. Die partij had nooit verloren mogen worden, daar zijn alle experts het over eens”.

Er is ooit geschreven dat jij niet van voetbal houdt.

Croon: „Onzin, ik hou van het spelletje. Ik zie drie matches per week-end tot en met de pupillen toe. Altijd gedaan ook. Bij Miranda, in Kerkrade, kennen ze me nog uit de tijd dat ik met de jeugdteams van DWS naar Limburg kwam. Vraag het maar na bij meneer Consten. Van voetbal houden betekent niettemin dat er ook hard gewerkt moet worden. Dat is bij Anderlecht mijn ondergang geworden. Ik vond het onvoldoende dat Rensenbrink drie acties per wedstrijd maakte. Ik ben het duel met hem aangegaan. En ik heb verloren. Klop. Nu zijn we natuurlijk weer vrienden, zo gaat dat. René van der Gijp heeft gelukkig in Robert Waseige een prima trainer bij Lokeren, maar Reneetje moet niet denken dat hij zich alles kan permitteren. Hij moet ook leren werken. Hij is het leven gestart met gevonden geld, veel talent, maar hij moet dat niet misbruiken. Vooruit kijken, niet doen zoals Johan Neeskens. Die leefde als een Javanen. Morgen zien we wel verder. Dat ging mis, op alle fronten. Iemand die niks heeft bereikt vindt het maar misdadig dat ik hier en daar wat huizen heb staan. Ik heb er toch voor gewerkt? Maar dat mag allemaal niet meer in Nederland. Geld is vies, een fatsoenlijke woning is decadent. Ze kunnen het bekijken hoor. Weet je, de grijze muizen - zo noem ik die Hollandse eenheidsworsten altijd - willen de macht opeisen. Harry Weesmeegen die meedoet aan die zelfvernietiging. Populair proberen te zijn bij de F-side van Ajax. Roepen ze „Harry, Harry!”, en dan moet je hem zien glunderen. Hij wil de erkenning op die manier afdwingen, de sukkel. Ik heb hem bezig gezien bij zijn eerste radio-interview. Plaste in de broek van de zenuwen. En dan opeens de vedette willen uithangen. Je prikt er zo door heen”.

Niet door Hans Croon?

Croon: „Probeer het maar. Ik wil zelfs van jou nog dingen leren. Ik heb aan mijn leven inhoud kunnen geven. Die kleine van ons, vier jaar is hij, is na 20 jaar huwelijk geboren. Toen vonden wij ons pas rijp voor zo'n moment. Maar ik moet nu al oppassen dat dat kind mij niet uit handen glipt, geestelijk. Ik ben met zoveel dingen bezig. Afgelopen week is er op de Universiteit in Amsterdam een grote uitdaging gedaan. Een hele grote, we gaan er spoedig veel over horen. Ik weet wat. Andere koek dan de vijfde generatie computers. En me dan druk maken over een paar bestuursleden die mij bij Lierse buiten zetten? Al blijft het triest dat je door zo'n strontkar wordt overreden. Ik heb spoedig wel weer een club. Dit seizoen als ik per se wil, maar zeker na juni. Croon krijgen ze niet kapot. Op m'n eenentwintigste stond ik als trainer al op het veld. Dat is nu 25 jaar geleden. Ik kan de 65 als voetbaltrainer halen zonder hartinfarct. Omdat ik veel waarden toeken aan die bal, maar er natuurlijk veel en veel meer. En dat laatste heb ik ontdekt. Dan kun je niet meer stuk. Noot!”.

Aangeboden betrekkingen

Een unieke **KANS!** Behoort u tot die 20% ambitieuze mensen, die voor zichzelf willen kiezen... Een extra inkomen? Zelfstandigheid en financiële onafhankelijkheid? Een „waardesaf premievrij” pensioen. Deze mogelijkheden zijn er ook voor u zonder financieel risico en of kapitaalinvestering. Info: „Het Witte Huis” te Baexem, dinsdag 1 maart van 16.00-21.00 uur. Home Service Nederland.

PIXY-FOTO Ned. b.v. zkt. t.b.v. de klanten acquisitie in haar studio's Heerlen en M'str. voor enkele dag. p. mnd. enkele represent. dames. Schr. sol. voorz. v. rec. pasfoto te richten aan Postbus 3043, 6411, RS Heerlen. Voor enkele vestigingen voor onze specialzaken in levensmiddelen: boter, kaas, vlees zoeken wij jonge

dynamische krachten

Eventueel echtparen, die zelfst. een winkel kunnen runnen. Sollicitaties o.n.r. BR 194 LD Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum.

Bicky's Club zoekt nog enkele nette **GASTVROUWEN**, zeer leuke sfeer. Tel. 045-421879.

Met speed **MEISJES** gev. Intern mogelijk, voor prive en escort. Tel. 045-726821.

Voor ons filiaal **KERKRADE** De zoeken wij een kleermakerster. Inl. De Goudse Schaar, tel. 04704-4657.

HULP gevraagd in frituur m.v. liefst met ervaring. Aan te melden: tel. 045-224509, na 12.00 uur.

Gevr. **BAKKEPER** lft. 25 jr. t.b.v. cafépatronen, voor voll. baan. Inl. 04494-47722.

WERKSTER gev. v. 3 uur per wk. te Heerlen-Zd. tel. 045-423626.

Wij vragen een **ORGANIST** of 1 sologist-blazer om met leuke collega's samen te werken. Inl. tel. 045-318141.

Gevr. **HULP** i.d. huish. eens in de 4 weken voor zat.morgen te Voerendaal. Tel. 045-753621.

Baunternehmung EHT vraagt voor Duitsland, o.c. einschalters, MAURERS, eisensiegers, tel. 04408-2288 en 043-623115. Vr. na 18 uur, za en zo. gehele dag.

Gevraagde betrekkingen

Voor al uw **DAKWERKZAAMHEDEN** dakdekkersbedrijf „Het Zuiden”, tel. 045-216151 (winterkorting).

New Look **GEVELREINIGING B.V.** Schaesberg. Reinigen, uitkappen en voegen. Tel. 045-312154-312709.

TV-ANTENNE Antennebouw Vandewijer, Emmerik, 6 Heerlen, tel. 045-719141.

DAKDEKKERSBEDRIJF M. Hoes, t.b.v. de adres voor alle vernieuwingen en reparaties van alle soorten daken, goten en schoorstenen, dakpannen, dakbeschotten en dakisolatieplaten. Vraag vrijblijvend advies en offerte. Tel. 045-455922, b.g.g. 451862.

Alles in één hand! Bel Huns LIPS BV voor al uw timmer- en **DAKWERK**, spanten, dakpannen, isolatie, kozijnen, interieur, betimmering enz. Alsook alle soorten daken, zinkwerk van nieuwbouw of onderhoud. Tel. 045-453818.

Voor al uw behang- en **SCHILDWERK**, tel. 714924 of 045-415348.

STUKADOOR kan nog binnen-, buiten- en sierp. werk en alle verbouw. aann. Tel. 045-459073.

Trap BEKLEDEN. Rails hangen. Gordijnen maken. Voordelaprijzen + vakmanschap. Gratis prijsopgaven. Schilling's Interieur, Markt 30 Nieuwenhagen 045-312613.

Uw dak in goede handen! **DE NOK** Wij vernieuwen alle daken, reparatie en zinkwerk, met de langste schriftelijke garantie. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-224459.

Waarom u dak vernieuwen als het ook goed gerepareerd kan worden. Voor al uw reparaties van daken **DAKDEKKERSBEDRIJF** Harry Crijns, tel. 045-216100.

De **KARWEIKAR** voor alle voorkomende werkzaamheden in en om uw huis. Tel. 045-221380.

Belastingconsulent F. Suliot, Liszstr. 3, Geleen. Voor **BELASTINGAANGIFTE**. Boekhoudingen en BTW-aangiften. Tel. 04494-52869 (ook s'zaterdag).

LOODGIETER kan werk aann. Gas, water, badkamers, c.v., allesbranders. 045-711608.

Centrale **VERWARMING**, bouwpakket met 7 rad., f.2800, montage f.120 per rad. Inl. 045-711608.

ANTENNEPROBLEEM? Antennebouw Koehen, tel. 045-441693.

Gevraagd **AANMERKERSBEDRIJF** met papieren voor België (R.S.Z. en B.T.W.-nummer). Br.o.n.r. SL LD 6131 EG Molenbeekstr. 5, Sittard.

MAN, 27 jr., zkt. willekeur. betrek. Br.o.n.r. SH 247 LD Nobelstr. 12, 6411 EM Heerlen.

TegelZETTER kan nog werk aannemen. Te klas van. Tel. 04402-2681.

WERKSTER kan nog werk aannemen. Tel. 045-728737.

Dans- en **AMUSEMENTS** OKBEST. Paradox, 04494-50552.

Kleine **VERHUIZINGEN** en kleine transporten, 04494-50552.

SCHILDER kan nog werk aannemen. Tel. 04494-50552.

Voor uw **BELASTINGAANGIFTE**, laagte tarief. 412209, laag tarief.

winkel- en slagerijmachines

Kasregisters, weegapparatuur, werktafels, vacuumverpakkingsmachines, groente- en vleessnijmachines, aardappelschrapers. Rotex B.V., industriepark de Horel, Nuth. Openingstijden showroom: ma. 8.30-20.00 uur. Di.-vr. 8.30-17.30 uur. Tel. 045-242880.

Allesbrander-Helex openhaardinzet

Hout-, kolen-, gas- en oliehaarden. Keuze uit 150 st. energiezuinige c.v.-ketels, economisch. Dit alles bij Jac Köhnen, Rijksweg 104, bij ziekenhuis Sittard, tel. 04490-13228/14862. Donderdag koopavond.

Onbepaalde bewegingsvrijheid voor gehandicapten. De Arola-14, 2-persoons, **INVALIDENWAGEN** biedt volledige bescherming tegen het slechte weer en mag bijna overal gebruikt worden, ook buiten de bebouwde kom. Max. snelheid 40 km/uur. Meer weten? Kom eens langs of vraag een folder aan: Waaienberg B.V., Panhuis 6, 3905 AX Veenendaal, 08385-11251. Tevens reparaties van alle merken invalidenwagens, indien gewenst halen en brengen.

Etalagematerialen winkelininstallaties

konfektierrekken, toonbakken, verkoopbakken, draagstang, wandrail, complete winkelinrichtingen, decoraties voor elk seizoen.

Harry Schroen

Hofdarsweg 42, 6161 DD Geleen. Tel. 04494-47231.

Rijwiel Cash & Carry

Rijwielen va. f.179,-; kinderfietsen f.109,-; 3 versn. f.249,-; crossfietsen f.259,-; 10 versn. race f.279,-; Akersstraat 182, H'broek, dond. koopavond, tel. 045-216877.

Kleurentelevisie o.a. Philips, Blaupunkt, vanaf f.295,-; zwart-wit vanaf f.100,-

Radio TV Frank BV

Bokstraat 33, Heerlerheide, tel. 045-213432.

Renkens 75 jaar Fietsen Speciale aanbieding!!!

Minstens f.100,- voor uw fiets bij aankoop van een merkfiets met remnaaf. Alle merken, trommelrem of sportfietsen, 1 jaar gratis verzekerd. Donderdag koopavond. Dorpsstraat 114 en 118 Brunssum. Tel. 045-251225.

Inruil **KLEUREN-TV**, Philips, Blaup. etc. met gar. v.a. f.195,-. Rosenboom Radio-T.V. Schaesberg Heerlen-seweg 28. Tel. 045-313255.

Bankstelkussens

Stel compleet (10 stuks) in diverse kleuren, reeds v.a. f.400,-, uit voorraad leverbaar. Wij maken tevens alle afwijkende maten. Limbic BV, Akersstraat 22, cent. Heerlen, tel. 045-711118.

Stuntverkoop

Alleen zaterdag 26 februari van 9 tot 5 uur. Amstendarweg 9, Hoensbroek-centrum (kruispunt Kouvenderstraat-Hoofdstraat. Parkeren op de Markt). Verkocht worden: Anker-horloges voor de helft van de norm. prijs; regenjacks f.29,50,-; kubus f.1,-; japonnen v.a. f.20,-; merkijsen f.25,-; kinderkindering v.a. f.5,-; bikini's v.a. f.7,50,-; shirts v.a. f.5,-. Verder herenkleiding, sweethirts, broekpakken, tuijnpakken, tuijnbrokken, hemden, blouses, rokken en 1001 andere echte koopjes.

Etalagematerialen winkelininstallaties

konfektierrekken, toonbakken, verkoopbakken, draagstang, wandrail, complete winkelinrichtingen, decoraties voor elk seizoen.

Harry Schroen

Hofdarsweg 42, 6161 DD Geleen. Tel. 04494-47231.

Stalmeier Music

Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-214253

Voordelige aanbiedingen

en occasions op allerlei gebied

Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken, blaasinstrumenten, orkestapparatuur, enz

Eigen service- en reparatiedienst

AANHANGWAGENS, dubbelassers f.2.895,- exkl. BTW. Alleen bij Jo Kops aanhangwagens, Nijl. 195, Sittard, 04490-12718.

Commandor **AFSTANDBEDIENING** voor garagedeuren. Showmodellen Commandor van f.890 nu voor f.590. Zolang de voorraad strekt. Edco B.V., Nusterweg 8, Sittard, tel. 04490-1522. Geopend van maandag t/m vrijdag.

AANHANGWAGENS tot 10 ton. Verkoop van de beste kwaliteit tegen laagste prijs. G.C.L. Orbons, Nieuwenhuysstr. 57A, Hulsberg, tel. 045-16444.

Gevr. **BANDEN** m. gar. ABC Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen.

HOUT board, triplex, meubelp., schroeven in div. soorten, lak, lijm, beits, gips, kalk, cement, stucdoormiddel, teek, en glasvezel, lijnwaren, verfwaren, tuinartikelen, plastic golfpl., en vlakke pl., plastic dakgoot, regenpijp en 1001 andere doe-het-zelfart. Kozijnen, deuren, rustieke planken en meer en meer bij B. Boumans, Brunssum. Alles voor de doe-het-zelf. Dr. Kuypersstr. 8a, Haansberg.

Te k. **TOURFIETS** met 12 versn. merk Batavus 3 mnd. oud, z.g.a.n. Bosheid 68, Nieuwenhagen.

Te k. **GRUNDIG** Satelliet 1000 wereldtoer met SSB, LG, MG, KG en FM, kortegolf 8 banden (tot 30 MHz.) waarvoor ook een bijbehorend gespreid, vraagpr. f.425,-. Talencursus Spaans met banden en cursusboekjes f.100,-, tel. 04494-44699.

Te k. antieke **KASTEN**, eethoeken, commodes en zetels, Homperstweg 26, Schaesberg-Kakert.

Te k. **TOURFIETS** met 12 versn. merk Batavus 3 mnd. oud, z.g.a.n. Bosheid 68, Nieuwenhagen.

Te k. **GRUNDIG** Satelliet 1000 wereldtoer met SSB, LG, MG, KG en FM, kortegolf 8 banden (tot 30 MHz.) waarvoor ook een bijbehorend gespreid, vraagpr. f.425,-. Talencursus Spaans met banden en cursusboekjes f.100,-, tel. 04494-44699.

Te k. antieke **KASTEN**, eethoeken, commodes en zetels, Homperstweg 26, Schaesberg-Kakert.

Te k. **TOURFIETS** met 12 versn. merk Batavus 3 mnd. oud, z.g.a.n. Bosheid 68, Nieuwenhagen.

Te k. **GRUNDIG** Satelliet 1000 wereldtoer met SSB, LG, MG, KG en FM, kortegolf 8 banden (tot 30 MHz.) waarvoor ook een bijbehorend gespreid, vraagpr. f.425,-. Talencursus Spaans met banden en cursusboekjes f.100,-, tel. 04494-44699.

Te k. antieke **KASTEN**, eethoeken, commodes en zetels, Homperstweg 26, Schaesberg-Kakert.

Te k. **TOURFIETS** met 12 versn. merk Batavus 3 mnd. oud, z.g.a.n. Bosheid 68, Nieuwenhagen.

Te k. **GRUNDIG** Satelliet 1000 wereldtoer met SSB, LG, MG, KG en FM, kortegolf 8 banden (tot 30 MHz.) waarvoor ook een bijbehorend gespreid, vraagpr. f.425,-. Talencursus Spaans met banden en cursusboekjes f.100,-, tel. 04494-44699.

Motorzagen

v.a. f.400. Geen hobby. Inruil, reparatie, onderdelen, kettingen. Slijpmachine f.45. Oor- en kettingbeschermers a f.25. Enter-Force, bij vliegveld Beek, tel. 04402-3090.

Restanten **VLOERBEDDEKING**, tevens enorm voorraad sterk afgeslechte vloerbedekking en gordijnen, tapijten 20% korting. Woninginr. Groen, Kloosterstr. 22, Simpelveld.

Te k. **DURST** compl. prof. kleurendruk. V.r.p. f.4000,-, 04490-15949.

Te k. **BANKSTEL**, eiken salonkast, eiken commode m. marmeren blad, tel. 04490-25194.

Te k. **KOELKAST** met L. v.r.v. en gasfornuis samen f.770,-. Tel. 045-424059, b.g.g. 043-79541.

Electr. **PIANO** te k. Tel. 045-421827. Prijs f.2000,-.

Te k. **HALTERBANK** verstelb., n.w. f.125,-, en div. app. goedk. ruit. Tel. 045-421336.

Blauw fluweel **COMMUNIEPAKJE** m. overh. m. 140 2u. geodr. f.80,-. 045-421336.

Te k. beige **LUXAFLEX** (2-delig lang en deur), 2 mtr. x3,5 m.; kast met opzet (eiken) uit oma's tijd, omafiets. Tel. na 18 uur, 045-225126.

Te k. **KOMMUNIEJURK**, lang, Zwitserse broderie, maat 14-16, pr. f.130, tel. 04490-2726.

Te k. **AQUARIUM**, met toebeh., tel. 045-317062.

Te k. in- en verkoop **TOEGEGANGS**, 04494-50552.

Te k. **POSTZEGELVERZ.** Ned. v.a. 1958, 50% post. fr. Dasloek 5, Kerkrade-West. Na 16.00 uur.

VOORJAARSTOFFEN, boetiek José. Grote keuze, weekaanbieding flanel 150 br. f.8,95, ribcord 150 br. f.12,50. Ophoven 113, Sittard, tel. 11710.

Te k. **DAMESKLEDING**, mt. 44-46, i.z.g.st. tel. 043-10374.

ACHTERRUITREKJE v. Manta C f.75,-, 4 wielen met Good Year-banden (Golf GTI) 200,-, 3-pers., opblaas. rubberm. f.25,-, boot f.400,-, 2 ijskasten sam. f.30,-, Heibosweg 10, Schaesberg.

Te k. lang wit **COMMUNIEJURKJE** m. toebeh., mt. 134, f.250,-; jongenscommuniepakje m. toebeh., mt. 134, f.250,-, beide n. bruidshuis, te beest. Inl. 045-320251.

Te k. betonplaten **GARAGE**, 30 x 40, compl. f.1000,-, 045-259868.

Te k. eiken **BANKSTEL**, 150 x 140 x 2 faust. m. Boudewijnkeij 17, Kerkrade-West.

Brandhout, **DIEPVRIES**, wasdroger en auto-aanhangwagen. Westbroek 43, Geulle, tel. 043-645379.

Te k. **1 HOEKBANKSTEL** 6 mnd. oud f.1000,-, koelkast, electr. koelplaat en bar, t.e.a.b. 045-715123.

Te k. **AQUARIUM** 70x40x40 compleet f.150,-; babyshommel nieuw v. binnen en buiten t.e.a.b. met helm. Emmastr. 108 Hoensbroek tel. 045-225257.

Te k. weg. overcompl. div. **OMA REGULATORS**, antieke jugendstil kamerkast, 2-zits gobelinbankje, div. biscuit en legeringbeelden, kleinged. Col. busstr. 67 Heerlen (de Wier).

Te k. compl. **ZANGINSTAAT** met peavy 8 kan. mixer 260 H + 2 boxen T 300 incl. stand. Uiterste prijs f.1500,- i.z.g.st. en 2 monitor boxen samen f.750,-. Tel. 045-216820.

Te k. **INMAAKGLAZEN** 1 1/2 + 2 tlr p.st. Tel. 045-205583.

Te k. **Miele WASCOMBINATIE** met garantie f.750,- half-hoogte koelkast f.75,-, tel. 045-270635.

Te k. **ROEITRAINER** Black Decker, pr. f.150,-, tel. 045-254722.

MEUBEL zolang de voorraad strekt, div. eiken en mod. bankstellen, tegen fabrijsprijs, t Klaverblad Maastichterstr. 45, Brunssum. 045-255529.

Brabantse **KACHEL** te k. en bromf. Peugeot 104 en 2 opstoelen, tel. 045-257174.

Te k. nieuwe eiken **EETHOEK** (beige leer) + wollen tafellied f.950,-, f.50,-, shockeyshaatsen mt. 38 f.150,-, tel. 043-711018.

Te k. **BANKSTEL** f.450,-, tel. 045-223448.

Te k. eiken **BANKSTEL**, i.g.st. f.500,- Brunssummerweg 12 Ubach o. Worms.

Te k. **COMPRESSOR** 200 ltr., 220 V, 3 mnd. oud, Gasins 70 ltr. m. buitenvulling f.75,-, versn. bak 5 speed Golf 1982. Tel. 045-325332.

Te k. donker eiken **KAST** 250 br., 2,00 m. hg. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-202331.

Te k. grote prachtige antieke **BIJBEL** met sloten, tel. 045-318665.

Te k. **BRIKKETS** 100 kg f.28,- Dorpsstr. 28 Nieuwenhagen.

Te k. **DAMESKLEDING**, mt. 40-42, tel. 045-41568.

Te k. ant. Henri Deux-**KAST**, Mechelse eethoek. Tel. 045-317005.

Halldang Perzianer **BONTIJS** te k. mt. 40-44 van f.1900,- voor f.400,-. Heisteig 55, Stein, tel. 04495-2447.

Te k. wegens overcompl. zw. eiken **KAST**, KTV, met leren bankstel, spinnewiel en VW Bus '75 te a.b. Moet weg. Te bevr. Eymaelstr. 30, Heerlen. Zondag vanaf 8.30 uur.

Uher CR 210 **CASS. REC.** met 200 ltr. f.600,-, met 100 ltr. toradori, cass. SP 40 Watt f.350,-, tel. 043-629668.

Koopje, BUREAU, bu

reuselen, kasten, Veldhofstr. 60, Eygelshoven.

Te k. en te h. goede gebr. **PIANO** (Huur f.200,- per jaar). Tel. 045-410043.

Te k. **KEUKENS**, aanrechtkasten, wandkasten, keukenapparatuur en keukencap., tegen lage prijzen en volledige garantie. RV Handelsmij, Industrieterrein Nuth, tel. 045-242602.

KLEURENTEVEES grote sort. Philips grootv. v. 295,-. Alle kast. Br. Radio Geel Grasbroekweg 25 Heerlen tel. 045-724760.

Steeds meer dan 500 **KACHELS** voorraadig en alle toebehoren. Wijnhoff BV, Amstendarweg 9, centrum Hoensbroek.

Te k. a. **PLEXIGLAS** op maat gezaagd, ideaal als voorzetraam. Daemen kunststoffen, Past. Eyckstr. 14A, Berg a.d. Maas, 04495-6315 tussen 13-17 uur.

Wij maken u natte kelder droog, met 5 jaar garantie. Vraag vrijblijvend offerte firma COSA, Wyenweg 147, Brunssum, tel. 045-218877.

Opa-**OMAFIETS**, dames-, herenfiets. Div. kindfietsen. Tel. 045-257371.

Dassen **AANHANGWAGENS** ook op maat gemaakt en te huur. Reeds 65 jaar een begrip. Tevens complete onderstellen alle losse onderdelen en reparaties. Erkend Focwa-bedrijf, Stationsstraat 6, Kerkrade, tel. 045-455088.

KOLEN, briket., balkhout, vloerpl., kepers, panlatten, veldbr. en metselstenen. Wolter & Zn, Spoorwijkstr. 32, Hoensbroek, tel. 045-217676.

VIDEORECORDERS en kleurentv. koop u bij de Uden de specialzaak met eigen service! Hoofdstr. 12, Hoensbroek.

Ruime sortering nieuwe **REGULATORS**, gratis ophangen. Reparaties in eigen atelier. Gedipl. horloger-juwelier Hugo Verhoeven, Kerkplein 32, Voerendaal, tel. 045-750850.

Te k. part. **SCHROOTJES**, dert. 16-18, div. mat., gepl., spaanplaat, vloerplanken, hang/legkastjes, kepers, veldbr.stenen, zand, grind, teelaarde, c.v.-ketels, radiatoren, containers etc. Bouwbergstraat 100 Brunssum. Tel. 045-251964.

Comandor afstand-bediening

Doelman gaf afgelopen week de goede richting aan

Jos Smits: „Roda voetbalt weer”

door Fred Sochacki

KERKRADE – Na de wekenlange versukkeling die Roda JC doormaakte, was doelman Jos Smits een van de eersten, die er weer de schouders onderzette. Met een goede prestatie tegen Willem II gaf hij zijn voorwaartsen het ruggeleuntje dat al zolang had ontbroken. Door zijn toedoen bezon de ploeg zich op zijn vechtersmentaliteit en sloeg voorzichtig de weg naar herstel in. Een weg die in Tilburg begon, in

Amsterdam tijdens de bekerontmoeting tegen Ajax duidelijk zichtbaar werd en morgen als FC Utrecht in Kaalheide zijn opwachting maakt nog nadrukkelijker gestalte moet gaan krijgen.

„Er leeft weer iets in de groep, de spelers geloven weer in eigen kunnen”, vertaalt Jos Smits het voorzichtige herstel in Kerkrade.

„Ik zeg niet dat we tegen Utrecht winnen, maar het vertrouwen is weer terug. Iedereen heeft zo'n beetje gevoeld dat het morgen koste wat kost moet. En laten we eerlijk zijn, een misstap nu kun-

nen we ons eigenlijk niet meer veroorloven. We hebben er al genoeg gemaakt. Bovendien bevindt de competitie zich in een fase, waarin de prijzen worden verdeeld. Haak je nu af, dan kun je het wel vergeten. Zowel FC Utrecht als wij zijn daarvan doordrongen. Vandaar dat het publiek een spannende wedstrijd kan verwachten. Na vier uitwedstrijden achter elkaar, met als beste resultaat een gelijkspel, moet er zondag toch wat voor ons in het vat zitten”.

Malaise

Lange tijd heeft Jos Smits gedeeld in de malaise van Roda

● **Muntmeester Ir. J. de Jong** (rechts) gaf gisteren de voorzitter van de sectie betaald voetbal van de KNVB, Eric Vilé, de eerste eigen betaalmunt van Roda JC. Zoals bekend kan deze nieuwe munt in Kerkrade in winkels, warenhuizen, cafe's en restaurants worden gebruikt en ook bij het kopen van een entreekaart voor de thuiswedstrijden van Roda JC. Links Roda-voorzitter Goudier de Beuregard.

JC. Weliswaar ging hij meestal vrij uit bij de vele treffers die Roda JC te slikken kreeg, maar hij kon in die lange fase tegen- slagen het elftal niet de extra

stimulans overbrengen, zoals hij dat afgelopen week deed.

De verplichte pauze van twee weken hebben de Kerkradenaar

aangegepen om de zaken eens goed op een rijtje te zetten. En ondanks de vooral voor keepers moeilijke velden kwam Jos Smits na het vorstverlet als herboren het veld in.

„Noem het een soort revanche op jezelf”, zegt Jos Smits. „Alhoewel ik weinig aan al die tegen-treffers kon doen stond ik natuurlijk ook niet excellent te kepen. Tegen Willem II pakte ik meteen een paar moeilijke ballen en voelde mijn zelfvertrouwen weer terugkomen. Tegen Ajax had ik dat gevoel nog sterker, ofschoon de grasmat in De Meer voor een doelman nog moeilijker te bespelen was. Ajax echter is een tegenstander die motiveert.

Tegen de landskampioen heb je altijd die extra prikkel die tegen bijvoorbeeld Willem II en PEC nog wel eens wil ontbreken. Daarom wil ik ook niet vooruit- thollen op het resultaat tegen Utrecht. Feit is wel dat we weer met z'n allen voetballen, en niet zoals de laatste weken maar wat lopen aan te modderen. In hoe- verre dat vruchten afwerpt, weet ik morgenmiddag om kwart over vier wel”.

● De wedstrijd Roda JC-AZ'67 is verschoven van 22 naar 23 maart, aanvang 19.30 uur.

NK biljarten Bleijerheide staat bol van spanning

Van onze sportredactie

BLEIJERHEIDE – Het Nederland biljartkampioenschap kader 38.2 in Bleijerheide heeft zich ontwikkeld tot een spannende affaire. Na d derde ronde werd het klassemen aangevoerd door vijf spelers me vier matchpunten. Dat komt zeldz voor in de biljartsport. De Limburgers Tonny Houten en Peter Candi d zitten nog volop in de race.

Na zijn nederlaag op de eerste da herstelde Tonny Houten zich kna al deed hij dat ten koste van de twe andere Limburgers. De Cijdsdena won in elf beurten van Eijdena reeg vervolgens Jo van Bommel i dertien beurten aan zijn keu. Venlo naar Candido verdedigde zijn kan sen uitstekend tegen Piet Liefing met een sterke partij van acht beur ten. Jo van Bommel speelde een fo mindabele partij tegen Hommerson winst in negen beurten.

Na de wat stroeve start op de eer ste dag werd het peil van het toer nooi gisteren fors opgetrokken. Het kampioenschap blijft volledig open. Elke volgende ronde kan d stand weer compleet op zijn kop zetten. De wedstrijden in het Pa tronaat te Bleijerheide worden vandaag voortgezet om respectie velijk 13.00 uur en 19.00 uur. De ze vende en laatste ronde begint mor gen om 14.00 uur.

De stand na drie ronden:
Hommerson (Gorinchem) 4 22.17
Candido (Blerick) 4 21.92
Houten (Eijsden) 4 20.56
Peereboom (Krommenie) 4 20.12
Kraayvanger (Medemb.) 4 17.13
Liefing (Castricum) 2 17.9
Van Bommel (Maastr.) 2 15.27
De Wildt (Beverwijk) 0 18.02

Oefenvoetbal

Morgen (indien amateurvoetba wordt afgelast): Limburgia-Hee 14.30 uur.

toto/lotto

● **DEN HAAG** – Uitslag midlottle (nummer 7a): 2 - 5 - 7 - 10 - 21 - 32. Reservegetal: 39. Deelnemers: 551.159, inleg: f. 2.501.736, prijzen: bedrag: f. 1.188.324,60. Cijferspel midlottle: 846489. Deelnemers: 266.453, inleg: f. 399.680, prijzen: bedrag: f. 159.872. Nummers voor extra prijzen: 2323, 629 en 00

(ADVERTENTIE)

niet vergeten!

Als er geïsoleerd moet worden, wat dan ook, waar dan ook, denk dan meteen aan deze naam:

ith

isolaties
sinds 1916
Limburgs

grootste isolatiebedrijf.

Heerlen Industrieterrein De Beitel, Vruschenhusken 1, Telefoon 045-413214

Venlo Industrieterrein Groot Bolter, Tjalkade 6, Telefoon 077-70363.

Wij verzorgen technische isolaties in binnen- en buitenland • Complete woningisolaties o.a. met de unieke Shell Thermoparels • Leverancier van alle denkbare isolatiematerialen.

Onthoudt deze naam:

ith isolaties

NAC kiest alsnog voor Henk de Jonge

Spitz Kohn stapt naar vakbond

Van onze sportredactie

HEERLEN/BREDA – Spitz Kohn is zich gistermorgen een buit geschrokken. Op het moment dat hij „zeker” was van een kontrakt bij NAC (dat werd ook bevestigd door het ANP) kontrakteerde de Bredase club Henk de Jonge, nu bij Cambuur.

Kohn: „Woensdag kwam ik met NAC tot een akkoord. Manager Van der Meer zegde toe het concept-kontrakt toe te zenden. Het betrof een overeenkomst voor twee jaar”. De Luxemburger is laaiend. „Ik heb de

VVON ingeschakeld (Vereniging van Oefenmeesters) omdat mij onrecht is aangedaan. Ik verwacht niet dat de zaak nog wordt teruggedraaid maar de VVON moet wel op de hoogte zijn van deze gang van zaken. Met NAC waren alle zaken doorgenomen op het gebied van organisatie. Het klikte meteen”. Manager Van der Meer ontkent dat er konkrete afspraken waren gemaakt. „Wij hebben Kohn niets definitief toegezegd. Dat wij uiteindelijk kozen voor De Jonge komt omdat wij meer heil zien in de ambitieuze aanpak van hem”.

Duitsers niet overtuigend maar wel winnaar

Van onze medewerker John Banner

BOXMEER – de Westduitse ploeg is het WK zaalhandbal weliswaar zegevierend maar niet bepaald overtuigend begonnen. Het werd 22-18 voor de ploeg van bondscoach Schobel, in het duel met Frankrijk dat bij het rustsignaal tegen een achterstand van drie doelpunten (11-8) aankeek. Dit verlies van de Fransen was overigens ook een bewijs dat de formatie uit het land van Marianne aanstaande maandag een meer dan geduchte tegenstander voor Nederland zal zijn.

Los van de minder forse zege geldt het Westduitse handbalteam als een van de voornaamste gegadigden voor de titel in de B-categorie. Sterker nog, het handbalverbond van onze oosterburen eist in feite een goede klassering, want Simon Schobel, de bondscoach, kreeg toen hij Viado Stenzel in april vorig opvolgde, de opdracht mee om de Westduitse handballers via dit wereldkampioenschap naar de Olympische Spelen in Los Angeles te loodsen. Concreet wil dit zeggen dat Duitsland eerste of tweede moet worden, want alleen deze twee plaatsen geven recht op deelname aan de Spelen. De overige ploegen voor Los Angeles komen uit de A-categorie van het mondiale handbal.

CIJFERS W.K. ZAALHANDBAL

HEERLEN – De eerste dag van het wereldkampioenschap zaalhandbal voor heren (B-categorie) leverde de navolgende resultaten op:

Poule A
Zweden-Bulgarije 27-16
Hongarije-Israel 28-13

Programma zondag
Zweden-Israel (14.00 uur)
Hongarije-Bulgarije (id., 15.45 uur)

Poule B
Tsjechoslow.-Nederland 24-8
W.-Duitsland-Frankrijk 22-18

Programma zondag
W.-Duitsland-Nederland (Sittard, 14.00 uur)
Tsjechoslow.-Frankrijk (id., 15.45 uur)

Poule C
Spanje-IJsland 23-16
Zwitserland-België 26-19

Programma zondag
Zwitserland-IJsland (Vlissingen, 14.00 uur)
Spanje-België (id., 15.45 uur)

Wiel Verheesen bij WK handbal

BOXMEER – Het Nederlands zaalhandbalteam begon de strijd om de wereldtitel in de B-categorie onthutsend zwak. De nederlaag van 8-24 tegen Tsjechoslowakije was een afgang die zelfs de grootste pessimist niet had durven voorstellen. Kansen waren er desondanks tóch, maar het benutten van deze mogelijkheden bleek een te zware opgave voor de ploeg van bondscoach Jan Keeskemethy. „Slecht, ronduit slecht”. Dat zei de Slowaakse oefenmeester van de Nederlandse formatie.

Het probleem van Jan Keeskemethy was niet dat zijn team met een nederlaag was gestart, maar wel de wijze waarop deze tot stand kwam.

„De Tsjechen waren bij voorbaat de meerderen van ons”, aldus de oefenmeester. „Daar hoeven we verder niet over te praten. Het was niettemin nergens voor nodig dat zij ons met liefst zestien doelpunten verschil in de vernieling konden schieten. De schuld lag bij ons zelf en nergens anders”.

Catastrofe

Reeds in het prille begin tekende de catastrofe zich af. De Tsjechen scoorden en Nederland kwam niet verder dan het om zeep brengen van kansen en het drie keer op de proef stellen van het houtwerk. Toen er zeven minuten gespeeld waren, keek Oranje dan ook tegen een achterstand van 0-6 aan. Jac Josten, de keeper van Sittardia, werd naar de bank geroepen en zijn collega Ron de Jonge van het Haagse Hermes kreeg de kans om het beter te doen. Het was ijdele hoop, want Tsjechoslowakije liep nog in het verdere verloop van de eerste helft uit naar 2-12. Verjans, Berendsen, Schuurs, Eilers, Hamers, Bouwer, kortom niemand was er die het vizier goed had ingesteld.

„Toen we in de beginfase reeds kans na kans verknoeden en niet verder kwamen dan paal of lat, was alle zelfvertrouwen verdwenen”, zei Keeskemethy. Tegelijk met het verlies van geloof in eigen kunnen verdween iedere lijn in het spel. Zelfs de paar keer dat Nederland speels overtuigd was van strafuitzendingen van de Tsjechen leverden niets op.

Keepers

„Die nerveuze start van Nederland was onbegrijpelijk”, aldus trainer Jiri Vicha van Tsjechoslowakije. „Bovendien speelde mijn ploeg

toen erg goed. Daar begon onze triomf”.

Een groot aandeel in het succes had de Tsjechische keeper Marian Hirner. Hij was een klasse beter dan zijn twee Nederlandse collega's die ook in de tweede helft elkaar nog eens afwisselden. De Jonge stopte in deze fase twee strafworpen. „Ron de Jonge was tien minuten goed. De veertig andere minuten maakten we een zwakke indruk met onze keepers. Trouwens, zij deelden in de malaise van de overigen”, aldus de bondscoach.

De Nederlandse selectie was als volgt geformeerd (tussen haakjes het aantal gescoorde doelpunten): Keepers: Josten en De Jonge; veldspelers: Schuurs(1), Verjans(2), Eilers, Jacobs, De Bakker, Berendsen(1), Kooij, Hamers(1), Bouwer, Beekman(3). Voor Tsjechoslowakije waren Tomas Bartek(8) en Milan Cerny(5) de productiefste spelers.

Jacobs niet in actie

BOXMEER – Wil Jacobs van Vlug en Lenig was in zoverre genezen van zijn knieblessure, dat hij gisteravond deelnam aan de Nederlandse zaalhandbalselectie die tegen Tsjechoslowakije de openingswedstrijd van het WK speelde. Jacobs bleef overigens de hele wedstrijd op de wisselbank. „Waarom zou ik hem in deze omstandigheden laten opdraven?”, zei bondscoach Keeskemethy. „Ik had hem willen inzetten als het goed liep, maar het was zinloos om met Jacobs, na de ellende van de voorbije weken, een risico te lopen in een ontmoeting die voor ons desastreus verliep. Normaliter zou Jacobs zeker voor vijf doelpunten goed geweest zijn, alsmede voor een belangrijke rol in verdedigend opzicht”.

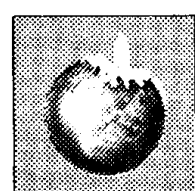
(ADVERTENTIE)

ISOLATIE-TOETS

(Warm aanbevolen aan alle bewoners van een eigen huis!)

Isolatie helpt op stookkosten te besparen en... verhoogt het wooncomfort! In dit lijstje ziet u wat één enkele vierkante meter isolatie u gemiddeld op stookkosten bespaart en na hoeveel jaar de voorzieningen zijn terugverdiend. Pak de duimstok en bekijk wat er in uw huis allemaal te isoleren is.

Een prima basis om in overleg met een isolatiebedrijf of doe-het-zelf zaak snel een isolatieplan op te stellen!

Nationaal Isolatie Programma

soort isolatie	jaarlijkse besparing* op stookkosten per geïsoleerde m²	aantal jaren waarin de kosten van isolatie zijn terugverdiend	
		uitgevoerd door de vakman	zelf uitgevoerd
Spouwmuurisolatie	f 5,86	3½ jaar	-
Gevelbinnenisolatie	f 5,86	10 jaar	5 jaar
Dakisolatie	-	-	-
- verwarmde zolder	f 5,86	10 jaar	5 jaar
- onverwarmde zolder	f 3,52	17 jaar	8½ jaar
Vloerisolatie	f 2,93	10 jaar	5 jaar
Dubbelglas	-	-	-
- woonkamer	f 17,58	12½ jaar	-
- slaapkamer	f 11,72	19 jaar	-
Voorzetramen	-	-	-
- woonkamer	f 17,58	11½ jaar	5½ jaar
- slaapkamer	f 11,72	17 jaar	8½ jaar
Leidingsisolatie (per strekkende meter)	f 5,27	2 jaar	1 jaar

* Deze besparingen gelden voor centraal verwarmde woningen waarin 3500 tot 3700 m³ aardgas per jaar wordt verbruikt bij een aardgasprijs van 58,6 cent per m³.

ZANDVOORT – Zondag 13 maart om drie uur Zuid-Amerikaanse tijd laten vierentwintig Formule I-rijders de pk's van hun bolides los op het asfalt in de buurt van Rio de Janeiro. De start van een nieuw Grand Prix-seizoen. Formule I, toverformule uit de autoracerij. Miljoenen enthousiaste supporters worden weer maandenlang in de ban gehouden door het circus dat op voortreffelijke wijze inspeelt op het onverzadigbare verlangen naar snelheid. Laat een seer gezelschap zien hoe de brullende monsters in bedwang kunnen worden gehouden. Steeds balancerend op de scherpe grens met aan de ene kant het succes en aan de andere kant de nederlaag. De fatale crash vaak in de slipstream. Het is ook daarom dat deze tak van sport waarschijnlijk evenzoveel tegenstanders heeft. Waar uitzinnige toeschouwers hun favorieten aanbidden, vervloeken even verderop de tegenstanders wat zijn noemen het lubber spel met de dood. Jan Lammers, verleden jaar nog behorend tot de crème de la crème in de autoracerij, maakt dit jaar noodgedwongen een pas op de plaats. Met andere woorden, zijn aanwezigheid op de circuits vloeit hooguit voort uit zijn activiteiten verslaggever voor Studio Sport. Zijn optreden als coureur beperkt zich dit seizoen tot het Europees Kampioenschap Renault 5 Turbo en de strijd om die titel in Groep C met de Porsche 956. Vlak voor het race-seizoen had het Limburgs Dagblad een gesprek met Jan Lammers.

● Jan Lammers op het rechte eind van het circuit van Zandvoort. Driekwart van zijn leven bracht de Zandvoorter op "zijn" circuit door. Verleden jaar reed hij er - voorlopig - zijn laatste Formule I-race. Foto's: DRIES LINNSEN

mijn verhaal simpel. Tot nu toe heb ik nog niets bewezen; ik heb nog niet kunnen laten zien dat ik een gerenomeerd rijder ben. Hoe dat in de toekomst met die Porsche wordt, weet ik niet. Aanstaaende dinsdag testen wij een dag op Silverstone. Daarna begint de tijd van afstellen en veranderen".

Jan Lammers beschouwt zijn toekomstige activiteit in Groep C als de deur, die op een kier naar de F-1 staat. In feite gaat alleen daar zijn aandacht naar uit. Al zijn bezigheden zijn erop gericht in dat rijtje gevestigde namen terecht te komen. Hoe moeilijk dat is heeft Lammers aan den lijve ondervonden. Tonnen geld zijn er inmiddels al aan besteed en tot nog toe zijn de inspanningen vrijwel zonder resultaat gebleken.

Bluf

„Niet alleen tonnen geld, maar ook een portie bluf", vult de goedlachse Zandvoorter aan. „Indertijd kostte een plaats in het Shadow-team 1,8 miljoen gulden. Ik zette zonder bedenkingen mijn naam onder het contract, ofschoon ik bij wijze van spreken geen cent had. Voor de eerste aanbesteding, één ton, heeft Rob Slotemaker nog garant gestaan. Even later kwam Samson op de proppen en nam de sponsoring op zich".

Lammers kan het goed velen dat er ook een zonnigere kant van de medaille bestaat. Immers niet elke coureur in het formule I-wereldje sleept handenvol geld mee om in het circus op beschieden wijze mee te kunnen draai-

Jan Lammers:

'Mijn verhaal is simpel'

Tekst:

Fred Sochacki

„Ik schaam me diep", verantwoordt Jan Lammers zich, als hij enkele minuten later dan het afgesproken tijdstip zijn gezicht om de hoek van de deur laat zien en zo blijkt geeft van zijn aankomst. Rap sprint hij het leslokaal van de 'Rob Slotemakers Antislipschool' binnen, dropt zijn tas bij de dichtstbijzijnde stoel, roept in het voorbijgaan „ogenblikje nog" en haast zich naar het toilet. De directeur van de antislipschool heeft zijn intrede gedaan. Jan Lammers mag blij zijn dat de zool van zijn sportschoenen van een antisliplaag is voorzien, anders was hij vast een keer onderuit gegaan in de fracties van seconden dat hij voorbijflitste.

„Sorry hoor, dat ik te laat ben", zegt hij met een diepe zucht, en midden in het leslokaal met genoegen constateert dat hij de race tegen de druk in zijn buik heeft gewonnen. Tot de orde overgaand vervolgt hij: „Laten we het gesprek maar in mijn bureau houden, dat lijkt me beter".

Uithangbord

Het bureau is veel te netjes opgeruimd, waardoor het de indruk wekt dat er niet echt aan wordt gewerkt. Lammers is er ook de man niet naar om zijn leven op een stoel achter een schrijftafel te slijten. Hij is belast met de PR-werkzaamheden rond de antislipschool. De 26-jarige coureur fungeert als veredeld uithangbord voor het bedrijf waar hijzelf directeur van is. Een loonbedrijf met vier instructeurs, een jongeman, die de baan naat houdt met de tuinslang en Els, de secretaresse, die op 10 meter van baas Lammers krijgt te horen of ze al dan niet in vaste dienst wordt aangenomen. Vandaar misschien dat het bureau zo zorgvuldig opgeruimd is.

Als Jan Lammers eenmaal goed geïnstalleerd is, vertelt hij in een vrijwel niet aflatende waterval van woorden zijn verhaal. Rap pratend, maar wel de woorden goed uitkiezend, immers hij weet als geen ander hoe men zich dient op te stellen tegenover de pers. Lammers heeft door de jaren heen genoeg - veelal slechte - ervaringen opgedaan met zijn toekomstige collega's. Vakbroeders, want onlangs bereikte de

● Jan Lammers, achter zijn bureau. Een plek waar hij niet vaak te vinden is. Hij is er de man niet naar om stil te zitten.

Zandvoortse autocoureur een overeenkomst met Studio Sport om de Formule I-races van commentaar te voorzien.

„Die negatieve berichtgeving over mij in de Nederlandse media wijkt ik aan diverse factoren", filosofeert Jan Lammers. „Op de eerste plaats is het een stuk teurstelling bij een bepaalde groep mensen. Daarnaast wordt er in de verslaggeving een stuk persoonlijke kritiek verwerkt. Een zaak die de objectiviteit natuurlijk niet ten goede komt. Mensen vragen: en Lammers, waar blijf je met je grote mond? Daarbij wordt wel vergeten dat ik nooit geroepen heb, dat ik wereldkampioen zou worden. Dat ik die titel ambieer is een ander chapter. Gaat het slecht breekt er kritiek los, gaat het goed is het meteen hosanna. Ik hou niet van extremen. Goed en slecht ligt, vooral in de autosport, dicht

bij elkaar. In mijn werk als verslaggever voor Studio Sport heb ik in elk geval het voordeel, dat ik weet waarover ik praat. Ik ben geïnformeerd, mijn achtergrondinformatie is veel groter. Je kunt het misschien 'best vergelijken met Mart Smeets. Op voetbalgebied is Smeets beslist geen kei, maar een basketbalverslag, laat dat maar aan hem over. Hij weet wat er in 'n basketbal-speler omgaat, wat hij denkt en hoe hij daarnaar handelt. Dat voordeel heb ik als ik een Grand Prix versla".

Miskleun

Jan Lammers mag dan wel een grote speech afsteken over zijn inzicht als F-1-verslaggever; feit is wel dat hij veel liever als coureur actief betrokken is in het Grand Prix-circus. Iets dat hij ook volmondig toegeeft. Dat

hij dit jaar niet meedraait in het selecte gezelschap, is de lezing die Lammers getrokken heeft uit zijn misleunen van afgelopen seizoen, toen hij met Theodore Racing in de slag ging. Hij kreeg een wagen die niet competitief was en waar dus geen eer mee te behalen viel.

„Ook dit seizoen", aldus Jan Lammers, „had ik weer als Formule I-coureur aan het werk gekund. Het is gewoon een kwestie van één-à-tweehonderdduizend dollar bijeen schrapen en je bent weer verzekerd van een stal. Om echter zoveel geld bij elkaar te krijgen had ik waarschijnlijk in hongerstaking moeten gaan. Formule I spreekt me nog steeds enorm aan. Het leukste werk in de autoracerij, maar niet meer ten koste van alles. De situatie waarin je je als coureur bevindt moet goed zijn. Een monteur

moet op zijn vlak beter zijn dan ik. Als ik merk dat er iemand aan mijn wagen staat te sleutelen, die er niet meer van weet is mijn motivatie niet meer optimaal. Vroeger hield je over dat soort zaken je mond omdat je blij was, dat je erbij hoorde. Nu is dat anders. Een racetal moet perfect georganiseerd zijn. Dit is niet zozeer tegen Theodore bedoeld, wat ik nu zeg. Mijn contract met Yip (Theodore-baas -red.) was niet m'n grootste fout in mijn coureursbestaan tot nu toe. De overstap van ATS naar Ensign indertijd, dat was een echte blunder".

„Bij ATS maakte ik qua prestatie een voortreffelijk seizoen door. Goede races, met name Long Beach, Zolder, Monaco en in Spanje. Toen kwam de aanbidding van Ensign. Tachtigduizend piek ving ik bij die stal, terwijl ik voor mijn optreden bij

ATS een bom duiten moest neertellen. En wel zoveel, dat ik financieel met de rug tegen de muur kwam te staan. Ga maar na wat je alleen al aan reis- en verblijfskosten kwijt bent. De tienduizenden verdwenen als sneeuw voor de zon. Bij Ensign kreeg ik geld toe, dus ging ik uiteindelijk overstag. Met een eventueel faillissement had ik geen rekening gehouden. En precies dat gebeurde. Ik kon naar de helft van mijn centen fluiten en stond op straat".

Twee ton

Sindsdien gaat het Nederlands nationale racetrots niet voor de wind. Voor de korte romance met Theodore moest Jan Lammers zo'n slordige twee ton neertellen. Welgeteld vijf races duurde die liefde. Een handvol GP's waarin de kleine Noordhollander zich slechts één keer kwalificeerde; voor het thuisfront op het circuit waar hij driekwart van zijn nog jonge leven heeft doorgebracht. Toen Tom Byrne met een grotere sponsor op de proppen kwam, moest Lammers het veld ruimen. Het verhaal deed de ronde dat de Zandvoorter niet aan zijn financiële verplichtingen kon voldoen. Lariekoek volgens Lammers. „En als er iemand met nog meer poen komt, laten ze Byrne ook vallen als een steen. Zo liggen de zaken in dit wereldje".

Verleden week meldde het Limburgs Dagblad dat Jan Lammers - die naast de F-1 actief bleef in het Europees kampioenschap Renault 5 Turbo en met Porsche in zee is gegaan - zal uitkomen samen met Richard Lloyd in de Groep C-klasse o.a. tijdens de 24 uur van Le Mans. Canon, sponsor van het Porsche-team, was door Ernst Berg op Lammers gewezen. Na gesprekken met Mick de Haas, tegenwoordiger van de Europese tak van het bedrijf, en Richard Lloyd, werd snel een akkoord bereikt.

Simpel

„Qua snelheid is het verschil tussen formule I en groep C niet groot", zegt Lammers over de Porsche 956. „Op deze manier hou ik wel feeling met snelheid. Ik heb geluk dat ik een erg snelle auto mag besturen. In dit wereldje is er maar plaats voor een enkeling. Ik heb tevens de kans gekregen. Wat ik doe kunnen wel duizend Nederlanders: hard rijden. In feite is

en. Niki Lauda bijvoorbeeld, plukt de tonnen als rijpe appels van de boom. Zijn McLaren-contract zou hem zeven miljoen rijker gemaakt hebben. „Niki Lauda is een verhaal apart", zegt Jan Lammers. Lauda is eenmaal, niet alleen in financieel opzicht. Lauda kan stoppen wanneer hij wil, zorgen hoeft hij zich nooit meer te maken. Hij is een echte uitzondering".

„Door de bank genomen houdt een coureur van het kaliber Jones, Scheckter of Hunt zo'n vier à vijf miljoen gulden aan de rensport over. Dan praat ik wel over rijders, die een keer wereldkampioen zijn geworden. Keke Rosberg zal verleden seizoen zo'n acht ton bij elkaar gereden hebben. De lucratieve contracten worden pas afgesloten, als je de titel op zak hebt. Een jaar eerder wist Rosberg zich nauwelijks te kwalificeren voor een Grand Prix. Dit nog eens ten overvloede om aan te duiden hoe dicht winst en verlies in deze wereld bij elkaar liggen".

Niki Lauda

Met het noemen van Niki Lauda's naam spreekt Jan Lammers, volgens hem, over de ideale formule I-coureur. Als de kleine Noordhollander de Oostenrijkse ex-wereldkampioen omschrijft, glinsteren zijn ogen en vervalt hij in superlatieven. „Niki Lauda is een zalig mens. Erg prettig om mee om te gaan. Hij is super-intelligent en heeft een nuchtere kijk op de dingen. Het is iemand die me enorm aanspreekt, niet alleen zijn manier van racen, maar zijn hele levensfilosofie".

„Keke Rosberg is iemand die enorm hard kan rijden. Dat is zijn sterkste kant. Mentaal is hij minder sterk, bovendien is hij erg emotioneel en laat gauw zijn koppie hangen. De Fin zonder zenuwen, zoals hij wel eens genoemd wordt is het zeker niet. Mentaal sterk is Nelson Piquet. Daarnaast is hij enorm fanatiek en bijzonder slim. De beste coureur van het hele stel echter was Villeneuve. Zijn gevoel voor wagen en snelheid was fenomenaal. Zijn dood is een enorm verlies voor de racerij. Ons wordt wel eens verweten dat we gevoelloos tegenover dergelijke gebeurtenissen staan. Mij laat het niet koud. In hoeverre je erbij betrokken bent is je eigen zaak; een stukje egoïsme speelt daarbij ook een rol. Ik probeer dergelijke zaken van me af te zetten. Het klinkt keihard, maar zo is het in deze wereld.

Bij Stichting St. Anna, een tehuis voor geestelijk gehandicapten, is een part-time vakature voor een

mondhygiënist m/v

De werkzaamheden omvatten:

1. De behandeling van de pupillen in Huize St. Anna te Heel en Huize Op de Bies te Schimmert.
  2. De instructie en motivatie van het verplegend personeel, inschakeling in het onderwijsprogramma van Huize St. Anna te Heel.
- De werkuren bedragen: 8 uur per week in Huize St. Anna en 4 uur per week in Huize Op de Bies en zijn in onderling overleg vast te stellen.

Inlichtingen omtrent deze functie worden gaarne verstrekt door de Heer W. Adriaensens, arts (St. Anna Heel) telefoon 04747-1641, en de Heer R. Custers, arts (Op de Bies Schimmert) telefoon 04404-1751.

Schriftelijke sollicitaties vóór 12 maart a.s. te richten aan de Algemeen Directeur van onderstaande Stichting, Postbus 5001, 6097 ZG HEEL.

Stichting "St. Anna"
Huize "St. Anna", Heel
Centrum voor zwakzinnigenzorg

CHEMCO FOTOGRAFISCHE PRODUKTEN SOESTDUINEN

Al ruim 60 jaar maakt ons bedrijf fotografische producten. Deze producten – zoals films, fotopapieren en fotobaden – worden verkocht aan binnen- en buitenlandse bedrijven die o.a. kranten, tijdschriften en boeken maken.

Ons bedrijf is een gezonde dochteronderneming van Powers Chemco in Amerika. In Soestduinen werken ca. 380 medewerkers.

Voor onze Verkooporganisatie Nederland zoeken wij een

VERTEGENWOORDIGER M/V

voor de zuidelijke provincies, t.w. Noord-Brabant en Limburg.

- De belangrijkste taken zijn:
- het onderhouden van contacten met bestaande relaties en het leggen van contacten met nieuwe relaties, teneinde de verkoop van onze fotografische films en papieren, fotobaden en apparatuur te bevorderen;
  - uitbrengen van offertes;
  - begeleiden van de eerste aanlevering van producten bij afnemers;
  - adviseren van afnemers terzake van het gebruik van onze producten en het behandelen van voorkomende problemen bij afnemers, eventueel in samenwerking met een Technisch Adviseur c.q. een Service Medewerker.

Deze functionaris rapporteert rechtstreeks aan de Verkoopleider Nederland.

- De juiste persoon heeft:
- voldoende grafische kennis om onze afnemers te adviseren op het gebied van fotografische materialen waarbij de voorkeur uitgaat naar reprotechniek;
  - een juiste commerciële ervaring om de verkoop te stimuleren en verder uit te bouwen;
  - een grote mate van zelfstandigheid en flexibiliteit;
  - praktische kennis van de Nederlandse en Engelse taal en is
  - woonachtig in het doelgebied of bereid daar te gaan wonen en is bij voorkeur tussen 30 en 40 jaar.

Een psychologisch onderzoek kan deel uit maken van de selectieprocedure.

Indien u belangstelling heeft voor bovengenoemde functie, kunt u schriftelijk of telefonisch een sollicitatieformulier aanvragen. Tel. 02155-19844, t.s. 239.

Nadere informatie over deze functie wordt u gaarne verstrekt door onze verkoopleider de heer G.B. Hirs. Hij is telefonisch te bereiken op t.s. 211 of in de avonden op zijn privé-nummer 020-435737.

chemco, inc.

afdeling personeelszaken
De Beaufortlaan 28, 3768 MJ Soest

Medtronic is 's werelds grootste fabrikant van elektronisch aangedreven hartstimulatoren, de zgn. pace-makers. Het moederbedrijf staat in Minneapolis (USA) en er zijn vestigingen over de hele wereld met ± 4500 medewerkers. Medtronic B.V. omvat in Nederland een verkoopgroep, een fabricagecomplex, een distributiecentrum voor Europa, Afrika en het Midden-Oosten, en een research- en supportcentrum. In totaal heeft Medtronic B.V. ± 300 medewerkers.

Voor het research en support centrum zoeken wij een:

ASSISTENT-SECRETARESSE (M/V)

Zijn/haar voornaamste taken zullen bestaan uit:

- Het verzorgen van het totale B.V.-bibliotheekgebeuren.
- Verzorgen/contactpersoon inzake het RSC-travelgebeuren.
- Opnemen, concipieren en uittypen van de correspondentie.
- Andere voorkomende (administratieve) werkzaamheden.
- Vervangen van de secretaresse tijdens haar afwezigheid.

De functievereisten zijn:

- HAVO- en secretaresse-opleiding.
- Kennis van de Engelse, Duitse en (b.v.k.) Franse taal.
- Kennis om te werken met word-processor strekt tot aanbeveling.

Arbeidsvoorwaarden:

Naast een uitstekend pakket secundaire arbeidsvoorwaarden, bieden wij een salaris hetwelk afhankelijk is van opleiding en ervaring.

Voor inlichtingen, en uitsluitend schriftelijke sollicitaties met C.V.:

Medtronic B.V., Hoofd personeelszaken, dhr. P. Baars, Wenckebachstraat 10, 6468 NC KERKRADE-WEST. Tel.nr. 045-414040 (toestel 214).

Medtronic

STICHTING SAMENWERKENDE KRUISVERENIGINGEN SITTARD-LAND VAN SWENTIBOLD

Het werkgebied van onze Stichting telt drie basiseenheden. In verband met mutaties hebben wij op korte termijn behoefte aan:

A DRIE HOOFDWIJKVERPLEEGKUNDIGEN V/M

FUNKTIE-INFORMATIE:

- Tot de taak van de te benoemen hoofdwijkverpleegkundige behoort o.a.:
- samen met wijkverpleegkundigen en wijkzakenverzorgenden gestalte geven aan zelfzorg en mantelzorg in de basiseenheid, hierbij uitgaande van de integrale mensbenadering.
- met gegevens vanuit de basiseenheid beleidsaanbevelingen doen.
- beleidsvoorbereidende werkzaamheden in overleg met collegae-hoofdwijkverpleegkundigen en regio-administrateur.

FUNKTIE-EISEN:

- Naar deze functie kunnen solliciteren, zij die:
- in het bezit zijn van het diploma MGZ of HBOV aangevuld met: Kaderopleiding of Hogere opleiding (of studeren hiervoor)
- over goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden beschikken.

B EEN WIJKVERPLEEGKUNDIGE V/M MET INGANG VAN 1-7-1983

FUNKTIE-EISEN:

- Naar deze functie kunnen solliciteren, zij die:
- in het bezit zijn van het MGZ of HBOV-diploma
- uitgaan van een integrale mensbenadering
- vaardig zijn in het verrichten van verzorgende handelingen
- in staat zijn met de hulpvrager te komen tot verdeling van verantwoordelijkheden ten aanzien van de hulpverlening
- de gezondheidsvoorlichting en opvoeding individueel en in groepsverband te ontplooiën
- in teamverband disciplinair en interdisciplinair te kunnen werken
- in staat zijn stagiaires te begeleiden.

SALARIERING/ARBEIDSVOORWAARDEN

Ten aanzien van de salariering en de arbeidsvoorwaarden is de CAO voor het Kruiswerk van toepassing

PENSIOENREGELING

P.G.G.M.

INLICHTINGEN:

Inlichtingen over deze functies worden gaarne verstrekt door de hoofdwijkverpleegkundigen van de Stichting, mevrouw I. Delsing en mevrouw W. Thijssen-van den Thillart. Zij zijn telefonisch bereikbaar via 04490-23440.

SOLICITATIES

Uw belangstelling voor deze functies kunt u kenbaar maken door binnen een termijn van 14 dagen een brief te sturen aan het Bestuur van de Stichting Samenwerkende Kruisverenigingen Regio Sittard-Land van Swentibold, Postbus 5, 6130 AA te Sittard.

Best betaald werk
in de techniek
Vakmensen, kom snel langs.
Fijn-bankwerker

Instrumentmaker

Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

Da's duidelijk bij Keser!

- Volledig sociaal verzekerd • Vakantiegeld, vakantie- en feestdagen, kort verzuim en ziektecompensatie staan duidelijk vermeld op het wekelijks loonoverzicht.

Maastricht, Stationsstraat 35, 043 18151
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045 713120
Sittard, Rosmolenstraat 9, 04490 22279

U bent hard nodig!
Onze relaties vragen
met spoed een

Secretaresse met talen

met praktijkdiploma en ervaring

Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

Da's duidelijk bij Keser!

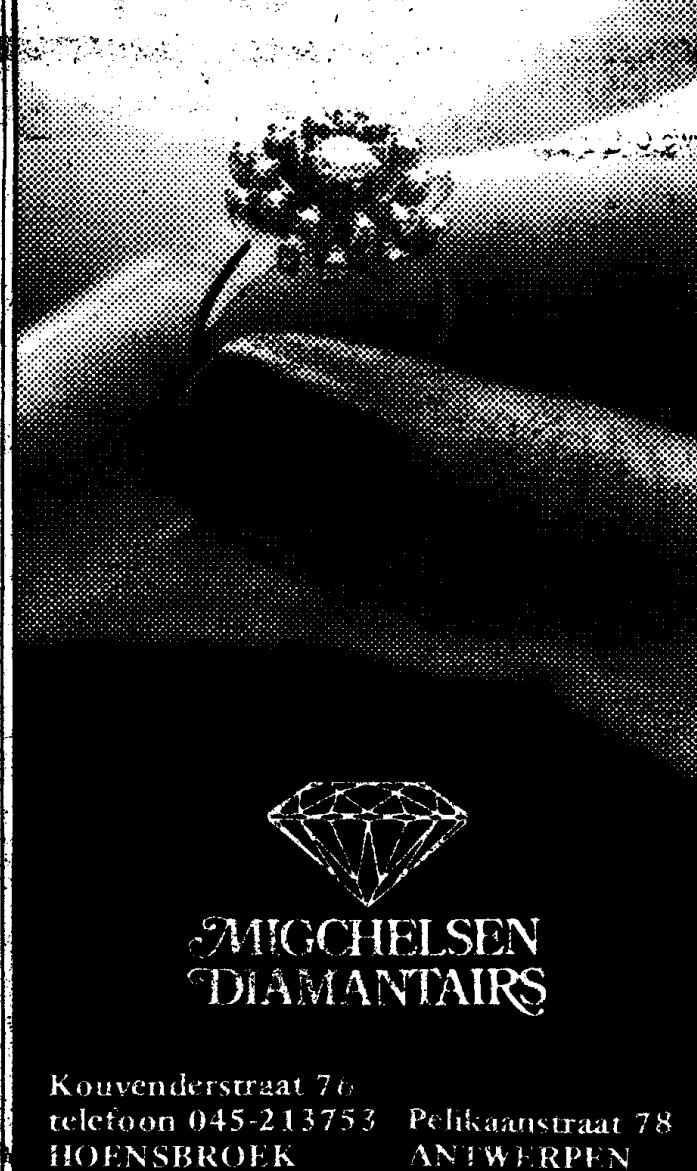
- Volledig sociaal verzekerd • Vakantiegeld, vakantie- en feestdagen, kort verzuim en ziektecompensatie staan duidelijk vermeld op het wekelijks loonoverzicht.

Maastricht, Stationsstraat 35, 043 18151
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045 713120
Sittard, Rosmolenstraat 9, 04490 22279

Migchelsen Diamantairs b.v.,
groot- en detailhandel, vraagt

PART-TIME ADVISEUSE

in de verkoop van briljant sieraden.
Wij denken aan een dame van ca. 35-40 jaar. De Duitse en Engelse taal moet u redelijk kunnen spreken. Ook licht administratief werk moet worden gedaan. Vakkenis wordt u door ons geleerd. Gaarne uw reacties tel. 045-213753 na 13.00 uur.

Kouwendestraat 7b
telefoon 045-213753
HOENSBROEK
Pelikaanstraat 78
ANTWERPEN

Duphar B.V. is een farmaceutisch-chemisch bedrijf, actief op het gebied van de ontwikkeling, productie en verkoop van o.a. geneesmiddelen, vitaminen en gewasbeschermingsmiddelen.

In de vestiging Weesp is de productie verdeeld over meerdere productie-units. Voor één van deze units, wordt gewerkt in een drie-ploegendienst (van maandag-morgen 07.00 uur tot zaterdagmorgen 07.00 uur) zoeken wij ter versterking van het ploegenkader een

assistent wachtchef m/v

die tot taak krijgt in nauwe samenwerking met de wachtchef leiding te geven aan een ploeg en bij afwezigheid van de wachtchef deze te vervangen. Bij gebleken geschiktheid is doorgroei naar de functie van wachtchef mogelijk.

Voor deze functie denken wij aan iemand met:

- ervaring in ploegendienst in de chemische industrie
- een opleiding Vapro A+B of chemisch vakman (PBNA) Vapro C of MT of studierend daarvoor of MTS-Processtechniek
- goede leidinggevende capaciteiten.

Een psychologisch onderzoek behoort tot de selectieprocedure.

Uw sollicitatie kunt u richten aan Duphar B.V., Antwoordnummer 1010, t.a.v. de heer A.J. Tabak, 1380 VC Weesp.

duphar

DUPHAR B.V.,
Farmaceutisch-Chemische Industrie

direct werk in de
gezondheidszorg voor:
O.K.-assistent(e)

O.K.-aantekening en/of
ruime praktijkervaring
vereist.
Werkdagen in
part-timeverband mogelijk.

Neem voor meer
informatie contact op met
onze vestiging te Heerlen.

randstad
uitzendbureau

Heerlen, Akerstraat 26,
045-71 84 60
Sittard, Rosmolenstraat,
04490-1 99 88
Kerkrade, Hoofdstraat 42,
045-45 15 00

Werk
voor specialisten
Wij zoeken met spoed een
Technisch Tekenaar
met HTS-wtb
Offsetdrukker

Keser geeft u uitvoerige informatie
over de jobs en de condities.
Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

Da's duidelijk bij Keser!

- Volledig sociaal verzekerd • Vakantiegeld, vakantie- en feestdagen, kort verzuim en ziektecompensatie staan duidelijk vermeld op het wekelijks loonoverzicht.

Maastricht, Stationsstraat 35, 043 18151
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045 713120
Sittard, Rosmolenstraat 9, 04490 22279

Bronswerk Verwarming en Airconditioning is een springlevend, goed renderend en zelfstandig opererend installatiebedrijf met vestigingen te Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Breda, Eindhoven, Enschede, Leeuwarden, Rotterdam, Sittard en Vlissingen. Bronswerk Verwarming en Airconditioning ontwikkelt en installeert airconditioning- en verwarmingsinstallaties in de utiliteits- en woningbouw. Onze service-organisatie is naast het inbedrijfstellen van deze installaties ook belast met de nazorg hieraan, omvattend:

- verrichten van onderhoudswerkzaamheden en reparaties
- vaststellen en oplossen van storingen.

Voor onze vestiging te Sittard, opererend in Limburg zoeken wij een ervaren

SERVICE-MONTEUR

Hij moet bereid zijn zich enthousiast in te zetten voor veelzijdig en afwisselend werk dat hij volkomen zelfstandig uitvoert. In verband met het sterk ambulante karakter van deze functie stellen wij hiervoor een bedrijfsauto en een bedrijfs telefoon beschikbaar.

Voor deze zelfstandige functie denken wij aan een technicus met een MTS-elektro opleiding, aangevuld met vakgerichte cursussen op het gebied van luchtbehandeling, elektrotechniek en meet- en regeltechniek.

Tevens vragen wij een

MTS-er ELEKTROTECHNIEK

om binnen enkele jaren te worden opgeleid tot zelfstandig service-monteur. Een goede kans voor een inventieve jongeman, die verantwoordelijkheid aandruff en bereid is te studeren. Enige ervaring in ons vakgebied is vereist.

Voor beide functies gelden:

- woonplaats regio Sittard
- een goed salaris met aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden
- studiemogelijkheden.

Sollicitaties kunt u richten aan de rayonmanager van onze vestiging te Sittard, de heer A.J. Evers, Rijksweg Noord 175. Telefonisch kunt u de heer Evers overdag bereiken onder nummer 04490-15240.

BRONSWERK
Bronswerk Verwarming & Airconditioning

De rijksoverheid vraagt

De rijksoverheid wil meer vrouwen in dienst nemen. Daarom worden vooral ook zij uitgenodigd te solliciteren.

Assistent-accountants (mnl./vrl.)

vac.nr. 3-0228/1172

Ministerie van Financiën

De Centrale Accountantsdienst is behalve met accountantswerkzaamheden voor de minister van Financiën ook belast met dergelijke werkzaamheden in opdracht c.q. ten behoeve van andere ministers. De taak omvat o.m.: de controle van de verantwoording van het eigen departement; het meewerken aan het toezicht van de minister van Financiën op de departementen en aan het ontwikkelen van een algemeen controlebeleid bij de rijksoverheid; het uitoefenen van controle en het instellen van bijzondere onderzoeken bij rijksdiensten en andere overheidsinstellingen, bij particuliere bedrijven of instellingen waarbij het rijk financieel en/of bestuurlijk betrokken is; het geven van adviezen van bedrijfs-economische en administratief-organisatorische aard.

Vereist: diploma VWO en SPD I dan wel diploma HEAO (richting register-accountant, administratief accountant, bedrijfs-economie, bedrijfsinformatie) en/of studierend voor NIVRA propedeuse. B.v.k. enige ervaring op het gebied van accountantscontrole.

Standplaats: Heerlen.

Salaris: max. f.3841,- per maand. Carrièremogelijkheden en studiefaciliteiten aanwezig.

Sollicitaties inzenden voor 2 april 1983.

Bovengenoemde (bruto)salarissen zijn in het algemeen afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring en zijn exclusief 7½% vakantieuitkering.

Schriftelijke sollicitaties, indien niet anders aangegeven, onder vermelding van het bij de gewenste functie genoemde vacaturnummer (in linkerbovenhoek van brief en enveloppe en voor elke vacature een afzonderlijke brief) en uw huisadres met postcode, zenden aan de Rijks Psychologische Dienst, Prins Mauritslaan 1. Corr. adres: Postbus 20013, 6500 EA 's-Gravenhage.

Een mededeling van ontvangst van uw sollicitatiebrief wordt u door het desbetreffende ministerie, de dienst of instelling toegezonden.

NO

GEMEENTE GULPEN

In de gemeente Gulpen – 7000 inwoners – kan op de afdeling Burgerzaken ter gemeentesecretarie worden geplaatst een

WELZIJNSAMBTENAAR (M/V)

Functie-informatie:

adviseren over welzijnszaken, het voeren van vooroverleg en het onderhouden van contacten met plaatselijke op het welzijn gerichte organisaties, groeperingen, verenigingen e.d.; het uitvoeren van de subsidieverordening; het uitvoeren van de Wet Voorzieningen Gezondheidszorg; secretaris van de Welzijnscommissie.

Bovendien is de gemeente per 1 januari 1983 aangewezen als proefgemeente in het kader van het Bestuurlijk Experiment Kaderwet Specifiek Welzijn. Het opstellen van een integraal welzijnsplan behoort mede tot de taak van de welzijnsambtenaar.

Functie-eisen:

bezit van het diploma Gemeenteadministratie I/Bestuursambtenaar, alsmede het diploma Ambtenaar Sociaal Cultureel Werk, dan wel vergoederde studie hiervoor; goede contactuele eigenschappen en ervaring in de hierboven omschreven werkzaamheden.

Salaris:

Afhankelijk van opleiding en ervaring kan passend plaatsvinden in een van de niveaus 6 of 7 (maxima resp. f 3066,- en f 3375,-).

De gebruikelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing. Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de gemeentesecretaris (tel. 04450-2555).

Sollicitaties dienen binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie te worden ingezonden aan burgemeester en wethouders van Gulpen, postbus 56, 6270 AB Gulpen.

AUTOBEDRIJF P.J. TUMMERS B.V. SITTARD

HANDELSSTRAAT 28, TEL. 04490-12077/21403 INDUSTRIETERREIN BERGERWEG

Opel Kadett 13N 4-drs. 1981 bruin; Opel Ascona 1.9 4-drs. 1980 goudmet.; Opel Manta 16S automaat 1976 blauw; Ford Escort 1300GL 1979 rood; Ford Fiesta 1100S 1981 zilver; Ford Taunus 2.0L 4-drs. m. gas 1980 rood; VW Golf S 1980 geel; VW Jetta LS 1980 oranje; Toyota Liftback DX 1981 beige; Toyota 30L 1978 blauw; Fiat Ritmo 75CL 1979 blauw 4-drs.; Honda Prelude 1980 zilver; Datsun Sunny 140Y 1981 rood; Datsun 1200 1981 rood; Datsun Sunny 140Y autom. 1979 zilver; Mitsubishi Colt GL 1981 rood; Mitsubishi Colt GL 1980 zilver; Fiat Panda 45 1980 beige; Renault 1200E 1980 blauw; Mazda 323 1.3 1980 beige; Renault 5T 1981 blauw; Mitsubishi lancer 1400 GL 1981 zilver; Austin Allegro 1300 Spec. 1977 bruin 4-drs. Ford 1600 L Combi 1980; Opel Manta 1600 SL 1978; Mazda 626 4-drs. 1980 24000 km; BMW 1502 1975.

D30 gebruikte automobielen in alle prijsklassen. Inruil en financiering mogelijk, 3 maanden Bovag-garantie boven f 5000,- iedere keuring toegestaan. Gespend dagelijks van 8.00 tot 18.00 uur en op zaterdag van 10.00 tot 18.00 uur.

50301

Poll Food levert behalve kaas, ongeveer honderd andere produkten in kleinverpakkingen, zoals: vleeswaren, roomboter, jams, peper, zout enz. Deze worden geleverd aan o.a.: hotels-restaurants-kloosters-bedrijfskantines-verpleeghuizen-ziekenhuizen enz.

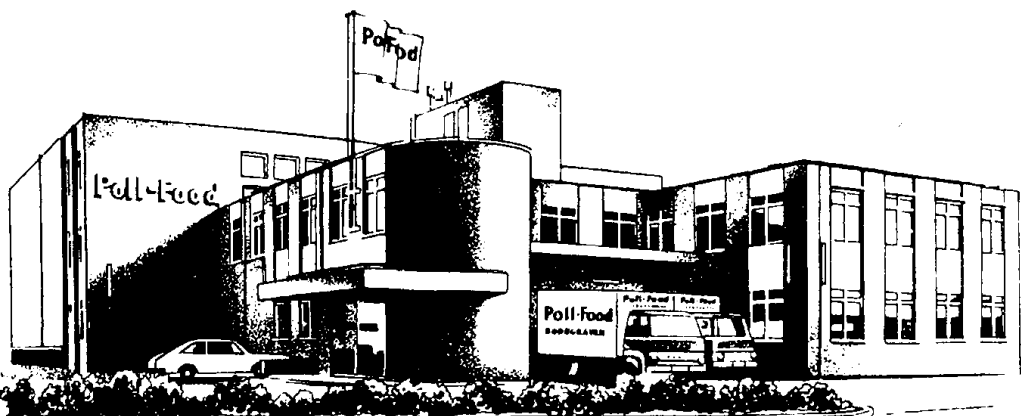
Daarom vragen wij met spoed een ervaren:

vertegenwoordiger

leeftijd ong. 25-30 jaar.

Zijn werk zal bestaan uit het verkopen van onze produkten verpakt in grote en kleine eenheden, alsmede alle portion-packs van ons dochterbedrijf Akvina, aan grootverbruikers in ons rayon Limburg-Brabant. Wij denken dan ook aan iemand die in de omgeving Eindhoven woonachtig is. Salariëring en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend.

Schriftelijke sollicitatie voorzien van recente pasfoto kunt u richten aan onze Hr. J. Snel.

Poll-Food BENELUXWEG 1 POSTBUS 10 2410 AA BODEGRAVEN

Wordt uw eigen baas!

Succesvol zaken doen is nog steeds mogelijk! 6-cijferig inkomen en met plezier werken!

Geen speciale opleidingseisen, geen financiering, alleen ambitie, inzet en enthousiasme tellen. Wij zijn 'Perspect Molecular Engineering B.V.', onderdeel van een succesvolle wereldwijde organisatie, die een unieke serie onderhouds- en reparatieprodukten op basis van een koude moleculaire technologie verkoopt aan handel, industrie en overheid. Deze alternatieve techniek is buitengewoon kostenbesparend en nagestreeft zonder concurrentie. Voor de verkoop van deze produkten stellen wij onafhankelijke distributeurs aan in de regio's Limburg en Eindhoven. Indien u belangstelling heeft, zet dan de eerste stap naar een toekomst met zekerheid voor uzelf en uw gezin.

Schrijf met bijsluiting van uw curriculum vitae naar: Perspect Molecular Engineering B.V. Westblaak 96, 3012 KM Rotterdam

GEZOCHT

Energieke ondernemer in het bezit van de vereiste papieren en de nodige kontanten zoekt goed renderende ambachtelijke slagerij in Zuid-Limburg

Brieven onder nummer Si 637 L.D. Molenbeekstraat 5 6131 TG Sittard.

C 1000 Voordeelmarkt

Binnenkort openen wij onze nieuwe C-1000 Voordeelmarkt in Nieuwenhagen. Voor ons „verkoopteam“ zoeken wij nog enkele personen m/v met ervaring voor de functies:

CHEF-FOOD/DAGVERS:

zelfstandig beheer en organisatie van zijn/haar afdeling. Leeftijd ± 24 jaar

1e VERKOPER:

assisteert de chef food/dagvers Leeftijd ± 18 jaar

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan F. Beuker, Parcivalstraat 44, 5625 EV Eindhoven. Graag voor 5-3-83.

53907

Bij beschikking van de rechtbank Maastricht d.d. 3-2-1983 is Marie Celine Antoinette Swanenvleugel, geb. 29-3-1956, wonende te Maastricht, Geneinde 48, onder curatele gesteld met benoeming van Philomene Maria Alphonsine Swanenvleugel, wonende te Heerlen, Kasteellaan 58c tot curator en van Jean Charles Max Swanenvleugel, wonende te Maastricht, Geneinde 48, tot toezienend curator.

TRANSPORT INTERNATIONAL POOL (TIP) is 's werelds meest toonaangevende trailersverhuur-maatschappij en onderdeel van een internationale transportgroep met een omzet van meer dan 950 miljoen US dollars.

Voor de vestiging in Venlo zoeken wij een

area sales manager

De Area Sales Manager is volledig verantwoordelijk voor de markontwikkeling in Zuid-Oost Nederland en de resultaten van de vestiging te Venlo. In zijn functie rapporteert hij direct aan de Director Benelux en geeft hij de leiding aan een klein team van operationele medewerkers.

Voor deze verantwoordelijke functie zoeken wij een dynamische persoonlijkheid met goede contactuele eigenschappen. Voor de functie is verder vereist dat de kandidaat beschikt over bewezen verkoopervaring en kwaliteiten in de transport- en/of expeditiewereld dan wel in de dienstverlenende sector.

Leeftijd tussen 25 en 35 jaar. Goede kennis van de Engelse taal in woord en geschrift.

Aangeboden wordt een zeer afwisselende, internationale werksfeer met prima arbeidsvoorwaarden. Naast een aanvangssalaris van 50.000 tot 60.000 gulden (afhankelijk van leeftijd en ervaring) komt de Area Sales Manager na voltooiing van de inwerkperiode in aanmerking voor de gunstige bonus- en commissieregelingen.

In twaalf jaar tijd groeide de TIP organisatie in Europa uit tot een vloot van meer dan 14.000 eenheden welke via meer dan 60 vestigingen in 10 verschillende Europese landen worden verhuurd. Het snel groeiende karakter van het bedrijf biedt goede perspectieven voor verdere promotiemogelijkheden.

Sollicitaties gaarne binnen 14 dagen richten aan:

Transport International Pool B.V. Amsteldijk 166 1079 LH Amsterdam t.a.v. de heer A. Selders (Personnel Director)

Voor telefonische inlichtingen kunt u zich wenden tot de heer J. Monshouwer (Director Benelux) Telefoonnummer: 020-461411

TRANSPORT INTERNATIONAL POOL

NISSAN

DIESEL RIJDEN KAN NÔG GOEDKOPER. MET DE NIEUWE NISSAN SUNNY DIESEL.

Er is een nieuwe Diesel voor een ongehoord lage prijs en bovendien zuinig als geen ander. De nieuwe Nissan Sunny 1.7 liter Diesel. Een doorbraak op dieselgebied. Snel en stil. Een luxueus interieur en ongelooflijk duurzaam. Stap in en rij weg. Pas aan de pomp merkt u dat u Diesel rijdt. Maak die proefrit en ontdek dat dieselrijden nu goedkoper kan dan u voor mogelijk hield. De nieuwe Nissan Sunny Diesel v.a. **19.295,-** incl. BTW, af Lisse.

NISSAN

Bastiaans b.v., Spoorseingel 50, Heerlen

Nelissen b.v., Wolfstraat 21, St. Geertruid

J.F. Crutzen, Stationstraat 115, Beek

André Feijts b.v., Duitse Poort 15, Maastricht

Schoenmakers b.v., Geerweg 14, Sittard

Astoria, b.v., Rembrandtstraat 64, Brunssum

Geelen b.v., Groenstraat 33, Melick (Roermond)

Thuis in de techniek?

Dan heeft Keser werk voor u! Goed loon is vanzelfsprekend. Wij vragen met spoed een:

HTS-er electronica

– Ervaring vereist in calibreren van elektronische apparatuur.

– Kennis van IEEE/busbestuurde apparatuur.

Project gaat enkele maanden duren.

Welkom bij Keser.

Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

Da's duidelijk bij Keser!

• Volledig sociaal verzekerd • Vakantieged. • vakantie- en feestdagen. Kort verzuim en ziektecompensatie staan duidelijk vermeld op het wekelijks loonoverzicht.

Maastricht, Stationsstraat 35, 043-18151
Heerlen, Dr. Praelstraat 16, 045-713120
Sittard, Rosmolenstraat 9, 04490-22279

Man 39 jr. gehuwd, blond 1.70 mtr. zoekt een VRIENDIN om een fijne relatie mee op te bouwen. Brieven, graag met tel.nr. waarna ik discreet zal bellen onder nr. HK 016, Limb. Dagbl. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Queen's Club
Kerkrade Holstraat 103
Tel. 045-451391
Dagelijks 14.00 tot 17.00 uur
ZATERDAG 20.00 uur
ALLEN VOOR PAREN
Nog enige nette dames gevraagd.

reizend wonen
wonderbaarlijk
WESTFALIA
VERHUUR VAN
WESTFALIA
KAMPERAUTO'S
Reserveer tijdig
om teerstelling te voorkomen!
auto caubo bu
V.A.G. Valkenburg 04406-15041
Mechelen 04455-1592

De direkteur van A.L. LANGEN B.V. gevestigd te Geleen deelt mede dat sinds 21 februari 1983 ten kantore van het handelsregister te Heerlen is nedergelgd een besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders tot statutenwijziging, inhoudende terugbetaling op alle geplaatste aandelen.

Huwelijk/kennismaking

BELANGENGROEP alleenst. Z.L. zondagavond 27 febr. gezellige avond in Beek. bewijs al verplicht. Inl. tel. 04495-2556.

Welke goed uitz. slanke JONGEDAME, van ± 28 jr. schrijft mij, ik ben gesch. en 35 jr. Br. l.m.f. o.e.r. Brond.n.r. HO 977 LD, Kouvenderstraat 215, 6431 HE Hoensbroek.

Net stel. 33-37, zkt. ander net STEL voor vriendschap. Br.o.no. SH 244 LD, Nobelstr. 12, 6411 EM Heerlen.

Jongeman zoekt leuke VROUW tot 40 jr. om mee op reis te gaan, gratis, midden maart. Brond.n.r. SP 368 LD, Akerstr. 124, 6466 HN Kerkrade-West.

All.st. heer, 57 jr., gr. 1.75 m. goed uitz. ser., wil graag kennism. m. aantr. DAME, ongebl., ± 50 tot 55 jr. Br. m. tel. of adres. Br.o.n.r. SH 246 LD Nobelstr. 12, 6411 EM Heerlen.

Jongeman, 25 jr. zkt. leuke VRIENDIN, geh. of ongehuwd en leeft niet belangrijk. Brond.n.r. GE 4985 LD, Markt 3, 6161 GE Geleen.

Leuke slanke JONGEDAME zkt. k.m. met dito echtpaar voor mod. vriendschap. Br.o.no. BR 198, LD Rumpenerstr. 81, 6443 CC Brunssum.

Jongeman, 39 jr. zkt. kennism. m. VROUW. Brond.n.r. MA 220 LD, Stationsstr. 27, 6221 BN Maastricht.

Nette JONGEMAN, 26 jr. zkt. net meisje tuss. 24-30 jr. Ik ben in bezit van auto en woning. Br.o.no. HO 987 LD Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

Heer 48 jr. zoekt DAME van ong. zelfde leeft. uit eenv. milieu. Brond.n.r. Si 640 LD 6131 EG Molenbeekstr. 5, Sittard.

Nog langer alleen? Nee dankjewel. Ik wil opnieuw beginnen. Als je een slanke MEID bent met een leuke snoet en ± 27 jr. en er ook over denkt, schrijf dan! Aarzel niet, gewoon doen! Ik ben een gesch. jongeman van 35 jr. en woon sinds 3 jr. alleen. Alle br. worden beantw., liefst m. foto. ond.n.r. HK 014 LD, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Ongeh. jongedame, r.k., 32 jr., 1.609 m. fris uiterlijk, middelb. opl., brede belangst., z.k.m. r.k. Ned. ongebl. JONGEMAN of wegw., tot 40 jr., evt. m. kind, dito of hopt. Uitv. br. m. foto ond.n.r. RO 927 LD, postbus 46, 6040 AA Roermond.

Dank aan onze PRINS Lei de eerste, je was geweldig, namens de alleenstaanden van 't Sieske.

ALLEENSTAANDEN a.s. zondag 27 febr., gezellige dansavond in rest. 't Sieske, Rijksweg-Zuid 103, Sittard. Aanvang 20 uur, bewijs van alleenst. verplicht.

Een ruim 70 jaar bestaande financiële instelling wil kennis maken met een

BUITENDIENST FUNCTIONARIS

(mannelijk / vrouwelijk)

die ontwikkeling heeft op middelbaar niveau en

- op sympathieke wijze, commercieel gericht, met mensen kan omgaan;
- prijs stelt op een zelfstandige functie met variabele werktijden en geen bezwaar heeft tegen avondwerk;
- bereid is tot volledige inzet;
- tussen 30 en 40 jaar is en in het bezit van een rijbewijs.

Wij bieden hem / haar

- een vaste positie met goede toekomstmogelijkheden;
- een afwisselende werkkring;
- een honorering en secundaire voorwaarden overeenkomstig de functie;
- een reële promotiemogelijkheid.

Brieven onder nr. HK 015 Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Geld en goed

Vermogensbeheer

met hoge belasting vrije winst. Vrije keuze bank. Inl. 04409-1355, Marathon 9, Eijsden.

Hoe ruim is de keuze aan meubelen bij Woonkultuur?

Héél ruim. Oneindig ruim bijna. Maar omdat al het menselijke grenzen heeft, valt er een exact getal op te plakken. De keuzeruimte bij WOONKULTUUR is precies 4.500 m² groot.

Dat zegt niet alles. Want binnen die afmetingen kan u eigenlijk alle richtingen uit: de richting van het eigentijdse meubel, maar even goed die van de zuiver klassieke vormen en uitwerkingen van zit- of opbergideeën. WOONKULTUUR is een paradijs, waarin tijden en stijlen naast elkaar leven. Als u dus een nieuw meubel zoekt, moet u beslist tot bij ons komen.

Overigens hebben wij ook de geschikte binnenhuisarchitecten, die graag met u bepraten hoe u uw koop-van-het-jaar het best kan aanpassen bij u thuis. Dat doen ze gratis.

En de prijs van de meubelen zelf? Ruim, héél ruim. Zo ruim dat geen enkel gezinsbudget er langs valt.

WOONKULTUUR het betere, betaalbare meubel

woonkultuur

Autobaan Heerlen-Antwerpen afslag Zutendaal.

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur

Dorpsstraat 2-4, B-3601 Zutendaal Tegenover de kerk. Tel. 09-3211350518. Op slechts 13 km van Maastricht, 35 km van Heerlen en 20 km van Geleen. Dagelijks open van 10 tot 18 u., dondag tot 21 u., zaterdag en zondag van 10 tot 18 u., woensdag gesloten. Levering zonder kosten naar Nederland, inclusief BTW. Geen grenskosten.

Elke donderdagavond, de KOOPGUNSTIGE Woonkultuur-avond, open tot 21 u.

Meer kansen... door vakmanschap

KORT MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS

"OOSTELIJKE MIJNSTREEK
ZUIDOOST-LIMBURG

Past. Theelenstraat 20, 6466 JH Kerkrade (tel.: 045-417979).
directeur: H.M.A. Jongen.

Jongeren van 16 tot ongeveer 18 jaar, al dan niet in het bezit zijnde van een diploma LBO of MAVO kunnen in 2 tot 3 jaar opgeleid worden tot het niveau van aankomend vakman (primaire). Voortijdige MBO-verlaters kunnen de opleiding vaak in een kortere periode afsluiten. De afdelingen liggen enigszins verspreid over de Oostelijke Mijnstreek.

ADMINISTRATIE (HNO NIEUWENHAGEN - HNO SPEKHOELZERHEIDE)

Differentiatie: secretarieel
Differentiatie: bedrijfsadministratie

BOUW- en HOUTBEWERKEN (LTO HOENSBROEK)

Algemeen timmerman

METAALWERKEN (LTO SCHAESBERG)

Differentiatie: verspanning
Differentiatie: constructie

MOTORVOERTUIGENTECHNIEK (LTO HEERLEN)

Monteur personenautomobielen

PROCESTECHNIEK (MTO HEERLEN)

Procesoperator/bedieningsvakman

VERZORGENDE BEROEPEN (HNO SPEKHOELZERHEIDE)

Differentiatie: bejaardenzorg
Differentiatie: gezinszorg
Differentiatie: huishouding- en voeding

ORIËTERENDE en SCHAKELENDE PROGRAMMA'S (VC KERKRADE-WEST)

Inlichtingen via het bovenvermelde centrale adres of via de schooldecanen

AANMELDINGEN: voor 1 april (inclusief betaling f 10,- inschrijfgeld)
in verband met beperkte plaatsmogelijkheden.

TECHNISCHE SCHOOL BEEK

Dr. Beckersstraat 138, tel. 04402 - 5225

AANMELDING NIEUWE LEERLINGEN

A.AFDELINGEN Alle afdelingen zijn vierjarig. De eerste twee leerjaren vormen de ONDERBOUW. De laatste twee leerjaren zijn beroepsgericht onderwijs in de volgende afdelingen: 1. BOUWTECHNIEK; 2. ELEKTROTECHNIEK; 3. MECHANISCHE TECHNIEK.

B. INSTRUMENTMOGELIJKHEDEN. Leerlingen komende van een andere soort school voor voortgezet onderwijs, waar zij het eerste of tweede leerjaar met goed gevolg hebben doorlopen, worden bij toelating geplaatst in het tweede of derde leerjaar. Bij niet bevorderde leerlingen wordt de plaatsing in samenspraak met de afleverende school bepaald. Voor leerlingen in het bezit van een MAVO-diploma bestaat de mogelijkheid tot het volgen van een eenjarige opleiding in de beroepsgerichte vakken.

C. DOORSTROOMMOGELIJKHEDEN. Ons lessenpakket is zodanig gekozen dat doorstroming naar elke vorm van Lager Beroepsonderwijs zoals Lager Economisch en Administratief Onderwijs, Lager Huishoud- en Nijverheidsonderwijs, Lager Landbouwonderwijs na de genoemde onderbouw van twee leerjaren mogelijk is.

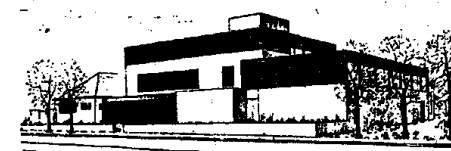
D. EINDEKAMEN. Eindexamens kunnen worden afgelegd op drie niveaus, te weten A, B, of C-niveau.

E. VERVOLGONDERWIJS. 1. Doorstroming naar het middelbaar beroepsonderwijs: 2. Een tweede diploma behalen in een andere afdeling aan onze school; 3. Een aan onze school behaald diploma verbeteren in de beroepsgerichte vakken en/of A.V.O. vakken, ter voorbereiding voor het middelbaar beroepsonderwijs.

F. AANMELDEN. Aanmelden van nieuwe leerlingen vóór 1 mei a.s. Deze aanmelding kan geschieden:

1. Via het hoofd van de lagere school in onze regio; 2. Rechtstreeks bij onze administratie voor leerlingen van een andere school voor voortgezet onderwijs of van een lagere school buiten onze regio.

Verdere inlichtingen bij de directeur, H.W.G. Zwart.

MAURITS MAVO

Mauritslaan 77, 6161 HS Geleen
Postbus 378, 6160 AJ, tel. 04494-44015

Opleiding - MAVO C en D-niveau - MAVO-Projektschool.

Schoolgrootte: - 245 leerlingen.

Boeken: - Boekenfonds klas 1 en 2 aanwezig.

In 1983 uitbreiding waarschijnlijk naar klas 3.

- Boekenbeurs voor klas 4.

Huiswerkklas - De leerlingen hebben de mogelijkheid om op school onder toezicht te studeren.

Algemene Technieken:

- Is als extra vak in het lesprogramma opgenomen. Thema's:
- elektriciteit in huis - metaalbewerking
- fiets en bromfiets techniek - E.H.B.O.

Leerlingenbegeleiding:

- De school neemt deel aan het project 'leerlingenbegeleiding'.

Leerlingen zijn verdeeld over kleine mentorgroepen.

Cursus machineschrijven:

- Voor de 3e en 4e klassers bestaat de mogelijkheid een cursus machineschrijven te volgen.

Ouderbijdrage:

- f 55,- voor één leerling f 82,50 voor twee of meer leerlingen uit een gezin.

Direkteur: - Dhr. Steen

Spreekuur: - Na telefonisch afspraak.

MEAO - ST.-SERVAASCOLLEGE

Amalbergstraat 1 - 6226 AS Maastricht - Telefoon 043-623219

Directeur: Dr. G.J.B. Verbeet

MODERNE DRIEJARIGE OPLEIDING VOOR MIDDELBAAR ECONOMISCHE KADERFUNCTIES

met als richtingen:
**BEDRIJFSADMINISTRATIEF
BESTUURLIJK
COMMERCEEL**

**SECRETARIAAT,
DAGOPLEIDING VOOR
DIRECTIESECRETARIESSSE**
(Aantekening is mogelijk
voor medisch secretaresse)

TOERISTISCH

OPEN AVOND

Onze school wil iedereen, (leerlingen en/of hun ouders) die nog niet op een andere wijze geïnformeerd is over het MEAO te Maastricht hertoe in de gelegenheid stellen door het houden van een open-avond.

De school, gelegen nabij de Koning Clovisstraat, is geopend vanaf 19.30 uur op vrijdag 18 maart 1983 voor aangemelde leerlingen van MAVO of LBO en HAVO 3 vrijdag 25 maart 1983 voor aangemelde leerlingen van HAVO/VWO woensdag 30 maart 1983 voor alle na 10 maart aangemelde leerlingen en overige belangstellenden.

AANMELDING VAN LEERLINGEN TOT 1 APRIL 1983

PLAATSIJNG IS MOGELIJK:

In klas 1: met eindexamen MAVO-4, LBO-4 of HAVO-3

In klas 2: met eindexamen HAVO of VWO

In de tweede klas wordt gedurende een periode van zes weken gestageerd bij het bedrijfsleven of de overheid.

Aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar bij de directieuren of schooldecanen van scholen voor Voortgezet Onderwijs in de regio Zuid-Limburg. Eveneens bij de administratie van de school (tel. 043-623219). De school verstrekt desgewenst nadere informatie.

SCHOLENGEMEENSCHAP VOOR VOLWASSENEN IN MIDDEN-LIMBURG

Roermond

Weert

AVOND-HAVO/ATHENEUM (HAVO-top: vanaf 17 jaar)

AVOND- EN DAG-MAVO (vanaf 16 jaar; „moedermavo“)

OOK STUDIE PER VAK (alleen Frans, Duits, Engels enz.)

Vraag informatie (ontvangt u in april) per briefkaart bij P.V. Wesiak, directeur, Op de Peelberg 44, 6049 EZ Herten. (04750-34319)
„Stichting Avondonderwijs voor Midden-Limburg

Naar een nieuwe school...? maar dan wel op een nieuwe fiets!

Uitsluitend merkfietsen

koopt u bij

GUCCO rijwiel- en
bromfietsencentrum
Markt 24-25 - Nieuwenhagen - 045-312644.

Welke student of leraar
geeft mij BILLES in wis-
kunde en natuurkunde.
LTS-C-niveau. Tel. 04402-
3193.

Opleiding PARACHUTE-
SPRINGEN op vliegveld
Budel. Start op 21-03-83.
Bel voor inf. 013-425952.

AUTORIJLES: nieuw, tij-
delijk eerste 10 lessen a
f 20,-, vervolglessen f 35,-
p. uur, schakel + autom.
Tel. 045-213846.

nathalie mannequinstituut

en modellenburo Denise

opleidingsinstituut voor

mannequin/fotomodel

dressman en het geven van

chamecurus

Totale organisatie van
mode-evenementen en
productpresentaties
Geheel verzorgde shows voor elk
budget

Dautzenbergstraat 32a, Heerlen
Voor telefonische informatie: Lucie Ferdinandus
045-710802

Diversen

Uw adres voor warme en
koude BUFFETTEN of di-
ners, bij u aan huis ver-
zorgd of bezorgd. Tel. 045-
221033.

Wie LEENT bedrijf
f 10.000,- Br.o.no. Ho. 989
LD, Kouvenderstr. 215,
6413 HE Hoensbroek.

Rubber MATTEN in diverse
uitvoeringen voor alle
doeleinden: Industrie -
Werkplaats - Huis. Auto-
banden Sampermans, Wil-
lemstr. 80, Heerlen. Tel. 045-
725910.

WASAUTOMATEN. Dui-
zend + één onderdelen uit
voorraad. Elektroniek, Ge-
leen, Mauritslaan 112.

Heden zaterdag 26 februari op de

Vrije Miert

Hurksestr. 2b, Eindhoven, tel. 040-228333

De zangeres zonder naam

(vanaf 14.00 uur)

en speciaal voor de kinderen

Hermano de clown

11.00 en 13.00 uur

ADMINISTRATIEUR, z.
ruime erv., kan nog boek-
houd. aann. Achterst. geen
bezw. Pb. 225, 6430 AE
Hoensbroek.

Meubelen STOFFEREN.
Wij komen u geheel vrij-
blijvend bezoeken. J. v.d.
Zwaag, Kantstraat 35,
Ubach over Worms, tel.
045-314522 of 045-312756.

Deskundig door mijn ja-
renlange ervaring vul ik
uw aangiftebijlet INKOM-
STENBELASTING bij u
thuis in. Tel. 045-412118
b.g.g. 422870.

TV-REPARATIE zonder
voortrijkosten, Z.-Lim-
burgse TV-service. Tel.
045-314122.

Snel service, reparaties in
garantie. WASAUTOMA-
TEN, diepvriezers, koel-
kasten, Café-frituren, slag-
rijkoelingen. Tel. 045-
224225.

STOELVLECHTERSBE-
DRIJF repareren rieten
en biezen stoelen. Gratis
afhalen en brengen. Tel.
045-216592.

STUDENTEN! gez. voor
meertijden, omg. Heerlen-
Kerkr. naar Utrecht-Hil-
versum en terug. Belien
ma, di-en-wo. Tel. 045-44-
1968, na 5 uur, vragen naar
Jon Janssen, rest., 045-
424795.

Inlijsterij "De SPIE", Pr.
Irenestr. 2, Brunssum. Tel.
045-253152.

HELDERZIENDE en al-
ternatieve geneeswijze
werkt ook op foto. Afsp.
tussen 9 en 10 uur, 's morn-
gens, 04490-26641.

Is NATUURVOEDING
duur? Koop rechtstreeks
bij de bron. Ook zat, en
zond, kunt u terecht, als u
Gent en omstr. bezoekt.
Vraag naar Lima. Tel. be-
reken. 08-320182732, spec.
voorwaarden bij grote aan-
koop.

TRAINER S.V. CORIOVALLUM

Voetbalvereniging uitkomend in de vierde klasse der
KNVB.
Sollicitaties richten binnen 7 dagen aan: Secretaris W.
Schmetz, Pr. Irenestraat 18, 6412 AG Heerlen

Antiek

Grote keuze in:

salontafels
jachtkasten
eethoeken
biedermeier kaste
kachels, enz.

Gunstige prijzen door eigen import. Gespreide be-
mogelijk. Antiekhandel P. Cortenraad, Reinalds-
hoek Nieuweweg 2, Valkenburg, tel. 04406-1500
Iedere dag, ook

zondags geopend

Hedenavond dansen met de welbekende

"BLACK DEVILS"

in

"HET WAPEN VAN HOENSBROEK"

U bent van harte welkom

Cees en Bienna Rond

Hoofdstraat 436, Hoensbroek

10 jaar

mannequin-
instituut

IRIS

VERTROUWD-BEKEND-ERKEND

Nieuwe cursus:
Avondopleiding met video

Mannequin
Dressman
Houdingverbetering

Voor belangstellenden is de
informatie- en inschrijvingsavond:

HEERLEN:
7 maart a.s. om 20.00 uur in het Pannaschhuys, Nibelstraat 33.
SITTARD:
11 maart a.s. om 20.00 uur in Hotel de Prins, Rijksweg-Zuid 25.
MAASTRICHT:
16 maart a.s. 20.00 uur in de bovenzaal van café La Patraque,
Pottelstraat 13-15.

Tel. Informatie 04402-1732.

Dag- en avondcursussen
opleidingen uitsluitend
voor erkende examens

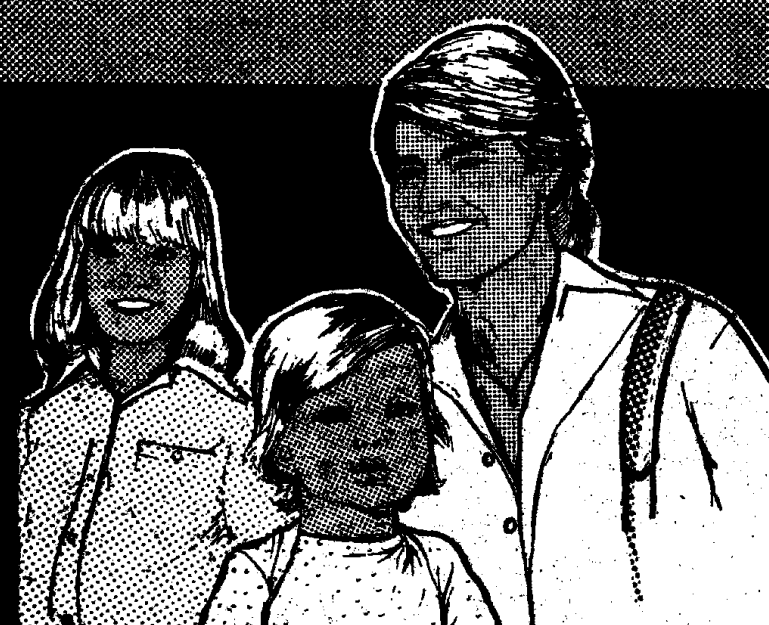
INSTITUUT
WAAIFOORT

Heerlen
Roodhulplein 16
045-713717

Maastricht
Al. Bottlaar 44
043-13839

Boekhouden - Mod. bedr. Adm. -
Middenstand
Hand. Korresp. N.E.D.F. Hoofdkorresp.
N.E.D.F.
Sprekvaardigheid E.D.F.
Steno-typiste
Marketing (assoc. ex.)
Diplessen alle vakken.
Directie Secr. - Buro Secr. - Adspir. Secr.
Receptioniste dagopleiding 10 mnd. - avond-
opt. 22 mnd. - Hogere Handels- en admini-
stratieve opleiding dagopleiding 12 mnd. -
avondopleiding 24 mnd.
Typen Port- en Unie ex.
Stenografie N.E.D.F.
Algemene Ontwikkeling

Elke maand van het jaar kan men, met welke
opleiding ook beginnen. Gaarne zullen wij u geheel
vrijblijvend ontvangen ter uitvoerige bespreking
studie-mogelijkheden. Advies: Maak telefonisch een
afpraak!!!

OOK HET COMPLETE JEUGDMEUBELPROGRAMMA VINDT U BIJ WARSON MEUBELN IN MAASMECHELEN

Daarom biedt Warsen u kinder- en
jeugdmeubelprogramma's, die met het
kleine volkje meegroeien.

Maak ook uw keuze bij ons voor gezond slapen.
Kwaliteit staat hierbij altijd voorop.
Alle bekende merken verkrijgbaar.

AUPING, EPEDA + BEKA bedden, LATTOFLEX, VELDAFLEX,
PIRELLI, Alle soorten dekbedden.

Speciale aanbieding in bankstellen,
eetkamers, halkanen en slaapkamers
tegen uitzonderlijke prijzen.

Catalogi beschikbaar

Leveren en plaatsen franco huis.

Warsen is bereikbaar vanuit de
autoweg E-39 richting Antwerpen.

Afslaan 1ste afrit na de grens.

Maasmechelen ± 500 meter rechts

musterring

4 etages vol
elegante
meubelstijlen.

Warsen meubelen

MAASMECHELEN
Belair, Rijksweg 397 (Markt)
Telefoon 08-3211774155
Openingstijden dagelijks van 9.00-12.00 uur
en van 13.00-18.30 uur
's-Zaterdags doorlopend van 10.00-18.00 uur.
's-Zondags van 10.00-12.00 uur.
Parkeerplaats aanwezig.

Onze derde verdieping is volledig ingericht
met jeugdmeubelprogramma's en beddegoed.

HEERLEN/MAAS-TRICHT - Daar sta je dan als pas afgestudeerd onderwijzer of onderwijzeres. Na drie jaar die kun je van tijd tot tijd paar uurtjes per week zieke collega vervangen. Voor de enkele gelukwens wacht er een tijdelijke baan. Maar voor de rest? "Vaste" baan in het onderwijs is voor jonge onderwijzers niet weggelegd. Zal er naar verwachting in 1990 ook niet komen. Het beziet die honderden jongens en meisjes in Limburg die jaarlijks toch weer komen voor de „pedac“?

De malaise in het onderwijs zijn belangrijke factoren aan te wijzen. Allereerst de economische crisis leidt tot bezuinigingen. Hierdoor verdwijnen direct duizenden plaatsen in het onderwijs. En het lange tijd gedaalde geboortecijfer. En minder kinderen betrekken minder onderwijzers. Tot in de jaren '60 waren er in Limburg veel pedagogische academies nodig, immers het katholieke Zuiden was van oorsprong nogal kinderrijk. Toen echter het begin van de jaren zeventig trad naar geboorteperking en de grotere vormen aannamen van de schok in Limburg het harden. Ten opzichte van de rest van Nederland daalde het aantal jaarlijks geboren kinderen in Limburg.

Dit verband enkele cijfers ter verduidelijking. Het aantal kinderen bij gewoon lager onderwijs daalde van 200.000 in 1970 tot 1981 100.000. Het aantal kinderen dat in Nederland geboren werd nam na een geringe opleving in 1980, nog steeds. Kwamen er in de jaren zeventig nog jaarlijks 1.000, vorig jaar liep dit terug tot 1.000. Het aantal studenten op de Limburgse pedagogische academies, of met een vakterm „pedagogische academies“, is sinds 1975 meer dan gehalveerd. Van 2000 studenten in het schooljaar '75-'76 tot 744 nu. Het aantal werkloze Limburgse onderwijzers in het gewoon lager onderwijs is sinds het begin van de malaise verviervoudigd.

Aanmeldingen

Directeur van de Heerlense pedagogische academies is de heer J. Nikkel. Hij gelooft dat de sterfende van het aantal studenten in opleiding nauw verbonden is met de economische problemen in de Oostelijke Mijnstreek. Aan het begin van de jaren zestig hadden we 400 aanmeldingen voor het eerste schooljaar, dit jaar bedraagt het aantal aanmeldingen nog geen 40. Volgens directeur Nikkel, en hij verder. In de jaren zestig werd de Oostelijke Mijnstreek een probleemgebied. Mensen gingen dicht en veel mensen vertrokken. Door deze ontwikkelingen ontstond er een tekort aan kinderen. Twee weken geleden had ik een gesprek met de van de Katholieke Onderwijsvereniging. Hij vertelde mij dat hij grote zorgen maakt over het toekomstig perspectief. Door de enorme terugloop van het aantal studenten erin de toekomst wel onvoldoende inzetbare onderwijzers kunnen zijn.

Flauwekul

Inderdaad collega's van mij beweren dat er over een tijdje groot tekort komt en dat er niet vroeger weer spoedcursussen moeten worden. Dat is je flauwekul. Op een hele kleine uitzondering na zullen de studenten nu van de pedacs afkomen in het onderwijs hun brood verdienen, gelooft directeur drs. H. van de rijks pedagogische academie in Maastricht. „Alle pedacs hebben van minister Deetman brief gekregen met de mededeling dat zo weinig mogelijk studenten te laten. Want, zo formuleert hij, jullie kunnen de studenten geen toekomst bieden. Zeer recent schreef Deetman ook een aan alle HAVO's en scholen VVO. „In die brief vroeg hij of leerlingen op het hart gedrukt

MAAK ER JE TOEKOMST VAN.

De Pedagogische Academie Heerlen en de Opleidingsschool voor Kleuterleidsters leiden op voor de nieuwe basisschool

Aanmelding:

Pedagogische Academie Heerlen
Schandelmolenweg 20
6415 GG Heerlen tel. 0432 - 720555

Opleidingsschool voor Kleuterleidsters

De advertentie van de Heerlense Pedagogische Academie. „Maak er je toekomst van“, werkelijkheid of een irreële voorstelling van zaken?

Jonge leerkracht is kansloos in eigen beroep

kan worden dat het erg moeilijk in het onderwijs is en dat de leerlingen er nog maar eens over moeten nadenken eer ze besluiten om toch naar een pedac te gaan“.

Vruchten

„Jaren geleden wisten we al hoe de toekomst van het onderwijs eruit zou zien“, vervolgt Nikkel: „Daarom stuurden voorgangers van Deetman een richtlijn naar alle rijks pedacs waarin stond dat er niet meer studenten mochten worden aangeworven dan het voorgaande jaar. Deze maatregel heeft dus al ruimend gewerkt op de groei van het aantal werkloze onderwijzers. Daar tegenover staat een bijna ongelimiteerde groei van protestant-christelijk en katholieke pedacs. Deze blijven maar studenten werven zonder ook maar één enkele keer naar de toekomst te kijken. Daar plukken we nu de vruchten van“.

Uitzichtloos

Wanneer er alleen rijks pedacs zouden zijn geweest was de huidige toestand waarschijnlijk niet zo erg geweest, gelooft Nikkel. Maar dat is helaas de werkelijkheid niet. De minister kan de besturen van de bijzondere scholen wel zeggen dat ze zich moeten matigen bij de aanname van

nieuwe studenten, maar hij kan niets opleggen. De besturen zijn autonoom. Is er sprake van een uitzichtloze situatie voor de studenten? Directeur J. Nikkel: „Ja, dat lijkt zo. De kans op werk in het onderwijs is bijna nihil“. Ook dit jaar wordt er weer druk geadverteerd door scholen. Zo ook door de pedagogische academies. De opzet verschilt echter nogal eens. Een voorbeeld is de advertentie van de Heerlense pedagogische academie. Bovenin staat groot: „Maak er je toekomst van“. Alsof de studenten inderdaad toekomst hebben in het onderwijs. Afbeeldingen als momentopnames uit het dagelijkse werk van de onderwijzer maken het geheel nog aantrekkelijker. De samenstellers van de advertentie zijn waarschijnlijk vergeten dat de aspirant-studenten die hierop ingaan alleen tijdens hun stageperiode kunnen voldoen aan het geschetste „ideaalbeeld“. De werkelijkheid ziet er heel anders uit. Werk in het onderwijs is er immers niet voor hem. De Heerlense pedac stuurt bovendien, als een van de weinige opleidingen, jaarlijks duizenden aanmeldingsformulieren de regio in. Elke eindexamens kandidaat op het HAVO en VVO in de Oostelijke Mijnstreek krijgt een informatiepakket thuis. Een vorm van rouwen?

Directeur J. Nikkel hierover: „Met die advertentie lijkt het alsof we de aspirant-studenten voor de gek willen houden. Maar vergeet niet, voor talloze andere opleidingen geldt hetzelfde als bij ons; er is geen werk meer. Geen school in Nederland kan zijn studenten een garantie op werk geven. Overigens, op die advertentie heeft niemand gereageerd“.

Pers

„En wat de aanmeldingsformulieren betreft. Kijk, het onderwijs heeft een negatief beeld gekregen door alle publicaties. Iedereen weet langza-

amhand dat het slecht gesteld is met de werkgelegenheid in het onderwijs. Daarom is het aandachtsveld van de pers daar meer dan normaal op gericht. Hier komen dan nog enkele stakingsacties bij en het negatieve beeld wordt allang groter. Wij sturen die folders en formulieren de deur uit om een stukje informatie van onze kant te geven. Maar we hebben nog twee motieven. Allereerst hebben we het gebrek aan informatie over vervolgoopleidingen bij de schoolverlaters op. Tot slot proberen we langs deze weg het totale aanbod van aspirant-studenten uit de

Leerlingen staakten in november 1982 tegen afbraak van banen in het onderwijs. Het heeft niet mogen baten...

regio te bereiken. In de informatie die ze thuis krijgen staat dat er buiten het onderwijs verschillende mogelijkheden zijn. De pedagogische academie is een opleiding met een algemeen karakter, waardoor studenten in verschillende takken van de maatschappij kunnen solliciteren. In de informatie wordt natuurlijk ook gewag gemaakt van de geringe kansen op een baan“, betoogt directeur J. Nikkel.

Beperkt

Het beleid bij de rijks academie in Maastricht staat hier rechtlijnig tegenover. Er gaat geen enkel aanmeldingsformulier de deur uit en een advertentie komt er niet aan te pas. Waarom niet? Directeur J. Nikkel: „Ik heb de opdracht van de minister, in feite mijn werkgever, om het aantal studenten zo beperkt mogelijk te houden. In de aannamegesprekken raad ik ze zelfs niet aan om hier naar toe te komen. Wanneer iemand tijdens zijn gesprek duidelijk blijkt geest van een stuk motivatie is hij vanzelfsprekend welkom. Maar ik stuur geen aanmeldingsformulieren rond. Daarvoor is de dekaan op de middelbare school. Die krijgt eens per jaar een briefje waarin ik schrijf dat wanneer er leer-

lingen zijn die per se willen, welkom zijn. In feite moet de dekaan ze alleen vertellen dat er ook een rijksopleiding is, meer niet. Ik heb dit jaar ook nog geen advertenties geplaatst. Als iemand gemotiveerd is weet hij ons wel te vinden. Ik heb stellig de indruk dat iedereen die hier naar toe komt goed over zijn stap heeft nagedacht. Slechts een enkeling koestert nog de ijdele hoop ooit in het onderwijs terecht te komen“.

Gemotiveerd

Het is duidelijk dat de studenten aan de pedagogische academies nog nooit zo gemotiveerd zijn geweest als nu. „Ze weten dat er geen werk is, maar komen toch“, de Heerlense directeur. „De studenten zijn duidelijk een stuk gemotiveerder dan in de jaren zeventig. Toen kosen ze voor het beroep onderwijzer om een „vaste“ betrekking te hebben. De kleine groep die we nu op school hebben is in feite de harde kern“. Ook in Maastricht heeft zich een dergelijke ontwikkeling voorgedaan. Nikkel: „In de betere jaren had niet meer dan een kwart daadwerkelijk de bedoeling om onderwijzer te worden. Dat is nu omgedraaid en hun motivatie is er mede de oorzaak van dat het onderwijs op school verpest is. Met de wetenschap dat hun toekomst niet zo rooskleurig is, heb je als docent de morele plicht om de studenten een zo goed mogelijk lesprogramma voor te schotelen. Ik geloof dat dat eerder een positieve kant van het onderwijs aan de pedac is dan het algemene karakter van de opleiding“.

Positief

Een werkelijke oplossing voor de problemen waar de pedagogische academies mee kampen lijkt niet in zicht. Toch zijn er enkele facetten die een positieve invloed kunnen hebben. Dat is allereerst de samenvoeging van de pedacs met de opleiding voor kleuterleidsters. De samensmelting is 1 augustus 1984 een feit. De nieuwe opleiding, die de naam Pedagogische Academie Basis Onderwijs (PABO) mee krijgt, gaat vier jaar duren in plaats van de huidige drie jaar durende pedac. Dit betekent dat er één jaar lang geen studenten zullen afstuderen.

Een andere mogelijkheid om het werkgelegenheidsprobleem op te lossen is een vlottere doorstroming van de onderwijzers. Steeds meer jonge mensen moeten eruit en komen niet aan de bak terwijl de ouderen, met de meeste dienstjaren, blijven zitten. „Dit heeft een kwaliteitsdaling van het onderwijs tot gevolg“, vult directeur Nikkel aan. „De jongeren beheersen de nieuwe onderwijsmethoden en technieken maar die kunnen niet toegepast worden. We moeten af van het stelsel dat de oudsten de langste rechten hebben. Hoewel er op dit moment nog veel weerstand tegen is moet er een regeling komen zodat de ouderen sneller en gemakkelijker plaats kunnen maken. Aangezien het onderwijs veel vergt van de onderwijsgeschieden geloof ik dat veel oudere krachten niet meer voldoen aan de eisen“.

Behoeft

Directeur Nikkel vervolgt: „De basisschool heeft behoefte aan mensen die spontaan zijn en zelf nog veel van het leven te verwachten hebben. Een school geleid door oude mannen en vrouwen is verschrikkelijk. Militairen en politiefunctionarissen gaan met 55 jaar met pensioen, een eis die ook in het onderwijs gehanteerd dient te worden“. Een ding mag duidelijk zijn wie nu nog naar een pedagogische academie gaat moet of enorm gemotiveerd zijn of de ogen sluiten voor de toekomst. Maar van de andere kant met welke opleiding kom je dan wel aan de bak? De malaise is algemeen en het lijkt moeilijk, zo niet onmogelijk, om er aan te ontkomen. Dat er nog iets dient te gebeuren is duidelijk. Maar de toekomst biedt een somber aanzien voor het onderwijs. Zeker na de jongste bezuinigingsmaatregelen van minister Deetman. Vandaag biedt de pedac de studenten drie jaar studie waarin ze heel wat ervaring opdoen en een stuk wijzer worden. Alleen een baan zit er voorlopig niet in.

Joep Dohmen

Ten midden van alle consternatie rond de bezuinigingen op het onderwijs zou je bijna vergeten dat het onderwijs gewoon doorgaat. Het ontwikkelt zich, zoekt oplossingen, past zich aan. Het jaarlijkse speciale onderwijsnummer van het Limburgs Dagblad wil die andere aspecten, het gewone leven in het onderwijs, eens in het zonnetje zetten, onder het motto 'Onderwijs Limburg nu'. Zonder overigens de ogen te sluiten voor de problemen. Meteen al op deze pagina wordt het somber, dat het onderwijs zelf de komende jaren geen goede vooruitzichten biedt op werk voor jonge mensen. Wij denken daarbij aan die duizenden jongelui die tot voor enkele jaren enthousiast aan een opleiding tot onderwijzer of onderwijzeres begonnen. Inmiddels zijn zij afgestudeerd en weten, de komende acht of tien jaar geen baan te zullen vinden in het onderwijs, hoge uitkeringen daar gelaten. Andere jaren hebben we getracht, aandacht te besteden aan studierichtingen die tenminste nog enige uitzicht op een baan in de toekomst boden. De praktijk heeft uitgewezen dat dat een heilige bezigheid is. Bij de roepkeuze is het misschien wel het beste af te gaan op het grond verstand: de mensen zullen altijd eten en drinken nodig hebben, gezondheidszorg en amusement. Op deze seven pagina's tellend onderwijsnummer daarom aandacht voor interessante ontwikkelingen, zonder direct te verwijzen naar de arbeidsmarkt. Ook al omdat er misschien nog wel meer in de wereld is dan werk alleen...

- 1
Heeft de Pedagogische Academie nog toekomst?
- 2
Alfonschool gaat meer aan de weg timmeren
Schoolpedagogisch centrum professionaliseert
- 3
Kruisland naar het einddiploma
Vooroordeel tegen Montessorischool verdwijnt
- 4
Heeft de Rijksuniversiteit Limburg het aanschijn van de provincie veranderd?
Lagere School in De Heeg doet beroep op de creativiteit van kinderen
- 5
De schoolleider is een getasterd mens; een zwart boekje open
Wie heeft er verstand van brillen?
- 6
Het Schoolpedagogisch Centrum heesemt zijn vlag
De synthetiser van de popgroep naar de muziekles
- 7
Een 'broedplaats' voor perfecte gastheren
Gastvrijheid: een steeds complexer begrip

Voor het vignet van 'Onderwijs Limburg nu' is dit jaar gekozen voor de versiering van de St. Jansschool in Mook. Het vignet is in enkele jaren geleden vervaardigd door de Heerlense kunstenaar Theo Lemstra.

Het onderwijsnummer werd geproduceerd door Sante Brun. De eindredactie voerde Max Schmeets. De layout werd verzorgd door J. de Meijer. De foto's werden gemaakt door Paul Kuit en Peter Roosen, en door medewerkers van de fotopressbureau Driepoot en Widdershoven. De artikelen werden geschreven door Sante Brun, Hans Croymans, Joep Dohmen, Aurelia Meijer, Wims de Bree, Lily Scheffer, Els van der Vaart en René van Zandvoort.

● **De computerklas voor de oudere leerlingen van de Afcant School: voorsprong...**

len en Geilenkirchen en de prijs voor de verst komende krijgen de leerlingen uit Budel, die elke dag twee uur naar en van school reizen. Kosten van het vervoer: twee miljoen per jaar.

Het zijn dus niet allemaal kinderen van bij Afcent in Brunssum werkende militairen die de school bezoeken. Op 2 februari waren dat er 1121; bij de NAVO werkende burgers sturen 37 kinderen. Andere militairen, afkomstig van genoemde vliegbases en legerplaatsen sturen 302 kinderen, en dan zijn er nog 43 kinderen van voornamelijk Amerikanen die werken bij vestigingen in Amerikaanse bedrijven in de omgeving. Alleen deze laatste betalen zelf de hele opleiding van het kind.

Hoewel er ook enkele Franse, Belgische, Noorse en Deense leerlingen zijn, vallen hun aantallen in het niet bij de vier grootste groepen: Amerikanen, Duitsers, Britten en Canadianen. Amerikaanse kinderen maken bijna de helft van het totale aantal uit, namelijk 704, dan zijn er 355 Duitse studenten, 314 Engelse en 130 Canadese. De „nationale" groeperingen lopen weliswaar sterk door elkaar, veel lessen zijn voor de vier groepen gezamenlijk, maar in feite zijn er toch vier aparte groepen en in principe zorgt elk van die vier dat de „eigen" leerlingen uiteindelijk voldoende aan de eisen die in het eigen land worden gesteld.

„En wij streven er naar dat ze daarboven nog een soort bonus hebben als ze hier weg gaan”, voegt Donald Vinge er aan toe. Hij moet er toezien dat de vier groepen goed met elkaar samen werken, en vooral dat er voldoende gezamenlijke lessen worden gegeven waar die vormen vol-

gens het statuut van de school, het middel waarmee de samenhang van de school gestalte krijgt. „Wij willen wel degelijk een eigen traditie opbouwen. Wij zijn wel iets meer dan alleen een servicestation”, zegt Vinge.

Het antwoord op de vraag, of ook Nederlandse kinderen op de school toegelaten zouden worden gaat met enig wenkbrauwnfronsen gepaard. Het is kennelijk een delicate kwestie. Vinge heeft op een ander mo-

ment van het gesprek al opgemerkt, dat de school, vooral in de hogere klassen, best nog wat leerlingen zou kunnen gebruiken. Dus wat dat betreft is er geen probleem. Maar met name de concurrentie die andere scholen in de omgeving zouden onderwinden, heeft uiteindelijk kenmerkend geleid tot de beslissing, dat Nederlandse kinderen uitgesloten zijn. leerlingen te vertellen over de taal. Overigens komen ook lang niet alle Afcentkinderen naar de school. Veel

Belgische en Duitse en ook wel Amerikaanse ouders geven de voorkeur aan de school in de buurt waar ze wonen.

De school moet dus een soort synthese zijn tussen de opleidingen van de genoemde landen. Naast een kleuterschool, een lagere school (samen „elementary school”) is er de middelbare school („high school”). Momenteel wordt de instelling van een internationaal baccalaureaat voorbereid, dat in Nederland o.a. aan het Van der Putlyceum in Eindhoven al bestaat. De Afcnt School heeft plannen, daarover met genoemde school samen te werken. Uitwisselingsprogramma's zijn er met een lyceum in Luik, met scholengroepen in Aken en Mönchen Gladbach. Dit is het terrein van docent „science” Ross Calvert, die tevens actief is in het organiseren van sportieve, muzikale en andere artistieke evenementen, waarover hiernaast meer. Momenteel komt een aarzelende samenwerking met het Rombouts College.

lege in Brunssum op gang. De Afcent School gaat de komende tijd meer initiatieven nemen op dat gebied. „De initiatieven moeten wel van onze kant komen”, zegt Vinge. „Onze leerlingen maken nooit helemaal onze school af, de meeste blijven maar een jaar of drie. Ook de docenten blijven nooit erg lang. Op die manier gaan moeizaam gelegde contacten steeds weer verloren. Wij moeten van onze kant veel meer activiteiten ontplooiën”. Waarbij hij tevens aantekent, dat vooral de Amerikaanse leerlingen een neiging vertonen, zich van de rest te isoleren. Bij onderlinge sportwedstrijden wordt bijvoorbeeld systematisch geprobeerd de Amerikanen te interesseren voor Europees handbal, en de Europeanen op hun beurt voor het Amerikaans „football”. Sport is trouwens veel meer een centraal onderdeel van het curriculum dan op Nederlandse scholen het geval is. Het zou ondenkbaar zijn dat daarop wordt bezuinigd, zoals op Nederlandse scholen blijkbaar wel gemakkelijk gaat.

De Afcent School leidt bepaald geen geïsoleerd bestaan. Er zijn docenten die speciaal zijn aangesteld om de

geschiedenis en de cultuur van
streek waarin ze wonen, de Af-
School is vermoedelijk een van
weinig scholen in de omgeving
zich actief bezig houden met aard-
wezen van het Euregiogebied.
De docenten van de school lijken
stuk voor stuk sterk gemotiveerd
Ceregeld worden wekelijks ge-
den waarin de docenten gezamen-
lijk brainstormen over de gang van
zaken in de school. Uiteraard is
samenwerking ook wat moeizaam,
tussen deze mensen die uit alle hoeken
van de wereld zijn en hun leer-
men en vaak maar gedurende enkele
de jaren met elkaar moeten werken.
Zo is „internationaal cultureel coö-
nator“ Peter Kusters belast met
bijspijkeren van de docenten
betreft Nederland. Het is duidelijk
dat de gemiddelde docent hier heel
tijd en energie in zijn werk steekt.

Een belangrijke kans heeft de Afcent School zich niet laten ontgaan. In een aparte vleugel is een aantal klassen waarin Engels sprekende kinderen in alle vakken les krijgen van Frans sprekende docenten. Ook het Dutch voor Engelssprekenden en omgekeerd wordt bewust bevorderd, steeds grotere mate ook door de ouders van de kinderen.

De High School van Afcent is in feite een soort middenschool. Alle leerlingen krijgen bijvoorbeeld niet alleen de „normale” lessen, maar ook inleiding in technische en artistieke handvaardigheid, een administratieve opleiding, lessen in koken enz. naaien. De Afcent School heeft inmiddels ook de „nieuwe tijd” begrepen: dezer dagen worden, met behulp van een reeks eenvoudige computers, de kinderen tussen 8 en 14 jaar ingeleid in het gebruik van de moderne electronica. Voor de studenten in de hogere klassen is een uitstekend geoutilleerde afdeling met computers en beeldschermen voorhanden. Aan de materialen waarvoor de school beschikt is te zien, dat men hier nog nooit heeft gehoord van bezuiniging. Neem eens de bibliotheek, waar bv. de gewenste per microfilm de New York Times van 21 juli 1863 kan worden ingezien; het is volgens de bibliotheekaresse de beste Amerikaanse bibliotheek van het Europees vasteland.

„Bezuiniging ook niet moeten”, zegt Vinge. „Deze kinderen hebben toch min of meer een handicap, vergeleken bij de kinderen in hun eigen land. Daarom moeten we blijven doen wat we kunnen, en daarvoor ook middelen krijgen”.

Ouders en scholen zullen de komende weken ook gaan meepraten over de nieuwe plannen, al staan ze daar in feite al vast. Vroeger zou het SPM dat laatste – met een vastgesteld plan de boer op gaan – niet gedurfd hebben. „Maar wij hebben tegenwoordig zo'n goed contact met de scholen, dat we precies weten wat daar leeft, en ook weten dat men het met deze veranderingen eens zal zijn”, zegt Piet Claeys. De huidige veranderingen zijn trouwens ook gebaseerd op signalen die van diverse scholen kwamen. De relatie op zich was goed, maar steeds sterker begon men het gevoel te krijgen dat het teveel van het toeval afhing of de school contact had met de juiste schoolbegeleider met de juiste achtergrond.

– Hoe zullen de begeleiders zich anders professionaliseren, want daar gaat het tenslotte om?

Hoezeer de schoolbegeleider ook geprofessionaliseerd moet worden, een academische opleiding bestaat niet in dit vak. De bijscholingen waartoe de begeleiders zich nu hebben verplicht wordt vooral gegeven door overkoepelende organisaties van schoolbegeleidingsdiensten en dergelijke. „We moeten niet alleen zelf besluiten ons te professionaliseren,” zegt Piet Claeys. „We moeten de professionalisering eigenlijk ook nog zelf organiseren.”

● Directeur Donald Vinge van de Afcent School voor de kaart van Zuid-Limburg en omgeving: van heinde en verre...

HEERLEN - Vanaf het komende schooljaar zal het Schoolpedagogisch Centrum voor de Oostelijke Mijnstreek zijn werkwijze drastisch aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden. En die gewijzigde omstandigheden zijn nu eens niet in de eerste plaats de bezuinigingen die uiteraard ook deze vorm van dienstverlening zullen treffen, maar het feit dat het stadium van ontwikkeling waarin het onderwijs in de streek verkeert het nodig maakt.

Er zijn trouwens ook nog wel een paar interne redenen aan te wijzen.

stelling van de organisatie, die uiteindelijk uitdraaide op een complete 'omspitting'. Van de 26 'eigen mensen die het SPC telt bleef zo ongeveer niemand op zijn oorspronkelijke plaats zitten. Veel medewerkers van hen werken al enkele jaren bij het SPC, een zekere mate van 'drooglopen' (de uitdrukking is van directeur Piet Claeys) kon hier er

Maar de voornaamste aanleiding is toch wel het feit, dat het 'onderwijsveld' het SPC inmiddels op de hieleren begon te zetten. „We merkten dat een toenemend aantal schoolleiders en leerkrachten van onze mensers weinig meer kon leren,“ zegt Claeys en behalve een compliment aan het adres van de betrokken onderwijzers mag dat volgens Claeys ook

De begeleiding is kennelijk van dienst geweest, dat in het gebied met zijn 210 kleuter- en lagere scholen (later 100 basisscholen, dus) en 12 scholen voor buitengewoon onderwijs, de trein flink op gang is gekomen, mede door de intensieve samenwerking die is ontstaan tussen schoolteams en schoolbegeleiders. Ook het stimuleringswerk, dat school en buurt meer op elkaar moet betrekken, de activeringsprogramma's, de bijscholingsprogramma's voor bijscholing in verband met de komende integratie hebben ernaar bijgedragen, dat een ontwikkeling op gang is gekomen die je een jaar of zeven geleden nog niet zag aankomen." Janet Claessens

Tussen haakjes kan daar dan bij vermeld worden dat de komende be-

begin te komen, wel eens zou kunne stoppen, of flink in de wielen rijden. 'Den Haag' heeft het onderwijs duidelijk mede in die richting gestuurd, maar trapt nu nadrukkelijk de rem, nota bene nu het hoogtepunt van de ontwikkeling in zicht kwam. De eerste tekenen zijn er al van leerkrachten die zeggen: 'Waar doen we het

De momenteel nog geldende structuur van het SPC kwam in 1976 en 1977 van de grond, nadat de begeleidingsdienst enigszins in de versukkeling was geraakt. Claeys wil er niet teveel op teruggrijpen, maar indertijd bestond de activiteit van de dienst vooral uit specialistenwerk, voornamelijk van achter een bureau produceerden de deskundigen van het SPC programma's die scholen

fundamenteel overboord werd geworpen. Het SPC ging de boer op trok algemeen georiënteerde schoolbegeleiders aan, die zich vooral bezig hielden met eerste lijns zorg, en die als zij daar toe kans zagen of zin in hadden zich nader konden bekwaamen op bepaalde specialistische gebieden.

De kern van de thans komende wijziging is, zegt Claeys, min of meer een synthese van die twee. De begeleiding in het veld blijft uitdrukkelijk het doel, maar de medewerkers hebben zich verplicht, zich te gaan specialiseren op diverse gebieden, elk een ander, waardoor het SPC als geheel de scholen weer veel meer te bieden zal hebben. Het vaste contact met één begeleider blijft gehandhaafd, maar deze kan, als daar behoefte aan bestaat, fungeren als specialist op een of meer gebieden.

ken. Professionalisering heet dat „Wij beseften dat als wij voor scholen willen blijven wat we zelf hebben aangezet, deze stap nodig was”, zegt Piet Claeys.

En ondertussen wordt *en passant* ook op ander niveau een nieuw tijdperk ingeluid: het intensiever betrekken van de ouders bij de werkzaamheden. „Aanvankelijk had de begeleider alleen contact met de schoolleider of de leerkracht, daarna breidde dat contact zich uit tot het team, vervolgens bleken ook de schoolbesturen in de picture te komen en laatstelijk is er een tendens dat we ook met ouders gaan werken. Dat houdt tevens verband met het feit dat de onderwijzer, die vroeger heer en meester, koning in zijn eigen klas was, daar in toenemende mate zijn volgorde van in en buiten de

Sante Bruni

Al knutselend naar het einddiploma

STEIN - Op zo'n 300 scholen voor Hoger Algemeen Voortgezet onderwijs, kortweg HAVO, wordt dit jaar ook eindexamen afgenomen in de zogeheten expressievakken. Dat zijn de vakken muziek, tekenen en handvaardigheid. Dat laatste vak is bovendien onderverdeeld in handarbeid en textiele werkvormen.

Het eindexamen zelf bestaat uit een aantal schoolonderzoeken en een centraal schriftelijk. Voor die schoolonderzoeken moeten de leerlingen het hele laatste jaar door een aantal werkstukken maken, terwijl tijdens het centraal schriftelijk de theoretische kant aan de orde komt. Dan wordt de kennis op het gebied van kunstgeschiedenis en -beschouwing, muziek en muziektheorie getoetst. Het is dus niet alleen een kwestie van talent alleen. Maar van de andere kant kun je ook afvragen of het geen makkelijke vluchtweg is voor echte "talenten". Het mag geen vluchtweg zijn, zegt Harry Baggen, docent handvaardigheid op scholengemeenschap Groenewald in Stein. "Maar van de andere kant kan natuurlijk ieder ander er ook wat van moeten maken". Harry Baggen en zijn collega's beginnen nu ook al in de laagste klas met de voorbereiding. Dan al krijgen de leerlingen 'les' in kunstbeschouwing. In de derde klas moet het keuzepakket worden samengesteld en de laatste twee jaar krijgen degenen die het expressievak hebben gekozen drie uur praktijk en één uur theorie in de week. Tijdens de praktijklessen moeten de leerlingen tijdens het laatste jaar vijf of zes werkstukken maken die voor het schoolonderzoek worden beoordeeld. Anders dan bij andere vakken,

nen; sinds 1976 mag iedere HAVO eraan meedoen. Ook op een aantal VWO-scholen is het experiment onlangs gestart, maar algemeen wordt verwacht dat het de onderwijsbezuinigingen niet zal overleven.

Doel

Docent Harry Baggen is in het geheel niet ontevreden met de mogelijkheid om eindexamen te doen in handvaardigheid. "Je hebt als leraar nu een doel waar je naartoe kan werken. Het is nu geen 'vrije' expressie meer; de leerlingen die eenmaal voor dit vak hebben gekozen zullen er ook wat van moeten maken". Harry Baggen en zijn collega's beginnen nu ook al in de laagste klas met de voorbereiding. Dan al krijgen de leerlingen 'les' in kunstbeschouwing. In de derde klas moet het keuzepakket worden samengesteld en de laatste twee jaar krijgen degenen die het expressievak hebben gekozen drie uur praktijk en één uur theorie in de week. Tijdens de praktijklessen moeten de leerlingen tijdens het laatste jaar vijf of zes werkstukken maken die voor het schoolonderzoek worden beoordeeld. Anders dan bij andere vakken,

● Klas vijf HAVO van scholengemeenschap Groenewald. Docent Harry Baggen geeft leerling Karin aanwijzingen bij het maken van een werkstuk voor het schoolonderzoek.

waarbij je het tijdens een schoolonderzoek helemaal alleen moet doen, is er dus sprake van begeleiding door de docent. "Die begeleiding bestaat uit veel praten met de leer-

lingen," vertelt Harry Baggen. "Dat begint met de keuze van het thema (het is de bedoeling dat alle werkstukken op het zelfde onderwerp betrekking hebben, red.) en later de

uitwerking daarvan." Inspiratie kunnen de leerlingen bovendien opdoen tijdens de kunstgeschiedenis en -beschouwinglessen, waarbij veel met dia- en fotomateriaal wordt

gewerkt. En tijdens de nodige excursies die er naar musea en tentoonstellingen worden gemaakt. Daar krijgen ze een beeld van wat wel en wat niet kan. Want ook anders dan bij andere vakken, is het bij de expressie ook een kwestie van smaak. Het is alleen de taak van de docent om daar een goede smaak van te maken.

Toekomst

Het gros van de HAVO-scholieren die een expressievak in hun eindexamenpakket kiezen, willen er ook in doorgaan, hetzij naar een lerarenopleiding, hetzij naar een kunstacademie. Althans, dat is de ervaring van Harry Baggen. Voor die leerlingen is de ervaring die ze op de HAVO kunnen opdoen heel belangrijk. "Ten eerste maken ze een gemotiveerde keuze bij hun vervolgopleiding, want ze weten waar ze aan beginnen," meent Baggen. "Ten tweede helpt de ervaring enorm bij het toelatingsexamen. Sommige opdrachten worden zo moeilijk gesteld dat iemand zonder achtergrond ze helemaal niet begrijpt. En bij het toelatingsexamen voor de lerarenopleiding in Sittard zijn kandidaten met handvaardigheid in hun pakket vrijgesteld van de handvaardigheidsoverdracht."

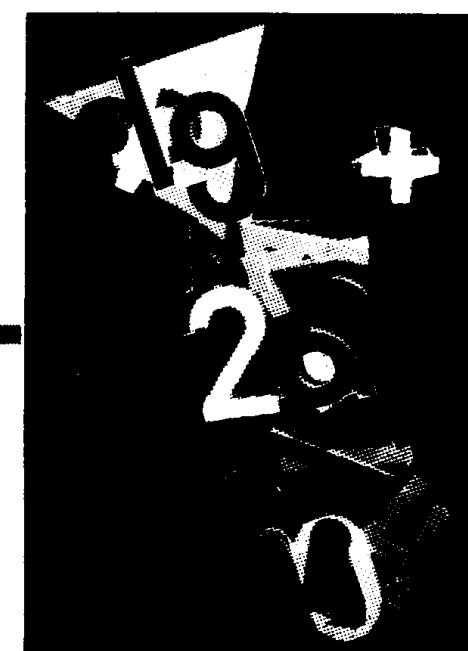
Voor directeur Duijsens van de Stadsacademie in Maastricht is het niet belangrijk of er al dan geen eindexamen is gedaan in een expressievak. "Ik vraag nooit naar een vakkenpakket," zegt hij. "Ik vraag niet eens van welke school iemand afkomstig is. Het toelatingsexamen hier beslaat drie dagen en is verdomd degelijk. Daarnaast moet iedere kandidaat zich persoonlijk komen aanmelden en zelfs dat aanmeldingsgesprek werkt al selectief". Het toelatingsexamen voor de Stadsacademie in Maastricht beslaat het hele scala van expressiemogelijkhe-

den. Het bestaat dan ook uit zes onderdelen: Silleventekenen, losse voorwerpen tekenen, decoratief combineren, fantasietekenen, boetsen en een persoonlijk gesprek met enkele examinatoren waarbij ook het eigen huiswerk aan de orde komt. Het basisjaar van de kunstacademie is eigenlijk nog een vervolg op dat toelatingsexamen. "In dat jaar kunnen de leerlingen overal eens aan 'ruiken' en dan bepalen welke richting ze uit willen", aldus Duijsens.

Waarom?

Er bestaan de nodige vervolgopleidingen in 'kunst'vakken. Kunstacademie, lerarenopleiding, conservatorium, Hogere Textiel School, enz. De vraag "waarom expressievakken in het eindexamenpakket?" wordt dus even gemakkelijk beantwoord met de tegenvraag "waarom niet?" Een docent handvaardigheid of tekenen is natuurlijk even hoogwaardig als zijn collega's die Frans of wiskunde doceren. Hun vakopleidingen mogen dus even gelijkwaardig worden beschouwd en dan is het natuurlijk vanzelfsprekend dat ook de vakken die zij doceren vaneen hoog mogen worden ingeschat. En waarom zou je dan Frans of wiskunde wel in het eindexamenpakket opnemen en handvaardigheid of tekenen niet?

Lieke Meijer

PUBLIEKE OPINIE BEGRIJPT MONTESSORISCHOOL WAT BETER

● Twee leerlingen willen even rustig werken: er is plaats genoeg op de gang en niemand houdt hen tegen...

MAASTRICHT - Dertien jaar werkt Hubert Stassen (36) in het onderwijs; hij is schoolleider van de enige Montessorischool ten zuiden van Eindhoven; dertien jaar heeft hij al aangebokst tegen de vooroordelen die bestonden en grotendeels nog bestaan tegen deze vorm van kleuter- en lager onderwijs.

Stassen zou de kinderen zijn die er af komen, de school zou alleen zijn voor kinderen van ouders uit de "betere kringen", de kinderen zouden moeite hebben met de aanpak bij het voortgezet onderwijs, ze zouden minder creatief zijn, individualistisch. Nog een vooroordeel: de Montessorischool zou vooral gericht zijn op moeilijk lerende kinderen. Het is allemaal niet waar, zegt Hubert Stassen, die de laatste jaren een zekere kentering ziet in de publieke opinie. Bewijs te meer is de belangstelling die de open dag enige tijd geleden trok, waar zich een belangrijke groep mensen vertoonde die wel eens wilde weten hoe dat zit met het Montessori-onderwijs. "Om leerlingen aan te trekken hoeven wij het niet te doen," zegt Stassen, wiens school 340 leerlingen heeft, met in totaal dertien leerkrachten. De laatste jaren is de school herhaaldelijk verhuisd, omdat het oude gebouw te klein werd, en de oorspronkelijke parochieschool van de Stokstraat is inmiddels wel erg ver van de oorspronkelijke basis verwijderd. Zij zit nu in het voormalige gebouw van Stella Maris in de Capucijnestraat in Maastricht, aan de buitenkant een streng afwij-

zend gebouw, van binnen voorzien van ruime lokalen die via enorme ramen zeeën van licht krijgen.

Doorsnee

Om eerst maar eens wat van die vooroordelen uit de weg te ruimen: Hoewel niet ontkend kan worden dat de ouders van de kinderen op deze school verre van "doorsnee" zijn, is het "élitaire" er toch wel grotendeels af. Steeds meer ouders uit andere dan de "hogere" sociale lagen interesseren zich voor het Montessori-onderwijs. Dat het een onderwijsvorm voor moeilijk lerende kinderen zou zijn wil Hubert Stassen niet direct ontkennen. "Kinderen die eigenlijk naar een lom- of een blo-school zouden moeten, maar daar toch nog iets 'te goed' voor zijn, komen in een school met gewoon klassikaal verband al snel onder de wielen. Bij ons, waar elk kind individueel wordt begeleid, heeft het waarschijnlijk inderdaad een betere kans. Maar de school is niet specifiek gericht op dat type kinderen: alle kinderen kunnen er terecht, er bestaat geen 'typisch Montessorikind'.

Wat de aansluiting bij het voortgezet onderwijs betreft: Hubert Stassen wil er niet veel van zeggen, maar toont een brief van de conrector van een scholengemeenschap voor havo-vwo in Maastricht, die hem schreef: "Bij dieper gaande overweging is me reeds lang geleden duidelijk geworden, dat juist het onderwijs dat de individuele benadering van de leerling als beginsel heeft, de gunstige voorwaarden in zich bergt om de leerling tot optimale ontplooiing te brengen." En: "In mijn contacten met Montessorileerlingen komt duidelijk aan het licht dat zij hard gewerkt hebben aan de ontwikkeling van de zelfstandige probleemoplossing. Dat het bezit van deze eigenschap een

gunstige factor is bij de intrede in het v.o. spreekt voor zich," gezien het vele huiswerk dat een leerling in het v.o. meekrijgt. Zo hoor je het ook eens van iemand die er verstand van heeft.

Zelf ontwikkelen

De Montessorischool probeert de beginselen uit te voeren die ooit zijn

opgesteld door dr Maria Montessori, een Italiaanse arts en psychiater die zich het lot van zwakzinnige kinderen aantrok en later ook van "normale" kinderen. Elk kind, zo luidt het beginsel van mevrouw Montessori, kan en wil zichzelf ontwikkelen. De school moet deze ontwikkeling steunen, het kind krijgt de vrijheid en wordt gestimuleerd om zelfstandig bezig te zijn. Opvallend is, dat in het nieuwe basisonderwijs veel van de principes

van het Montessori-onderwijs terugkomen. "Maar onze methodiek en systematiek is zodanig ontwikkeld, dat is niet meer in te halen," meent Stassen. "Inhoudelijk zijn we niet te kloppen." De leerkracht moet, voor hij op een Montessorischool kan begeleiden, een cursus volgen die twee jaar duurt. Verder is een belangrijk middel het speciale Montessorimateriaal, dat door de Montessorivereniging of ook door een schoolteam al-

leen of door een aantal schoolteams samen wordt ontwikkeld en vervaardigd. Het materiaal wordt zo opgebouwd in de school dat het voor de kinderen heel gemakkelijk te bereiken is. Daardoor heeft de school vaak een wat rommelige uiterlijk, mede doordat de kinderen heel vrij bezig zijn. In één klas zie je kinderen die rekenen en aardrijkskunde of nog iets anders doen, zelf hun materiaal bij elkaar halen, af en toe de leerkracht benaderen voor advies of om een aantekening te krijgen.

Bijenkorf

Voor iemand die voor het eerst een Montessorischool bezoekt valt een aantal dingen op. De kinderen, die op de speelplaats en in de gang niet zo lawaaiig zijn als andere kinderen, zijn in de klas zeer rustig. Hoewel er veel overlegd wordt, gaat alles op fluistertoon, niemand maakt lawaai of schreeuwt. "Het geluid van een bezige bijenkorf" is de uitdrukking die mevrouw Montessori er ooit voor gebruik heeft. In sommige klassen staan wat gemakkelijke stoelen waarin de leerling die even wil uitzakken zich kan terugtrekken met een striptboek. Op de gang kunnen degenen voor wie het nog een beetje te rumoerig is in de klas zich rustig terugtrekken, als ze dat willen. Zo zie je kinderen die heel rustig aan een tafeltje op de gang zitten te werken.

Hoe krijg je kinderen zo rustig? "Je moet je goed realiseren," zegt Stassen, "dat de kinderen hier al op 4-jarige leeftijd komen. Ze zijn niet anders gewend." De Montessorischool probeert de kinderen, behalve lezen en schrijven, ook andere dingen te leren: hun sociale vaardigheden te vergroten,

● Leerlingen zijn heel geconcentreerd bezig, consulteren de leerkracht, lezen om uit te blazen op de bank even een striptboek: de dagelijkse praktijk van de Montessorischool.

problemen waar ze mee zitten onder woorden te brengen, elkaar daar deelgenoot van te maken. En om elkaar te helpen. Het is heel gewoon, dat oudere kinderen in een 'klas' uit eigen beweging of op verzoek de jongere kinderen in de klas helpen. "Ook dat is een belangrijk onderdeel van ons onderwijs," zegt Stassen. Heel typisch Montessori is, dat de kinderen leren heel dagelijkse dingen heel precies uit te voeren, waardoor zij hun zintuigen bijzonder ontwikkelen.

Bezuiniging

Het spreekt vanzelf, dat dit systeem het een en ander eist van de leerkracht. Dat is extra zwaar op de Maastrichtse Montessorischool, omdat die geheel geïsoleerd ligt in het land en maar moeizaam contact kan maken met andere Montessorischolen, dus ook weinig samen met anderen kan doen. Desondanks hebben de leerkrachten van deze school o.a. een eigen rekenmethode ontwikkeld. Stassen ziet inmiddels met angst en vreeze de bezuinigingsplannen komen, die zullen leiden tot klassevergroting. De mate, waarin een leerkracht een groep kinderen individueel kan begeleiden is niet eenduidig rekbaar, in feite is de groepsgrootte nu al groter dan ideaal zou zijn.

De school is bepaald niet gratis. Van de ouders wordt een bijdrage naar draagkracht gevraagd, die kan oplopen tot een flink bedrag. Het speciale materiaal wordt daar uit bekostigd.

Katholiek

De Montessorischool in Maastricht is 'rk'. Ondanks dat is een belangrijk deel van de leerlingen niet van katholieke huize. Een oplossing is gevonden in een algemeen christelijke katechese voor iedereen en een uitdrukkelijke katholieke katechese voor kinderen, wier ouders daar prijs op stellen. Blijft het bij die ene Montessorischool in Limburg? Misschien niet, elders zijn aanzetten gegeven, Stassen heeft al enkele malen voorlichting gegeven in andere plaatsen. "Maar het is tegenwoordig helaas erg moeilijk nog een nieuwe school te beginnen. Dus het kan nog wel even duren," meent hij.

Sante Brun

bernardinuscollege

AKERSTRAAT 95, HEERLEN. TEL.: 045-716145

BRUGKLAS GYMNASIUM BRUGKLAS ATHENEUM / HAVO

Voor meisjes en jongens die nu in de 6e klas van het basisonderwijs zitten.

VOORLICHTINGS- AVONDEN

Woensdag 16 maart en donderdag 17 maart om 20.00 uur.
Onze begeleidingsmethodieken voor de brugklas en voor de eerste klas gymnasium zullen o.a. uitvoerig worden toegelicht.

OPEN DAG OP BERNARDINUS

Op zaterdag 26 maart kunnen de leerlingen van de 6e klas van het basisonderwijs en hun ouders deelnemen aan een rondleiding met demonstraties om 11.00 uur 'smorgens en 13.30 uur 'smiddags. Ingang Akerstraat 95.

4 HAVO en 5 ATHENEUM

Voor meisjes en jongens die dit jaar een MAVO, resp. HAVO-diploma behalen.

VOORLICHTINGS- AVONDEN

4 HAVO op donderdag 3 maart om 20.00 uur.
5 Atheneum spreekuur op maandag 7 maart en op dinsdag 8 maart van 19.00 tot 20.00 uur en na telefonische afspraak.

aanmelding van leerlingen voor het schooljaar 1983-1984

AANMELDINGSFORMULIEREN te verkrijgen

- op de thans bezochte school
- op de administratie van het Bernardinuscollege (tel. 045-716145).

Aanmeldingsformulieren inzenden liefst voor 1 mei a.s.
Op aanvraag zenden wij u graag onze informatiekant en schoolgids toe.

De schoolleiders willen u ook graag persoonlijk nadere inlichtingen verstrekken:

Gymnasium: Drs. M.H.J. Sijsternans, Tel.: 045-716145 of 443059

Atheneum : A.G.C.J. Geertjens, Tel.: 045-716145 of 714361
Havo : J.Th. Keiren, Tel. 045-716145 of 04451-1961

GROTIUS COLLEGE

SCHOLENGEMEENSCHAP
GYMNASIUM, ATHENEUM EN HAVO
OP ALGEMENE GRONDSLAG

AKERSTRAAT 117, 6417 BM HEERLEN
Telefoon 045-713952 (m.i.v. 3e kwartaal '83: 045-713888)

SIGNATUUR: In deze regio is het Grotius College de enige school voor VWO en HAVO op algemene grondslag (= „neutraal bijzonder“)

AANMELDING: Graag vóór 1 mei 1983 per aanmeldingsformulier dat verkrijgbaar is bij:
- de hoofden van de lagere of basisscholen;
- de directie van de Mavo-scholen;
- onze administratie (045-713952).

VOOR DE BRUGKLAS: Het Grotius College heeft HETEROGENE brugklassen, dat wil zeggen: alle leerlingen die afkomstig zijn van een lagere of basisschool en die kunnen worden toegelaten, worden geplaatst in DEZELFDE SOORT BRUGKLAS. Pas aan het einde van deze brugklas wordt - na intensief overleg - de studierichting (Havo/Atheneum/Gymnasium) gekozen.

VOOR KLAS 4-HAVO: In klas 4 Havo kunnen worden toegelaten de leerlingen die al een Mavo-diploma hebben of dat binnenkort hopen te behalen.
Om zeker te zijn van plaatsing is spoedige aanmelding en/of spoedig overleg over de pakketkeuze gewenst, ook al is de uitslag van het examen nog niet bekend.

BOEKENFONDS: Leerlingen uit de brugklassen, de klassen 2 en 3 Havo, 2, 3 en 4 Atheneum en II, III en IV Gymnasium kunnen, als dat gewenst wordt, via ons BOEKENFONDS de benodigde boeken in bruikleen krijgen tegen vergoeding van een bepaald percentage van de nieuwwaarde (n.l. bij de administratie: 045-713952).

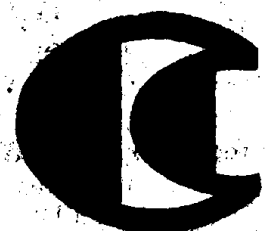
INFORMATICA: Met ingang van het komende cursusjaar zal in de derde klassen het vak INFORMATICA worden ingevoerd.

**VOORLICHTINGS-
AVOND:** Donderdag 10 maart 1983.
De schoolleiding nodigt u uit op donderdag 10 maart a.s. de voorlichtingsavond bij te wonen, die in de aula van de school wordt gehouden ca. om 20.00 uur begint. Tijdens deze avond worden u alle gewenste inlichtingen verstrekt, vooral betreffende de brugklassen en klas 4 Havo.

INTRODUCTIEMIDDAG: Woensdag 8 juni 1983, van 15.00 tot 17.15 uur.
Die leerlingen die van ons rond 1 juni a.s. bericht hebben ontvangen dat ze kunnen plaatsnemen in de brugklas, worden dan tevens uitgenodigd voor een INTRODUCTIEMIDDAG op woensdag 8 juni a.s.

OPEN DAG: Het Grotius College houdt GEEN OPEN DAG, maar is WEL ALLE (SCHOOL-)DAGEN OPEN, d.w.z. dat alle belangstellenden op elke gewenste schooldag welkom zijn om de school echt in bedrijf te zien en het schoolgebouw van de binnenkant te bekijken.
Na afspraak is rondleiding individueel of in groepjes dus mogelijk op elke normale lesdag.

INLICHTINGEN: De SCHOOLGIDS die u op aanvraag wordt toegezonden, bevat veel informatie. Ook kunt u zich desgewenst wenden tot een van de leden van de schoolleiding: Drs. J.B.V.N. Pleumeekers, rector, P.H.F. Beijneveld, conrector, (toelating 4-Havo), J.C.J. Ridderhof, conrector, (toelating brugklas)

CORIOVALLUM COLLEGE (voorheen St.-Claracollege)

Gymnasium - Atheneum - Havo
Klompstr. 30, Heerlen, tel.: 045-712045

AANMELDING

voor het cursusjaar 83/84

BRUGKLAS

Gymnasium
Atheneum/Havo

AANMELDINGSFORMULIEREN

te verkrijgen:
- op thans bezochte school
- bij de administratie van het College
Toezenden vóór zaterdag 30 april

INFORMATIE-AVONDEN:

maandag 14 maart en dinsdag 15 maart om 20 uur in het College.

* De INFORMATIEKRANT „Kijk op Coriovallum“ is verkrijgbaar bij het College of bij de basisschool.

* Mogelijkheid tot BEZICHTIGING van de school: elke woensdag tot Pasen tussen twee en vier uur.

* Eerste- tot en met derdeklassers kunnen gebruik maken van het BOEKENFONDS

4 HAVO

Informatie-avond: woensdag 2 maart
AANMELDINGSFORMULIEREN

te verkrijgen:
- op thans bezochte MAVO
- bij de administratie van het College
Toezenden vóór woensdag 30 maart

* Wilt u iets meer weten over het college en over de pakketinstelling, maakt u dan telefonisch een afspraak.

OVERIGE LEERJAREN

Aanmeldingsformulieren te verkrijgen bij de administratie van het College.
Toezenden liefst vóór 30 april.

INFORMATIE

Graag zijn wij bereid nadere informatie te verstrekken:
Dr. J.S.A. Zijlstra rector Gymnasium
Tel.: 045-712045 of 713453
Drs. J.L.J. Huijds rector Atheneum
Tel.: 045-712045 of 411210
Drs. A.A.J. Wagman rector Havo
Tel.: 045-712045 of 04459-1582

OP GEN HEI SCHOOL VOOR H.M.O.

Corneuslaan 91,
Heerlen
Tel. 045-212854

Dr. B. van der Meer

Voor meer dan 25 jaar leiden wij op voor het L.H.M.O.-diploma

De onderwijsrichtingen zijn:

1. Huishoudkunde (verzorgende beroepen)

2. Textiel werkvormen (naaiwerk)

Per 1 augustus 1983 starten we met drie voor ons nieuwe studierichtingen:

3. Kantopvoeding

4. Winkelopleiding

5. Uiterlijke verzorging

U kunt met alle vakken kennismaken als u de „Open dag“ bezoekt op 2 maart 1983 van 10.00-13.00 uur.

DANSSCHOOL DEGENKAMP

Nobelstraat 16, Heerlen
Tel. 724666-714711

Let op het goede huisnummer!

Scholengemeenschap "Sintermeerten"
Atheneum
John F. Kennedy
6419 BG
Telefoon 045-

AANMELDING LEERLINGEN SCHOOLJAAR 1983-1984

Schoolprofiel van Sintermeerten

- de scholengemeenschap heeft twee afdelingen: Atheneum en Havo.
- na de brugklas bevordering naar 2 Atheneum, 2 Havo, of indien wenselijk om de keuze uit te stellen, naar het 2e jaar van de verlengde brugperiode
- binnen het schoolgebouwen zo nodig in de 1e en 2e klas ook individuele studiebegeleiding.
- alle leerlingen krijgen op de derde klas in het eigen computerlokaal het vak informatica.
- in principe is het mogelijk op 4 havo binnen zekere grenzen een 7e vak als eindexamenvak te kiezen.
- zo nodig steunlessen in een aantal vakken voor 'instromers' van 4 mavo.

Plaatsingsmogelijkheden

- 1 Brugklas: na positief advies van de basisschool
- 2 Vierde klas havo: na het behalen van het mavo-diploma
- 3 Vijfde klas atheneum: na het behalen van het havo-diploma
- 4 Overige klassen: na advies van de school van herkomst

Aanmelding

Aanmelding dient te geschieden voor 1 mei.
Aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar bij:
- hoofden van basisscholen
- mavo-scholen in en om Heerlen
- de schooladministratie van Sintermeerten op telefonische aanvraag (045 - 71 1664)

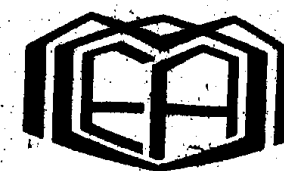
Voorlichtingsavond

Zowel voor de brugklas als voor 4 havo zal deze plaatsvinden op dinsdag 8 maart om 20.00 uur in ons schoolgebouw aan de John F. Kennedylaan 16. Schoolleiding en docenten zijn aanwezig om U te informeren en U een indruk te geven van school en gebouw.

OUDERS EN TOEKOMSTIGE LEERLINGEN ZIJN VAN HARTE WELKOM

Persoonlijke informatie

Hiervoor kunt U zich wenden tot de rector, Drs. L.F.P. Niessen, tel. 045-71 1664 (school) of 04492 - 2821 (privé).

PROF. COBBENHAGEN COLLEGE
VOOR MEAO-HEERLEN

Telefoon 045-716229

HET MEAO SPELT IN OP DE BEHOEFTE VAN HET BEDRIJFSLEVEN

Als nieuwe vakken hebben wij ingevoerd:

INFORMATICA GOEDERENSTROMENBEHEERSING

(schooljaar 1983/1984)
(schooljaar 1984/1985)
(schooljaar 1984/1985)

Informatica is voor alle leerlingen in het eerste en tweede leerjaar verplicht. Bovendien kan informatica worden gekozen als examenvak in alle richtingen. (Onze school beschikt reeds over 16 computers)

Leerlingen die in de eerste klas beginnen, kunnen in het tweede leerjaar Assurantie en/of Goederenstroombeheersing kiezen.

Door genoemde nieuwe vakken wordt het MEAO een nog geschiktere opleiding voor leerlingen die later in de economische en administratieve sector willen gaan werken.

Voor leerlingen naar MAVO/LBO-opleiding duurt het MEAO drie jaar. Voor leerlingen met diploma HAVO/Atheneum slechts twee jaar.

Als je interesse hebt, haast je dan want de inschrijving sluit op 1 maart.

PROSPECTUS EN
AANMELDINGSFORMULIER:
MONTGOMERYSTRAAT 7
6135 BW SITTARD
TEL. 04490-19284

AANMELDING IS MOGELIJK TOT 1 MEI 1983
ZONEL DAG. ALS AVONDOPLEIDINGEN
VERBODT VOOROPLEIDING (EXAKT VAKKENPAKET)
HAVO OF LBO DIPLOMA VOOR MLO-EN LBO

ZUIDLINBURGSE
LABORATORIUMSCHOOL SITTARD
HOGER LABORATORIUM ONDERWIJS
MLO-3½ JAAR, CHEMISCHE EN MEDISCHE OPLEIDINGEN

MIDDELBAAR MLO-4 JAAR, MLO-2½ JAAR
LABORATORIUM ONDERWIJS
CHEMISCHE, MEDISCHE EN
LABORATORIUM-TECHNISCHE
(AMATEUR) OPLEIDINGEN
LIGGEN SCHOLLEBOUW
VAN STATION SITTARD
TUSSEN DE HOOGHE
EN HET LINBURGER

„elly wals“ b.v.
Opleidingsinstituut voor schoonheidsspecialisten
schoonheidsadvies en -behandeling
Instructie van de leerling in de praktijk
SITTARD
STATIONSPLEIN 7 & SITTARD
04490-19284

**Het kappersvak
een beroep voor
jou....**

Heb je een goede smaak?
Ben je gefascineerd in de mode?
Ben je handig?
Heb je gevoel voor vorm en kleur?
Ben je graag creatief bezig en ga je graag met mensen om?
Dan is het kappersvak „geknip“ voor jou.

Deze resultaten
Zien ook voor jou bereikbaar wanneer je onze school bezoekt en de opleiding nauwgezet volgt.

Wilt je bevestiging?
Kom dan eens alleen of samen met je ouders voor een persoonlijk gesprek met het hoofd van de dichtstbijzijnde Academie.

Er zijn 3 vestigingen t.w.
Kappers-academie Noord
Hordijklaan 64
6645 ST Roermond
telefoon 04750 - 15212
Kappers-academie Heerlen
Prinses - Ingang Horionersstraat 4
6411 LL Heerlen
telefoon 045 - 714031
Kappers-academie Weert
BEENSTRAAT 37
6001 GG WEERT
TELEFOON 04950-20168

Dag- en avondopleiding

Wat doet de universiteit eigenlijk voor Limburg?

● De Nieuwenhof aan de Zwingelput in Maastricht, door de universiteit van de ondergang gered.

MAASTRICHT – Zou Limburg er anders uitzien als de rector in 1969 zou hebben besloten, de achtste medische faculteit te vergeven aan Tilburg, Eindhoven of Maastricht? Nu, ruim dertien jaar na dato zou daar nog iets van te zeggen moeten zijn.

Op het eerste gezicht heeft de nieuwe instelling van wetenschappelijk onderwijs, inmiddels uitgegroeid tot de Rijksuniversiteit Limburg met duizenden studenten en medewerkers, het uiterlijk van de provincie Limburg gelykt. Met uitzondering van de stad Maastricht: die zou wel wat schunniger hebben uitgezien als de universiteit was weggegaan. Het Jezuiten klooster leeg, de Nieuwenhof een ruïne, huizen in de Abtstraat leeg en vervallen, de Drie Deken leeg. Wanneer het provinciehuis leeg komt, is opnieuw de universiteit een serieuze kandidaat voor de overname.

Wat de uiterlijken betreft. Het van de oorspronkelijke impulsen van de regering om de medische faculteit aan Maastricht te gunnen, was van economische aard: ook de universiteit die in 1969 de universiteit binnen haalden zagen haar vooral als compensatie voor de sluiting van de lijnen, die in volle gang was. Daar zou de nieuwe instelling aardig bij kunnen helpen: gebouwd zou er worden, een universiteitscomplex

compleet met academisch ziekenhuis zouden er binnen de kortste keren neergezet moeten worden, er werd gerekend op 15.000 studenten die evenzovele flats nodig zouden hebben. Daar is dus weinig van terecht gekomen, het zal er nu misschien nooit meer van komen. Niet alleen de economische crisis is er de oorzaak van, maar ook het veranderde denken over de plaats van de universiteit in de samenleving, en de gewijzigde aard van de moderne student. Zelfs het streefgetal van 6000 studenten in 1990 wordt wellicht niet gehaald. Voor 1987 wordt in ieder geval gerekend op bijna 3400 studenten.

Maar dat wil niet zeggen dat de universiteit geen gunstige uitwerking op de economie van vooral de stad Maastricht zou hebben gehad. De ruim 1000 studenten hebben elk gemiddeld 12.000 gulden per jaar te verteren, de universiteit geeft aan de 850 medewerkers in totaal 68 miljoen gulden per jaar uit, zij is een van de grootste werkgevers van Maastricht. Nog afgezien van het academisch ziekenhuis, dat inmiddels ook enkele honderden arbeidsplaatsen meer heeft dan het had toen het nog gewoon algemeen ziekenhuis was. De bakker, de slager, de huisbaas en de kastelein zijn daar niet ontevreden over.

Onderzoek

De universiteit doet haar best, om haar aankopen zoveel mogelijk in de regio te doen, al lukt dat met de boeken nog niet zo geweldig. Het ont-

breekt in haar visie nog aan een academische boekhandel die aan alle te stellen eisen voldoet. Maar aan bouwkundige activiteiten is toch al ruim 100 miljoen gulden uitgegeven, voornamelijk in de regio.

De universiteit heeft in haar vaandel staan, dat zij zich zal bezig houden met de gezondheidszorg in de eerste lijn, en zowel haar zorg als haar wetenschappelijk onderzoek in en met de regio wenst te realiseren. Dat staat in de basisfilosofie van de medische faculteit, en hoe omstreken en gedateerd dat stuk ook is, die twee punten zijn nog altijd van kracht. In hoeverre het eerste van de grond en vooral: aan de regio ten goede is gekomen, is nog een punt van discussie. Maar vast staat dat van huidige of toekomstige ontwikkelingen een stimulerende invloed moet uitgaan naar de gezondheidszorg in de regio, al was het maar doordat een huisarts die een stagiaire van de universiteit krijgt onwillekeurig zorgt, zelf ook goed beslagen ten ijs te komen. Voor de mensen in de regio een onmeetbare factor, maar vrijwel zeker aanwezig. Buiten de eerste lijn zal ook de aanwezigheid van academische deskundigheid op het gebied van de gezondheidszorg in het academisch ziekenhuis en de geacademiseerde afdelingen van andere ziekenhuizen in de regio rechtstreeks invloed hebben op de kwaliteit van de gezondheidszorg in de streek. Vroeger moesten patiënten met iets ingewikkelder problemen voor behandeling al snel naar een ver weg gelegen academisch ziekenhuis. In toenemende mate bestaat daartoe gelegenheid in de eigen streek, dank zij de universiteit.

Ook de andere studierichtingen hebben al een zekere invloed in de regio. De nieuwe economische studierichting heeft al te kennen gegeven in de regio veel kansen en mogelijkheden te zien voor onderzoek, waar de regionale economie ook in ander opzicht wel bij zal varen, de juridische studierichting is onder juristen in de streek aanleiding geweest tot een zucht van verlichting: „Eindelijk een goede juridische bibliotheek in de buurt.” Vele hogere beroepsopleidingen in met name Zuid-Limburg profiteren van het feit, dat de universiteit niet hooghartig afzijdig blijft, maar hen waar nodig terzijde staat of met hen samenwerkt.

Zuigkracht

Menige instelling die zich in Limburg heeft gevestigd, heeft zulks gedaan op grond van de zuigkracht van de universiteit. En rechtstreeks verband is er met het Instituut voor Revalidatievraagstukken in Hoensbroek, het Instituut voor Sportgeneeskunde in Sittard en de vertalersopleiding in Maastricht. Minder rechtstreeks is er verband in het geval van het Euro-

pees Instituut voor Bestuursvraagstukken in Maastricht en de vestiging van het hoofdbureau van de Open Universiteit in Heerlen.

Wel heel concreet is de invloed van de universiteit op wat „het intellectueel klimaat” van de provincie genoemd zou kunnen worden. Het is nog niet zo lang geleden – en het is nog niet helemaal over – dat het feit dat een Limburger het toch maar tot doctorandus of zelfs tot doctor had geschopt belangrijk nieuws was voor de regionale pers. Wanneer iemand uit de regio Nicaragua of Japan had bezocht, kwam hij daarmee in de krant. Een arts die van baan veranderde kreeg daarvoor toch ook al gauw een regel of tien in de gastvrije kolommen. Maar de universiteit en enkele door haar aangetrokken instellingen krijgen vrijwel dagelijks bezoek van binnen- en buitenlandse bewindslieden en andere hoogwaardigheidsbekleders, gepromoveerd wordt er tegen de klippen op, de functionarissen van de universiteit reizen af en aan naar en van de meest exotische adressen in de wereld. Internationale congressen zijn nog net niet aan de orde van de dag, honderden wetenschappers van soms internationaal formaat hebben

zich metterwoon in Limburg gevestigd. De krant zou er dagwerk aan hebben als zij met de oude maatschappij in de hand over dat alles zou willen publiceren, en zij doet dat ook minder en minder. Een dokter, een professor, een intellectueel begint eindelijk ook in Limburg iets heel gewoons te worden.

Inhalen

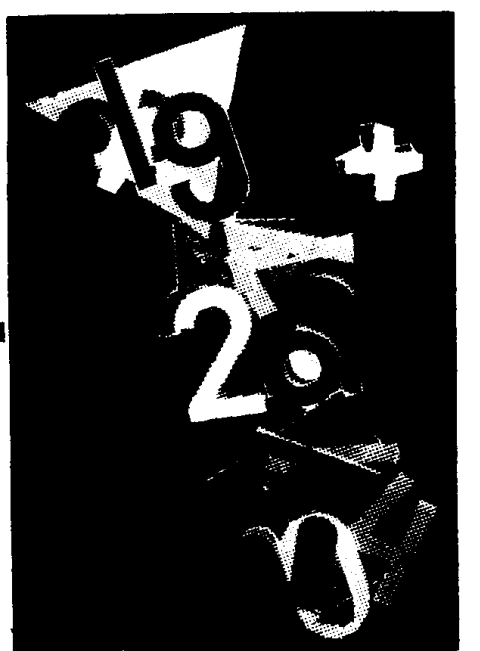
Onder die wetenschappers van formaat bevinden zich inmiddels vele Limburgers die ooit, bij gebrek aan intellectueel klimaat in de eigen regio (en bijbehorende werkgelegenheid) naar het westen van Nederland trokken maar nu druppelsgewijs naar de eigen regio terugkeren. Onder de Limburgse bevolking is al enkele jaren geleden een inhaalmanoeuvre begonnen, waarvan het eind al in zicht is: velen die ooit gedroomd hadden van een academische opleiding, die in de universiteit in Maastricht de kans schoon zagen die droom werkelijkheid te laten worden. Van de 100 eerstejaarsstudenten van de studierichting Nederlands Recht die dit studiejaar begonnen, was het allergrootste deel af-

komstig uit (Zuid-)Limburg, en de gemiddelde leeftijd was ongeveer 28 jaar, heel oud, duidelijk groterdeels „inhalers” dus. Ook bij de andere studierichtingen hebben zich dergelijke ontwikkelingen voorgedaan. Het weggebben van die stroom zorgen voor de toekomst: hoe zal de universiteit dan aan voldoende studenten komen? Om studenten uit „Holland” naar Maastricht te krijgen zal er nog veel gedaan moeten worden aan het beeld, dat men in de rest van Nederland nog altijd van Limburg heeft, namelijk dat van een carnavalvierend boerenland, dat geregeerd wordt door een „gouverneur” van behoudende snit en een reactionaire bisschop. De werkelijkheid mag dan genuanceerder liggen, het beeld bestaat wel degelijk.

Over beeldvorming gesproken: vermoedelijk heeft het buitenland, voorzover dat zich bezig houdt met universitaire studie in het algemeen en medische studie in het bijzonder, inmiddels een heel wat gunstiger beeld van Limburg, Maastricht en de Rijksuniversiteit Limburg. Tientallen medische opleidingen in de gehele wereld hebben de bijzondere wijze van onderwijs van Maastricht overgenomen. De decaan van de medische faculteit reist af en aan over de vijf continenten, en van China tot Oman, van Riad tot Mexico City heeft „Maastricht” een bijzondere klank. De groep van „op de (regionale) gemeenschap gerichte opleidingen” (kortweg „het netwerk” genoemd) in de hele wereld staat onder het uitdrukkelijk leiderschap van de Maastrichtse medische faculteit. In Nederlandse universitaire kring wordt intussen traditioneel enigszins laatschouwend gedaan over Maastricht, niettemin is te zien dat zusterfaculteiten steeds vaker principes van het Maastrichtse onderwijs gaan overnemen.

De universiteit, zo mag geconcludeerd worden, heeft, ondanks het feit dat de uitgroei sterk is achtergebleven bij wat aanvankelijk de bedoeling was, een duidelijk stempel gedrukt op vele zaken in de regio. De vraag, gesteld in het begin van dit artikel, kan met „ja, hoewel” worden beantwoord.

Sante Brun

Stempeltjes zeggen kinderen meer dan platte streepjes

MAASTRICHT – Kleuters en peuters zingen, springen, tekenen, verven, kleien, klieren en tekenen zonder zich erom te bekommeren of het resultaat van al die ijver wel zo prachtig wordt. Die spontane creativiteit wil de openbare basisschool „De Kring” in de Maastrichtse nieuwbouwwijk De Heeg verder ontwikkelen.

Het volledige onderwijsprogramma moet een beroep op de creativiteit van de kinderen waardoor, zo leert de ervaring, de betrokkenheid bij het onderwijs groter wordt. Laat de kinderen cijfertjes bouwen en in de lessen met stempeltjes werken, dat zegt ze meer dan van die platte streepjes op papier. Laat ze maar vertellen wat er in hun hoofd omgaat. Ook dat is leerzaam.

Omringd door niet van elkaar te onderscheiden nieuwbouwhuizen zorgt de openbare school „De Kring” voor een prettige onderbreking van de woonomgeving. In 1978 startte „De Kring” met 12 kleuters en 24 leerlingen in het noodgebouwtje aan de Maankensborg. Inmiddels is de openbare school al uit de in augustus officieel geopende nieuwbouw aan de Stellendaal gegroeid. Op de speelplaats staat een bijgebouwtje waardoor de zestien klassen volle-

dig gehuisvest zijn. Hoofd van de school Bea Bos verwacht volgend schooljaar in ruimtelijke problemen te komen. Dan zal de enorme aanloop uit de verre omtrek gedeeltelijk naar wachtlijsten moeten verhuizen.

Hinkelen

De speelplaats, ingevuld door kunstenaar Theo Lenartz uit Heerlen vormt met de gekleurde vakken, de rekken, de buizen en de zitkuil een uitnodiging tot hinkelen, klimmen, ballen of gezellig bij elkaar zitten. De gangen en lokalen in het schoolgebouw zijn keurig volgeplakt met „kunstwerken” die de kinderen zelf hebben gemaakt. Alle gangen lopen uit op de gemeenschappelijke ruimte waar een reusachtige en levensgrote giraffe en een tot neushoorn omgevormde poppenkast blikvangers zijn. Op de zitblokken heeft onderwijzer Har Bosch, die ook de giraffe en de neushoorn tekende, een uitgelopen spiegelbeeld geschied. Een van de leerlingetjes gaat er giechelend op zitten. „Platsj”, roept haar vriendinnetje.

Sfeer

„De kinderen moeten zich hier op school thuis voelen”, vindt hoofd van de school Bea Bos. „Creativiteit staat in de Heeg hoog in het vaandel. In „De Kring” geen handenarbeidlesje dat even in het lesrooster wordt op-

● „Ook bij de weeksluitingen staan eigen creativiteit, zelf keuzes maken, het uitbeelden van eigen denkbeelden voorop”, zegt schoolhoofd Bea Bos. Iedere vrijdagmiddag geven de leerlingen van „De Kring” voorstellingen waar de hele school van mee kan genieten. Het script bedenken ze zelf.

genomen omdat er nog een kwartiertje over is, terwijl de meester de schriften nakijkt. De school moet een sfeer ademen die de kinderen uitnodigt tot creatief denken. Daar staan alle leerkrachten van de school achter. Noem het maar onze levensvisie. Praktisch betekent dat, dat de kinde-

ren goed materiaal krijgen en we ze leren hoe ermee om te gaan. Tekeningen worden niet maar lukraak met een stuk plakband tegen het raam geplakt, maar met behulp van strookjes karton ingelijst. Door de hele school hangen, staat en liggen werken gemaakt van keramiek, ma-

cramé, verf, stof, hout, noem maar op. Zo maken we „De Kring” tot een gezellig gebouw waar de kinderen zich op hun gemak voelen”. In „De Kring” is handenarbeid de manier waarop de kinderen zelf hun leerproblemen oplossen. „Kinderen hebben sterk de neiging om de let-

ter S verkeerd om te schrijven”, geeft Bea Bos als voorbeeld. „Als je ze dan een stempel geeft, kunnen ze duidelijk het verschil zien. Draai je de stempel om, dan draait de letter automatisch mee. Dat werkt verduidelijkend en stimulerend. Het werken met allerlei materialen maakt de lessen afwisselender, leuker. Met eigen ogen zien en voelen hoe een letter of een cijfer gevormd wordt, dat blijft hangen. Het schoolbord is niet de enige methode om kinderen dingen bij te brengen”.

Pasklare oplossing

„De naam van de school is niet zo maar een loze kreet. Kinderen, leerkrachten en ouders vormen een kring. Het is de bedoeling dat iedereen maar elkaar luistert”, aldus Bea Bos. Iedere schooldag begint met een kringgesprek. De kinderen kunnen dan vertellen wat er in hun hoofd omgaat. „Ze leren naar elkaar luisteren, respect krijgen voor elkaars mening. De dagelijkse problemen van de kinderen komen dan boven tafel”, vertelt onderwijzer Har Bosch. „Het is niet de bedoeling dat de „meester” daarvoor de pasklare oplossing geeft. Laat de kinderen daar zelf maar over prakkizeren. De onderwijzer kan wel een duwtje in de rug geven. Stel een kind heeft iets meegemaakt dat met rassendiscriminatie te maken heeft. Dan laat je de klas een toneelstukje daarover op-

voeren. Dat zet de hele groep aan het denken”. Het tweerichtingverkeer, het door de onderwijzer inspringen op zaken die de kinderen op dat moment interesseren, ziet Har Bosch als een unieke gelegenheid om de nieuwsgierigheid van zijn leerlingen uit te buiten. „Je hoeft maar één enthousiasteling in de klas te hebben, en de onderwijzer zit gebeiteld. Ik heb enkele weken geleden met verkeerslessen begonnen. Een van de jongens was bezig met een project verkeer. Die sleepte alles dat met dat onderwerp te maken had mee naar school. Dat is toch schitterend. Zo’n gedrag steekt de hele klas aan. Dat vormt een unieke kans om de verkeerslessen te sluiten”.

Weeksluiting

Iedere vrijdagmiddag vindt in de gemeenschapsruimte de weeksluiting plaats. Leerlingen zingen, dansen, spelen toneel. Door de week zijn de kinderen bezig met de voorbereiding. Verzinzen ze zelf de onderwerpen en teksten. „Dat betekent samen werken, elkaar stimuleren, in het voetlicht gaan staan. Iedereen draagt een steentje bij. Alles mag als het maar geen nagebootste Toppopshow wordt, vindt Bea Bos. „Ook bij de weeksluitingen staan eigen creativiteit, zelf keuzes maken, het uitbeelden van eigen denkbeelden voorop. Op deze manier hopen we de kinderen iets mee te geven voor later. Willen we zorgen dat ze ook na hun middelbare en hogere school raad weten met zichzelf en hun vrije tijd. Zoals de toekomst er nu uit ziet is dat geen overbodige luxe”.

Els van der Vaart

MAASTRICHT, BEMELERWEG 1, TELEFOON 043-622541

EEN MODERNE 4-JARIGE OPLEIDING VOOR MIDDELBARE FUNCTIES

De MTS Maastricht biedt u de volgende keuzemogelijkheden:

BOUWKUNDE

Een gedegen basisopleiding voor functies bij een architectenbureau of in de uitvoerende sector bij de aannemer, als uitvoerder, werkvoorbereider, alsmede in overheidsdienst

ELEKTROTECHNIEK

met aparte studierichtingen:

ENERGIETECHNIEK ELEKTRONIKA

Een ruime opleiding in de sterkstroomtechniek of de elektronika met plaatsingsmogelijkheden in de uitvoerende en tekenkamersector

WERKTUIGBOUWKUNDE

Een brede basisopleiding voor functies als tekenaar-konstruktieur, werkvoorbereider, kalkulator, bedrijfsassistent, o.d. in de machine- en staalbouwkunde

AANMELDING VAN LEERLINGEN

zo spoedig mogelijk

Vooropleiding MAVO, HAVO (3 klassen) of LTS
Mogelijkheden tot voortzetting van de studie aan de HTS, de lerarenopleiding, specialisatiekursussen e.d.
Voor bezitters van een HAVO-DIPLOMA (met wis- en natuurkunde) is een verkorte opleiding mogelijk. Nadere inlichtingen op school.

Op verzoek wordt u gaarne een brochure met aanmeldingsformulier toegezonden.
Telefoon 043-622541.

Inschrijving:

1-JARIGE DAGOPLEIDING DIRECTIE-SECRETARESSE BUREAU-SECRETARESSE ADSPIRANT SECRETARESSE RECEPTIONISTE

Inlichtingen/aanmeldingen: (ERKENDE PONTSCHOOL)

INSTITUUT WAAIFOORT

HEERLEN, Raadhuisplein 16 (045-713717)
MAASTRICHT, A. Battalaan 44 (043-13639)

KATHOLIEKE STICHTING SOCIAAL PEDAGOGISCH ONDERWIJS LIMBURG SOCIALE ACADEMIE SITTARD

De Sociale Academie te Sittard biedt in het kader van het hoger beroeps onderwijs de volgende opleidingen voor werzinswerk:

• een vierjarige dagopleiding:

- MAATSCHAPPELIJK WERK
- KULTUREEL WERK
- PERSONEELWERK EN ARBEIDSVVERHOUDINGEN

• een vierjarige part-time opleiding:

- MAATSCHAPPELIJK WERK
- KULTUREEL WERK
- PERSONEELWERK EN ARBEIDSVVERHOUDINGEN
- INRICHTINGSWERK

• een eenjarige bijscholingscursus maatschappelijk werk (onder voorbehoud)

• een eenjarige cursus werken met kulturele minderheden (onder voorbehoud)

en in het kader van het middelbaar beroeps onderwijs:

• een driejarige part-time opleiding inrichtingswerk (waaronder m.i.v. 1983-1984 opgenomen een opleidingsroute voor peuterwerk).

De beroepen, waartoe de opleidingen voorbereiden, vindt men in instellingen en werkvelden als:

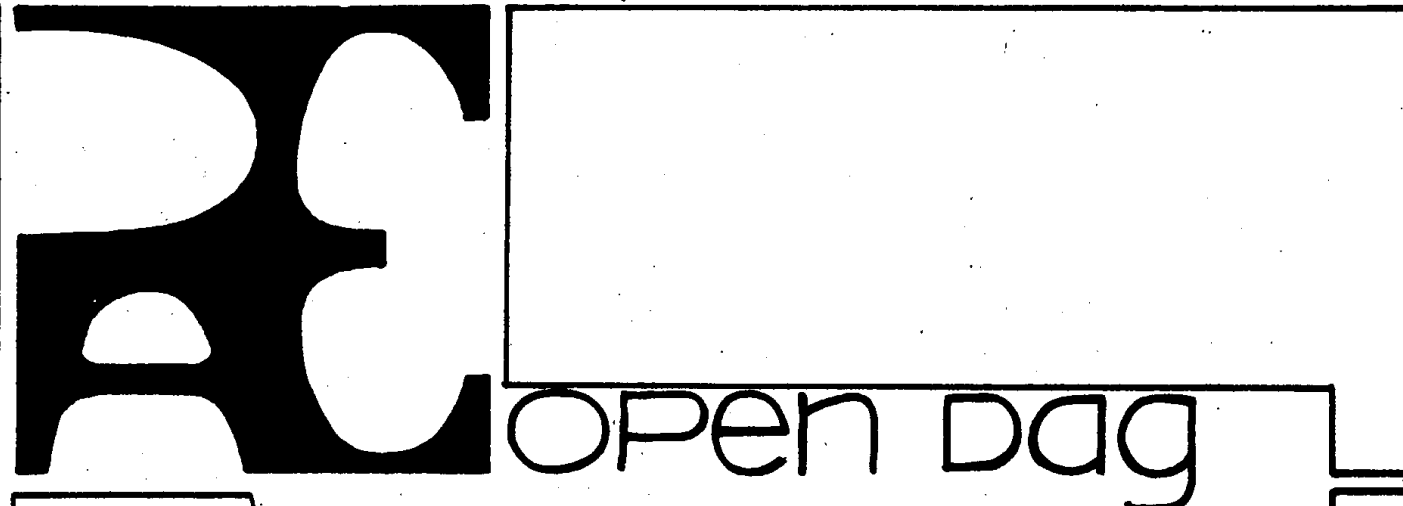
- algemeen maatschappelijk werk, maatschappelijk werk voor bepaalde categorieën, justitieel maatschappelijk werk en maatschappelijk werk in instellingen en bedrijven;
- educatief werk, jeugd- en jongerenwerk, buurt(opbouw)werk en de welzijnsplanning bij de overheid;
- personeelwerk in arbeidsorganisaties (profit- en non-profit bedrijven), adviesbureaus voor personeelsbeleid en organisatie-ontwikkeling, arbeidsinspectie en arbeidsbureaus;
- de residentiële hulpverlening in internaten, b.v. voor kinderbescherming, voor gehandicapten; revalidatiecentra, gevangenis en a.d. en de semi-residentiële hulpverlening in dagverblijven en klinieken.

Om geïnteresseerd in de opleiding, de toelatingsvoorwaarden en het beroepsveld een nadere oriëntatie te bieden zal een

OPEN DAG

worden gehouden op zaterdag, 12 maart a.s. van 11 tot 15 uur in het gebouw Sportcentrumlaan 35 te Sittard.

Voor nadere informatie:
Sociale Academie,
Postbus 69, 6130 AB Sittard,
tel. (04490) 2 48 88.

Open Dag

voor nieuwelingen

8 maart a.s. van 11.00 tot 15.30 u.

katholieke pedagogische academie

wijnstraat 7a, echt

telefoon: 04754 - 2557

directeur: W.E.J. Horsmans

AANMELDING VOOR HET STUDIEJAAR '83-'84 OPLEIDING TOT ONDERWIJZER(ES)

De 3-jarige opleiding geeft bevoegdheid voor o.a.:

- onderwijzer(es) lager onderwijs en lera(a)r(es) voor het toekomstige basisonderwijs.
- leerkracht aan het buitengewoon onderwijs.

Toelatingseisen: diploma HAVO, Atheneum, Kleuterleidster, Gymnasium, VHBO, Meao, Mto/Mts.

AANMELDINGSFORMULIEREN

zijn verkrijgbaar bij:

Adm. Kath. Pedagogische Akademie Echt, Wijnstr. 7a, 6101 AK Echt, tel. 04754-2557.
Inlichtingen: W.E.J. Horsmans, directeur, tel. 04754-2684.

Royale pukkeltas

van oerdegelijk naturel leder.
Met 2 vakken en extra ritsvak.
Voorzien van verstelbare
schouderriem.

89.75

lederwaren
Frumau
Geleenstraat 16 Heerlen

Opleidingsschool voor
onderwijzers en onderwijzeressen

Opleidingsschool voor
kleuterleidsters

AANMELDING VOOR HET STUDIEJAAR 1983/1984

TOELATINGSEISEN:

- A. diploma gymnasium, atheneum, havo (hbs, mms)
- B. de akte van bekwaamheid als kleuterleidster
- C. diploma VHBO (nieuw stijl)
- D. diploma MTO/MTS
- E. diploma MEAO

MOGELIJKHEDEN MET DEZE OPLEIDING

- A. L.O.-opleidingen (zie hier beneden)
- B. M.O.-opleidingen
- C. verschillende parttime opleidingen, b.v. en bijscholingskursussen, enz.

Aanmeldingsformulier en informatiegids kunnen bij de administratie worden aangevraagd of afgehaald.

Telefonische informatie onder nummer: 045-726555

Postadres:
Pedagogische Akademie Heerlen
Schandelmolenweg 20
6415 GG Heerlen

C-KURSUSSEN OPLEIDING VOOR L.O.-AKTEN

De Pedagogische Akademie Heerlen organiseert in het cursusjaar 1983/1984 de volgende L.O.-opleidingen:

ENCELS L.O.
WISKUNDE L.O.
LICH.OEFENING L.O.
TEKENEN L.O.

Vooropleiding:
Onderwijsbevoegdheid, behalve voor Tekenen

Aanmelding zo spoedig mogelijk bij de Administratie van de Pedagogische Akademie Heerlen

TOELATINGSEISEN:

- A. diploma mavo-4 (B-niveau)
- B. overgangsbewijs van 3 naar 4 havo, atheneum, gymnasium
- C. diploma VHBO (nieuw stijl)
- D. diploma MTO/MTS
- E. diploma MEAO

MOGELIJKHEDEN MET DEZE OPLEIDING

- A. 1 jaar EDDKA (volledig bevoegd onderwijzer)
- B. vele andere vervolgoopleidingen

Aanmeldingsformulier en informatiegids kunnen bij de administratie worden aangevraagd of afgehaald.

Telefonische informatie onder nummer: 045-716915

Postadres:
Opleidingsschool voor Kleuterleidsters
Klompstraat 20
6411 KS Heerlen

APPLICATIEKURSUS VOLLEDIG BEVOEGD ONDERWIJZER

Aan de beide vorenstaande opleidingsinstituten bestaat alsnog de mogelijkheid zich aan te melden voor de Applicatiekursus volledig bevoegd onderwijzer.

Deze opleiding is bestemd voor hoofd-kleuterleidsters (B) en niet-volledig bevoegde onderwijzers.

Inlichtingen en aanmeldingsformulieren kunnen worden aangevraagd bij de beide vorenstaande opleidingsinstituten.

STREEKSCHOOL VOOR
BEROEPSBEGELEIDEND
ONDERWIJS HEERLEN

Primaire

BEROEPSOPLEIDING

gedurende 1 dag in de week
voor jongens en meisjes vanaf 16 jaar
met of zonder werk in de gekozen vakrichting

Opleidingsmogelijkheden:

BOUWTECHNISCHE BEROEPEN

bouw-banktimmeren
meubelmaken fijnhoutbewerken

KONSUMPTIEVE BEROEPEN

brood-banketbakken
banketbakken

ECONOMISCHE EN ADMINISTRatieve BEROEPEN

administratief assistent(e)
administratief medewerker(ster)

DETAILHANDEL

ass. verkoopmedewerker(ster)
verkoopmedewerker

INTERIEURVERZORGING

meubelstofferen
woningstofferen

OPPERVLAKTECHNIEK

industrieschilderen (spuiten)
autospuiten
huisschilderen

ELEKTROTECHNIEK

vakman sterkstroominstallatie (V.S.I.)
monteur (M.T.)
technicus sterkstroominstallatie (T.S.I.)
technicus bedrijfsinstallatie (T.B.I.)
technicus industriële elektronica (T.I.E.)
eerste monteur elektrische besturingsinstallaties (E.M.B.)
eerste monteur elektronische installaties (E.M.E.)
eerste monteur laagspanningsinstallaties (E.M.L.)

INSTALLATIETECHNIEK

monteur centrale verwarming
monteur gewalo-installatie
monteur dakbedekkingstechniek
assistent installatietechnicus
onderhoudsmonteur centrale verwarming
gas-onderhoudsmonteur

METAALTECHNIEK

bank-plaatwerken
plaat-konstruktiewerken
konstruktiebankwerken
bankwerken (hand en machinaal)

MOTORVOERTUIGENTECHNIEK

chauffeurs-beroepsgeoderenvervoer
onderhoudsmonteur automobielen
monteur personenautomobielen
monteur bedrijfsautomobielen
schade-monteur

TEXTIEL-LEDERTECHNIEK

konfekten
modistiek

KURSUS ALGEMEEN VORMEND ONDERWIJS

zowel dag- als avondonderwijs

AANMELDINGEN EN
INLICHTINGEN:

Rector Driessenweg 8,
Postbus 124, 6400 AC
Heerlen 045-719075

5378

Onderwijzer(es) worden

PEDAC-ROERMOND

Tel. 04750-18149

MUZIEKSCHOOL GELEEN

Diepenbroekstraat 1 - 6162 EZ Geleen
Programma Schooljaar 1983-1984

1. I.V.M. Instrumentaal Voorbereidend Muziekonderwijs.

Bestemd voor leerlingen van de 2e klas basisschool. Eenjarige cursus, 2 lessen per week. De leerstof bevat onderwijs en vorming in zingen, gehoor en solfège, ritmiek en muziekleer.

2. Instrumentale en Vocale opleiding

a. Oriëntatiecursus.

Voor leerlingen, die de I.V.M.-cursus gevolgd hebben. Er wordt kennis gemaakt met diverse instrumenten, waarvoor het aan het einde van de cursus mogelijk is een beter doordachte en gemotiveerde keuze te maken.

b. Instrumentale en vocale lessen.

Deze omvatten de cursussen voor praktisch alle muziekinstrumenten. De leerstof is verdeeld over 7 niveaus welke met een zogeheten gradenexamen worden afgesloten.

3. Harmonie en Fanfare opleiding

Bestemd voor leerlingen, die lid van een vereniging zijn. De cursusstof is vastgelegd in een leerplan welk 4 niveaus omvat en die met een examen worden afgesloten.

4. Voorbereidingsklas Conservatorium.

Voor de gevorderde leerling bestaat de mogelijkheid zich via de muziekschool te laten voorbereiden op het toelatingsexamen voor een hogere muziekstudie.

5. Ballet

Vanaf 8 jaar kunnen kinderen deelnemen aan balletonderricht. Voor dames bestaat de cursus ritmische gymnastiek.

6. Ensemblespel

Voor leerlingen, die een melodie-instrument bespelen bestaat de mogelijkheid, na gebieden vaardigheid, om in een ensemble mee te spelen.

7. Andere cursussen

Bij voldoende belangstelling kunnen per 1 september 1983 de volgende cursussen van start:
Algemene Muzikale Vorming voor Volwassenen
Koorzetting
Lustercursus
Informatie omtrent bovenstaande cursussen te verkrijgen bij de directeur van de muziekschool, tel. 04404-43261.

HET SCHOOLHOOFD KOMT OM IN HET WERK

MAASRICHT - „Als schoolleider heb ik een werkweek van 60 tot 70 uur. Drie, vier avonden in de week moet ik tegen mijn vrouw zeggen dat ik weer een vergadering heb. En het is eigenlijk toch te gek dat mijn kind soms zegt: papa, voor ons heb je minder tijd dan voor andere kinderen.”

kun je ons toch beschouwen als managers. Je moet je collega's op school begeleiden, de administratie doen, contacten onderhouden met schoolleiders, leveranciers, mensen van vervolgoedingen en ga zo maar door. Afgezien nog van de steeds terugkerende vergaderingen die je moet bijwonen. Vergaderingen met het team, schoolbestuur, ouderbestuur en tal van andere instanties. Gemiddeld liefst vijf per week!”

Problemen

Uit het zwartboek van de KOV blijkt dat vooral de taakverzwaring van de schoolleiders te maken heeft met veranderingen binnen de samenleving. Kools licht dat toe. „Op school kom je steeds vaker in aanraking met problemen die vroeger buiten onze zorgsfeer lagen. Denk maar aan gezinsconflicten, echtscheidingen, en de kinderen met maar één ouder. Die situaties leggen een druk op het kind en dus vraagt dat aandacht op school. De school is dan niet langer een verlengstuk van het gezin, maar een vervanging ervoor. Daarnaast komt het steeds vaker voor dat ouders een beroep doen op de schoolleider, ook als het gaat om hun eigen problemen. Je gaat de functie vervullen die eigenlijk aan een ander toebehoort, die van maatschap-

pelijk werker, huisarts en pastor of in het ernstigste geval van ontbreken de ouder.”

Nieuwe wet

Volgens Kools is vrijstelling van lesgevend taken de aangewezen maatregel om alle werk ook in de toekomst te kunnen blijven doen. „Wanneer ik nu voor de klas sta, weet ik dat de telefoon op mijn bureau echt niet stilstaat. Met mijn gedachten ben ik dan soms bij een organisatorische kwestie. En dat is natuurlijk een kwalijke zaak. Trouwens, waarom zou je in deze tijd van werkloosheid iemand met twee functies opzadelen?” Binnenkort de wet op het basisonderwijs van kracht. De schoolleiders hebben al te kennen gegeven daarvoor niet veel heil te verwachten. De heer Kools: „Die nieuwe wet grijpt

fundamenteel in op de gang van zaken tot nu toe. Het onderwijs komt er totaal anders uit te zien. Niet alleen aan de buitenkant, de invoering van Engels en gezondheid kunde bijvoorbeeld, maar vooral de organisatie en de manier van lesgeven zal veel veranderen. Van de leerkrachten zal worden gevraagd dat zij opvoeding boven onderwijs stellen. Taakverzwaring dus, zeker voor de schoolleider.”

Stress

De minister van onderwijs, Deetman, heeft de schoolleiders geadviseerd een aantal van hun taken te delegeren. Kools vindt dat een slechte suggestie. „Al zou hij alleen maar lesgeven, werk nakijken en voorbereiden, dan nog heeft een onderwijzer een volledige dagtaak. Wanneer ik nu een flink aantal taken delegeer, loop ik het risico dat wanneer

● P. Kools: „Wat nu gebeurt, is te gek”.

iemand ontslagen wordt, ik opnieuw een werkverdeling moet maken. Bovendien, mag de minister van de onderwijsgeveinden verwachten dat ze zich steeds meer werk op de hals halen, terwijl diezelfde minister steeds opnieuw een aanslag doet op hun portemonnee?”

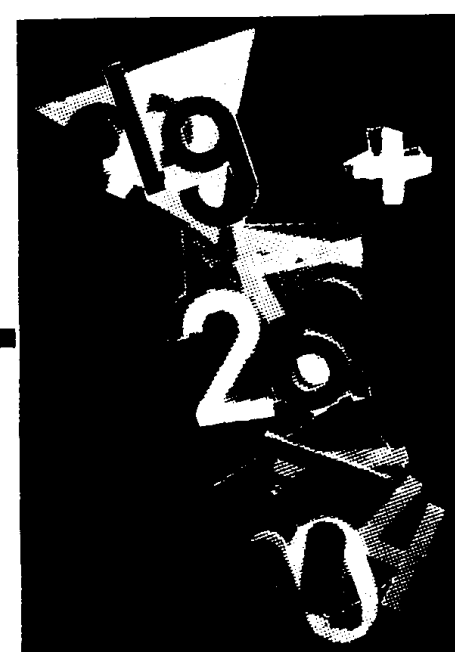
Het zwartboek van de KOV meldt dat uit onderzoek blijkt dat 60 procent van de onderwijsgeveinden voortijdig uitvalt. Stress wordt gezien als de hoofdoorzaak. De heer Kools: „Onderwijsgeveinden komen tegenwoordig zelf ook eerder in de problemen. Ze zien hun salaris drastisch

achteruitgaan, ze zijn bang hun werk te verliezen. Die problemen slaan terug op de werksituatie. Ook daarmee krijgt de schoolleider te maken. Hij heeft immers te zorgen voor een goede werksfeer.”

Kwaliteit

De heer Kools heeft weinig goede woorden over voor het beleid van de overheid. „Ik heb de indruk dat de minister bewust een verkeerd beeld vormt van onderwijsgeveinden. Een beeld van de man met stropdas met een hoog salaris en veel vakantie. Dat beeld is echter achterhaald. Wat nu gebeurt, drastisch bezuinigen en massaal ontslag, is te gek. Op deze manier wordt de kwaliteit van het onderwijs aangetast. Je kunt stellen dat daarmee geestelijke moord met voorbedachten rade wordt gepleegd op de kinderen die over een jaar of vijftien de maatschappij gaan vormen.”

Hans Crooymans

Optiek door de bril van Hans de Veer

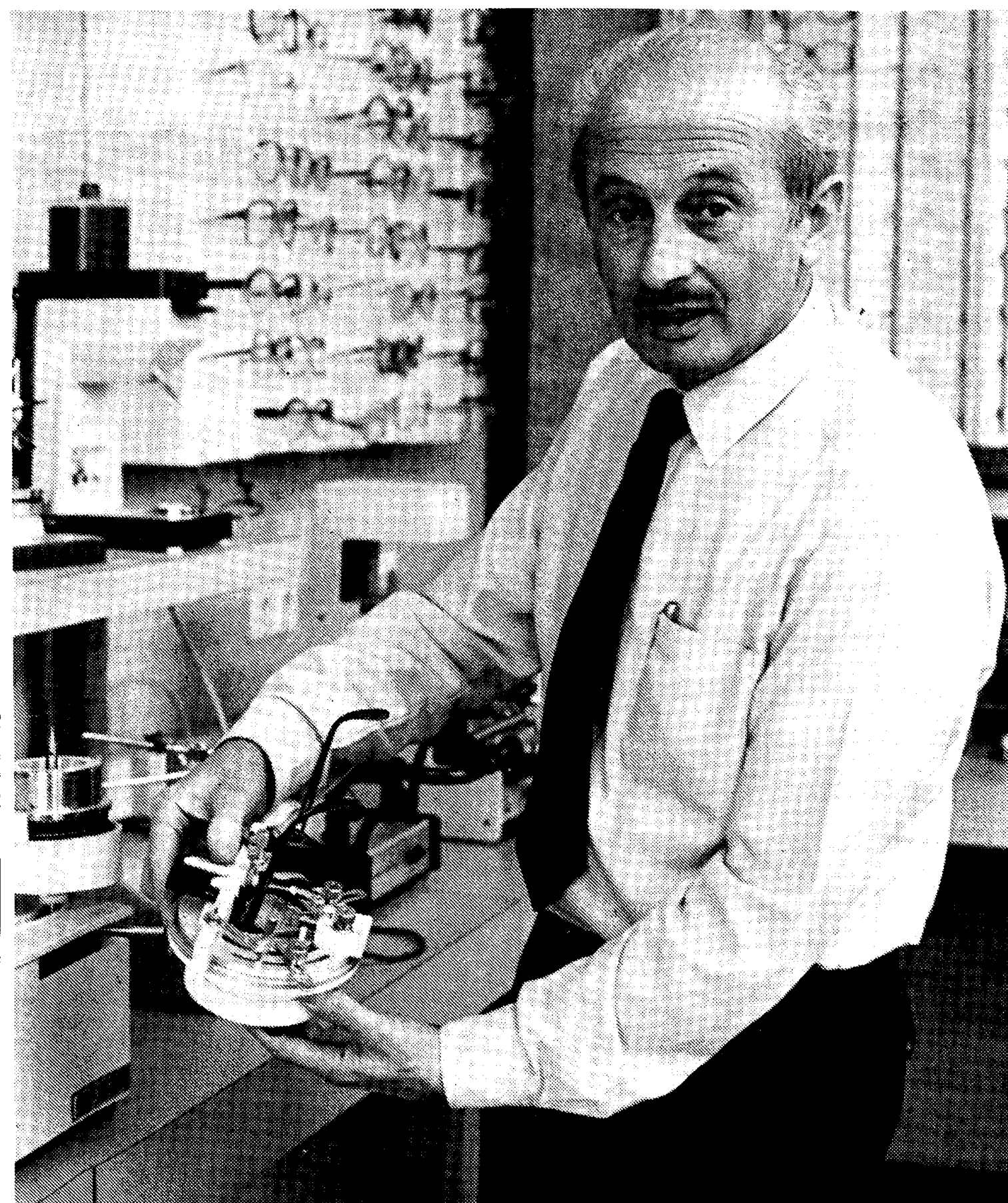
ROERMOND - „Het streven naar de ideale opticien is net zo'n utopie als het vinden van de perfecte echtgenote.” Hans de Veer zegt het met enige klem omdat de ervaring leert dat de opticien in de praktijk zoveel specifieke eigenschappen dient te bezitten bij de uitoefening van zijn beroep, dat je blij mag zijn als hij al een aantal van die eigenschappen in zich verenigt. Hans de Veer noemt zichzelf coördinator van de afdeling optiek aan de Streekschool voor Beroepsbegeleidend Onderwijs in Roermond.

Vanaf 1969 leidt hij daar opticiens-in-de-dop op tot volwaardige vakkrachten met een eerste beroepsgraad. Zelf heeft hij verder gestudeerd in de optometrie, een vervolgstudie die zich uitsluitend bezig houdt met oogmetingen en alles wat daarmee samenhangt. „Het is een klein wereldje”, zegt hij ergens in het gesprek, als hij zich te moeten verontschuldigen voor de veelheid van functies in commissies en raden in den lande waarin hij uit hoofde van zijn beroep zitting heeft. Praten met Hans de Veer betekent de wereld van de optiek door een andere bril zien. Hij veraschuwt de types die op 'geslepen' wijze de brildragende klant zijn of haar monocle aansmeren. „Het is geen pond suiker dat je verkoopt”, klinkt het fel. Die gooien hun eigen glazen dus in. Nee, de ethiek van het vak staat bij hem voorop. Als een rode draad loopt die door zijn lessen. Zelf heeft hij de tijd nog meegemaakt dat hij als bedrijfsleider in een drogisterij aan de Akerstraat in Spekholzerheide zijn vingers vaak dagen achtereen tot bloedens toe verwondde bij het slippen van de glazen en met een nostalgische blik kan hij uitweiden over de jaren vijftig toen de brillenmode nog in de kinderschoenen stond en de uitgelezen apparatuur van nu als science-fiction werd gezien.

Nederland beneden de lijn Tilburg-Den Bosch-Nijmegen. Met pretoogjes verklaart hij evenwel die grens ook weleens te overschrijden. Met name Breda blijkt een geliefd twistpunt tussen hem en zijn collega die in Dordrecht dezelfde opleiding verzorgt. In het hele land worden momenteel zo'n 350 tot 360 leerling-opticiens opgeleid in Dordrecht, Roermond, Amersfoort en Zwolle. De leerlingen moeten minstens het LBO-diploma metaal of fijnmetaal op C-niveau hebben, voor dat zij worden toegelaten. De opleiding wordt verzorgd in het kader van de wet op het leerlingenzwezen, een vorm van beroepsopvoeding waarbij de leerling zich al lerend en werkend kan bekwalen in zijn vak. Gedurende twee jaar komen de leerlingen een dag per week naar school en werken de rest van hun opleidingstijd bij een opticien aan hun praktische vaardigheden. Als ze na die twee jaar het examen met goed gevolg afleggen mogen ze zich vakkracht met een tweede beroepsgraad noemen.

Tien geboden

„Een eigen optiek” is er dan nog niet bij. Die komt pas na de voortgezette opleiding van nogmaals twee jaar en een eenjarige cursus in Haarlem waar hen 'de tien geboden' voor opticiens worden geleerd. Onder meer wordt de leerling daar ingewijd in de kunst van de oogmetingen, subjectieve refractie genaamd. Na die cursus kunnen de liefhebbers zich verder specialiseren tot optometrist of contactlensspecialist. Die laatste gradatie is de hoogst bereikbare trede op de optiek ladder, op het niveau van een hogere beroepsopleiding. Een leerling met een gedegen vooropleiding, waartoe ook behoorlijke talenkennis wordt gerekend met het oog op de vele buitenlandse vakliteratuur die hij wordt geacht te verslinderen, studeert gemiddeld negen jaar voordat hij contactlensspecialist is.

● Hans de Veer met een van die moderne apparaten die hij vroeger zo node heeft gemist.

te worden uitgevoerd. Die zouden ook door opticiens kunnen worden gedaan. Maar dat is hetzelfde probleem als met de tandartsen en de tandtechnici. Die laatste kunnen net zo goed een kies trekken, maar ze mogen het niet. Ook het spanningsveld tussen oogartsen en opticiens ligt heel gevoelig, hoewel de sfeer in ons wereldje de laatste jaren sterk is verbeterd. Vroeger was er doorlopend onbegrip tussen beide partijen hetgeen een mijnenveld aan conflicten opleverde”, vertelt hij.

Modegrillen

Het schort de optiek niet aan nieuwe ontwikkelingen. Het is een wereld die constant in beweging is, een gevolg van nieuwe modegrillen en betere technieken die door fabrikanten van monturen en glazen worden ontwikkeld. De theoretische opleiding die parallel loopt aan de praktijkervaring van de leerlingen blijkt daarom vaker achterhaald, hetgeen een bijstelling tot gevolg zal hebben in de opleiding. Maar wat die inhoudt wil Hans de Veer slechts 'sub rosa' kwijt.

Contactlenzen

Een nu al weer ingeburgerde ontwikkeling was de verbetering van de eerste contactlenzen. De daaruit voortvloeiende daling van de aanschaffkosten opende velen de ogen en menigeen kwam tot de conclusie dat de contactlens de oplossing was voor alle brilproblemen. Geen lastige regendruppels meer op je glazen, geen condens meer waardoor je bij binnenkomst in het café door niet-brildragers in de maling wordt genomen en geen hulle opmerkingen meer van jongens voor brildragende meisjes (en andersom) die aangewezen waren op geslepen colaflesjesbodems. Werdt die ontwikkeling niet als een bedreiging ervaren voor de werkgelegenheid van opticiens? Hans de Veer ziet het optimistisch: „Mensen gaan om vele redenen over op contactlenzen. Maar niet iedereen heeft er de geschikte ogen voor. Degenen die om esthetische redenen contactlenzen dragen, en daarbij zijn veel dames tussen de 15 en 30 jaar, moeten na verloop van tijd nieuwe lenzen hebben. De ervaring leert dat bij vrouwen die eenmaal zijn getrouwd en eventueel kinderen hebben de motivatie ontbreekt om opnieuw met een bril te lopen en vervolgens een nieuwe gewenningsperiode mee te maken. Er valt te zijner tijd in ieder geval steeds een grote

categorie af van diegenen die ooit lenzen dragen. Onze professie loopt dus geen gevaar. Integendeel.”

Prullenbak

Nieuw is ook het zogenaamde 'composit-glas' dat in Amerika wordt ontwikkeld en componenten van zowel gewoon glas als kunststofmateriaal in zich verenigt. Daardoor kunnen glazen worden geslepen die zowel licht van gewicht zijn als meekleurend met het zonlicht. Ook de Humphreys Vision Analyser, een apparaat van een ton, waarmee de oogsterkte kan worden gemeten, is zo'n vernieuwing. Eigenlijk een heel simpel systeem van twee kunststof glasjes die dusdanig ten opzichte van elkaar kunnen worden verschoven dat de opticien de precieze oogsterkte kan bepalen. Zijn uitgebreide collectie glasjes in de bekende bakken wordt daardoor overbodig en kan gevoeglijk in de prullenbak. De kosten van het apparaat zijn nu nog aan de hoge kant. Het wordt dan ook op slechts vier plaatsen in Nederland gebruikt.

De leerling-opticiens moeten er evenwel vertrouwd mee worden. Wie denkt zich te kunnen permitteren om de vakbladen links te laten liggen raakt achterop. Vandaar dat ook in Roermond door Hans de Veer de beroepsethiek hoog in het vaandel staat geschreven. „Mijn paradede”, zegt hij, „De mensen hebben vertrouwen in jouw deskundigheid en dat vertrouwen moet je niet beschamen. Alleen al uit commercieel oogpunt. Commercie en ethiek moeten hand in hand kunnen gaan. Je moet voldoen aan een bepaald verwachtingspatroon. Je moet iedereen die specifieke bril kunnen aanmeten die precies bij die persoon past.” En hij neemt zijn eigen (lees-)bril uit zijn borstzakje. Een fragiel montuur dat aansluit bij zijn eigen tenger lichaamsvormen. „Dit verkoop je niet aan een worstelaar”, verduidelijkt hij ten overvloede.

Beroepenmanifestatie

Van 16 tot en met 19 maart is Hans met een stand present tijdens de Limburgse Beroepenmanifestatie in Sittard. Daar verricht hij opnieuw wervende arbeid voor 'zijn' opleiding in Roermond. Hij maakt er geen geheim van dat de wereld van de optiek en speciaal de optometrie zijn hobby is geworden. „Ik hoop dat je me niet in discrediet brengt”, vraagt hij tenslotte en weg is hij al richting station waar de trein wacht die hem een uur later in zijn woonplaats Eindhoven bij de zoveelste commissievergadering moet afleveren.

René van Zandvoort

Open dag op LTS Heerlen

en meubelstofferers, schilderen, installatietechniek, brood en bankbakken, electrotechniek, metaalbewerken, fijnmetaalbewerken en motorvoertuigtechniek. De laatste tijd, zo meldt

de directie van de school, komen veel leerlingen terug voor een tweede diploma. Jongelui die zich bekwaamd hebben in timmeren komen terug voor het vak meubelmaken, meubelmakers voor stofferen, me-

taalbewerkers voor fijnmetaalbewerken, en in het algemeen geslaagden van de meer praktisch gerichte B-stroom komen terug voor de C-stroom, waar de leerlingen extra lessen krijgen in Nederlands, Engels, Duits, wis- kunde en natuurkunde- mechanica. De gediplomeerden van deze richting kunnen verder studeren aan een instelling van middelbaar beroepsonderwijs.

den, studeert gemiddeld negen jaar voordat hij contactlensspecialist is.

Record

Hans de Veer verhaalt dan van een in 1966 bij de KLM ontslagen piloot die de optiek als nieuw levensdoel ontdekte en in drie jaar als contactlensspecialist afstudeerde. Nog steeds een record. „Maar dat is dan ook een van de baanbrekende figuren op dat gebied geweest”, verduidelijkt hij. Dat zulke carrières niet voor ieder aankomend opticien zijn weggelegd spreekt voor zich. „Al is het voor elke leerling moeilijk om

het moment te bepalen waarop hij zijn eigen grens heeft bereikt. Vrijwel iedere leerling spreekt al meteen bij binnenkomst de wens uit ooit optometrist of contactlensspecialist te worden.”

Hoe staat het met de vraag naar afgestudeerde opticiens? De voorbeelden van hoger gekwalificeerde beroepskrachten in andere beroepsgroepen die niet aan de bak kunnen komen zijn legio. Hans weet wel beter. „Er zijn wachttijden geweest van twee tot drie maanden voordat een brildrager zijn ogen kon laten meten.

Er zit dan ook structureel iets fout. Veel routinematige handelingen hoeven niet per se door een oogarts

HEERLEN - Op de LTS aan het Burgemeester de Hesseplein in Heerlen wordt op 12 maart een open dag gehouden, waarop, zoals de directie meldt, de school 'in vol bedrijf' zal zijn. Deze LTS bestaat dit jaar 70 jaar. De open dag begint om 10 uur 's morgens en eindigt om 1 uur namiddag. Op de Heerlense LTS wordt onderwezen in tien vakrichtingen, te weten timmeren, meubelmaken

Twistpunt

De leerlingen die bij Hans de Veer binnenstappen komen uit heel Zuid-

SCHOLEN VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS HOENSBROEK

School voor Huishoud- en Nijverheidsonderwijs „Sancta Martha“

Zandstraat 12, 6431 LD Hoensbroek
Tel. 045 - 211031
Directeur: Dhr. E.M.J. Boesten

Studierichtingen:

1. Kantoor
2. Verkoop
3. Verzorgende beroepen
4. Textiel

Aanmelding:

Via het hoofd van de basisschool
of persoonlijk op de school

Technische School „Sint Joseph“

Mgr. Nolensstraat 58
6431 JP Hoensbroek
Tel. 045-215277
Directeur: Dhr. J.J. Gijzen

Studierichtingen:

1. Bouwtechniek
2. Elektrotechniek
3. Mechanische techniek
4. Motorvoertuigtechniek

Aanmelding:

Via het hoofd van de basisschool
of persoonlijk op de school
Broeklandcollege

St.-Janscollege School voor VWO-HAVO-MAVO

Paarsweg 40
6430 GC Hoensbroek
Tel. 045-215566
Directeur: Dr. H.W.G. Schroder

Broeklandcollege School voor MAVO-HAVO

Zandstraat 14
6431 LD Hoensbroek
Tel. 045-213675
Directeur: Drs. K.H.C. Gehlen

SAMENWERKENDE SCHOLENGEMEENSCHAPPEN VOOR MAVO - HAVO - ATHENEUM - GYMNASIUM

De beide scholen hebben een gemeenschappelijk brugjaar.

Aanmelding:

Via het hoofd van de basisschool of persoonlijk op een van beide scholen.
Een plaatsingscommissie verdeelt de leerlingen over de beide scholen, zoveel als mogelijk rekening houdend met de wensen van de ouders.

Studeren aan de Hogere Technische School te Heerlen

Afdelingen: **Bouwkunde**

Afstudeerrichtingen:

Bouwkunde
Constructie
Uitvoering

Chemische Technologie

Afstudeerrichtingen:

Proceschemie
Procestechologie
Veiligheid en Milieu

Elektrotechniek

Afstudeerrichtingen:

Energietechniek
Informatietechniek
Computertechniek

Fysische Techniek

Differentiaties:

Fysische Techniek
Besturingstechnologie

Civiele Techniek

Werktuigbouwkunde

Afstudeerrichtingen:

Energietechniek
Constructietechniek
Produktietechniek
Bedrijfskunde

Informatica

4-jarige opleiding
2-jarige opleiding

Aanmelding: zo spoedig mogelijk

**Aanmeldingsformulier verkrijgbaar bij de
administratie: Dr. Jaegersstraat 40 - 6417 CK Heerlen
Telefoon (045) 711600**

VOOR IEDEREEN DIE MET COMPUTERS WIL WERKEN

starten wij binnenkort met onze avondopleiding voor de
RIJKSERKENDE A.M.B.I. EXAMENS

praktijkdiploma COBOL programmeur (I.1, I.2, B.1, T.2.)
FORTRAN programmering (T.4)
WISKUNDE HAVO-niveau (W.O.)

De lessen worden ondersteund met praktijk op eigen micro computers.

Kursusplaatsen: HEERLEN, MAASTRICHT, ROERMOND, EINDHOVEN

Vooropleiding: MAVO 4 + wisk. HAVO VWO MBO HBO

Voor meer informatie onderstaande coupon ongefrankeerd opsturen naar C.C.O. antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen of bel
045-712695.

naam: ..... opl.: .....
adres: ..... leeft.: .....
woonpl.: ..... tel.: .....

CENTRUM COMPUTER OPLEIDINGEN, AKERSTRAAT 134, HEERLEN

**OPLEIDING TOT
KLEUTERLEIDSTER**

Aanmelding:

Als je toegelaten wilt worden tot de Opleiding
voor Kleuterleidster, wordt je vriendelijk verzocht
je zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 1 april 1983
schriftelijk aan te melden bij de directeur
Dhr. A. Dijkstra
Postbus 4140, 6202 PA Maastricht
Bemelergrubbe 10
Tel. 043 - 628366

Informatie:

Als je nader kennis wilt maken met de Opleiding kun
je, na telefonische afspraak, een dag van de
Opleiding meemaken. Verdere informatie over de
Opleiding is te vinden in folders, verkrijgbaar bij je
eigen schooldekaan of bij de Opleiding voor
Kleuterleidster.

**Katholieke
Opleiding voor
Kleuterleidster
te Maastricht**

Aanmelding:

Als je toegelaten wilt worden tot de
Pedagogische Academie, wordt je vriendelijk
verzocht je zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk voor
1 april 1983 schriftelijk aan te melden bij de directeur
Dr. P.G.A.J. Veugelaers
Brusselseweg 148
6217 HB Maastricht
Tel. 043 - 79039

Informatie:

De Pedagogische Academie houdt een "open dag"
op zaterdag 29 januari 1983 van 10.00 uur tot 13.00
uur. Nadere gegevens over de Opleiding kun je
vinden in folders, verkrijgbaar bij je eigen
schooldekaan of bij de Pedagogische Academie.

**Katholieke
Pedagogische
Academie
Maastricht**

De samenwerkende Opleidingen, staande onder de Stichting Kath. Onderwijs Oud-Vrieshoven, Cuthera,
schrijven per 1 aug. 1984 de Kath. Opleiding tot leraar/lerares voor de nieuwe basisschool voor
kinderen van 4 tot 12 jaar, te Maastricht.

SCHOLENGEMEENSCHAP
LEAO/LAVO ST. ANDREAS

Heldevierlaan 2, 6415 SB Heerlen (tel.
045-721010)

Directeur: J.M.J. Diederens

School voor Lager Economisch en Administratief Onderwijs

AANMELDING NIEUWE LEERLINGEN

Een 4-jarige opleiding voor jongens en meisjes met de
mogelijkheid om af te studeren in de:

- administratieve richting,
b.v. kantoorassistent(e), typist(e), telefonist(e) enz.;
- economische richting,
b.v. winkelbediende, verkoper, verkoopster, cassiere enz.;
- in de richting toerisme/recreatie,
b.v. assistent(e) op reisbureau, VVV-kantoren enz.;
- groep, die wil doorstuderen aan het middelbaar beroepsonderwijs,
b.v. MEAO, MDS, MHNO, MSPO, de Middelbare Hotelvakschool,
de Politie school, het CIOS, het VHBO en het MAVO-4.

De opleiding vindt plaats op C- en/of B-niveau.

De aanmelding van nieuwe leerlingen uiterlijk vóór 1 mei.

Voor het eerste leerjaar geschiedt de aanmelding door het hoofd
van de basisschool. Voor leerlingen uit ander voortgezet
onderwijs kunnen aanmeldingsformulieren worden aangevraagd
bij de administratie.

SCHOLENGEMEENSCHAP VOOR MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS HEIJERVELD

De school ontwikkelt reeds nieuwe MBO-opleidingen in het kader van het in 1984 in te voeren
Middelbaar Dienstverlenings- en Gezondheidszorg-Onderwijs (M.D.G.O.)

SOCIAAL-AGOGISCH II

SA II is een nieuwe opleiding tot sociaal-cul-
tureel of inrichtingswerker, voortkomende
uit I.W./K.W./K.V.-J.V. oude stijl. Sinds
1979 wordt deze opleiding in het kader van de
Herstructurering M.H.N.O./M.S.P.O.
binnen „Heijerveld“ ontwikkeld.
Duur: 3 jaar.

INTERIM ALGEMENE SCHAKELOPLEIDING

De Inas-opleiding (nieuwe stijl) biedt naast
een algemene verhoging van het kennis- en
vaardigheidsniveau een oriëntatie in de ge-
zondheids- en welzijnssector.
Duur: 2 jaar.

VORMINGSKLAS

De Vormingsklas geeft na gevolgd Middel-
baar Algemeen Voortgezet Onderwijs een
aanvullende theoretische en praktische
vorming en een algemene oriëntatie in het
beroepenveld.
Duur: 1 jaar.

MODE EN KLEDING

Deze opleiding heet tot 1 augustus 1984
nog Kostuumnaaien/Couture. Ze leidt op
tot middenkaderfuncties in de textiele sec-
tor, m.n. mode-ateliers, connectiebedrij-
ven, boetieks.
Duur: KN: 2 jaar, Ctr.: 1 jaar.
De opleiding wordt gegeven in dependance
„De Graaf“ te Geleen.

Aanname kan alleen plaatsvinden als aan de toelatingseisen wordt voldaan. Een brochure met uitvoerige informatie kan aangevraagd worden bij:
„HEIJERVELD“ Scholengemeenschap M.H.N.O./M.S.P.O., Mgr. Claessensstraat 4, 6131 AJ Sittard. Telefoon: 04490-13245. Directeur: Dhr. J.B.M.F. Nijst.

De synthesizer doet zijn intrede in de klas

● Hans Kockelmans (rechts) en René ter Horst voor hun synthesizerpanelen in de Sittardse muziekschool.

SITTARD - Steeds meer synthesizers duiken tegenwoordig op in de meest uiteenlopende muzieksoorten. Aanleiding om dit instrument (al zien veel meer akoestisch georiënteerde musici de synthesizer minder als een echt instrument dan als een stuk elektronisch speelgoed) in dit onderwijsnummer op te voeren is het voornemen van Hans Kockelmans uit Geleen en René ter Horst uit Maastricht om in augustus te starten met een nieuwe vorm van muziekonderwijs.

Zij zijn dan officieel als 'leraar synthesizer' verbonden aan de muziekschool van Sittard. Een landelijke primeur. Het duo ontdekte elkaar op grond van hun gezamenlijke interesse voor elektronische muziek tijdens hun studie aan het conservatorium in Maastricht. Zij werkten er weliswaar toen al met synthesizers, maar het klassieke karakter van de conservatoriumopleiding stond hen niet toe hun muzikale voorliefde tot hoofdvak te promoveren. Nadat zij in Maastricht afstudeerden togen ze broederlijk richting Hilversum waar ze gedurende enkele jaren les kregen van de Vlaamse Nederlandse synthesizercomponist Michael Fahres. Vervolgens werd het plan geboren zelf onderwijs te geven. De muziekscholen van Geleen en Sittard werden door hen gepolst en directeur De Groot van Sittard reageerde onmiddellijk positief. Geleen stond mede als gevolg van een directiewisseling gereveerd tegenover de plannen en liet de kans op een landelijke primeur voorbijgaan.

Braakliggend

De afgelopen twee jaar heeft het tweetal al enkele cursussen gegeven aan de Sittardse muziekschool. Het was allemaal wat experimenteel van opzet omdat beiden een braakliggend terrein betraden en voor synthesizeronderwijs nog geen richtlijnen waren opgesteld. Weliswaar werden enkele ideeën opgepikt van soortgelijke cursussen in Tilburg,

Arnhem, Den Haag en hun eigen opleiding in Hilversum, maar voorop stonden de eigen initiatieven die moesten worden ontplooid om de cursisten de mogelijkheden van het instrument bij te brengen en zelf te laten ontdekken. Via directeur De Groot kregen zij subsidie van het Anjerfonds waarmee de nodige apparatuur kon worden aangeschaft. De Groot was ook zo grootmoedig om allerlei andere faciliteiten beschikbaar te stellen voor het enthousiaste synthesizerduo dat komende zomer een ideaal verwezenlijkt. De nieuwe subsidies liggen al te wachten en inspecteur Smeets voor het muziekonderwijs in Limburg zal een les komen bijwonen om te zien hoe Hans en René hun cursus in het totale onderwijspakket van de muziekschool gaan inbouwen. Hans Kockelmans: "We onderscheiden drie programmapunten.

We geven muziektheorie, elektronica en cybernetica. Drie essentiële punten die nodig zijn om een synthesizer te leren bespelen en vooral bedienen. Een muzikale vooropleiding is niet vereist. Al doende wordt de noodzakelijke kennis bijgebracht."

Theorie

Die theoretische muzieklessen bevatten de gebruikelijke stof die een aankomend muzikant dient te beheersen. De leerling moet natuurlijk enigszins noten kunnen lezen wil hij naderhand de mogelijkheden van zijn instrument optimaal kunnen benutten. Ook de geschiedenis van de elektronische muziek wordt aan het eind van de cursus geacht tot de algemene bagage van de cursist te behoren. Tot het onderdeel muziek-

theorie behoort ook het leren lezen van de zogenaamde 'grafische partituren' waarin synthesizermuziek wordt geschreven en het leren improviseren. Verder spreken beide aankomende leerkrachten over de moeilijk definieerbare 'toevalsmusiek' en over 'minimal music', een term die is ingevoerd door een kunstenaarsstroming uit de zestiger jaren die synthesizermuziek maakte, o.a. gebaseerd op de gamelanmuziek uit Indonesië.

De inhoud van de electronicalessen spreekt voor zich. De leerling moet op de hoogte zijn van de elektronische basiswetten. Electronische schema's worden behandeld en via soldeerproefingen komt de leerling er vanzelf achter welke mogelijkheden de synthesizer heeft. En die zijn schier onuitputtelijk vanwege de grote diversiteit en combinatiemo-

gelijkheden van de uit allerlei verschillende modules op te bouwen apparaat. Het is dan ook de bedoeling dat de leerling uiteindelijk zelf in staat zal zijn om een eigen synthesizer te bouwen. Uit de minstens tien maandbladen die de vele facetten van synthesizers behandelen hebben Hans en René geput om bouwpakketten te verzamelen voor hun leerlingen.

Cybernetica

De cybernetica is het onderdeel waarin wordt geleerd hoe de parallel aan elkaar lopende elektronische en muzikale processen kunnen worden gestuurd, c.q. geredigeerd. Een stokpaardje van René ter Horst die het zo omschrijft: "Leren hoe je je creatieve energie die een expressie zoekt kunt leiden."

Beiden zijn het niet eens met de stelling dat het juist degenen zijn die naar perfectionisme in de muziekbeleving streven die zich voelen aangetrokken tot de synthesizer. Niet alleen de Pink Floyd-supporters blijken in de synthesizer de vervulling van hun muzikale droom te zien. René ter Horst, die zelf eerst een technische opleiding genoot voordat hij zijn zinnen op een muzikale carrière

zette: "Zeker niet. We hebben nu ook mensen op cursus die gitaar of piano spelen, al dan niet in een bandje. De kennis die wij hen bijbrengen is slechts het middel om tot het uiteindelijke doel, de muzikale creativiteit van de leerling door middel van de synthesizer helpen ont-plooiën, te komen. Speltechnische vaardigheid staat dan weliswaar niet voorop om de mogelijkheden van de synthesizer te benutten, maar degenen die zich minder tot het technische gedeelte voelen aangetrokken worden door ons bij elkaar gezet, zodat ze samen wat meer het accent op andere zaken kunnen leggen. We bieden een compleet pakket aan, maar laten ruimte open waarin elke leerling zijn creativiteit kan botvieren."

Partituren

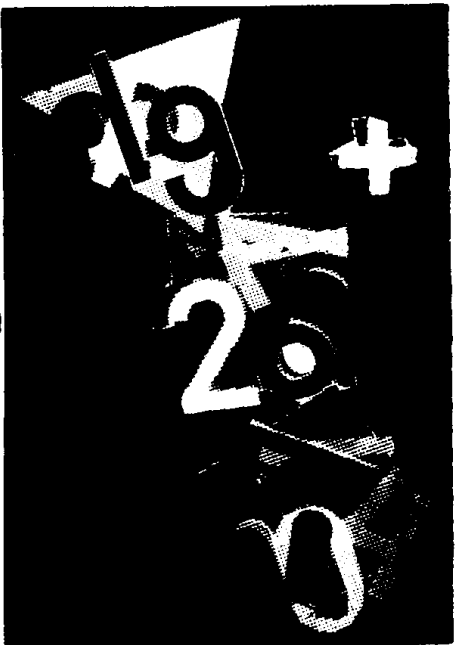
Die open ruimte benutten beiden zelf nog elke dag. Veel synthesizerpartituren zijn er niet, dus ook wat dat betreft worden door hen geen platgetreden paden bewandeld. Maar dat vinden ze ook niet erg. "Zodoende wordt de eigen creativiteit natuurlijk nog meer geprikkeld en dat is precies wat wij nastreven", zegt René. De groepen cursisten die beiden in

de huidige experimentele fase onder hun hoede hebben gehad, blijkt die aanpak duidelijk aan te spreken. Hans: "Weliswaar verschillen de groepen vaak van muzikale smaak, maar de mate van vrijheid die ze genieten bij de opbouw van het lesprogramma staat garant voor onder de gegeven omstandigheden optimale resultaten." Zo hebben leerlingen zich al toegelegd op het ontwikkelen van wat subtielere filmmuziek of op new waveachtige stukken die met heftige geluidseffecten gepaard gaan. Een groep die meer interesse toonde voor cabaretstukjes, gebruikte de synthesizer als opvulling van 'dode' momenten. Zelf is het tweetal het meest gecharmeerd van de 'minimal music' die, de naam zegt het al, minimale veranderingen laat horen in een bepaald geluidspatroon. René ter Horst is de man die dit soort meditatieve muziek componeert. Vorig jaar heeft hij samen met Hans Kockelmans in Sittard en Maastricht twee concerten gegeven waarvoor de pers goede kritieken over had. Een extra dimensie aan hun werk geeft het gebruik van visuele effecten. Hans Kockelmans is door het succes van vorig jaar zodanig geïnspireerd dat hij zich momenteel waagt aan het schrijven van religieus getinte synthesizermuziek voor een eigen concert.

Onbegrensd

Naast hun vaste werkzaamheden, die vanaf augustus aan de muziekschool moeten starten, zijn beiden graag gezeiene gastdocenten aan het Bisschoppelijk College in Sittard, waar ze aan de derde klassen hun synthesizervaardigheden demonstreren. "Het gebruik van de synthesizer geeft een gevoel van onbegrensdheid", zegt René ter Horst tenslotte. De grenzen van de door hun nieuw te introduceren onderwijsvorm zijn in ieder geval nog lang niet bereikt.

René van Zandvoort

PLON, of: hoe natuurkunde ook leuk kan zijn

HEERLEN - Hoe ging dat vroeger in de natuurkundeles? Die werd gegeven in een somber lokaal met een steile tribune waarop de leerlingen geacht werden plaats te nemen. De leraar stond, zich bewust van zijn waardigheid en verantwoordelijkheid, achter de brede toonbank, met de armuensis onder handbereik.

Voor hem bevonden zich in degelijke uitvoering van eikehout, koper en glas de vacuümpomp, de Maagdenburger halve bollen, die zeer tot de verbeelding der jongens spraken, benevens de onvermijdelijke Bunsenbrander en als het even wilde een elektriseermachine van Wimshurst. Niet dat die dingen vaker dan hoogstens eenmaal gebruikt werden in al die jaren dat je natuurkunde had. Daarvoor had je het veel te druk met het van buiten leren van de wet van Gay-Lussac, die van Archimedes, of die van Boyle. En zelf met de vingers aan die kostelijke spullen komen was er natuurlijk al helemaal niet bij. Zodat de natuurkundeles voor de minder geïnteresseerden een mooie gelegenheid was, de lidwoorden van buiten te leren die in het Duits de derde naamval regeren. Gedachten die bij uw verslaggever weer even kwamen boven drijven van dit verhaal bevond in een natuurkundelokaal van het Grotius College in Heerlen. Midden in het lokaal werken drie meisjes serieus met, u raadt het, de Bunsenbrander. Opvallend is de schitterend glimmende ballon in zilver, groen en rood die boven de brander hangt, en die na enkele seconden met een flinke snelheid naar het plafond zeilt. Na het uitdraaien van de gasvlam komt de ballon zachtjes weer naar beneden. "Hoe komt het dat dat werkt, waarom hoeft de ballon niet dicht gemaakt te worden, dat zijn enkele punten die de leerlingen vervolgens moeten uitzoeken. De docent is natuurlijk bereid om te helpen, maar in de eerste plaats moeten ze het zelf uitzoeken," zegt de natuurkundeleraar, ir. L.A. Haak, die daarna bij er ander

groepje wordt geroepen dat met behulp van een gasmeter bezig is zo ongeveer bij iedereen in de klas het longvolume te meten: hij moet ook blazen. Weer anderen meten met eenvoudige apparatuur de snelheid van het geluid door de lucht. In het trappenhuis op de gang vullen twee jongens een slang met gekleurd water, ter voorbereiding van een proef waarbij de waterdruk wordt gemeten.

Afstandelijk

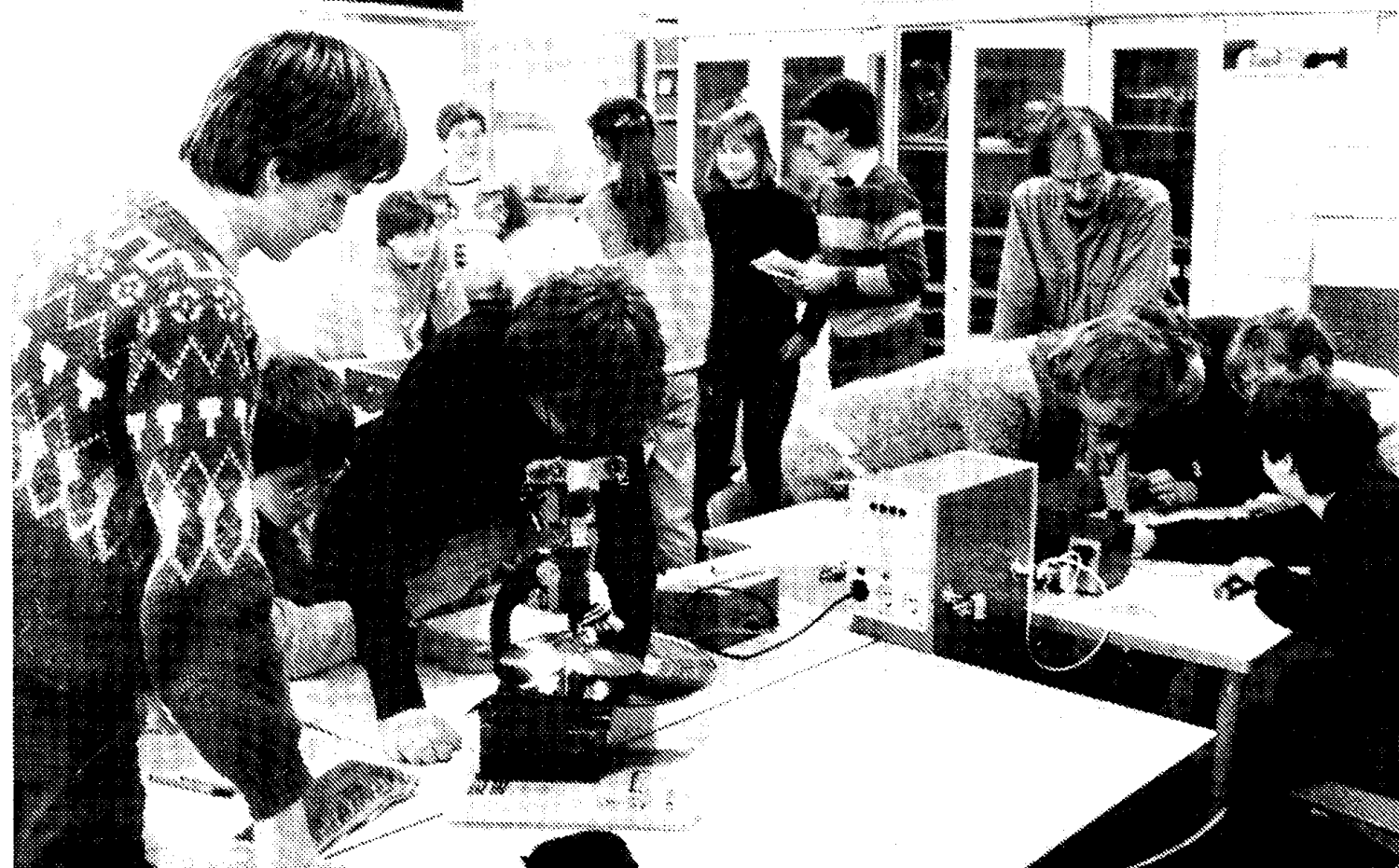
Het Grotius College is betrokken bij het Project Leerplanontwikkeling Natuurkunde, kortweg PLON, dat is opgezet door de vakgroep Vaste Stof van de Rijksuniversiteit Utrecht en waaraan in experimentele vorm een toenemend aantal scholen deelneemt, voorlopig tot 1989. De resultaten zijn uitstekend, heeft men bemerkt. Met name degenen die minder gemotiveerd waren worden nu sneller bij de gang van zaken betrokken, de natuurkunde wordt benaderd op een manier die de leerlingen aanspreekt. Het afstandelijke van vroeger is helemaal verdwenen: ook degenen met een overwegend maatschappelijke benadering vinden in de natuurkunde iets van hun gading. De leerling merkt al snel dat je, als je mee wilt praten over kernenergie, over luchtvervuiling, over lawaäbestrijding, je een beetje of zelfs veel van natuurkunde moet weten.

De rol van de docent is als gevolg van de nieuwe methode geheel gewijzigd. Van iemand die inderdaad stond te doceren is hij geworden tot een begeleider die zorgt dat gedaan

wordt wat gedaan moet worden, toezicht houdt op de goede gang van zaken en uiteraard ook de theoretische ondergrond verzorgt. Want het is niet alleen maar "leuke proefjes doen", ongeveer de helft van de tijd wordt besteed aan het uiteenzetten van theoretische achtergrond bij hetgeen de leerlingen zelf al hadden uitgedokterd.

Creatief

De vernieuwende kenmerken van de methode, aldus een brochure van PLON, kunnen als volgt worden samengevat: stimulering van samenwerking tussen leerlingen onderling, leerlingen zijn actief betrokken bij het leerproces, verschillen tussen leerlingen worden geaccepteerd en gestimuleerd, zowel praktisch als theoretische ingestelde leerlingen vinden de lessen op deze manier interessant. Met behulp van de methode kan ook uitgemakkt worden, of een leerling in staat is datgene dat hij heeft ontdekt, behoorlijk en voor anderen begrijpelijk onder woorden te brengen, of dat hij daarentegen erg creatief is bij het bedenken van proeven. Bewust wordt ernaar gestreefd, de grenzen naar andere gebieden te vervagen, zoals in de praktijk al vaak gebeurt. Voorbeeld: de werking van de longen heeft een puur natuurkundige aspect (hoe komt de lucht in de longen) maar ook een aspect van fysiologische, zeg maar biologische aard. Of de leerlingen op eigen initiatief uitzoeken, hoe dat verder in elkaar zit, moeten ze zelf weten, gehinderd worden zij er niet in. Ontaard het niet in spelletjes doen? De genoemde voorbeelden werken die gedachte wel in de hand. Het

● Verschillende groepjes leerlingen bezig zelf achter de grondbeginselen van de natuurkunde te komen. Rechts achter natuurkundeleraar ir. Haak.

ging hier ook om een tweede en een derde klas. In de hogere klassen worden wel heel serieuze experimenten gedaan, waar inmiddels ook een computer aan te pas kan komen. Maar het gevaar dat het een spelletje blijft bestaat uiteraard. De docent zal daar echter niet onderdrukkend in optreden, maar de neiging tot spelen sturen in de richting waarheen het leerplan - want dat blijft de norm - de leerlingen wil hebben. De meisjes van daarnet willen wel eens buiten uitproberen hoe dat gaat met die ballon. "Waarom willen jullie dat?" is dan de vraag van de docent. "Als het er alleen maar om te doen is, te bekijken of het buiten spectaculairder

verloopt dan in de klas, dan gaat het feest niet door, maar als ze hadden gezegd: 'We willen wel eens zien of het in de vrijslucht buiten anders gaat dan hier binnen', dan is het wat anders, dan mag het van mij."

Inzicht

Belangrijk onderdeel van de lessen is ook, dat de leerlingen die bepaalde proeven hebben gedaan groeps-gewijs aan de hele klas demonstreren wat er uit is gekomen. Drie meisjes demonstreren wat ze hebben gedaan met een decibelmeter, hoeveel

dB geeft een voorbijrijdende brommer, een stadsbus, een startende auto, de stem van een leraar, een roezemoezende klas, ze hebben het allemaal uitgezocht. "Dat deze derde deklklassers nog niet weten hoe een dB-meter eigenlijk werkt is niet zo belangrijk, dat komt later wel. In ieder geval krijgen ze zo inzicht in het verschijnsel waar ze mee bezig zijn, geluid," zegt de docent. De lessen kosten wel wat meer geld dan ze vroeger gekost hebben, omdat er toch velerlei materialen bij nodig zijn. Er wordt naar gestreefd met wegwerpmateriaal te werken, een zonnecel die de jongelui hebben gebouwd bestaat bijvoorbeeld geheel

uit waardeloos materiaal; allerlei busjes, flesjes en doosjes die de leerlingen van thuis meebrengen kunnen belangrijke diensten bewijzen. Het meebrengen van het materiaal geeft de leerlingen ook een verantwoordelijkheid binnen de groep. Vooral tijdens de lessen in de hogere klassen is wergwerpmateriaal niet meer toereikend. Echt duur zijn de speciale lesboeken die nodig zijn en die de kern vormen van het PLON-onderwijs, er speciaal voor zijn ontwikkeld. In die boeken worden vele mogelijkheden tot het nemen van proeven aangegeven, en die worden ook uitgebreid van theoretische achtergrond voorzien.

Aansluiting

Hoe zit het met de aansluiting op het hbo en wo? Haak gelooft, dat juist deze methode daar op in speelt, niet voor niets is de methode ontwikkeld door een natuurkundige afdeling van een universiteit. "Juist de dingen waar een HTS of een TH kritiek op hebben worden hier onder handen genomen. Het opzetten van een onderzocht, het maken van een verslag waaruit anderen kunnen begrijpen wat de leerling heeft onderzocht en bevonden, dat zijn dingen die wij dagelijks doen." Grotius is intussen nog maar een van de weinige scholen in Limburg die deze methode toepassen. Zowel docenten als leerlingen zijn er tevreden over, zo lijkt het. De tijd van het frontaal lesgeven in dit vak lijkt voorbij. De verslaggever laat zich ontvallen dat hij ook wel op die manier natuurkundeles had willen hebben. De docent kan zich dat voorstellen. "Maar voor deze leerlingen was het misschien ook wel belangrijker dan het voor u zou zijn geweest," zegt hij. "De moderne leerling is nauwelijks meer te vergelijken met die van 25 of 30 jaar geleden."

Sante Brun

SAMENWERKENDE KATHOLIEKE SCHOLEN VAN
VOORTGEZET ONDERWIJS
IN DE REGIO

Schaesberg - Nieuwenhagen - Ubach over Worms
Eygelshoven en aangrenzende gemeenten

**AANMELDING
NIEUWE LEERLINGEN**

Alle onderstaande scholen staan open voor
meisjes en jongens

LBO

BEROEPSONDERWIJS-HNO „STELLA MARIS“ Herweg 175 6391 VH Nieuwenhagen Tel. 314700 4-jarige opleiding LHNO Opleidingen: - Assistent(e) in de verzorgende beroepen - Kantoorassistent(e) - Verkoopassistent(e) - Assistent(e) in de textiel Open dag zondag 27 februari van 14.30 tot 16.30 uur Dir. M.J.H. Gulpers	SCHOOL VOOR HNO TERWINSSELEN Heistraat 78 Terwinselen Tel. 412558 4-jarige opleiding LHNO 4-jarige opleiding IHNO (individualiserend onderwijs) Opleidingen: - Assistent(e) in de verzorgende beroepen - Assistent(e) in de textiel - Part-time (stage)opleiding Open dag woensdag 2 maart van 13.00 tot 16.00 uur Dir. J.H.A. Henders	TECHNISCHE SCHOOL „OP DE HEUGDEN“ Graafstraat 2 6371 XS Schaesberg Tel. 311962 4-jarige opleiding: - Lager Technisch Onderwijs - Theoretisch Technisch Onderwijs - Individualiserend Technisch Onderwijs Open dag zondag 6 maart van 14.30 tot 16.30 uur Dir. J.H.J. Schiffelers
---	--	---

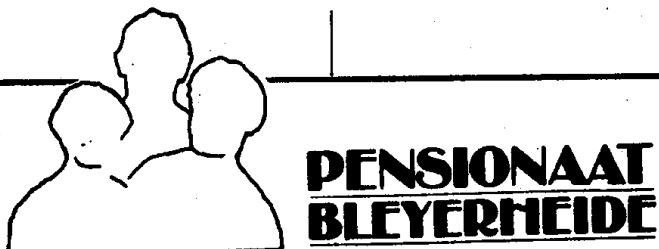
MAVO

MAVO PETRUS EN PAULUS Lotersbergweg 2 6372 HR Schaesberg Tel. 313755 Opleiding tot: - Diploma 4-jarige Mavo - Examen op C- en D-niveau mogelijk - Studietoelating mogelijk - Diploma machineschrijven Open dag zondag 13 maart van 15.30 tot 17.30 uur Dir. W.R.G. Herpers	MAVO DE LICHTENBERG Baronstraat 11 6371 AR Schaesberg Tel. 311269 Opleiding tot: - Diploma 4-jarige Mavo - Examen op C- en D-niveau mogelijk - Studie op school (onder toezicht) - Diploma machineschrijven Open dag zondag 13 maart van 14.30 tot 16.30 uur Dir. G.H.H. Cremers	MAVO HET WORMDAL Dr. Poelsstraat 54 6381 TZ Ubach over Worms Tel. 312325 Opleiding tot: - Diploma 4-jarige Mavo - Examen op C- en D-niveau mogelijk - Diploma machineschrijven Open dag zondag 13 maart van 14.30 tot 16.30 uur Dir. J.J. van den Boudt
--	---	--

HAVO en VWO

„EIJKHAGENCOLLEGE“ Eijkhagenlaan 31 SCHAESBERG TEL. 315656 Gemeenschappelijk brugjaar atheneum/havo Ongedeeft atheneum Volledig vrije pakketkeuze Eindexamen tekenen, muziek en handvaardigheid zowel op havo als op atheneum OPEN DAG Zondag 6 maart van 14.30 tot 16.30 uur (Aanmelding voor 4-HAVO via directeur van de MAVO) Westerlaan 1, W.P. Ringens
---

De onderstaande scholen zijn verkrijgbaar bij de hoofden van de basis-
opleidingen voor voortgezet onderwijs

Schoolintermaat voor jongens en meisjes o.l.v.
de Broeders-Franciscanen.

Opleidingsmogelijkheden:

**BASISSCHOOL
MAVO**

Andere onderwijsmogelijkheden in de stad
Kerkrade:

**LEAO, LHNO, LTS, HAVO,
ATHENEUM, GYMNASIUM**

Een prospectus en aanmeldingsformulier
worden u op aanvraag toegezonden.

Correspondentieadres:

PENSIONAAT BLEYERHEIDE

Pannesheiderstraat 55,
6462 EB Kerkrade. Tel. 045-456061.

**N.B.D. DANSSCHOOL
LOTUS**

Nieuwstraat 140, Kerkrade.
Tel. 455609

Cursussen voor
beginners en
gevorderden.
Speciale clubs
gehuwde paren.
Rock and roll
cursus.
Disco cursus.

Half maart
start van onze
nieuwe danscursussen

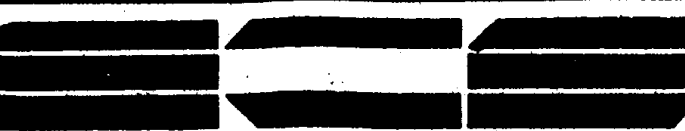
Aanmelden: dagelijks tel. 045-455609

**INTERNAAT
voor jongens**

Bisschoppelijk College Roermond

Opleidingen: Gymnasium-Havo
Atheneum-Mavo

Inlichtingen: Internaat Bisschoppelijk College
Heinsbergerweg 182
6045 CK Roermond, telefoon:
04750-22641

EUROPEAN COMPUTER SCHOOL

2-jarige avondopleiding voor het Rijksekend
praktijkdiplooma cobol

Leergangen in Tilburg, Eindhoven, Heerlen en Venlo
Praktijk op eigen computers.
Computerprogrammeur: een beroep met goede
verdiensten en vooruitzichten.

Vooropleidingseis: diploma MAVO 4 (MULO) of overgangsb-
wijze 4e klas HAVO (HBS-VWO).

Voor inlichtingen deze coupon ongetrukeerd opsturen naar
antwoordnummer 142, 6400 VB, Heerlen. E.C.S. Passage 4-6,
6411 JT Heerlen. Tel. 045-710446.

Naam: ..... leeft: .....
Adres: ..... opl: .....
Woonplaats: ..... LD

ERKENDE VAKOS-OPLEIDING
schoonheidsspecialiste en pedicure

tilly goedmakers

Basis opl. schoonheidsspecialisten

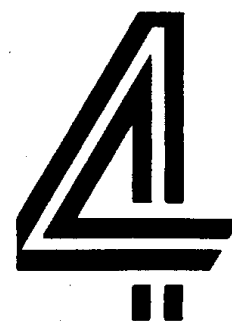
Voortgez. opl. schoonheidsspecialiste

aanvang september

Opleiding pedicure

aanvang maart-sept.

Dag- en avondopl.
Inlichtingen en prospectus:
Stationsstraat 56-57 Heerlen.
Tel. 045-717070

**SCHOOL VOOR HUISHOUD- EN BEROEPSONDERWIJS
DEVIERSPRONG**

Schandelermolenweg 22, 6415 GG Heerlen. Tel. 045-720222.

Voor het nieuwe schooljaar kunnen leerlingen aangemeld worden voor:

4-JARIG H.N.O.

Na 6 klassen basisonderwijs.
Toelating tot het 2e leerjaar is mogelijk na 1 jaar voortgezet onderwijs.

4-JARIG I.H.N.O.

Na 5 of 6 klassen basisonderwijs, een psychologisch onderzoek en een gunstig
advies van het hoofd van de basisschool.

**KANTOOR EN/OF WINKEL
VERZORGENDE RICHTING
TEXTIELVERWERKENDE RICHTING
RICHTING UITERLIJKE VERZORGING.**

Na 2 klassen LHNO, MAVO of ander
voortgezet onderwijs.
Duur van de opleiding 2 jaar.

Onderstaande vervolgoopleidingen na 4 jaar voortgezet onderwijs:

VERZORGINGSASSISTENT(E).

Toelating: minimaal LBO-diploma met tenminste 4
vakken op B-niveau.

GEZINSHELPEDE.

Toelating: minimaal LBO-diploma met tenminste 4 vakken op B-niveau.

GEZINSVERZORGENDE.

Voor toelating s.v.p. contact opnemen met de directie.

BEJAARDENHELPEDE.

Toelating: minimaal LBO-diploma met tenminste 4 vakken op B-niveau.

BEJAARDENVERZORGENDE.

Voor toelating s.v.p. contact opnemen met de directie.

DAMESKAPPEN

na 10 jaar onderwijs, waarvan 4 klassen voortgezet onderwijs

VOORTGEZETTE OPLEIDING DAMESKAPPEN.

Toelating: na diploma
dameskappen.

N.B.:

Alle vervolgoopleidingen duren 2 jaar. Voor alle vervolgoopleidingen (uitgezonderd de opleiding
verzorgingsassistent(e)) dient men in dienst te zijn van een instelling voor verzorging op q. kasalon!

AANMELDEN:

Dagelijks tussen 2 en 4 uur of na telefonische afspraak.
Folders en inschrijfformulieren op aanvraag verkrijgbaar.

Onderwijs

Chaufeursdiploma C.C.V.-B

Startdatum 12 maart a.s. Bel voor inf. 045-312558. Rij-
school Cremers, Reeweg 82, Ubach over Worms.

Erkende RIJSCHOOL Th.
Schut, Leenderkapelweg
1a, Schaesberg, tel. 045-
322834. De eerste 3 lessen
gratis.

KEY-BOARDLESSEN!
Aanmelden voor 1 maart.
Muziekhuis Willy Dera,
Baanstraat 93, Schaesberg,
tel. 045-310291.

BBRO-

Waarom naar een:
rijkschool? Inf. dag en nacht,
tel. 045-461515.

NIEUW. Motorrijles met
mobilofooninstructie, ook
tijdens uw examen. Alleen
bij auto- en motorrijles
Paul v.d. Berg, 045-213173.

Autorijschool ROY H.
NENS, Grefkenstr.
Brunssum. Wegens
breiding: 5 lessen
voor examenrayons
ten en Sittard. Tel.
258768.

Muziekstudio W. v.
genburg lessen voor
tronisch ORGEL en
kordeon (geen groep)
Alleen op afspraak.
045-415270.

School voor middelbaar beroepsonderwijs
Postbus 2974, 6401 DL Heerlen
Randweg 2, 6412 XT. Tel. 045-721440

INSCHRIJVING LEERLINGEN 1983-1984

**KINDER- EN JEUGD-
VERZORGING (KVJV)**

Met ingebouwd de doelstellingen van de
opleiding pedagogisch medewerker.

Gediplomeerden van de MBO kv/jv-opleiding
kunnen werk krijgen als assistent groepsleid(st)er
in:

- kinderdagverblijven
- peuterspeelzalen
- kinderdiensten
- kinderdiensten van ziekenhuizen!
- gezinsvervangende tehuizen
- scholen voor zeer moeilijk lerende
kinderen
- scholen voor lichamelijk gehandicapte
kinderen

Toelatingseisen:

- LBO 2xC en 4xB
- Mavo-diploma of overgang 3-4
Havo en VWO

Opleidingsduur: 3 jaar.

MODE EN KLEDING

heet vanaf 1-8-84 de opleiding die nu nog de „
oude“ naam kostuum-couture draagt:
als je gevoelig bent voor stijl, als je om kunt gaan
met mensen, als je je vak verstaat, dan is er plaats
voor je in de sector mode en kleding op
middelbaar beroepsniveau.

- bij ontwerpen en maken van
maaktleding
- bij vervaardiging van kleding in een
confectiebedrijf of modehuis
- bij de inkoop en verkoop in boetiek,
modebedrijf, stoffen- en/of
fourniturenzaken of, voor de duvers: als
baas in je eigen bedrijf

Toelatingseisen:

- LBO 2xC en 4xB
- Mavo-diploma of overgang 3-4
Havo en VWO

Opleidingsduur: 3 jaar

(kostuum: 2 jaar; couture: 1 jaar)

AANMELDING

Niet iedereen kan zomaar op de Molenbeek gaan studeren. We nemen maar een beperkt aantal leerlingen
aan. Wie?

- Via een kennismakingsgesprek proberen we te achterhalen
- of jij het met onze opleiding ziet zitten
- of wij, als opleiders, het met jou als leerling zien zitten.

Je kunt je melden door 'n aanmeldingsformulier aan te vragen (zie ons telefoonnummer), volledig in te vullen
en vóór 18 maart 1983 in te sturen naar de school.

Elke leerling die zich heeft aangemeld krijgt tijdig bericht voor 'n kennismakingsgesprek.
Het inschrijfgeld (25 gulden) dient dan overgemaakt te zijn.

Enkele weken na het kennismakingsgesprek krijg je bericht of je toegelaten bent of niet.

GROENEWALD
atheneum en havo

R.K. Scholengemeenschap Groenewald

Brugklas-Havo-Atheneum

tel. 04495-2820, Kinskystraat 15, 6171 LX Stein

Aanmelden van nieuwe leerlingen liefst vóór 1 mei a.s.

Aanmelding geschiedt via het hoofd/directeur van de school die
verlezen wordt, of bij de administratie van de nieuwe school.

ROMBOUTSCOLLEGE BRUNSSUM

Adres: Schoolstraat 16
Postbus 260
6340 AG Brunssum
Tel. 045-258616

R.K. SCHOLENGEMEENSCHAP HAVO-ATHENEUM

Erkende volgende mogelijkheden:

1. Havo 4-5 (1e klas)

2. Havo 4-5 (2e klas) en 5. Op havo is het ook mogelijk om muziek, tekenen en
handvaardigheid of eindexamenpakket te kiezen.

3. Havo 4-5 (3e klas) en 5. Op atheneum is het ook mogelijk om muziek, tekenen en
handvaardigheid of eindexamenpakket te kiezen. Tevens kan er een achtste vak gekozen worden.

4. De overgang van 4 havo naar 4 havo en van 5 havo naar 5 atheneum is mogelijk. Daar het ongedeelde
pakket van 5 havo naar 5 atheneum verplaatst wordt.

AANMELDING

Bij de meeste hoofden van de basisscholen en directuren van de mavo scholen in de directe omgeving zijn
aanmeldingsformulieren verkrijgbaar.

Op werkdagen of telefonisch aanvraag kan eveneens een aanmeldingsformulier worden toegezonden.

INLICHTINGEN

Voor nadere informatie kunt u telefonisch een afspraak maken met de rector.

Gastvrijheid is een begrip dat steeds complexer wordt

MAASTRICHT — „Het is niet zo, dat iemand hier met een Samsonite-koffertje aan de hand het pand verlaat om gelijk manager van een groot bedrijf te worden. Wij leveren mensen af die hun entree kunnen maken in een organisatie, en die de potentie hebben in de op van die organisatie te komen”.

Zo omschrijft waarnemend directeur drs. A. van Zundert van de Katholieke Hogere Hotelschool het „type” mens dat met het einddiploma van dit instituut voor hoger beroepsonderwijs de wereld in stapt. En dat woord „wereld” mag best letterlijk worden opgevat. De afgestudeerden van de Maastrichtse Hogere Hotelschool vinden hun weg tot ver buiten Europa. Professioneel gastheer(schap) vindt toepassing in steeds meer bedrijfstakken. Naast de horecawereld kunnen afgestudeerden terecht als „zelfstandig ondernemer, manager of afdelingshoofd in ketenbedrijven, in leidinggevende functies in de cateringsector, als manager van bedrijfsrestaurants, als hoofd civiele dienst in instellingen van gezondheidszorg, in leidinggevende functies in schoonmaakbedrijven, wijnhuizen, drankhandel, brouwerijen en voedingsmiddelenindustrie en in het onderwijs”, zoals de brochure van de school vermeldt.

Glamour

Uitnodigende grote zekerheid na afloop van de studie aan de slag te raken is

Bas Versteeg uit Hengelo is een van de 500 gastheren in spe, die thans aan de Middelbare Horecaschool in Heerlen in theorie en praktijk de fijne kneepjes van het vak leren. Op weg van Hengelo naar Heerlen passeert hij een drietal soortgelijke opleidingsinstituten. Geen haast op zijn hoofd dat eraan denkt uit te stappen om daar te studeren. Waarom? „Heerlen is de beste”, luidt zijn simpele verklaring, terwijl hij als tweedejaars tussen de middag serveert in het restaurant van de school. Op het menu die dag gerechten uit de nouvelle cuisine van L'Escoffier. Ietwat bescheiden nog geeft hij de gasten tekst en uitleg. Directeur H. Dols van de school — Bas heeft de „pech” dat zich zijn eigen directeur onder zijn gasten bevindt — vraagt iets dieper dan normaal door naar de Franse benaming van de zeetong die als hoofdgerecht in het vooruitzicht wordt gesteld. Bas moet het antwoord schuldig blijven; hij is tenslotte nog student en hoeft niet alles te weten... „Dat overkomt hem nooit meer, zo oud hij wordt”, constateert directeur Dols. „Die vergeet nooit meer dat je bij de explicatie van een gerecht de Franse tekst als basis moet nemen”.

Wanneer we spreken van gastheren dan is dat zo'n typische benaming waarvoor een staatssecretaris een complete commissie in het leven roept om te bezien of voor dit woord geen geslachtsloos equivalent te vinden is. Terecht want het aantal dames dat opleiding geniet aan het Heerlense instituut steekt het aantal

slechts één van de vele redenen waarom jonge mensen voor een opleiding aan de Hogere Hotelschool kiezen. Er hangt ongetwijfeld ook een waasje van glamour rond een dergelijke instituut maar volgens Van Zundert zijn sterke motivatie en doorzettingsvermogen absolute vereisten om deze studie, die nu drieënhalf jaar gaat duren tot een goed einde te brengen. Die motivatie peilen bij kandidaten, die met de vereiste vooropleiding jaarlijks bij de Maastrichtse Hotelschool aankloppen, is geen eenvoudige taak. Voor het komend studiejaar kwamen een slordige 1180 aanmeldingen

binnen waaruit na selectie en loting een aantal van 112, de huidige eerstejaarscapaciteit van de school, te voorschijn moet komen. Daarbij is verrassenderwijs de belangstelling van meisjes (60 procent) voor dit beroepsonderwijs beduidend groter dan van jongens (40 procent). De plaatsingskansen voor vrouwelijke afgestudeerden in het bedrijfsleven en horecawereld zijn volgens de ervaring van de heer Van Zundert uitstekend.

Wie straks toegelaten wordt tot het nieuwe studiejaar loopt grote kans in een „opleiding nieuwe stijl”. Wanneer de nodige goedkeuringen bin-

nen zijn (de plannen liggen momenteel bij de instuutskollegie) springt binnenkort het licht op groen voor een nieuw leerplan dat de opleiding inhoudelijk drastisch zal veranderen.

Expeditie

Van Zundert: „Het uitgangspunt van die reorganisatie is dat het onderwijs verandert. De student moet zelfstandiger worden. Docenten gaan straks meer onderwijs maken dan doceren. Daarvoor zijn faciliteiten nodig, zoals bijvoorbeeld een goed toege-

ruste bibliotheek, die bij ons nog ontbreekt. Verder starten we de studie met een propedeusejaar waarin algemeen geldende zaken aan de orde komen. Je moet je voorstellen dat zo'n eerste jaar een veldloopmodel is. Wie die twee semesters haalt mag mee op expeditie naar het einddiploma. In de toekomst zullen mensen ook niet meer per jaar bevorderd worden maar per blok of moduul. Dat blokkensysteem hebben we al ingevoerd en dat werkt zeer bevredigend. Er bestaan dan ook mogelijkheden tot herkansing als de resultaten van zo'n blok niet voldoende zijn. Men kan op die manier

langer doen over een moduul. De studie kan in wezen straks ook uitlopen. Maar iemand die de propedeuse met goed gevolg afsluit kan in principe de rest van de studie goed aan. Daarna worden immers de verschillende differentiaties van dit onderwijs, die in het eerste jaar slechts oppervlakkig aan de orde komen, uitgediept en in onderling verband geplaatst. Wanneer de studie-inspanning even groot blijft, levert de rest van de leerstof geen wezenlijke problemen op”.

Moduul

De langere studieduur (het streven is uiteindelijk naar 4 jaar) haalt verder de stagen uit de vakantie van de studenten. In totaal gaat de student twee keer praktijk opdoen. Na de propedeuse zal hij of zij productvaardigheden oefenen in een uitgesproken horecabedrijf en in een latere studiefase ligt de nadruk bij de stage meer op managementgebied. Het afstudeerpakket gaat er ook een stuk flexibeler uitzien. Differentiatie naar de verschillende bedrijfstakken krijgt gestalte in de vorm van specifieke modulen, bijvoorbeeld een apart moduul met het element automatisering. Wie bij het begrip gastvrijheid voor cultureel management zou kiezen zou volgens drs. Van Zundert gewoon een moduul kennis kunnen gaan opdoen op een toneelschool.

Doelgroep

Ook zelf toegepast onderzoek doen is een claim die de Hogere Hotelschool in haar toekomstig functioneren gehonoreerd wil zien. Deels is men daar al mee bezig, er loopt al een project over voedingsgewoonten in samenwerking met de Rijksuniversiteit Limburg.

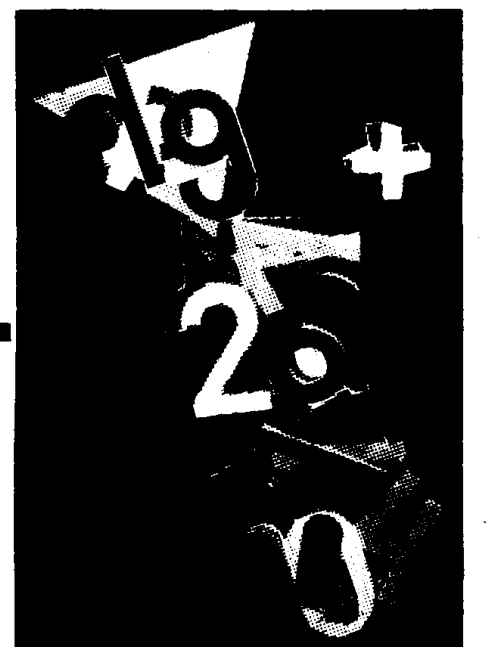
De zorg voor de consument zal volgens drs. Van Zundert in de toekomst steeds meer gespecialiseerd raken, zowel wat het produkt betreft als de benadering van de mens. Die visie is al ingebouwd in het hele

leerprogramma van de Maastrichtse Hotelschool. De vier hoofdlerstofgebieden beslaan dan ook het hele scala van facetten waarmee de toekomstige professionele gastheer en gastvrouw te maken krijgen. Het begrip gastvrijheid wordt bijvoorbeeld onderbouwd met richtingen als gedragswetenschappen en „gastenkennis”. Het exact onderkennen van de doelgroep en de doeleinden en behoeften van die groep. Onderzoek naar de combinatie van produkt, gedrag en omgeving leidt volgens de heer Van Zundert tot een formule die succes heeft. De organisatie zelf met al zijn technische, sociale en ook administratieve aspecten is het tweede leergebied, gevolgd door wat men de omgeving van de onderneming noemt (in de zin van kennis van factoren die van belang kunnen zijn voor de onderneming zoals bijvoorbeeld toeristische aspecten en horecawetgeving) en theoretische verdieping op gebied van management. Kortom, mensen zo opleiden dat ze onmiddellijk inzetbaar zijn op de markt, zo formuleert de heer Van Zundert de filosofie achter het leerplan. Hoewel het laatste woord van goedkeuring over het nieuwe plan, dat samen met de gelijksoortige opleiding in Den Haag is geschreven, nog niet is gesproken, verwacht hij het toch al in het komende schooljaar '83-'84 te kunnen invoeren. „Als het licht op groen springt gaan we hier hard aan het werk om die zaak vanuit de basis te vertalen naar een operationeel plan. Het plezierige is daarbij dat toekomstige HBO-statut al in die differentiatie voorziet”, aldus een hoopvolle adjunct-directeur.

Lily Scheffer

● Tweedejaars student Bas Versteeg van de Middelbare Horeca School te Heerlen bedient directeur H. Dols van deze onderwijsinstelling in het restaurant van dit onderwijsinstituut. De afgestudeerden van deze school vinden evenals hun collega's van de Hogere Hotelschool in Maastricht volop werk als gastheren en gastvrouwen in hotel/restaurantbedrijven in binnen- en buitenland.

sen van hen te maken”, aldus directeur Dols. Een opleiding die voor eenderde praktijk gericht is, voor eenderde talen en aanverwante vakken omvat alsmede voor eenderde gericht is op economische vakken, moet daarvoor garant staan.

Wisselwerking

Dat het de school daarbij menens is, bewijzen o.m. de stagemogelijkheden in het buitenland en de grote waarde die daaraan gehecht wordt. Niet alleen is Nederland te klein om alle afgestudeerden in dit genre een goede boterham te bieden, maar tevens is het horecavak een typisch internationaal en cosmopolitisch gebeuren. In Heerlen vond men het dan ook vanzelfsprekend dat een buitenlandse stage aan de opleiding niet mocht ontbreken. De wisselwerking bleef niet uit, want in het buitenland heeft men inmiddels meer dan voldoende kennis kunnen nemen van de kwaliteit die de Heerlense school aflevert, met als gevolg dat er grote vraag is naar afgestudeerden van de M.H.S.

„Wij leren hun het optimale. Dat doen wij ook bij het gebruik van grondstoffen in keukens en restaurants”, licht directeur Dols toe. „De studenten kunnen met deze optimale basiskennis overal aan de slag. Moet het ergens minder, dan weten zij zich wel aan te passen. Andersom gaat niet. Als je geleerd hebt met het mindere tevreden te zijn, is het onmogelijk in de praktijk het betere toe te passen”. Daarmee geeft directeur Dols het keukengeheim van zijn school prijs. Bas Versteeg en zijn medestudenten leren op optimale wijze het vak van internationale gastheer. Voor hen staat de hele horecawereld open en het bijzondere is dat de internationale horecawereld hen met open armen ontvangt.

Winus de Rouw

Middelbare Horeca School in Heerlen:

„Broedplaats” voor perfecte gastheren

mannelijke studenten naar de kroon.

De studenten hebben de weg naar Heerlen gevonden uit heel het land. Dat is niet in de laatste plaats te danken aan de grote faam die de M.H.S. in Heerlen in de negen jaar van haar bestaan in binnen- en buitenland heeft opgebouwd. Directeur Dols heeft over: „We hebben veel en spraakmakend baanbrekend werk verricht. In het begin werd ons dat niet altijd in dank afgenomen en menigeen had zo zijn vraagtekens, maar de geschiedenis heeft geleerd dat wij gelijk hadden. De school in Heerlen is — ondanks haar vrij conventionele opleiding — dan ook toonaangevend”.

Een van die baanbrekende aangele-

gheden is het organiseren van stageplaatsen in het buitenland. De M.H.S. heeft een 4-jarige opleiding, waarvan het laatste jaar een stagejaar is. Verdeeld over twee halve jaren moet de student dan op twee plaatsen — bij voorkeur een in het binnenland en een in het buitenland — in de praktijk brengen wat hij gedurende drie jaar in theorie én praktijk op school heeft geleerd. De uiteindelijke beoordeling door school- en door bedrijfsmentoren bepaalt of het veelbegeerde en veelbelovende diploma in vier talen en in vier kleuren is verdiend. De praktijk tot nu toe is, dat hij of zij die slaagt, verzekerd is van werk. Vaak al lang voordat het diploma verworven is. De Heerlense studenten hebben namelijk een geweldige reputatie opgebouwd. Dank zij hun gastheerschap, dank zij hun talenkennis en dank zij

hun vak kennis zijn zij graaggeziene medewerkers in hotels, restaurants en grote instellingen door heel Europa. „Het zal heus niet de eerste keer zijn”, zegt directeur Dols „dat een student zijn stagecontract ziet omgezet in een vast dienstverband”.

Basis

De basis voor dit succes wordt al gelegd bij de aanname op de school. Alhoewel in principe het mavo-diploma voldoende is, is het aanbod van studenten met havo, atheneum dan wel gymnasium zo groot dat zij in de praktijk de beste kansen hebben. Havo met in het pakket de drie moderne talen plus handelskennis en economie wordt als ideaal gezien. Daarnaast biedt Atheneum met

eveneens de drie talen en economie I en II de mogelijkheid direct door te stoten tot het tweede leerjaar. Doch afgezien van deze theoretische kennis, zijn nog een tweetal factoren van belang bij de aanname: presentatie en motivatie. Vertaald betekent dat, dat de student die zich het beste weet te verkopen, die innerlijke beschaving ook uiterlijk toont en die de beste motieven in huis heeft om aan deze studie te beginnen, een geweldige voorsprong heeft op hen die gebrek aan eigenwaarde uitstralen of op hen, die na in een aantal andere opleidingen mislukt te zijn een toekomst in de horeca „ook wel leuk vinden”. En het hebben van voorsprong op medecandidaten is geen overbodige luxe, wanneer men bedenkt dat het aantal aanmeldingen met het jaar groeit en inmiddels de 600 overschreden heeft, terwijl er

slechts plaatsingsmogelijkheid is voor 140 eerstejaars studenten. De M.H.S. leidt hen in vier jaar op tot zelfstandig ondernemer. Zij beschikken dan over de papieren die zij nodig hebben voor het beginnend van de kleinste kroeg tot het grootste restaurant-hotel en alles wat daartussen ligt tot en met een slijterij toe.

Beste

In zoverre verschilt de opleiding in Heerlen niet van die van de acht soortgelijke die Nederland telt naast de twee Hogere Hotelscholen die ons land rijk is. Waarvandaan dan toch die grote animo van overal uit den lande om de school in Heerlen te bezoeken? De eerder geciteerde Bas Versteeg zei het al: „Omdat Heerlen de beste is”. Zo simpel is dat. Directeur H.G.W. Dols beaamt dat volledig. Het is van den beginnend af zijn streven geweest zijn school aan de top te doen staan. Dat hij in dat streven geslaagd is, is in niet geringe mate te danken aan de strenge selectie van docenten en studenten maar ook aan de gedegen veelal strenge opleiding, waaraan de toekomstige gastheren en gastvrouwen zich moeten onderwerpen. Disciplinerend wordt er nog met hoofdletters geschreven en aan studieresultaten wordt hoge waarde gehecht. Wie het eerste jaar niet mee kan, moet onherroepelijk afhaken. Wie zich misdraagt idem dito. Wie zich evenwel op dit instituut thuis voelt, weet zich in alle opzichten geruggesteund en begeleid, „want wij nemen de jongelui niet aan met de bedoeling ze te laten mislukken, maar om vakmen-

DE GEZAMENLIJKE SCHOLEN VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS IN KERKRADE EN OMGEVING

H.N.O.

(Huishoud- en Nijverheidsonderwijs)

"ST. THERESIA"

School voor huishoud- en nijverheidsonderwijs
HNO-LHNO - KAPSTEROPLEIDING
Hagenstraat 13, 6461 VT Kerkrade, tel. 045-452055
DIREKTEUR: J.G.M. Brouwers

"SPEKHOLZERHEIDE"

School voor huishoud- en nijverheidsonderwijs
Past. Theelenstraat 20, 6466 JH Kerkrade, tel. 045-417979
DIREKTEUR: H.M.A. Jongen

"TERWINSELEN"

School voor huishoud- en nijverheidsonderwijs HNO - LHNO
Pietstraat 78, 6467 LR Kerkrade, tel. 045-412558
DIREKTEUR: J.H.A. Hekkers

L.T.S.

(LAGERE TECHNISCHE SCHOOL tevens ITO)
Opleidingen voor bouwtechniek, elektrotechniek, installatietechniek,
mechanische techniek, motorvoertuigtechniek en T.T.O.
Oud Mikoryplein 1, 6461 EZ Kerkrade, tel. 045-457057
DIREKTEUR: P. Siemensma

LEAO

(ECONOMISCH-ADMINISTRATIEF ONDERWIJS)

R.K. LEAO-SCHOOL

School voor handel en kantoor
Voorbereiding op dienstverlenende sector.
Afbachstraat 15, 6461 EW Kerkrade, tel. 045-453987
DIREKTEUR: K.J.W. Thelen

MAVO

(Middelbaar Algemeen Voortgezet Onderwijs)

R.K. MAVO HEIJENDAL

Heijendalstraat 35, Postbus 539, 6480 AM Kerkrade, tel. 045-458040
DIREKTEUR: H.P.H. Piepers

R.K. MAVO PIUS XII

Postbus 33, 6486 LN Kerkrade, tel. 045-418255
DIREKTEUR: A. van den Berg

R.K. MAVO BLEIJERHEIDE

Wanscheiderstraat 55, 6462 EB Kerkrade, tel. 045-459885
DIREKTEUR: J.H. Rademakers

MAVO-ATHENEUM

ST. ANTONIUS DOCTOR COLLEGE

Mgr. van Gilsstraat 2, 6461 VG Kerkrade, tel. 045-455941
RECTOR: L.P.R. Delsing

COLLEGE „SANCTA MARIA"

Postbus 105, 6466 JM Kerkrade, tel. 045-413964
Wettelijke tussperiodes
RECTOR: W.L. Crombach

GYMNASIUM

KATHOLIEK GYMNASIUM ROLDUC

Postbus 15, 6464 DX Kerkrade, tel. 045-457211
RECTOR: Drs. J.C.M. Ploum

Alle scholen staan open voor jongens en meisjes.

Aanmelding van leerlingen voor bovengenoemde scholen voor het schooljaar 1983/84 liefst voor 1 mei 1983 vierde hoorden van de basisscholen.

Stichting voortgezet- en hoger onderwijs Maastricht R.K. SCHOOL VOOR M.H.N.O. "MAASTRICHT"

Directrice: Mevrouw A. M. Bos-van Bun

AANMELDING NIEUWE LEERLINGEN 1983-1984

ORIËTERENDE OPLEIDINGEN

INTERIM ALGEMENE SCHAKELOPLEIDING

Geeft jonge mensen de kans zich terdege voor te bereiden op opleidingen in de gezondheids- en welzijnssector zoals:

- de opleidingen Ziekenverpleging A, B en Z
- de opleiding Ziekenverzorgende
- de opleiding tandarts-, apothekers- en doktersassistenten
- de opleiding MBO-richtingswerk, cultureel werk, arbeidsmarktpolitiek, personeelsbeleid, sociale dienstverlening
- middelbare beroepsopleiding civiele dienst
- middelbare beroepsopleiding kinder-/jeugdverzorging
- opleiding kostuumnaaien/couture

Toelatingseisen:

- LBO-4 2 vakken C-niveau
2 vakken B-niveau
  - MAVO-4
  - VWO/HAVO overgang 3 naar 4
- Opleidingsduur: Wij bieden 2 mogelijkheden:
- een éénjarige opleiding
  - een tweejarige opleiding, waarin leerlingen het tweede jaar afwisselend een week op school en een week in een oriënteringsadres zijn.

VORMINGSKLAS

Leerlingen die het diploma MAVO-4 of het overgangsbewijs HAVO/VWO-3 naar -4 dit jaar behalen, kunnen zich aanmelden voor de éénjarige opleiding.

Dit jaar biedt naast ruime algemene ontwikkeling, de praktische, medische en creatieve vorming die, vooral voor hen, die nog te jong zijn, een verdere beroepsopleiding (o.a. verpleegkunde), met meer kans op succes, mogelijk maakt.

Ook kan ieder, die nog niet in het arbeidsproces kan worden ingeschakeld, zich in dit jaar oriënteren op openstaande beroepsmogelijkheden.

MIDDELBAIRE BEROEPSOPLEIDINGEN

MIDDELBAIRE BEROEPS- OPLEIDING CIVIELE DIENST

Minimale vooropleiding:

- MAVO-4
- VWO/HAVO overgang van 3 naar 4
- INAS-diploma
- LBO-4 diploma 2 vakken C-niveau
4 vakken B-niveau

Dit is een drie- of tweejarige beroepsopleiding voor hen, die zich aangetrokken voelen tot het werkzaam zijn op middenkader in de civiele diensten van ziekenhuizen, andere instellingen, bedrijven en horecasector.

Een stage van één jaar of een half jaar ligt in de opleiding opgesloten.

Aansluitingsmogelijkheden:

- H.B.O.-opleiding T.H.W. (Toegepaste Huishoudwetenschappen)
- Leraren-opleiding (Bij gebleken geschiktheid)

M.B.O.-OPLEIDING KINDERVER- ZORGING/JEUGDVERZ.

Opleiding Pedagogische medewerker is in de opleiding ingebouwd.

Vooropleiding:

- MAVO-4
- LBO-4 2 vakken op C-niveau
4 vakken op B-niveau
- VWO/HAVO overgang 3 naar 4

Dit is een beroepsopleiding voor hen, die zich aangetrokken voelen tot het werken met groepen kinderen in instellingen, die zich bezighouden met jeugdzorg voor 0-16-jarigen als ook met zwakzinnigenzorg, als leerlijzen.

Aansluitingsmogelijkheden:

- opleiding Z-verpleging
- H.B.O.-J (Jeugdwelzijnswerk)

OPLEIDING KOSTUUMNAAIEN/ COUTURE

De opleiding Kostuumnaaien heeft een cursusduur van 2 jaar, de opleiding Couture (duur 1 jaar) sluit hierop aan.

Beide opleidingen bereiden voor op:

- middenkaderfuncties in confectie, industrie en boetiek
- academie voor toegepaste kunst
- zelfstandige vestiging
- LBO-4 2 vakken C-niveau
4 vakken B-niveau
- MAVO-4
- VWO/HAVO overgang 3 naar 4

ALLE OPLEIDINGEN ZIJN ZOWEL VOOR MEISJES ALS VOOR JONGENS

R.K. SCHOOL VOOR M.H.N.O. "MAASTRICHT"

Grote Gracht 24
6211 SZ MAASTRICHT
telefoon: 043-12446

Aanmelden liefst voor 1 maart 1983

Verzoeken om aanmeldingsformulieren en inlichtingen over de opleidingen richten aan de administratie van:

KATH. PEDAGOGISCHE AKADEMIE SITTARD MET MAVO-AFDELING

AANMELDING VOOR HET STUDIEJAAR '83-'84

* OPLEIDING TOT ONDERWIJZER(E)

De 3-jarige opleiding geeft bevoegdheid voor o.a.:
- onderwijzer(es) lager onderwijs en leraar(es) voor toekomstig basisonderwijs;
- leerkracht aan het buitengewoon onderwijs.

TOELATINGSEISEN: diploma Havo, Atheneum, kleuterleidster, gymnasium, VWO.

* MAVO-AFDELING

(vierde en vijfde klas Havo)
Examenmogelijkheid voor een expressievak;

(muziek of handenarbeid of tekenen of text. werkvormen)

TOELATINGSEISEN: o.a. Mavo-diploma.

INLICHTINGEN bij de directeur: Drs. J.C.L.M. Dirkx en AANMELDINGSFORMULIEREN zijn verkrijgbaar bij:

Administratie Kath. Pedagogische Akademie
Beukeboomweg 24, 6132 AC Sittard.
Tel. 04490-16732
En bij de SCHOOLDEKANEN.

K I S I V

KATHOLIEKE SCHOOLVERENIGING HEERLEN e.o.

AANMELDING LEERLINGEN

voor de MAVO-scholen te Heerlen - voor het schooljaar 1983/1984

MAVO „ST. VINCENTIUS & PAULO"

Adenauerlaan 21
Heerlen-Noord (tel. 045-213288).
(nabij sporthal Varenbeuk)
(Dir. J.S.H. Gubbels)

AANMELDING NIEUWE LEERLINGEN

Voor de brugklas:
- via het hoofd van de basisschool of rechtstreeks na afspraak.

Voor de hogere leerjaren:
- na persoonlijke afspraak.

Opleiding tot:
- diploma 4-jarig Mavo;
- examen op niveau mogelijk;
- diploma machineschrijven.

Voor geïnteresseerde ouders en hun zoon/dochter is er een informatie- en kennismakingsavond op donderdag, 10 maart a.s.; zij worden om half acht verwacht en de avond duurt tot ongeveer half tien.

MAVO „MOLENBERG"

Ger. Bruningsstraat 10
Heerlen (tel. 045-415872)
(Dir. A.J.Th. Heutink)

AANMELDING NIEUWE LEERLINGEN

Voor de brugklas:
- via het hoofd van de basisschool of persoonlijk op school.

Voor de hogere leerjaren:
- persoonlijk op school.

Vierjarige opleiding voor het diploma MAVO. Hierbij is per vak studie en examen op twee niveaus mogelijk: hoog niveau (Mavo D) en een lager niveau (Mavo C).

Opleiding tot diploma machineschrijven. Mogelijkheid tot studie op school, onder toezicht.

- Aanmeldingsformulieren en informatie worden op aanvraag toegezonden.
- Informatie-avond voor ouders en hun zoon/dochter op dinsdag 8 maart 1983, aanvang 19.00 uur, waarbij persoonlijke aanmelding mogelijk is.

Verder is persoonlijke aanmelding mogelijk na afspraak.

MAVO „ST. CLARA"

Diepenbroekstraat 18
Heerlen (tel. 045-716804)
(Dir. J.W. Heinen)

AANMELDING NIEUWE LEERLINGEN

Persoonlijke aanmelding aan de school:
- dinsdag 18 maart a.s.
18.00-20.00 uur

- donderdag 17 maart a.s.
18.00-20.00 uur

- zaterdag 19 maart a.s.
10.00-12.00 uur

Voor de hogere leerjaren:
- na afspraak.

MAVO „HENRICUS"

Schimmelpenninckstraat 2
Heerlen (tel. 045-721913)
(Dir. P.J. Knops)

AANMELDING NIEUWE LEERLINGEN

Voor de brugklas:
- via het hoofd van de basisschool; * of persoonlijk op school.

Voor de hogere leerjaren:
- persoonlijk op school.

Opleiding tot:
- Diploma 4-jarig Mavo op 2 niveaus.
- Diploma machineschrijven in klas 3.

Open middag:
woensdag 2 maart
13.30-18.30 uur

Kijkavond:
woensdag 2 maart
18.00-20.00 uur

Mogelijkheid tot studie op school.

RK Biologische School L.A.O. Heerlen

Heldevierlaan 12 - 6415 SB HEERLEN
TEL.: 045-721000 of POSTBUS 2633 HEERLEN

Meisjes en jongens, voel je voor de natuur?

Onze school geeft een vooropleiding voor:

- agrarische richtingen
- hoveniersopleidingen
- bloemenkweek
- bloemisterkunst
- diervoorzorg

zowel in individuele opleiding als op A-, B- of C-niveau

Mogelijkheid voor verdere studie op een van onze leerlingstelefs of op middelbaar beroepsonderwijs.

Er is ook beperkte mogelijkheid van instrooming in hogere leerjaren.

Aanmelding via basisschool of de administratie voor 16 april.

Jan Peters dir.

JENNY SMEETS

opleidingsinstituut voor
schoonheidsspecialisten

Tevens pedicure en manicure
van Vrijhoven

AANVANG KURSUS
AUGUSTUS '83

Academische opleiding
tot priester en pastorale
werker(st)er in dienst van
kerk en wereld

1-jarige propaedeutische en 5-jarige
doktorale opleiding in de theologie
geïntegreerde 1e en 2e fase
studieprogramma opgebouwd uit actuele
theologische thema's in samenhang met
gedragswetenschappen en filosofie

Vanaf het begin praktijk in het
programma ingebouwd
doktorale opleiding pastoraal werkers
met nadere specialisaties:
basispastoraat, catechesis, sociaal
pastoraat, pastoraal onderzoek

In de doktoraalopleiding pastoraal stages
onder supervisie; ook in de derde wereld

- mogelijkheid tot het volgen van
onderdelen van de opleiding

- rijkstudietoelagen mogelijk
- postacademische cursussen voor
pastores, catecheten enz.

- akten theologie mo-A en mo-B